UMEÅ KOMMUN

Kallelse/Föredragningslista

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Tid: Torsdag 19 november 2026, kl 13.00

Plats: Ryttmästaren, Förvaltaren

- Upprop
- Justering
- Dagordning
- Fråga om jäv

	Ärenderubrik *Föredragande/beredningsansvarig*	Dragning Tid (max)	Sidnr
1.	Information från förvaltningschefen *Helen Nilsson*	15 min	
2.	Ansökan om serveringstillstånd stadigvarande allmänheten – Fiskaffär'n i Rovögern *Jenny Wallin*	5 min	Sid 3
3.	Ansökan om tillstånd för försäljning av tobak – ICA Nära Överboda *Jenny Wallin*	5 min	Sid 10
4.	Information: Dom Förvaltningsrätten, serveringstillstånd *Jenny Wallin*	5 min	
5.	Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp *Ellinor Jonsson*	Ingen dragning	Sid 14
6.	Klagomål - Otillåten vattenverksamhet *Fredrik Hedlund*	10 min	Sid 23
7.	Yttrande över Policy för cirkulär ekonomi *Mirella Persson, Jennie Vennberg*	10 min	Sid 31
8.	Verksamhetsplan och budget 2027 *Fredrik Hedlund, Helen Nilsson* *Direktjustering*	15 min	Sid 45
9.	Internkontrollplan 2027 *Fredrik Hedlund, Helen Nilsson* *Direktjustering*	5 min	Sid 185

10.	Information • Kuusakoski och PCB i Umeälven *Christina Hagman* • Beslut om verkställighet *Fredrik Hedlund* Skriftlig information • Rapport- Uppföljning av Renare luft i Umeå, kommunens åtgärdsprogram för att uppfylla miljökvalitetsnormerna för kvävedioxid	10 min 5 min	Sid 195
11.	Kurser och konferenser		
12.	Övriga frågor		
13.	Beslutsförteckning över delegerade ärenden		Sid 223
14.	Avslutning		

Tjänsteskrivelse
Datum: 2026-10-28
Ärendenummer: 2026-7071

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Yttrande gällande policy cirkulär ekonomi

Förslag till beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att lämna synpunkter på föreslagen policy, enligt bilaga 1.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott har remitterat förslag till policy för cirkulär ekonomi till kommunens nämnder och bolag för yttrande. Policyn syftar till att tydliggöra de principer och förhållningssätt som ska ligga till grund för Umeå kommuns arbete med cirkulär ekonomi samt ge en gemensam riktning för kommunkoncernen.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden är positiv till att en kommungemensam policy för cirkulär ekonomi tas fram. Nämnden bedömer samtidigt att policyn kan utvecklas genom en tydligare pedagogisk struktur, ett bredare perspektiv på cirkulär ekonomi, en starkare koppling till avfallshierarkin samt en tydligare beskrivning av kommunens roll i omställningen till ett mer cirkulärt samhälle. Nämnden bedömer även att policyn behöver kompletteras med riktlinjer för olika processer och resursflöden.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2026-10-28
Bilaga 1: Yttrande gällande policy för cirkulär ekonomi, 2026-10-28
Policy för cirkulär ekonomi, 2026-09-17
Remiss: Policy Cirkulär ekonomi KS-2026/00478 § 287

Miljö- och hälsoskydd
Postadress: Umeå kommun, 901 84 Umeå
Besöksadress: Skolgatan 31A

www.umea.se
miljoochhalsoskydd@umea.se
090-16 10 00 (växel)

Beredningsansvariga

Fredrik Hedlund, miljö- och hälsoskyddschef
Märta Streijffert, hållbarhetsstrateg
Mirella Persson, projektledare
Jennie Vennberg, projektledare

Beslutet ska skickas till

ksdiarium@umea.se

Bilaga

Bilaga 1: Yttrande gällande policy för cirkulär ekonomi

Fredrik Hedlund
Miljö- och hälsoskyddschef

UMEÅ KOMMUN

Remissyttrande

Umeå 2026-10-28
Diarienummer: 2026-7071

Avser ärendenummer KS-2026/00478
ksdiarium@umea.se

Bilaga 1: Yttrande gällande policy för cirkulär ekonomi (KS-2026/00478)

Miljö- och hälsoskyddsnämnden är positiv till att Umeå kommun tar fram en kommungemensam policy för cirkulär ekonomi. Policyn lyfter fram cirkulär ekonomi som ett viktigt verktyg för ökad resurseffektivitet, minskad klimatpåverkan och stärkt resiliens samt skapar en gemensam riktning för kommunkoncernens arbete.

Nämnden bedömer att avsnittet om principer och förhållningssätt utgör policyns största styrka. Prioriteringsordningen med att bevara, återbruka, återvinna/materialåtervinna och energiåtervinna konkretiserar begreppet cirkulär ekonomi och ger vägledning för praktiska avvägningar i olika verksamheter.

Det är också positivt att policyn betonar samverkan inom kommunkoncernen och med andra aktörer, eftersom omställningen till en cirkulär ekonomi kräver samarbete över organisations- och sektorsgränser.

Policyn bör få en användarvänlig disposition

Nämnden bedömer att policyn skulle vinna på en disposition som i högre grad utgår från att läsaren inte är bekant med begreppet cirkulär ekonomi. De inledande avsnitten bör i första hand förklara vad cirkulär ekonomi innebär, varför frågan är viktig och vad kommunen vill uppnå genom policyn. I nuvarande förslag introduceras tidigt resonemang om systemskifte, beteendeförändringar och organisatorisk omställning, samtidigt som den konkreta innebörden av cirkulär ekonomi blir tydlig först senare när principerna presenteras.

Nämnden bedömer därför att policyn skulle bli mer lättillgänglig om de inledande avsnitten skrivs i klarspråk och fokuserar på att förklara centrala begrepp och sammanhang. Exempelvis bör formuleringar som "den cirkulära kunden" uttryckas mer konkret, och begrepp som avfallstrappan, kunskapsdrivet och datadrivet arbete förklaras om de ska användas i policyn.

Policyn bör ge en mer heltäckande bild av cirkulär ekonomi

Nämnden bedömer att policyn i dagsläget har en tyngdpunkt mot byggande, byggmaterial och fysisk infrastruktur. Dessa perspektiv är viktiga men riskerar att dominera på bekostnad av andra områden där cirkulär ekonomi är relevant.

Nämnden anser att policyn bör ta höjd för fler branscher och resursflöden. Exempelvis bör frågor som minskat matsvinn, effektiv användning av biologiska resurser, hållbar markanvändning, vatten- och näringsämnesflöden samt energisystem tydligare omfattas av policyn.

Nämnden ser även att kopplingen mellan cirkulär ekonomi och naturens egna kretslopp kan utvecklas. En långsiktigt hållbar cirkulär ekonomi förutsätter att nyttjandet av biologiska resurser sker inom ekologiska gränser och att ekosystemens förmåga till återhämtning bevaras.

Invånarperspektivet bör stärkas i policyn

Nämnden bedömer att policyn i huvudsak beskriver hur kommunen ska tillämpa cirkulära principer inom den egna verksamheten. Även om policyn berör samverkan med andra aktörer saknas till stor del ett invånarperspektiv och en beskrivning av hur kommunen kan bidra till att skapa förutsättningar för cirkulära val i samhället i stort.

Kommunen har, utöver rollen som resursanvändare, också möjlighet att påverka människors och verksamheters förutsättningar genom samhällsplanering, markanvändning, fastighetsförvaltning, offentliga miljöer och kommunal service. Dessa funktioner kan användas för att främja hållbar konsumtion och skapa förutsättningar för cirkulära vardagspraktiker.

Nämnden ser därför gärna att policyn tydligare beskriver kommunens roll som möjliggörare av ett cirkulärt samhälle. Det kan exempelvis handla om att skapa mötesplatser för delning, återbruk och reparation, främja etablering av cirkulära verksamheter samt planera stadsmiljöer som gör det enklare för invånare och verksamheter att välja cirkulära lösningar.

Perspektivet bör synliggöras inte bara i beskrivningen av samhällsplanering utan även i hur kommunen använder egen mark, egna fastigheter och den kommunala verksamheten för att skapa förutsättningar för en mer resurseffektiv och cirkulär vardag.

Policyn bör utgå tydligare från avfallshierarkin

Nämnden ser fördelar med att policyn ännu tydligare utgår från avfallshierarkin enligt miljöbalken. Miljöbalken och avfallshierarkin bör nämnas under avsnittet om lagar och andra krav, och begreppet avfallshierarkin användas konsekvent istället för avfallstrappan.

Policyns prioriteringsordning liknar avfallshierarkin men saknar delar av dess första steg, förebyggande av avfall. Nämnden bedömer därför att aspekter som att motverka överkonsumtion, minska onödiga inköp och förebygga uppkomsten av avfall bör ges en tydligare plats i policyn. Detta skulle också skapa utrymme för frågor som exempelvis matsvinn, där den viktigaste åtgärden är att avfallet aldrig uppstår. Nämnden anser även att deponering bör synliggöras som avfallshierarkins sista steg. Även om deponering ska undvikas så långt som möjligt fyller den en viktig funktion för avfall som inte kan återanvändas, materialåtervinnas eller återvinnas på annat sätt. Det är också viktigt att cirkulära materialflöden inte medför att farliga ämnen förs vidare i kretsloppet.

Policyn bör också fokusera på de förhållningssätt som omsätter avfallshierarkin i praktiken

Nämnden konstaterar att avfallshierarkin redan utgör en del av svensk lagstiftning genom miljöbalken. Om policyn enbart återger den prioriteringsordning som följer av lagstiftningen riskerar den att tillföra begränsat mervärde som styrdokument.

Nämnden bedömer därför att policyn även bör beskriva de förhållningssätt som hjälper kommunen att omsätta cirkulär ekonomi i praktiken. Det kan exempelvis handla om hur kommunen använder sina roller som upphandlare, fastighetsägare, samhällsplanerare, markägare och samverkanspart för att främja cirkulära lösningar.

Flera av de perspektiv som idag nämns i bakgrundsavsnittet skulle kunna utvecklas till vägledande principer, exempelvis giftfria kretslopp, kommunens roll som cirkulär kund, arbete mot överkonsumtion samt datadrivna och kunskapsbaserade arbetssätt. Dessa perspektiv kan kompletteras med aspekter som idag inte omnämns i policyn, till exempel användarcentrering, tjänstedesign och digitalisering.

Samtidigt bör policyn behålla sin strategiska och övergripande karaktär. Mer detaljerade arbetssätt och tillämpningar bör utvecklas genom kompletterande riktlinjer.

Kompletterande riktlinjer behövs

Miljö- och hälsoskyddsnämnden bedömer att policyn behöver kompletteras med riktlinjer som tydliggör hur principerna ska tillämpas inom olika processer och resursflöden.

Riktlinjerna bör i första hand vara kommungemensamma eftersom flera förvaltningar och bolag ofta hanterar samma typer av resurser och behov. Gemensamma riktlinjer bidrar till ett enhetligt arbetssätt och minskar risken för att olika verksamheter utvecklar egna lösningar för samma frågor, exempelvis inom återbruk av möbler och inventarier.

Nämnden bedömer att det behövs flera separata riktlinjer för olika processer och resursflöden, exempelvis för möbler och inventarier samt för utrustning såsom IT, verktyg och arbetskläder. I vissa fall kan verksamhetsspecifika riktlinjer också behövas, men nämnden ser i dagsläget inget sådant behov inom den egna verksamheten.

Policyn bör ge den gemensamma strategiska riktningen, medan riktlinjerna konkretiserar hur principerna omsätts inom respektive område.

Umeå kommun
Click here to enter text.

Protokollsutdrag
Click here to enter text.

§ 287

Diarienr: KS-2026/00478

Remiss: Policy Cirkulär Ekonomi

Beslut

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott beslutar

att överlämna remissutgåva av policy cirkulär ekonomi i Umeå kommun till kommunens nämnder och bolag för yttrande.

Ärendebeskrivning

Bakgrund

I den strategiska planen står att Umeå ska vara en föregångare inom cirkulär ekonomi. Detta föranledde att OECD 2019 analyserade Umeå i sitt program för Cirkulär ekonomi i städer och regioner. Rapporten publicerades 2020 och gav 18 rekommendationer till Umeå kommun för vidare arbete. Sedan dess omfattas området av programmet för Klimatneutrala Umeå. Däremot framgår inte några prioriterade områden eller uppsatta mål för arbetet.

Under 2024 inleddes arbetet med att ta fram en Träbyggnadspolicy. Frågan engagerade remissinstanser som välkomnade ett styrdokument för byggande men den övervägande delen föreslog ett fokus på cirkularitet, hållbarhet och klimatpåverkan framför materialslag. Samtidigt sker arbete inom kommunkoncernen inom urban industriell symbios, cirkulärt byggande, cirkulär masshantering och återbruk. En av de beslutade åtgärderna för att uppnå kommunens miljömål är en strategi för cirkulärt byggande. Sammantaget sker många insatser, men utan överbryggande koordinering och riktning.

Mot bakgrund av detta fattade kommunfullmäktige ett igångsättningsbeslut 2025-04-28 för ett styrdokument för cirkulär ekonomi.

Syfte

Syftet med policyn är att tydliggöra de principer och förhållningssätt som ligger till grund för Umeå kommuns arbete där cirkulär ekonomi är ett av verktygen för att nå kommunens inriktningsmål. Tillämpningen av denna policy innebär minskad klimatpåverkan, ökad resiliens och potentiellt ekonomiska besparingar. Policyn ska fungera som ett stöd i förståelsen av hur cirkulär ekonomi ska integreras i den egna verksamheten och vara vägledande i prioriteringar och val. Policyn är tänkt att generera kompetens och utveckling inom området.

Remissförfarande
Förslag till policy föreslås nu lämnas på remiss till kommunens nämnder samt bolag för yttrande.

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott (KSNAU) önskar synpunkter kring policyns upplägg och innehåll samt om nämnder och bolag ser behov av att det senare tas fram kompletterande riktlinje som ytterligare förtydligar hur cirkulär ekonomi ska genomföras.

Remissyttrande ska vara inlämnat till kommunstyrelsens diarium senast den 30 november 2026. Vid inlämning av remissyttrande ska ärendenummer KS-2026/00478 framgå i ärenderaden. Skicka remissyttrandet till ksdiarium@umea.se

Beslutsunderlag
Förslag Policy Cirkulär Ekonomi

Beredningsansvariga
Liv Öberg
Henny Farebo

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning
Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till
Kommunens nämnder
Kommunala bolag
Nätverket för hållbart byggande och förvaltande,
michael.jalmby@hallbarahus.se

Umeå kommun
Click here to enter text.

Protokollsutdrag
Click here to enter text.

UMEÅ KOMMUN

Policy för cirkulär ekonomi

Remissversion

Beslutad av:	Diarienummer:	Datum, paragraf för beslut:	Dokumentet styr:
Kommunfullmäktige	KS-2026/00478		Nämnder och bolag
Dokumenttyp:	**Giltighetstid:**	**Dokumentansvarig:**	
Policy	Tills vidare	Kommunstyrelsen	

Bakgrund

Cirkulär ekonomi handlar om ett systemskifte; att gå från ett linjärt tankesätt och processer till cirkulära tankesätt och processer. Detta skifte påverkar ekonomi, beteenden och synen på naturresurser och värdekedjor. Vi behöver ändra beteende och arbetssätt som leder oss till att välja cirkulära lösningar framför traditionella val. Detta är ett arbete som kommer pågå under lång tid och utmana våra vanor. Kunskap och idéer finns i delar av kommunorganisationen och vi kan lära av andra städer som kommit längre i arbetet.

Cirkulär ekonomi är ett verktyg för att nå ökad resurseffektivitet och minska klimatpåverkan. En förutsättning för detta är giftfria kretslopp. Konkret innebär det att i mesta möjliga mån bevara och värna befintliga resurser och planera och designa för produkters livslängd med återbruk i åtanke. Exemplifieras genom att kommunen:

- Är den cirkulära kunden
- Motverkar överkonsumtion
- Tillämpar avfallstrappan
- Har ett datadrivet och kunskapsdrivet arbete.
- Samverkar och utarbetar lösningar över verksamhetsgränser.
- Samarbetar med övriga aktörer för att utveckla Umeå till ett cirkulärt samhälle.

Syfte

Syftet med policyn är att tydliggöra de principer och förhållningssätt som ligger till grund för Umeå kommuns arbete där cirkulär ekonomi är ett av verktygen för att nå kommunens inriktningsmål. Tillämpningen av denna policy innebär minskad klimatpåverkan, ökad resiliens och potentiellt ekonomiska besparingar. Policyn ska fungera som ett stöd i förståelsen av hur cirkulär ekonomi ska integreras i den egna verksamheten och vara vägledande i prioriteringar och val. Policyn är tänkt att generera kompetens och utveckling inom området.

Lagar och andra krav

På nationell nivå finns en Strategi för cirkulär ekonomi som uppmuntrar kommunen till handling och prioriteringar. Två exempel på nationell lagstiftning som påverkar kommunen inom området är; Plan- och bygglagen och Lagen om Klimatdeklarationer för byggnader som båda innehåller skrivningar om återbruk.

På EU-nivå finns flera lagpaket som berör cirkulär ekonomi, däribland:

- Ekodesignförordningen för hållbara produkter
- European Affordable Housing Plan | Housing
- EU Anti-Poverty Strategy - Employment, Social Affairs and Inclusion
- Circular Economy Act väntas bli gällande under 2026.

Omfattning och avgränsning

Policyn omfattar Umeå kommunkoncern. Den kommunala koncernen består av kommunfullmäktige, kommunstyrelse, kommunens nämnder och förvaltningar samt helägda kommunägda bolag.

I delägda bolag och andra associationsformer verkar kommunen för att policyns principer och förhållningssätt ska tillämpas.

Begrepp och definitioner

Avyttra	När något lämnar verksamheten för att det inte längre behövs eller inte längre kan användas. Avyttring kan bland annat göras genom försäljning, donnation (speciella regler gäller offentlig aktörer) eller som avfall.
Bevara	Att välj att inte byta ut något för att använda det på samma plats med samma syfte.
Cirkulär ekonomi	Ett kretsloppstänk för att minimera användandet av resurser.
Energiåtervinna	Att använd avfall för att producera energi.
Livslängd	Den tid ett material eller produkt är funktionell.
Materialåtervinning	Definerias i miljöbalken (15 kap 6 §) som upparbetning av avfall till nya ämnen eller föremål som inte ska användas som bränsle eller fyllnadsmaterial. Se även definition”Återvinning” nedan.
Återbruka	Att återanvända redan producerade material eller produkter.
Återtagssystem	Leverantörer och tillverkare som systematiskt tar tillbaka sina egna produkter efter användning med syfte att återbruka eller återvinna dessa.
Återvinna	Innebär att ett material eller en produkt tas om hand efter användning för att användas igen med annat syfte än det ursprungliga. Används här som ett bredare begrepp än det som

definieras i Miljöbalken. Enligt Miljöbalken (15 kap 6 §) innebär återvinning en form av avfallshantering. Återvinning kan ske antingen genom att något som är avfall genom kontroll, rengöring eller reparation förbereds för återanvändning eller genom att avfallet materialåtervinns för att kunna ersätta jungfrulig råvara.

Principer och förhållningssätt

Principer för cirkulär ekonomi ska tillämpas brett och exempelvis genomsyra produktval, möbelhantering, masshantering samt restflöden. Cirkulära principer appliceras i arbetet med att bygga och planera stad i exempelvis processer såsom bygg- och rivningslov, planarbete samt i det näringslivsfrämjande arbetet. Nedan prioritetsordning ska styra arbetet i fallande ordning.

1. Bevara

I första hand bevara befintlig infrastruktur, bebyggelser och de produkter och material som redan finns i bruk. Det innebär att vårda, reparera, rekonditionera och uppgradera.

2. Återbruka

I andra hand möjliggöra för att produkter och material återanvänds i största möjliga mån och på så sätt ge maximal livslängd. Det kan göras genom att ställa krav på garantitider, säkerställ tillgång på reservdelar, cirkulera internt, välja icke-fabriksnytt samt inventera och demontera. Om ett material eller produkt med livslängd kvar ska avyttras, bör avyttring som avfall undvikas.

3. Återvinna och materialåtervinna

I tredje hand ska material och produkter återvinnas. Vid återvinning får de ingående råvarorna en förlängd livslängd. Återvinning möjliggörs genom produktval och utformning så att ingående material kan separeras och/eller genom att använda återtagssystem inom de områden där sådana finns.

4. Energiåtervinna

I sista hand avvecklas material och produkter som avfall för energiåtervinning.

Relaterade styrdokument

Program för Klimatneutrala Umeå

Miljömålen

Avfallsplan

Energiprogrammet

Tjänsteskrivelse
Datum: 2026-11-05
Ärendenummer: 2026-309

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Verksamhetsplan och budget 2027

Förslag till beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att

1. Fastställa verksamhetsplan samt budget för år 2027
2. Fastställa tillsyns- och aktivitetsplan med tillhörande behovsutredningar för år 2027
3. Fastställa kompetensförsörjningsplan för år 2027-2029
4. Besluten ska direktjusteras

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige har beslutat om de ekonomiska ramarna för 2027. Utifrån planeringsdirektiv och ekonomisk ram arbetar varje nämnd fram en verksamhetsplan och fördelar budgeten internt. Kommunstyrelsen har beslutat om anvisningar och tidsplan för hur nämnden ska upprätta verksamhetsplan och budget.

För nämndens grunduppdrag beslutas även om en detaljerad tillsyns- och aktivitetsplan. Den tas fram då det finns lagkrav på att nämnden ska besluta om en tillsynsplan med tillhörande behovsutredningar, för bl.a. tillsyn enligt miljöbalken samt kontroll enligt livsmedelslagen.

Nämnderna ansvarar på uppdrag av kommunfullmäktige för sin kompetensförsörjning för att klara sina uppdrag och verksamhet. Nämnderna har det operativa personalansvaret och övergripande arbetsmiljöansvaret för sina verksamheter. Nämnderna behöver som en del av sin verksamhetsplanering även vara tydliga i sin kompetensförsörjningsplanering som medel för att klara sitt grunduppdrag och säkerställa att insatser resurssätts och prioriteras i ett totalt verksamhetsplaneringsperspektiv.

Sista datum för inlämnade av nämndens fastställda verksamhetsplan är 19 november. Ärendet behöver därför direktjusteras.

Miljö- och hälsoskydd
Postadress: Umeå kommun, 901 84 Umeå
Besöksadress: Skolgatan 31A

www.umea.se
miljoochhalsoskydd@umea.se
090-16 10 00 (växel)

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2026-11-05
Verksamhetsplan och budget 2027
Tillsyns- och aktivitetsplan med tillhörande behovsutredningar 2027
Kompetensförsörjningsplan 2027-2029

Beredningsansvariga

Fredrik Hedlund, Miljö- och hälsoskyddschef
Helen Nilsson, Stadsbyggnadsdirektör
Camilla Högdahl, HR-chef
Peder Johansson, Ekonomicontroller
Angelica Frykholm, enhetschef
Caroline Lindh, enhetschef
Nils Gilenstam, enhetschef
Petra Thilman, enhetschef

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen, ksdiarium@umea.se

Fredrik Hedlund
Miljö- och hälsoskyddschef

Verksamhetsplan och budget 2027

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

2026-11-02

Stadsbyggnadsförvaltningen
Besöksadress: Skolgatan 31A
Postadress: 901 84 Umeå
090-16 10 00
stab.shb@umea.se
www.umea.se

Innehållsförteckning

1. Grunduppdrag....3
2. Utmaningar och möjligheter....4
3. Inriktningsmål och program....5
4. Tilläggsuppdrag....9
5. Övriga program där nämnden har aktiviteter....10
Dagvattenprogram....10
Landsbygdsprogram....10
6. Säkerhet och beredskap....11
7. Jämställdhet....12
8. Kvalitet, utveckling och innovation....13
9. Ekonomi....14
10. Personal....17
11. Uppföljning....19

Bilaga 1 Tillsyns- och aktivitetsplan 2027
Bilaga 2 Kompetensförsörjningsplan 2027-2029
Bilaga 3 Nyckeltal

Stadsbyggnadsförvaltningen
Besöksadress: Skolgatan 31A
Postadress: 901 84 Umeå
090-16 10 00
stab.shb@umea.se
www.umea.se

1. Grunduppdrag

Nämndens grunduppdrag

I miljö-och hälsoskyddsnämndens uppdrag ingår att möjliggöra god hälsa och en hållbar utveckling i Umeå. Nämnden ansvarar för prövning och tillsyn beträffande miljö- och hälsoskyddsområdet, livsmedelssäkerhet, alkohollagens område, tobak och liknande produkter, tobaksfria nikotinprodukter samt receptfria läkemedel. Nämnden bidrar med underlag för en god samhällsplanering och utveckling inom miljöövervakning, energieffektivisering, klimatpåverkan och naturvård samt utgör ett kompetensstöd i miljöfrågor vid översikts och detaljplanering. Nämnden medverkar till en ökning av allmänhetens medvetenhet om miljö-, natur-, och hälsoskyddsfrågor samt energi, klimat, och hållbar konsumtion. Nämnden ansvarar även för budget- och skuldrådgivning, konsumentrådgivning och för kommunens förvaltare i enlighet med föräldrabalken. Exempel på fokusaktiviteter för 2027 är

- **Klagomålshantering** – Se över processen för hantering av klagomål som kommer in till avdelningen för en ökad kvalitet och effektivitet. Under 2027 kommer projektplan, med syfte och målsättningar, tas fram samt arbetsgrupp bildas för att få en tydlig riktning i detta arbete.

- **Brottsförebyggande arbete** – Genomföra verksamhetsskyddsanalys för avdelningens olika yrkesroller. Målet med verksamhetsskyddsanalysen är att identifiera skyddsvärden, de befattningar och de funktioner som kan vara utsatta eller kritiska ur ett säkerhetsperspektiv för att bedöma vilka skyddsåtgärder som behövs för att skydda verksamheten mot otillåten påverkan, infiltration och möjliggörare.

- **Tillsynsprojekt små avlopp -** Enligt Umeå kommuns VA-strategi ska samtliga små avlopp uppfylla miljöbalkens reningskrav. En handlingsplan för enskild avloppshantering har antagits av miljö- och hälsoskyddsnämnden där det framgår att alla små avlopp ska uppfylla miljöbalkens reningskrav till 2032. För att kunna genomföra framtagen handlingsplanen så kommer en omfattande tillsynsinsats behövas som kräver ett stort antal resurser. Tillsynen kommer att utföras som ett tillsynsprojekt som kommer att följas upp kontinuerligt under genomförandeåren.

2. Utmaningar och möjligheter

Utifrån nämndens grunduppdrag och omvärlden finns följande utmaningar och möjligheter på 3–5 års sikt.

Nr.	Utmaningar och möjligheter
1.	**Förändrade lagstiftningar samt förändrat ansvar kopplat till tillsyn och kontroll** Många statliga utredningar pågår gällande vem som ska bedriva kontroll enligt livsmedelslagen, tillsyn enligt miljöbalken, samt även andra utredningar gällande alkohollagen och tobakslagen gällande hur avgifter tas ut. Utfallet av dessa utredningar kommer att påverka oss på ett sätt eller annat, antingen att vi förlorar arbetsuppgifter/medarbetare eller att våra arbetsuppgifter förändras till viss del. Vi behöver därför vara flexibla inför framtiden och beredda på förändringar.
2.	**Tillväxt med god status i våra vattenrecipienter** För att Umeå kommun ska kunna arbeta för att uppnå tillväxtmålet behöver vi förbättra statusen i våra sjöar, vattendrag och havsvikar. Det finns ett försämringsförbud i 5 kap. 4§ Miljöbalken som innebär att vattenkvalitén inte får försämras. Man får heller inte försvåra att uppnå gällande miljökvalitetsnorm vilket betyder att om vattenförekomsten inte uppnår God status får inget ytterligare utsläpp som bidrar till försämring ske. Åtgärder för att förbättra vattenkvalitet och minska utsläpp från till exempel dagvatten och sura sulfatjordar behöver utföras för att skapa utrymmen i recipienterna. Detta då detaljplaner riskerar att inte kunna genomföras pga. dålig vattenkvalitet. För att kunna fortsätta vårt arbete med tillväxtmålet och uppnå god status i våra recipienter behöver VAKIN och kommunen hitta former för att samarbeta när det gäller dagvattnets påverkan på recipienterna. Nämnden ser att kostnader gällande provtagning av kommunens vattenförekomster ökar samt även komplexiteten gällande ärenden kopplat till utsläpp i vatten. Även avdelningens omfattande arbete gällande små avlopp är en viktig del för att uppnå tillväxtmålet.
3.	**Hållbar samhällsbyggnadsprocess** Arbeta för en gemensam effektiv förvaltningsövergripande samhällsbyggnadsprocess med tydlig koppling till vårt gemensamma inriktningsmål 1.
4.	**Brottsförebyggande arbete** Umeå kommun har en hög ambition när det gäller brottsförebyggande arbete, vilket tydligt beskrivs i kommunens brottsförebyggande program. Som programmet visar är miljö- och hälsoskyddsnämnden en viktig partner gällande Lokal operativ samverkan (LOS) som sker tillsammans med bl.a. flera andra kommunala verksamheter samt Polisen. Arbetet inom LOS är samhällsviktigt och bidrar till att Umeå ska växa tryggt och säkert. I myndighetsgemensamma tillsynsinsatser visar vi samhällets samlade kraft. Det är ett komplement till samhällets övriga arbete mot arbetslivskriminalitet. Arbetet berör tillsyn, prövning och kontroll inom livsmedelslagstiftningen, alkohollagen, miljöbalken, samt tobaks- och nikotinprodukter. Umeå kommuns höga ambition gällande brottsförebyggande arbete märks också genom utökat förebyggande arbete inom både konsumentvägledning samt budget- och skuldrådgivning. Detta eftersom socioekonomisk utsatthet är en riskfaktor för kriminalitet. En utsatthet som dessutom lätt går i arv från föräldrar till barn. En kedja vi vill bryta för att Umeå ska växa tryggt och säkert. Den nu gällande socialtjänstlagen lägger stort fokus på det förebyggande arbetet. Nära samverkan mellan konsumentvägledning och budget- och skuldrådgivning skapar positiva synergieffekter i arbetet med att motverka riskfaktorn socioekonomisk utsatthet.

Stadsbyggnadsförvaltningen
Besöksadress: Skolgatan 31A
Postadress: 901 84 Umeå
090-16 10 00
stab.shb@umea.se
www.umea.se

3. Inriktningsmål och program

Kommunfullmäktige använder inriktningsmål för att skapa riktning och förändring i en fråga som är gemensam för flera nämnder eller bolag. Inriktningsmål destineras till de nämnder och bolag som särskilt ska prioritera arbete med just detta inriktningsmål och som bedöms ha de förutsättningar som krävs för att uppnå inriktningsmålet. Kommunfullmäktige har även beslutat om program som ska rama in och konkretisera inriktningsmålen. Nämnden har för 2027 destinerats inriktningsmål och program enligt nedan.

Inriktningsmål	Program
1. Umeås tillväxt ska klaras med social, ekologisk, kulturell och ekonomisk hållbarhet med visionen om 200 000 medborgare år 2050.	Tillväxt
2. Umeå ska växa hållbart utan några utsatta områden.	Social hållbarhet
4. Umeå ska vara klimatneutralt till 2040.	Klimat

Nämndens arbete med inriktningsmål och program

Samtliga delar av nämndens grunduppdrag kan kopplas till programstyrningen. I tabellen nedan visas exempel på delar av nämndens ansvar som kan kopplas till destinerade inriktningsmål/program. Arbetet med dessa beskrivs mer i detalj, gällande vilka aktiviteter som nämnden bedriver, i tillsyns- och aktivitetsplanen (se bilaga 1).

Inriktningsmål	Program	Exempel arbetsområde
Umeås tillväxt ska klaras med social, ekologisk, kulturell och ekonomisk hållbarhet med visionen om 200 000 medborgare år 2050.	Tillväxt	Energirådgivning Miljöövervakning Tillsyn miljöbalken Kontroll livsmedelslagen Serveringstillstånd alkohollagen Vattenförvaltningen Förorenad mark Medvetenhet kring ekologisk hållbarhet och hållbar konsumtion
Umeå ska växa hållbart utan några utsatta områden.	Social hållbarhet	Budget- och skuldrådgivning Konsumentrådgivning LOS-tillsyn Förvaltarverksamhet
Umeå ska vara klimatneutralt till 2040.	Klimat	Se tillväxt ovan

Nedan redovisas exempel på andra insatser som nämnden gör under 2027 och där medel destinerade från kommunfullmäktige kommer att användas, sorterat per programområde.

Program tillväxt

Bostadsbyggande

Nämnden är delaktiga vid framtagande av underlag, analyser, prognoser och scenarier samt vid uppföljning inom områden som är av strategisk betydelse för Umeås hållbara utveckling. Exempel på program är grönstrukturprogrammet, bulleråtgärdsprogrammet samt åtgärdsprogrammet för luft.

Arbetstillfällen och företagsetableringar

Avdelningens chefer samt även vissa medarbetare finns representerade i olika forum kopplade till just dessa frågor där träffar sker regelbundet under året. Exempel på dessa forum är

- Dialogmöte tillståndsfrågor (Hotell, restaurang samt evenemang)
- Företagsklimat (Företagarna och Svenskt näringsliv)
- Strategiskt evenemangsforum
- Företagsbesök tillsammans med KSNAU

Universitet och studenter

Nämnden är en aktiv part en de utbildningar som bedrivs kopplat till nämndens verksamhet. Miljö- och hälsoskyddschefen sitter med i miljö- och hälsoskyddsprogrammets programråd. Varje år så tar vi emot praktikanter från programmet samt från kostvetarprogrammet. Vi räknar även med att anställa studentarbetare under sommaren 2027 från Umeå universitet.

Miljö- och hälsoskyddschefens sitter även med i ledningsgruppen för det nystartade YH-programmet som bedriva via Södertörns högskola med lärosäten i Södertälje och Skellefteå. Från detta program kommer LIU-praktik att ske under 2027 gällande två studenter.

Program social hållbarhet

Nämndens arbete inom sker främst inom det brottsförebyggande arbetet där nämnden är en viktig del inom Lokal Operativ Samverkan (LOS) som sker tillsammans med flera andra kommunala verksamheter samt polisen. I myndighetsgemensamma insatser visas samhällets samlade kraft. Arbetet berör tillsyn och kontroll inom livsmedelslagstiftningen, alkohollagen, miljöbalken, samt tobak- och nikotinprodukter.

Nämnden har även startat upp ett förvaltningsgemensamt nätverk kopplat till brottsförebyggande arbete. Nätverkets roll är bl.a. att agera som omvärldsbevakare inom området, arbete med förvaltningsgemensamma utbildningsaktiviteter m.m.

Nämndens höga ambition gällande brottsförebyggande arbete märks också genom utökat förebyggande arbete inom både konsumentvägledning samt budget- och skuldrådgivning. Detta eftersom socioekonomisk utsatthet är en riskfaktor för kriminalitet. En utsatthet som dessutom lätt går i arv från föräldrar till barn. En kedja vi vill bryta för att Umeå ska växa tryggt och säkert. Den nu gällande socialtjänstlagen lägger stort fokus på det förebyggande arbetet. Nära samverkan mellan konsumentvägledning och budget- och skuldrådgivning skapar positiva synergieffekter i arbetet med att motverka riskfaktorn socioekonomisk utsatthet.

Program Klimat

Arbetet för att minska utsläppen av växthusgaser och anpassa samhället till ett förändrat klimat fortgår. Miljö- och hälsoskyddsnämnden agerar i dessa frågor utifrån sitt reglemente och grunduppdrag gällande löpande tillsynsfrågor och ärenden, för att bl.a. kunna bidra till att uppnå en ekologisk hållbarhet i alla typer av frågor. Övriga aktiviteter inom avdelningen sker bland annat genom:

- Genomförande av aktiviteter kopplat till Umeå kommuns utvecklingsstrategi för vatten och avlopp t.ex. Handlingsplan för tillsyn att alla små avlopp ska uppfylla miljöbalkens krav på rening, Utökat miljörecipientprovtagningsprogram för vatten
- Genomförande av tillsyn kopplat dagvatten som avvattnas från detaljplanelagd mark, för att säkerställa att ändamålsenlig rening sker före utsläpp till recipient
- Deltagande i arbete kopplat till åtgärdsprogram Renare luft
- Deltagande i arbete kopplat till åtgärdsprogram Buller
- Deltagande i arbete kopplat till åtgärdsprogram för vatten 2022-2027 gällande Bottenvikens vattendistrikt
- Deltagande i arbete kopplat till Klimatneutrala Umeå 2040.
- Aktiviteter i förvaltningens handlingsplan för ökat bostadsbyggande.
- Deltagande i arbete kopplat till åtgärdsprogrammet för Umeås lokala miljömål och Umeå klimatfärdplan.
- Projektledning och genomförande av School food for change och Cirkulära Västerbotten.
- Energi- och klimatrådgivning till företag, föreningar och privatpersoner
- Genomförande av budget- och skuldrådgivning samt dess förebyggande arbete
- Genomförande av LOS-tillsyn (Lokal Områdes Samverkan) med andra myndigheter
- Genomförande tillsyn kopplat till serveringstillstånd
- Deltagande part i Krogar mot Knark

4. Tilläggsuppdrag

I detta avsnitt redovisas planering för de tilläggsuppdrag kommunfullmäktige har tilldelat nämnden.

Tilläggsuppdrag	Planering
Tilläggsuppdrag 2025:1 Kommunfullmäktige ger alla nämnder i uppdrag att genomföra en analys av konsekvenser utifrån förändrade demografiska förutsättningar. Arbetet ska säkerställa att kommunen inte åtar sig kostnader som inte kan bäras över tid, samt ske i enlighet med av fullmäktige fastställd riktlinje för god ekonomisk hushållning. Förslag på förändring av principiell karaktär ska tillställas fullmäktige.	Nämnden överlämnade sina analys och konsekvensbeskrivningar till kommunstyrelsen den 30 okt 2026. Sedan sammanställs underlagen från samtliga nämnder och överlämnas, tillsammans med en kommunövergripande analys, till KS i november.
Tilläggsuppdrag 2023:1 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka omställningen av nämndernas verksamheter för att klara grunduppdraget i takt med att personalbristen ökar.	Fördjupad analys av framtida tillgång till och efterfrågan av kompetens är genomförd och slutsatserna har inarbetats i nämndens kompetensförsörjningsplan. Det kommer att krävas ökade resurser för att klara verksamhetens uppdrag på sikt. Redan nu ser vi att vissa yrkeskategorier och specialtjänster kan vara svårrekryterade, framför allt medarbetare med längre erfarenhet. Faktorer som delvis spelar in här är lönenivåer och förmåner, jämfört med motsvarande tjänster inom statlig verksamhet samt privat sektor. Det kommer att vara allt viktigare att behålla medarbetare. Att möjliggöra för medarbetare att byta arbetsuppgifter inom avdelningen kan bidra till att Miljö- och hälsoskydd och Umeå kommun uppfattas som en mer attraktiv arbetsgivare. En bra arbetsmiljö, god trivsel, goda möjligheter till kompetensutveckling samt ökad digitalisering är också viktiga faktorer för att personal ska välja att stanna kvar på arbetsplatsen. För att bredda ansatsen ytterligare behöver dock resultatet av tilläggsuppdrag 2023:1 och 2025:1 sättas samman och ligga till grund för formulering av framtida inriktning.
Tilläggsuppdrag 2023:2 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka samarbetet och ansvarstagandet över förvaltnings- och nämndgränser.	Denna grundläggande kulturfråga behöver ständig uppmärksamhet och viktigt att kommunen centralt föregår med gott exempel.

UMEÅ KOMMUN

Stadsbyggnadsförvaltningen
Besöksadress: Skolgatan 31A
Postadress: 901 84 Umeå
090-16 10 00
stab.shb@umea.se
www.umea.se

5. Övriga program där nämnden har aktiviteter

Nämnden är berörda av flertalet andra program som framtagits av kommunen. Nedan redogörs kortfattat dessa program

Dagvattenprogram

Dagvattenfrågor ingår i ett flertal olika politikområden och ansvaret inom stadens organisation delas mellan flera nämnder och bolagsstyrelser. Vi måste alla bidra i ett tätt samarbete för att nå de gemensamma målen. Programmets målgrupp är främst de som arbetar med dagvattenfrågor inom kommunen eller på kommunens uppdrag, men programmet vänder sig även till politiker, fastighetsägare, verksamhetsutövare, exploatörer, väghållare och gärna även en intresserad allmänhet. Dagvattenprogrammet för Umeå beslutades av kommunfullmäktige 2022-01-31. Nämnden är involverade i ett flertal aktiviteter bl.a.

- Utveckla metoder för uppföljning vattenkvalitet
- Ta fram en prioriteringsordning för stadens vattenområden som visar var och i vilken ordning åtgärder i den befintliga miljön bör genomföras.
- Gör en kartläggning av snöhanteringens påverkan på dagvatten

Landsbygdsprogram

Programmet visar riktningen för arbetet med landsbygdsutveckling fram till 2030 med ett flertal prioriteringar för att nå kommunens landsbygdsmål. Prioriteringarna ska fungera som vägledande för politiker och tjänstepersoner och vid varje prioritering finns en eller flera utpekade nämnder som ansvarar för att implementera dessa i sin egen verksamhetsplanering. Arbetet är på så vis nämndöverskridande och berör många olika verksamheter i kommunorganisationen. Nämnden är involverade i ett flertal aktiviteter kopplat till bl.a.

- Stötta företag och lokala initiativ med rådgivning kring åtgärder för biologisk mångfald, naturbaserade lösningar samt energieffektivisering.
- Utveckla och tydliggöra hur byaplaner tas om hand internt i hela kommunorganisationen.

6. Säkerhet och beredskap

Varje verksamhetsområde och bolag har i uppdrag att bedriva ett systematiskt säkerhets- och trygghetsarbete. Nämnden ansvarar för säkerhets- och trygghetsarbetet inom sitt område och sina respektive verksamheter.

Beredskap

Nämnden ansvarar för den civila beredskapen i nämndens verksamheter. Detta innebär att nämnden ansvarar för att det kontinuerligt genomförs analys, planering och förberedelser för att upprätthålla kontinuitet och tillgodose ändamålsenlig säkerhet och beredskap i de verksamheter nämnden ansvarar för. Nämnden ansvarar för att förebygga, hantera och följa upp/utvärdera händelser som berör nämndens verksamheter. Nämnden ansvarar för att nämndens förvaltning upprätthåller en ändamålsenlig organisation i beredskaps- och säkerhetsfrågor. Nämnden ansvarar för att nämndens förvaltning deltar i framtagande av kommunövergripande analyser, planering, förberedelser och utbildningar/övningar inom säkerhets- och beredskapsområdet.

Krisledning

Under pandemin reviderades och uppdaterades krisledningsplanerna inom förvaltningen. Nu finns ett behov av översyn av förvaltningens och avdelningarnas krisledningsplaner. Fokus för 2027 ligger på att ta fram en kontinuitetsplanering utifrån den modell som kommunen har tagit fram centralt gällande systematisk kontinuitetshantering.

7. Jämställdhet

Strategi för jämställdhetsarbete beslutades av kommunfullmäktige 2017. Strategin är tänkt att fungera som ett stöd till framför allt nämnder i förståelsen av hur jämställdhetsarbete kan arbetas in i den egna nämndens verksamheter och hur egna mål och indikatorer tas fram.

Samtliga verksamheter inom kommunen ska bedriva ett aktivt jämställdhetsarbete och det är varje nämnds ansvar att bryta ner det övergripande målet kring jämställdhet till egna mål egna nämnden och genomföra samt följa upp detta.

Umeå kommun undertecknade 2008 den europeiska deklarationen om jämställdhet mellan kvinnor och män på regional och lokal nivå. Den är framtagen av europeiska kommun- och regionförbundens samarbetsorganisation (CEMR). Deklarationen för jämställdhet mellan kvinnor och män är en utgångspunkt för kommunens jämställdhetsarbete. Deklarationen hittar du på www.umea.se/jamstalldhet.

Ansvaret för att konkretisera delmål, aktiviteter, åtgärder och indikatorer för arbetet ligger på nämnder. Jämställdhetsarbetet ska vara en del av verksamhetsplaneringen och det ska avsättas tid och resurser för att arbeta med målen som sedan redovisas och följs upp i ordinarie styr- och ledningssystem.

Jämställdhetsarbete kopplat till den strategiska planen:

Artiklar ur CEMR-deklarationen:
- Social omsorg och sociala tjänster (artikel 15), Goda livsvillkor
- Social integration (artikel 18), Goda livsvillkor
- Planering och hållbar utveckling (artikel 24), En god samhällsplanering

8. Kvalitet, utveckling och innovation

Stadsbyggnadsförvaltningen har de senaste åren förstärkt förmågan till utveckling genom att styra resurser till detta. På tre avdelningar finns idag utpekade medarbetare med uppdrag att på huvuddelen av sin arbetstid driva utvecklingsfrågor.

Forum Utveckling Stadsbyggnad (FUS)

På förvaltningsövergripande nivå samordnas utvecklingsfrågorna av FUS. Med utveckling avses all typ av verksamhetsutveckling med tillhörande kommunikation, från teknikorienterad utveckling till förbättring av våra processer, med ett kundfokus i grunden. FUS bemannas av en medarbetare från respektive avdelningen inom förvaltningen. Samordnare utses med ansvar för inbjudan till löpande möten. Samordnaren är adjungerad till förvaltningens ledningsgrupp för löpande dialog och avstämning.

Innovationskatalysatorn

Ständiga förbättringar är en del i kommunens värdegrund och något förvaltningen arbetar aktivt med. Att arbeta med innovation är däremot lite klurigare, då det till stor del handlar om en kultur som behöver genomsyra hela verksamheten. För att få fart på innovation krävs flera olika typer av insatser på flera olika nivåer. FUS samordnar Innovationskatalysatorn för att uppmuntra till medarbetardriven innovation. Förvaltningen vill bli bättre på att uppmuntra nya idéer och tycker att goda idéer förtjänar mer än bara hejarop. Därför finns möjligheten inom förvaltningen att söka upp till 15 000 kr från innovationskatalysatorn. Pengarna är tänkt att fungera som stöd för att förverkliga dina goda idéer som gör våra verksamheter bättre!

Digitalisering

Stadsbyggnadsförvaltningen har en handlingsplan för digitalisering som samordnas genom FUS. Ambitionen inför 2026 är att digitaliseringen ses som en del av utvecklingsfrågorna med samma former för styrning och ledning.

Stadsbyggnadsförvaltningen
Besöksadress: Skolgatan 31A
Postadress: 901 84 Umeå
090-16 10 00
stab.shb@umea.se
www.umea.se

9. Ekonomi

Budgetram för nämnden 2027

Budgetram för nämnden omfattar medelstilldelning för samtliga kostnader för nämndens verksamhet och innefattar att PO-pålägget förändras från 40,02 procent i budget 2026 till 38,91 procent i budget 2027. Budgetramarna är nettokostnadsramar för nämnden. Ramarna har beräknats utifrån nuvarande organisation. Eventuella organisationsöversyner och/eller överföring av verksamheter regleras genom beslut om tekniska förändringar av budgetramarna.

Nämndens ekonomiska ram för 2027 är 25 590 000 kronor som framgår av bilden nedan från de beslutade planeringsdirektiven.

Ekonomisk ram för miljö- och hälsoskyddsnämnden 2027 (mnkr)

Miljö- och hälsoskyddsnämndens fastställda budget för 2026 (beslut i juni 2025)	-22,65
Miljö- och hälsoskyddsnämndens tilldelning enligt förslag i planeringsdirektiv 1	
Tillskott enligt modell	-1,01
Justering till PKV per invånare för relevant åldersintervall	0,11
Av kommunfullmäktige beslutade justeringar i juni 2026	
Justering av PO-pålägg	0,41
Lokal operativ samverkan	-0,70
Motverka socioekonomisk utsatthet	-0,70
Hållbar mat	-0,35
Grönstruktur	-0,70
Ekonomisk tilldelning för 2027	**-25,59**
Ökad ekonomisk tilldelning 2027 jämfört med 2026	-2,94

Stadsbyggnadsförvaltningen
Besöksadress: Skolgatan 31A
Postadress: 901 84 Umeå
090-16 10 00
stab.shb@umea.se
www.umea.se

Utökade medel har getts för arbete med:

- Lokal operativ samverkan. Umeå kommun har en hög ambition när det gäller brottsförebyggande arbete, vilket tydligt beskrivs i det förslag till brottsförebyggande program för 2026–2027. Som programmet visar är miljö- och hälsoskyddsnämnden en viktig partner gällande Lokal operativ samverkan (LOS) som sker tillsammans med bl.a. flera andra kommunala verksamheter samt Polisen. Arbetet inom LOS är samhällsviktigt och bidrar till att Umeå ska växa tryggt och säkert. I myndighetsgemensamma tillsynsinsatser visar vi samhällets samlade kraft. Det är ett komplement till samhällets övriga arbete mot arbetslivskriminalitet. Arbetet berör tillsyn, prövning och kontroll inom livsmedelslagstiftningen, alkohollagen, miljöbalken, samt tobaks- och nikotinprodukter. Tilldelade medel kommer att möjliggöra att deltagande kan ske i fler insatser, samt i större omfattning. Utvecklingsinsatser samt omvärldsanalys kopplat till andar kommuner kommer även att genomföras.

- Motverka socioekonomisk utsatthet. Umeå kommuns höga ambition gällande brottsförebyggande arbete bör märkas genom utökat förebyggande arbete inom både konsumentvägledning samt budget- och skuldrådgivning. Detta eftersom socioekonomisk utsatthet är en riskfaktor för kriminalitet. En utsatthet som dessutom lätt går i arv från föräldrar till barn. En kedja vi vill bryta för att Umeå ska växa tryggt och säkert. Den nu gällande socialtjänstlagen lägger stort fokus på det förebyggande arbetet. Nära samverkan mellan konsumentvägledning och budget- och skuldrådgivning skapar positiva synergieffekter i arbetet med att motverka riskfaktorn socioekonomisk utsatthet. Med stärkta resurser kan verksamheten nå fler personer som kämpar med sin ekonomi eller behöver hjälp att förstå sina rättigheter. Förebyggande arbete sparar på sikt dyra samhällskostnader för våra kommunmedlemmar. Tilldelade medel kommer att möjliggöra rekrytering av ytterligare en budget- och skuldrådgivare.

Stadsbyggnadsförvaltningen
Besöksadress: Skolgatan 31A
Postadress: 901 84 Umeå
090-16 10 00
stab.shb@umea.se
www.umea.se

- Hållbar mat. Projektet SchoolFood4Change, där både verksamheterna måltidsservice, strategisk utveckling samt för- och grundskoleförvaltningen deltar, så behövs fortsatt en samordningsfunktion för att stärka samverkan mellan skola, förskola och måltidsservice. Det är slutsatsen efter fyra år i projektet SchoolFood4Change som har arbetat för hållbara och hälsosamma skolmåltider. Stödet från projektledningen har varit uppskattat hos deltagarna. Det har resulterat i ökad samverkan och mer strukturerat samarbete kring lärande för hållbar utveckling i relation till skolmåltiden. Arbetet bidrar också till stärkt beredskap när både personal och elever får bättre förståelse för deras roll i ett mer robust och motståndskraftigt livsmedelssystem. Tilldelade medel möjliggör att projektledarrollen fortsatt kan finansieras i arbetet.

- Grönstruktur. För att säkerställa en hållbar planberedskap för framtida verksamhetsmark behöver grönstrukturfrågorna integreras tidigt och strategiskt i planeringsprocessen. Ökad planberedskap innebär ett växande behov av analyser och underlag som hanterar ekosystemtjänster, biologisk mångfald, klimatanpassning och rekreationsvärden. Förstärkta resurser behövs därför för att möjliggöra hållbar tillväxt i linje med kommunens mål om social, ekologisk, kulturell och ekonomisk hållbarhet samt klimatneutralitet till 2040.

Investeringsbudget 2027

- Investeringsbudgeten för nämnden 2027 är 932 tkr.
- Utökad investeringsbudget har getts för inköp av ny luftmätningsutrustning samt investeringar i ny lokal för förvaltargruppen.

Fördelning 2027

Nämndens budgetram fördelas på följande sätt under 2027:

Nämnden	1 833
Ledning och administration	5 465
Förvaltarenheten*	0
Miljöskydd	554
Livsmedel o alkohol	6 431
Miljöutveckling	10 062
Små avlopp	1245
Totalt	25 590 tkr

* Bekostas av Överförmyndarnämnden (ÖFN)

Stadsbyggnadsförvaltningen
Besöksadress: Skolgatan 31A
Postadress: 901 84 Umeå
090-16 10 00
stab.shb@umea.se
www.umea.se

10. Personal

Medarbetarna är helt avgörande för kvaliteten i hanteringen av ärenden och uppdrag kopplade till nämndernas grunduppdrag. Uppföljning av våra personalpolitiska mål genomförs under året med hjälp av kommungemensamma nyckeltal.

Umeå kommuns personalpolitiska mål 2027

I de beslutade planeringsdirektiven finns följande centrala personalpolitiska mål, där samordningsansvaret ligger hos personalnämnden.

Mål 5. *Umeå kommun ska klara kompetensförsörjningen genom att vara en attraktiv arbetsgivare och spegla mångfalden i samhället.*
Arbetet sker med utgångspunkt från nämndens kompetensförsörjningsplan (se bilaga). Det aktiva arbetet konkretiseras med aktiviteter i en aktivitetsplan. Mångfaldsperspektivet inkluderas i arbetet med arbetsmiljö.

Mål 6. *Umeå kommun ska ha ledarskap som ges och ger förutsättningar för goda resultat, där riktvärdet för antalet medarbetare per chef inte är fler än 30.*
Nämnden följer riktvärdet för antal medarbetare per chef. Inom stadsbyggnadsförvaltningen finns ett chefsnätverk för gemensamma utvecklingsfrågor, dialog, samsyn och utbyte chefer emellan. Verksamhetens chefer följer det obligatoriska ledarprogrammet och deltar i fördjupningsutbildningar och frukostseminarier som kommunen anordnar.

Mål 7. *Umeå kommuns sjukfrånvaro ska minska genom fokus på friskfaktorer och jämställda arbetsförhållanden.*
Verksamheten fortsätter det systematiska arbetsmiljöarbetet och utgår från behov och förutsättningar inom respektive enhet, eller avdelningsövergripande. Utgångspunkt sker från resultatet i medarbetarenkäten, skyddsronder och OSA-arbete. Eventuella olikheter mellan kvinnors och mäns arbetsförhållanden ska synliggöras och hanteras.

Nämnden har i ärendena rörande hur grunduppdragen ska följas upp beslutat om nyckeltal och nål enligt nedan.

Nr	Mål och/eller nyckeltal	Mål
P1	Sjukfrånvaro (%), mål nämnd	5,0
P2	Långtidsfriska (%), mål nämnd	60
P3	Heltidsanställda (%), mål nämnd	90
P4	Skyddsombud som genomgått grundutbildning (%), mål nämnd	90
P5	Chefer med max 30 medarbetare (%), mål nämnd	100
P6	Medarbetarenkäten index, mål nämnd	5,0
P7	Personalomsättning (%), mål nämnd	3–6
P8	Anställda antal (st), ej mål	
P9	Genusfördelning nämnd (%), ej mål	
P10	Medelålder (år), ej mål	
P11	Åldersfördelning nämnd (antal i 10-årsklasser), ej mål	

Nämndspecifika mål avseende:

- personalomsättning: för att främja en önskvärd personalomsättning arbetar verksamheterna med systematiskt arbetsmiljöarbete, friskfaktorer och kompetensförsörjning enligt handlingsplan.
- medarbetarenkäten medelvärde: avser mål för totalt medelvärde för nämndens verksamheter. Arbete sker enligt verksamheternas respektive handlingsplaner för organisatorisk och social arbetsmiljö samt lika rättigheter och möjligheter.

Kompetensförsörjning

Nämndens kompetensförsörjningsplan finns som bilaga till denna verksamhetsplan.

11. Uppföljning

För en lärande organisation är det av yttersta vikt med uppföljning av verksamhetens förutsättningar och prestationer. Uppföljning sker utifrån fyra perspektiv; personal, ekonomi, kund och verksamhet. För nyckeltal av särskild vikt eller för nyckeltal där ”förflyttning” önskas fastställer nämnden mål. Exempel på detta är att nämnderna har fastställts nämndspecifika målintervall för personalomsättningen.

Uppföljning av verksamhetsplanen görs vid tertial och helår enligt anvisningar från KS. För helåret görs för samtliga nyckeltal en analys kring trender över tid och om det finns behov av styrning i någon riktning.

Stadsbyggnadsförvaltningen
Besöksadress: Skolgatan 31A
Postadress: 901 84 Umeå
090-16 10 00
stab.shb@umea.se
www.umea.se

Stadsbyggnadsförvaltningen
Besöksadress: Skolgatan 31A
Postadress: 901 84 Umeå
090-16 10 00
stab.shb@umea.se
www.umea.se

Tillsyns- och aktivitetsplan för miljö- och hälsoskyddsavdelningen 2027

2026-10-29

Innehållsförteckning

1. Inledning 1

1.1 Dokumentets innehåll 1

1.2 Miljö- och hälsoskyddsavdelningens organisation 1

1.3 Miljö- och hälsoskyddsavdelningens styrning 2

1.4 Miljö- och hälsoskyddsavdelningens ansvarsområde 4

1.5 Miljö- och hälsoskyddsavdelningens utmaningar och möjligheter 6

2 Övergripande 7

2.1 Grunduppdrag 7

2.2 Kommunikation 8

2.3 Beredskap- och krisledning 8

2.4 Brottsförebyggande arbete 9

3 Tillsynsplan 10

3.1 Bakgrund 10

3.2 Miljöbalken 12

3.3 Livsmedel och receptfria läkemedel 18

3.4 Alkohollagen och tobaksområdet 20

4. Aktivitetsplan 22

4.1 Budget- och konsumentrådgivning 22

4.2 Miljöplanering, naturvård och miljöövervakning 24

4.3 Energi och klimat 26

4.4 Verksamhetsstöd och Utveckling 28

Bilagor 29

Bilaga 1. Behovsutredning – Miljöbalken 2027–2029

Bilaga 2. Behovsutredning – Livsmedel och receptfria läkemedel 2027–2029

Bilaga 3. Behovsutredning – Alkohollagen och tobaksområdet 2027–2029

Bilaga 4. Behovsutredning – Budget- och konsumentrådgivning 2027–2029

Bilaga 5. Behovsutredning – Miljöplanering, naturvård och miljöövervakning 2027–2029

Bilaga 6. Behovsutredning – Energi och klimat 2027–2029

Bilaga 7. Behovsutredning – Verksamhetsstöd och Utveckling 2027–2029

Bilaga 8. Kommunikationsplan stadsbyggnadsförvaltningen

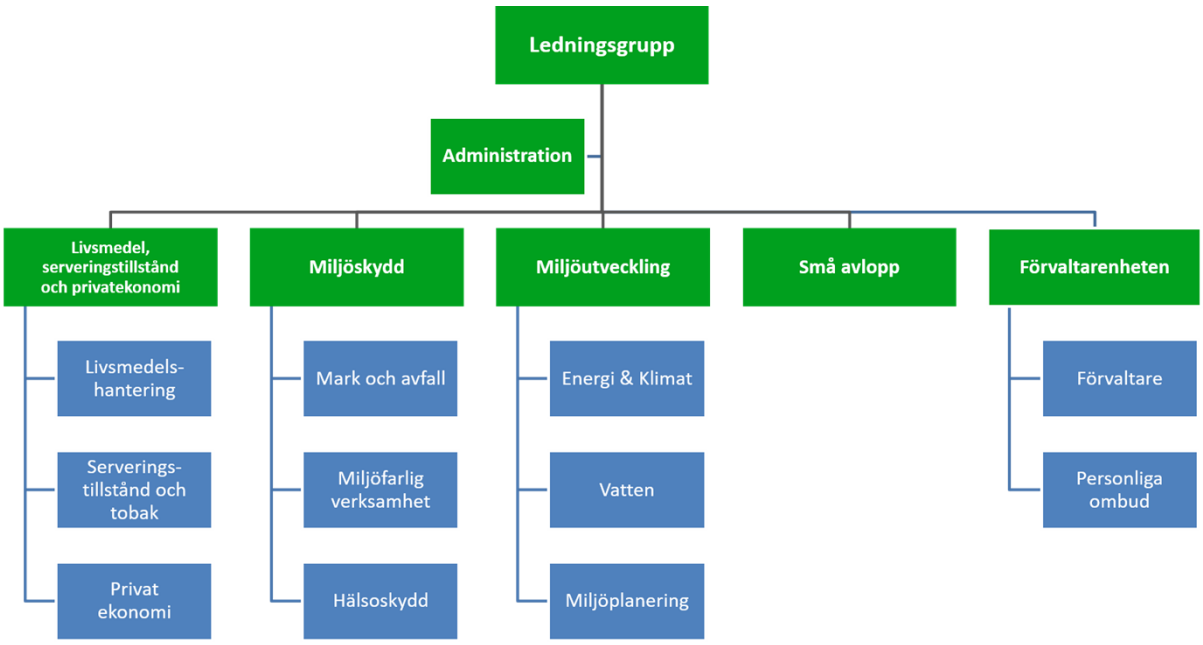
1. Inledning

1.1 Dokumentets innehåll

Miljö- och hälsoskyddsavdelningens uppdragsområde är omfattande och flera olika lagstiftningar styr hur avdelningen ska planera och följa upp sin verksamhet. Avdelningens verksamhet består inte bara av myndighetsutövning utan även annan verksamhet som rådgivning och projektverksamhet. Tillsyns- och aktivitetsplanen är genom det uppdelad i tre delar: Övergripande, Tillsynsplan och Aktivitetsplan

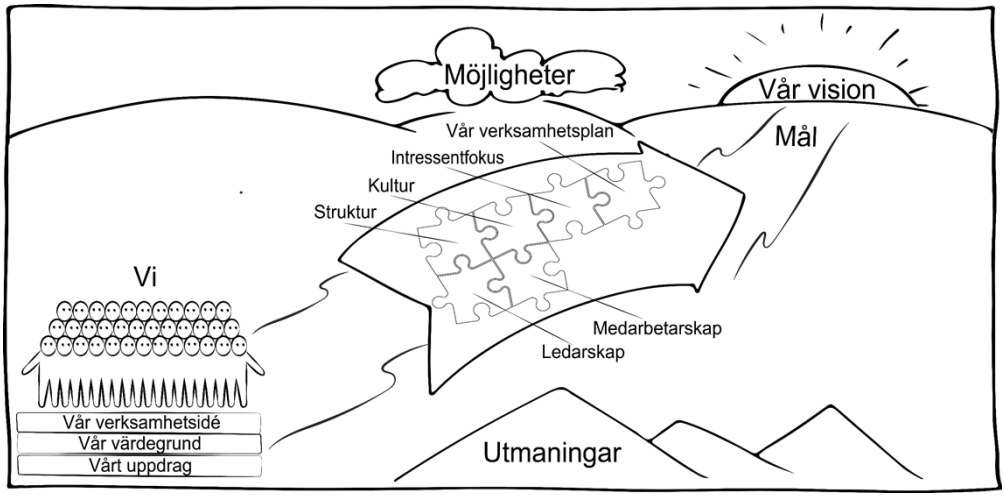
En viktig del av avdelningens verksamhet är förvaltarenheten och personliga ombud. Dessa skiljer sig markant mot övriga delar av avdelningens uppdrag och beskrivs därför inte ytterligare i detta dokument, utan hanteras separat i annan form.

1.2 Miljö- och hälsoskyddsavdelningens organisation

Avdelningen leds av miljö- och hälsoskyddschefen. Avdelningen består av fem enheter som leds av respektive enhetschef. Som stödfunktion finns administration samt verksamhetsutvecklaren, som också är en del av ledningsgruppen.

1.3 Miljö- och hälsoskyddsavdelningens styrning

Den gemensamma grund som bygger vårt arbete som anställd på miljö- och hälsoskyddsavdelningen innefattar kommunens verksamhetsidé, värdegrund samt nämndens grunduppdrag.

Med gemensamma krafter skapar vi ett gott liv i Umeå. Detta gör vi genom att arbeta utifrån Umeå kommuns definition av medarbetarskap:

> *Gemensamt för oss som jobbar i Umeå kommun är att vi arbetar för att Umeå ska vara en bra stad att leva och verka i. Vi finns till för medborgarnas bästa.*
>
> *Umeå kommun vill ha ett utvecklat engagemang hos medarbetarna och att medarbetarna ska ta ett större ansvar för sitt uppdrag. Medarbetarnas kompetens ska tas tillvara och alla ska ha möjlighet att utvecklas.*

För medarbetarna på miljö- och hälsoskyddsavdelningen innebär det att:

- Vi är engagerade, modiga och trygga individer som utforskande tar hjälp av varandras olikheter.
- Vi ger kollegialt stöd och är lyhörda mot varandra.
- Vi är uthålliga och har fokus på avdelningens uppdrag.
- Vi är tydliga, uppriktiga och ärliga i mötet med varandra.
- Vi är framåtdrivande med en vilja att ständigt förbättras.
- Våra arbetssätt möjliggör att tillsyn, kontroll samt övriga uppdrag och tjänster levereras med god kvalitet.

Den kommunövergripande styrningen finns beskrivet i miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhetsplan tillsammans med de förvaltningsgemensamma handlingsplanerna. Verksamhetsplanen innehåller följande:

- Nyckeltal som är viktiga för uppföljningen av nämndens grunduppdrag fördelat inom perspektiven: personal, ekonomi, kund och verksamhet.
- Nämndens budget
- Nämndens arbete kopplat till kommunens inriktningsmål med tillhörande program (Tillväxt, Social hållbarhet samt Klimatneutrala Umeå 2040) samt övriga kommunövergripande program t.ex. dagvattenprogram, landsbygdsprogram etc.
- Personalpolitiska mål och mål för ekonomisk hushållning
- Internkontrollplan
- Nämndens arbete med tilläggsuppdrag som kommunfullmäktige beslutat om

I övrigt aktuella mål som miljö- och hälsoskyddsavdelningen har att förhålla sig till är t.ex.

- De nationella miljömålen
- Folkhälsomålen
- Målen i den nationella strategin för tillsyn enligt miljöbalken
- Målen i den nationella kontrollplanen för livsmedelskontrollen.

Nämndens verksamhetsplan, internkontrollplanen och detta dokument, tillsyns- och aktivitetsplan, utgör tillsammans miljö- och hälsoskyddsnämndens styrning för miljö- och hälsoskyddsavdelningens verksamhet, för att nå Umeå kommuns gemensamma vision

1.4 Miljö- och hälsoskyddsavdelningens ansvarsområde

Avdelningen arbetar under miljö- och hälsoskyddsnämnden och dess ansvarsområde. Nämndens och med det avdelningens grunduppdrag är:

- möjliggöra god hälsa och en hållbar utveckling i Umeå
- ansvara för prövning och tillsyn inom miljö- och hälsoskyddsområdet, livsmedelssäkerhet, serveringstillstånd, tobak och liknande produkter, tobaksfria nikotinprodukter samt receptfria läkemedel
- bidra med underlag för en god samhällsplanering och utveckling inom miljöövervakning, energieffektivisering, klimatpåverkan och naturvård och fungerar som kompetensstöd i miljöfrågor vid fysisk planering
- medverka till att öka allmänhetens medvetenhet om miljö-, natur-, och hälsoskyddsfrågor samt energi, klimat, och hållbar konsumtion
- ansvara för budget- och skuldrådgivning, konsumentrådgivning och för kommunens ställföreträdare i enlighet med föräldrabalken.

Nämnden, och med det avdelningen, ska särskilt prioritera arbetet med mål 1,2 och 4.

- **Mål 1. Umeås tillväxt ska klaras med social, ekologisk, kulturell och ekonomisk hållbarhet med visionen om 200 000 medborgare år 2050**
- **Mål 2. Umeå kommun ska växa hållbart utan några utsatta områden**
- **Mål 4. Umeå ska vara klimatneutralt till 2040**

Arbetet för att minska utsläppen av växthusgaser och anpassa samhället till ett förändrat klimat fortgår. Miljö- och hälsoskyddsnämnden agerar i dessa frågor utifrån sitt reglemente och grunduppdrag gällande löpande tillsynsfrågor och ärenden, för att bl.a. kunna bidra till att uppnå en ekologisk hållbarhet i alla typer av frågor.

Övriga aktiviteter inom avdelningen sker bland annat genom:

- Genomförande av aktiviteter kopplat till Umeå kommuns utvecklingsstrategi för vatten och avlopp t.ex. Handlingsplan för tillsyn att alla små avlopp ska uppfylla miljöbalkens krav på rening, Utökat miljörecipientprovtagningsprogram för vatten
- Deltagande i arbete kopplat till Dagvattenprogrammet
- Deltagande i arbete kopplat till åtgärdsprogram Renare luft
- Deltagande i arbete kopplat till åtgärdsprogram Buller
- Deltagande i arbete kopplat till åtgärdsprogram för vatten 2022–2027 gällande Bottenvikens vattendistrikt
- Deltagande i arbete kopplat till Klimatneutrala Umeå 2040.
- Aktiviteter i förvaltningens handlingsplan för ökat bostadsbyggande.
- Deltagande i arbete kopplat till åtgärdsprogrammet för Umeås lokala miljömål och Umeå klimatfärdplan.
- Genomförande av projekt inom LOVA (lokala vattenvårdsprojekt), LONA (lokala naturvårdsprojekt), hållbar konsumtion, hållbara måltider och annan klimatanpassning.
- Energi- och klimatrådgivning till företag, föreningar och privatpersoner
- Genomförande av budget- och skuldrådgivning samt dess förebyggande arbete
- Genomförande av LOS-tillsyn (Lokal Områdes Samverkan) med andra myndigheter
- Genomförande tillsyn kopplat till serveringstillstånd
- Deltagande part i Krogar mot Knark

1.5 Miljö- och hälsoskyddsavdelningens utmaningar och möjligheter

Utifrån nämndens grunduppdrag och omvärlden finns följande utmaningar och möjligheter på 3–5 års sikt.

Nr.	Utmaningar och möjligheter
1.	**Framtida tillsyn och kontroll** Många statliga utredningar pågår gällande vem som ska bedriva kontroll enligt livsmedelslagen, tillsyn enligt miljöbalken, samt även andra utredningar gällande alkohollagen och tobakslagen gällande hur avgifter tas ut. Utfallet av dessa utredningar kommer att påverka oss på ett sätt eller annat, antingen att vi förlorar arbetsuppgifter/medarbetare eller att våra arbetsuppgifter förändras till viss del. Vi behöver därför vara flexibla inför framtiden och beredda på förändringar.
2.	**Tillväxt med god status i våra vattenrecipienter** För att Umeå kommun ska kunna arbeta för att uppnå tillväxtmålet behöver vi förbättra statusen i våra sjöar, vattendrag och havsvikar. Det finns ett försämringsförbud i 5 kap. 4§ Miljöbalken som innebär att vattenkvalitén inte får försämras. Man får heller inte försvåra att uppnå gällande miljökvalitetsnorm vilket betyder att om vattenförekomsten inte uppnår God status får inget ytterligare utsläpp som bidrar till försämring ske. Åtgärder för att förbättra vattenkvalitet och minska utsläpp från till exempel dagvatten och sura sulfatjordar behöver utföras för att skapa utrymmen i recipienterna. Detta då detaljplaner riskerar att inte kunna genomföras pga. dålig vattenkvalitet. För att kunna fortsätta vårt arbete med tillväxtmålet och uppnå god status i våra recipienter behöver VAKIN och kommunen hitta former för att samarbeta när det gäller dagvattnets påverkan på recipienterna. Nämnden ser att kostnader gällande provtagning av kommunens vattenförekomster ökar samt även komplexiteten gällande ärenden kopplat till utsläpp i vatten. Även avdelningens omfattande arbete gällande små avlopp är en viktig del för att uppnå tillväxtmålet.
3.	**Hållbar samhällsbyggnadsprocess** Arbeta för en gemensam effektiv förvaltningsövergripande samhällsbyggnadsprocess med tydlig koppling till vårt gemensamma inriktningsmål 1.
4.	**Brottsförebyggande arbete** Umeå kommun har en hög ambition när det gäller brottsförebyggande arbete, vilket tydligt beskrivs i kommunens brottsförebyggande program. Som programmet visar är miljö- och hälsoskyddsnämnden en viktig partner gällande Lokal operativ samverkan (LOS) som sker tillsammans med bl.a. flera andra kommunala verksamheter samt Polisen. Arbetet inom LOS är samhällsviktigt och bidrar till att Umeå ska växa tryggt och säkert. I myndighetsgemensamma tillsynsinsatser visar vi samhällets samlade kraft. Det är ett komplement till samhällets övriga arbete mot arbetslivskriminalitet. Arbetet berör tillsyn, prövning och kontroll inom livsmedelslagstiftningen, alkohollagen, miljöbalken, samt tobaks- och nikotinprodukter. Umeå kommuns höga ambition gällande brottsförebyggande arbete märks också genom utökat förebyggande arbete inom både konsumentvägledning samt budget- och skuldrådgivning. Detta eftersom socioekonomisk utsatthet är en riskfaktor för kriminalitet. En utsatthet som dessutom lätt går i arv från föräldrar till barn. En kedja vi vill bryta för att Umeå ska växa tryggt och säkert. Den nu gällande socialtjänstlagen lägger stort fokus på det förebyggande arbetet. Nära samverkan mellan konsumentvägledning och budget- och skuldrådgivning skapar positiva synergieffekter i arbetet med att motverka riskfaktorn socioekonomisk utsatthet.

2 Övergripande

2.1 Grunduppdrag

Grunduppdraget följs upp genom nämndens beslutade nyckeltal för uppföljning som framgår av nämndens verksamhetsplan och genomförandet av denna plan.

2.1.1 Särskilda utvecklingsinsatser

Avdelningen har identifierat ett antal utvecklingsinsatser som berör huvuddelen av verksamheten.

- **Kvalitetsarbete –** Förtydliga strukturen gällande våra interna rutiner kopplat till arbetsmiljö och personal. Idag ligger våra rutiner och dokument spridda på olika ställen t.ex. i TEAMS, DOK, Sharepoint etc. En samlad visuell bild behöver tas fram där man enkelt kan få en överblick kring vart respektive dokument kan hittas. Arbetet som gjorts på avdelningen Detaljplan, kommer att användas som målbild.
- **Klagomålshantering** – Se över processen för hantering av klagomål som kommer in till avdelningen för en ökad kvalitet och effektivitet. Utifrån att klagomålshanteringen innefattar flertalet av de olika tillsyns- och kontrollområdena så behöver detta samordnas över enhetsgränserna. Under 2027 kommer projektplan, med syfte och målsättningar, tas fram samt arbetsgrupp bildas för att få en tydlig riktning i detta arbete.
- **Brottsförebyggande arbete** – Genomföra verksamhetsskyddsanalys för avdelningens olika yrkesroller. Målet med verksamhetsskyddsanalysen är att identifiera skyddsvärden, de befattningar och de funktioner som kan vara utsatta eller kritiska ur ett säkerhetsperspektiv för att bedöma vilka skyddsåtgärder som behövs för att skydda verksamheten mot otillåten påverkan, infiltration och möjliggörare.
- **Beredskap- och krisledning** – Förtydligande arbete kopplat till nämndens krisledningsplan. Genomförande av arbete gällande kontinuitetshantering enligt central framtagen modell och metodstöd. Identifiering av verksamhetens processer som sedan riskbedöms och eventuellt åtgärdssätts.
- **Psykologisk trygghet** – ”Tryggt nog att säga det”. Aktivitet för avdelningen som behandlar psykologisk trygghet. Syftet med aktiviteten är att synliggöra vilka beteenden som skapar respektive hämmar psykologisk trygghet och komma överens om konkreta beteenden

- **Medarbetarskap och Ledarskap** – Utifrån att revidering av värdegrunden, ledarpolicy samt medarbetarpolicy genomförs kommer dialoger kopplat till dessa områden att ske på avdelnings- och enhetsnivå, utifrån framtagen genomförandeplan.

2.2 Kommunikation

Avdelningens verksamheter ska bedrivas med tydlighet, tillgänglighet och begriplig kommunikation. Detta inkluderar:

- **Tillgänglighet**: Information ska vara lätt att hitta och förstå på webben och i våra e-tjänster. Allt vi gör ska följa tillgänglighetsdirektivet.
- **Klarspråk**: Beslut, besked och texter ska skrivas i ett vårdat, enkelt och begripligt språk i enlighet med språklagen.
- **Bemötande**: Vi ska vara tydliga och serviceinriktade i kontakten med invånarna och sökande.
- **Vår webb**: Förutom tillgänglighet och klarspråk är mobilanpassning av innehållet ett viktigt utvecklingsområde för förvaltningens webbsidor. Ett webbinnehåll som är anpassat efter användarnas behov ger både kundnytta och verksamhetsnytta.
- **Kundresan**: Identifiera viktiga kontaktpunkter i invånarnas interaktion med förvaltningen och förbättra dessa. Detta möts via NKI (Nöjd-Kund-Index).

Avdelningens aktiviteter beskrivs mer i detalj i stadsbyggnadsförvaltningens kommunikationsplan (bilaga 7) samt tillhörande aktivitetslista.

2.3 Beredskap- och krisledning

Avdelningen har en framtagen krisledningsplan. Planen visar bl.a. på vilka prioriteringar avseende personalresurser och system som görs vid kontinuitetsplanering. Planen visar också genomtänkta strategier för agerande vid olika typer av allvarliga och extraordinära händelser samt kopplingen till kommunens krisledningsplan.

Vid en krissituation är det viktigt att kontinuerligt lämna upplysningar till allmänheten för att förebygga skador och smitta. Detta informationsansvar för miljö- och hälsoskyddsfrågor samt livsmedel har miljö- och hälsoskyddsnämnden.

2.4 Brottsförebyggande arbete

Samordna och delta i förvaltningens myndighetsgemensamma och brottsförebyggande arbete i syfte att motverka osund konkurrens, fusk och organiserad brottslighet. Arbetet beskrivs mer i detalj i separat dokument kopplat till förvaltningens arbete med brottsförebyggande arbete.

Uppdragets innehåll är bl.a. att:

- Motverka fusk och lagöverträdelser genom samverkan med andra statliga och kommunala myndigheter
- Skapa rättvis konkurrens mellan de företag som verkar inom nämndens tillsyn- och kontrollområde
- Att verksamheter som inte har anmält/registrerat/sökt tillstånd ska göra detta för att ingå i nämndens kontroll- och tillsynsområde
- Använda och utveckla effektiva metoder för samordnad tillsyn med andra myndigheter och förvaltningar

Arbetet sker främst genom styrning från ett förvaltningsövergripande nätverk.

3 Tillsynsplan

3.1 Bakgrund

3.1.1 Behovsutredning

Enligt miljötillsynsförordningen ska tillsynsmyndigheten göra en utredning om tillsynsbehovet för myndighetens hela ansvarsområde enligt miljöbalken. Liknande tankar finns i livsmedelslagen som säger att ansvarig nämnd ska redovisa hur mycket resurser som behövs för kontrollen och att myndigheten årligen ska fastställa en plan för myndighetens livsmedelskontroll. Syftet med behovsutredningen är att redovisa det kontroll- och tillsynsbehov som finns och ställa det i relation till tillgänglig personal och dess kompetens. Behovsutredningen ska omfatta tre år och ses över minst en gång per år.

Utöver tillsyn enligt miljöbalken och livsmedelslagen ansvarar miljö - och hälsoskyddsnämnden för tillsyn enligt följande lagstiftningar:

- Alkohollagen
- Lag om handel med vissa receptfria läkemedel
- Lagen om foder och animaliska biprodukter
- Lag om tobak och liknande produkter
- Lag om tobaksfria nikotinprodukter
- Lagen om skydd mot internationella hot mot människors hälsa
- Strålskyddslagen
- Lagen om sprängämnesprekursorer
- Lag om åtgärder mot förorening från fartyg

För att visa det samlade resursbehovet omfattar behovsutredningarna enligt bilaga 1–3 samtliga ovanstående lagstiftningsområden.

3.1.2 Tillsynsplan

Enligt miljötillsynsförordningen och livsmedelslagen samt alkohollagen finns krav på att en plan ska tas fram för tillsynsverksamheten. Tillsynsplanen baseras på behovsutredningar och innehåller prioriterad plan för tillsynsverksamheten 2027. Uppföljning av tillsyns- och aktivitetsplanen görs vid tertial och helår enligt anvisningar från KS. För helåret görs för samtliga nyckeltal en analys kring trender över tid och om det finns behov av styrning i någon riktning.

3.2 Miljöbalken

Inom miljöbalken ingår förutom miljöbalken tillsyn enligt strålskyddslagen, lag om åtgärder mot förorening från fartyg, lagen om sprängämnesprekursorer, lagen om skydd mot internationella hot mot människors hälsa samt lagen om foder och animaliska biprodukter.

Miljöbalkstillsynen omfattar tre av avdelningens enheter dvs **Miljöskydd**, **Miljöutveckling** och **Små avlopp**. Tillsynen bedrivs via styrd, händelsestyrd och behovsprioriterad tillsyn. En mindre del av tillsynen är även skattefinansierad. För att den behovsprioriterade tillsynen inte ska ske i s.k. stuprör så krävs en god samverkan mellan dessa enheter.

Vid enheten Miljöskydd bedrivs verksamheten inom teamen hälsoskydd, mark och avfall samt miljöfarlig verksamhet. Vid enheten Små avlopp bedrivs tillsyn över små avlopp.

Vid enheten Miljöutveckling sker främst tillsyn gällande strandskydd, anmälningspliktiga vattenverksamheter samt vattenskyddsområden.

Den nationella strategin för miljöbalkstillsynen är vårt gemensamma verktyg för att uppnå en effektiv och likvärdig tillsyn. Tillsynen är ett viktigt styrmedel för att säkerställa syftet med miljöbalken och därmed främja en hållbar utveckling utifrån miljömålen.

3.2.1 Pågående regeringsuppdrag som berör avdelningens tillsynsarbete

KN2026/01221 är ett regeringsuppdrag till Naturvårdsverket att komplettera förslagen i En ny samordnad miljöbedömnings- och tillståndsprocess (SOU 2024:98) genom att ta fram tröskelvärden för vilka verksamheter som ska omfattas av den föreslagna granskningsplikten, med undantag för vattenverksamheter. Myndigheten ska också analysera hur förslagen påverkar tillsynen enligt miljöbalken, se över ansvarsfördelningen mellan kommuner och länsstyrelser samt föreslå förändringar i avgiftssystemet för prövning och tillsyn. Uppdraget ska genomföras i dialog med berörda myndigheter och branschaktörer, innehålla nödvändiga författningsförslag och redovisas till regeringen senast den 1 juli 2027.

För kommunerna kan KN2026/01221 få flera betydande konsekvenser om förslagen genomförs.

- Förändrat tillsynsansvar: Naturvårdsverket ska särskilt utreda om tillsynsansvaret mellan kommuner och länsstyrelser bör omfördelas. Det kan innebära att vissa tillsynsuppgifter flyttas från kommunerna till länsstyrelserna, eller att ansvarsfördelningen förtydligas.
- Ändrad ärendemängd: De föreslagna tröskelvärdena för granskningsplikt kan leda till att vissa verksamheter inte längre hanteras på samma sätt som i dag. Det kan påverka antalet anmälnings- och tillsynsärenden som kommunernas miljönämnder behöver handlägga.
- Nya avgiftsregler: En översyn av avgifterna för prövning och tillsyn enligt miljöbalken kan förändra kommunernas möjligheter att finansiera sin miljötillsyn och kan kräva anpassningar av lokala taxor.
- Behov av organisatorisk anpassning: Om ansvar, avgifter eller tillsynsomfattning förändras kan kommunerna behöva anpassa bemanning, kompetensförsörjning och arbetsrutiner inom miljö- och hälsoskyddsområdet.

Sammanfattningsvis är den största potentiella konsekvensen för kommunerna att deras framtida roll som tillsynsmyndighet enligt miljöbalken kan förändras, både vad gäller ansvar, arbetsvolym och finansiering.

3.2.2 Särskilda satsningar och projekt

Av de 38 identifierade aktiviteterna i behovsutredningen kommer följande områden kommer att vara prioriterade.

Hälsoskydd

- **Solarier** – Tillsyn gällande egenkontroll och hygien.
- **Hygieniska verksamheter** – Uppsökande tillsyn av oanmälda verksamheter.
- **Bostadstillsyn** – Fortsatt förebyggande tillsyn för bättre boendemiljö.

Mark och avfall

- **Användning av PFAS -** Tillsynen sker i ett nationellt projekt
- **Bygg och rivningsavfall** – Tillsyn genomförs för att öka återvinningsgraden samt minska spridning av farliga ämnen.
- **Småbåtshamnar** – Fortsatt tillsyn för bättre vattenmiljö.
- **Illegal avfallshantering** – Tillsyn mot miljöbrott och oseriösa aktörer.
- **Konstgräs och gummiytor** – Tillsyn för att minska spridning av mikroplaster.

Miljöfarlig verksamhet

- **Industriområden** – Uppsökande tillsyn av oanmälda verksamheter.
- **Fordonstvättar och verkstäder** – Riktad tillsyn av oklassade verksamheter.

Vatten

- **Dagvatten** - För att säkerställa god vattenstatus i enlighet med gällande miljökvalitetsnormer krävs ett långsiktigt och utökat tillsynsarbete av dagvatten samt uppföljning av åtgärder inom dagvattenhantering, recipientkontroll och infrastrukturprojekt. Arbetet är även viktigt för att kommunen ska kunna uppnå inriktningsmål 1.
- **Anmälningspliktig vattenverksamhet** – Under 2027 kommer strandskyddstillsyn och tillsyn av vägtrummor att genomföras.

- **Vattenskyddsområden -** Under 2027 sker tillsyn genom en översyn av samtliga kommunala vattenskyddsområden för att undersöka om föreskrifterna följs. Därefter fortsätter tillsynen på de privata vattenskyddsområdena.
- **Vattenuttag –** Under 2027 kommer antalet nya ansökningar om tillstånd eller laglighetsförklaring för vattenuttag för allmänna dricksvattentäkter att öka till uppskattningsvis 5 nya ansökningar.

Små avlopp

- **Tillsynsprojekt små avlopp -** Enligt Umeå kommuns VA-strategi ska samtliga små avlopp uppfylla miljöbalkens reningskrav. En handlingsplan för enskild avloppshantering antogs därefter av miljö- och hälsoskyddsnämnden. I handlingsplanen framgår det att alla små avlopp ska uppfylla miljöbalkens reningskrav till 2032. genomförs som ett tillsynsprojekt som kommer att följas upp kontinuerligt under åren 2026–2032. Detaljer angående tillsynsmetodik, resurser, uppföljning etc., framgår av handlingsplanen.

3.2.3 Särskilda utvecklingsinsatser

Förutom nedanstående utvecklingsinsatser berörs området av flera av de avdelningsövergripande utvecklingsinsatserna.

- **Kommunikation –** Kommunikationsinsats kopplat till arbetet med tillsyn på små avlopp. Till exempel kommer hemsidan och annat informationsmaterial förbättras, genomföra utökade och vidareutvecklade informationsträffar och främja delaktighet hos målgrupperna vid utformning av informationsmaterial.

3.2.4 Behov och prioriterad plan

För området miljöbalken är det totala behovet 40 719 timmar (38,2 årsarbetare) och prioriterad tid utefter tillgängliga resurser 34 574 timmar (32,6 årsarbetare).

Miljöbalken (totalt)	Resursbehov	Prioriterad tid
Styrd tillsyn	6 845	6 295
Händelsestyrd tillsyn	10 656	10 656
Behovsprioriterad tillsyn	13 601	9 306
Skattefinansierad	9 617	8 317
Totalt (ÅA)	**40 719 (38,2)***	**34 574 (32,6)***

** Administration 1226 timmar tillkommer gällande Små avlopp*

Miljöbalken för enheten miljöskydd

För miljöbalkstillsyn vid enheten miljöskydd är behovet 20 978 timmar (19,1 årsarbetare) och prioriterad tid utefter tillgängliga resurser 19 153 timmar (17,4 årsarbetare). Tidsomfattningen har minskats vid ett antal aktiviteter och vissa aktiviteter har prioriterats bort helt är bland annat solarier, frisörer, husbehovstäkter, lokaler för förvaring av djur, samt tillsyn av engångsprodukter.

Enheten miljöskydd	Resursbehov	Prioriterad tid
Styrd tillsyn	6 185	6 185
Händelsestyrd tillsyn	5 049	5 049
Behovsprioriterad tillsyn	4 212	3 357
Skattefinansierad	5 532	4 562
Totalt (ÅA)	**20 978 (19,1)**	**19 153 (17,4)**

Miljöbalken för enheten miljöutveckling

För miljöbalkstillsynen vid enheten miljöutveckling är behovet 1 400 timmar (1,3 årsarbetare). Prioriterad tid utefter tillgängliga resurser är 1 400 timmar (1,3 årsarbetare).

Vatten	Resursbehov	Prioriterad tid
Styrd tillsyn	660	110
Händelsestyrd tillsyn	400	400
Behovsprioriterad tillsyn	4 240	800
Skattefinansierad tillsyn	450	120
Totalt (ÅA)	**5 750 (5,2)**	**1 430 (1,3)**

Miljöbalken för enheten små avlopp

Små avlopp omfattar enbart tillsyn av små avlopp som en del av tillsyn enligt miljöbalken.

För verksamhetsområde små avlopp vid enheten små avlopp är behovet 15 257 timmar (13,9 årsarbetare). Prioriterad tid utefter tillgängliga resurser 15 257 timmar (13,9 årsarbetare).

Små avlopp	Resursbehov	Prioriterad tid
Händelsestyrd tillsyn	5 207	5 207
Behovsprioriterad tillsyn	5 149	5 149
Skattefinansierad	3 635	3 635
Administration	1 266	1 266
Totalt (ÅA)	**15 257 (13,9)**	**15 257 (13,9)**

3.3 Livsmedel och receptfria läkemedel

Inom området sker kontroll av registrerade livsmedelsanläggningar inklusive dricksvattenanläggningar enligt livsmedelslagstiftningen. Planerad kontroll av registrerade livsmedelsverksamheter utförs utifrån beslutad kontrollfrekvens. Vid planering av kontroll tas hänsyn till Sveriges nationella kontrollplan för livsmedelskedjan. För varje år fastställs en kontrollplan för livsmedelsområdet, samt en tillsynsplan för området receptfria läkemedel.

3.3.1 Pågående regeringsuppdrag som berör avdelningens tillsynsarbete

LI2026/00918 är ett regeringsuppdrag att utreda hur den offentliga kontrollen av livsmedel, foder och animaliska biprodukter kan centraliseras för att öka effektiviteten, likvärdigheten och stärka företagens konkurrenskraft. Uppdraget ska bedöma konsekvenserna för myndigheter och företag, föreslå vilket alternativ som bör genomföras och redovisas till regeringen senast den 5 januari 2027. För kommunerna kan LI2026/00918 få mycket stora konsekvenser eftersom hela syftet är att minska antalet kontrollmyndigheter inom livsmedels-, foder- och ABP-kontrollen. Utredningen ska bland annat analysera ett alternativ där kommunernas kontrollansvar flyttas till länsstyrelserna samt alternativ där kontrollen koncentreras till färre kommunala myndigheter.

De viktigaste möjliga konsekvenserna är:

- Minskat eller förlorat kontrollansvar: Kommuner kan förlora hela eller delar av sitt ansvar för livsmedelskontrollen om staten väljer en mer centraliserad organisationsmodell.
- Personal- och organisationsförändringar: Miljö- och hälsoskyddsförvaltningar kan behöva omorganiseras och viss specialistkompetens kan flyttas till andra myndigheter.
- Förändrad finansiering: Intäkter från kontrollavgifter kan minska eller försvinna om kontrollansvaret flyttas från kommunerna.
- Ökade krav på samverkan: Om färre kommuner får ansvar för kontrollen kan samarbete mellan kommuner behöva utvecklas ytterligare.
- Mer likvärdig kontroll nationellt: Regeringens mål är att skapa en mer enhetlig, robust och kompetent kontrollorganisation, vilket kan minska skillnaderna mellan kommuner men samtidigt minska det lokala självbestämmandet.

Sammanfattningsvis är den största risken för kommunerna att livsmedelskontrollen helt eller delvis flyttas från den kommunala nivån, vilket skulle innebära minskat ansvar, färre arbetsuppgifter och mindre avgiftsfinansiering inom miljö- och hälsoskyddsområdet.

3.3.2 Särskilda satsningar och projekt

Inom livsmedelskontrollen samt kontroll över vissa receptfria läkemedel planeras utöver den styrda tillsynen nedanstående särskilda tillsynssatsningar:

- Kontroll utifrån nationella kontrollplanens fokusområden och mål för 2027.
- Större evenemang som exempelvis Rally-VM, Brännbollsyran och Nolia kräver en större arbetsinsats.
- Allergener med anpassning till branscher.
- Inventering gällande animaliska biprodukter som hanteras inom registrerade livsmedelsanläggningar.

3.3.3 Särskilda utvecklingsinsatser

Förutom nedanstående utvecklingsinsats berörs området av flera av de avdelningsövergripande utvecklingsinsatserna.

- **Kris- och beredskapsförberedelse** – Fortsatt kunskapshöjning.

3.3.4 Behov och prioriterad plan

För området Livsmedel är det totala behovet 7 077 timmar (6,43 årsarbetare) och för området Receptfria läkemedel är det totala behovet 124 timmar (0,11 årsarbetare) vilket motsvarar tillgängliga resurser och med det prioriterad tid.

Livsmedel o receptfria	Resursbehov	Prioriterad tid
Styrd tillsyn	3 139	3 139
Händelsestyrd tillsyn	1 327	1 137
Skattefinansierad	2 778	2 778
Totalt (ÅA)	**7 244 (6,55)**	**7 244 (6,55)**

3.4 Alkohollagen och tobaksområdet

Inom området ingår alkohollagen, tobak och liknande produkter och tobaksfria nikotinprodukter. För varje år fastställs en tillsynsplan för verksamheter med serveringstillstånd eller gårdsförsäljningstillstånd, samt en samordnad tillsynsplan för de resterande områdena.

3.4.1 Pågående regeringsuppdrag som berör avdelningens tillsynsarbete

KN2026/00726 är ett regeringsuppdrag till Statskontoret att kartlägga skillnader i kommuners handläggning av vissa företagsärenden och föreslå åtgärder som ökar likformigheten mellan kommunerna. Fokus ligger på ärenden om gårdsförsäljningstillstånd samt tillstånd och tillsyn kopplade till tobaks- och nikotinprodukter, där Statskontoret ska analysera vilka skillnader som beror på lokala förutsättningar och vilka som kan tyda på osaklig eller oförutsägbar tillämpning. Syftet är att skapa mer förutsebara och rättssäkra villkor för företag, bland annat genom att bedöma om variationer mellan kommuner beror på otydlig statlig normgivning eller bristande vägledning. Uppdraget ska redovisas senast den 31 december 2026 För kommunerna kan KN2026/00726 få konsekvenser främst genom att statens förväntningar på enhetlig och förutsebar handläggning ökar. Regeringen utgår från att företag idag möter olika krav, bedömningar och handläggningssätt i olika kommuner trots att samma regelverk tillämpas.

De viktigaste möjliga konsekvenserna är:

- Ökad standardisering av handläggningen: Kommuner kan behöva anpassa rutiner, bedömningsgrunder och beslutsstöd för att minska skillnader mellan kommuner, särskilt inom gårdsförsäljning samt tillsyn och tillstånd för tobaks- och nikotinprodukter.
- Större krav på dokumentation och rättssäkerhet: Kommunerna kan behöva tydligare motivera avvikelser och lokala bedömningar för att visa att skillnader beror på sakliga lokala förhållanden och inte på godtycke.
- Mer statlig vägledning och uppföljning: Om Statskontoret bedömer att skillnaderna beror på otydlig normgivning eller bristande vägledning kan nya nationella riktlinjer, stödmaterial eller uppföljningssystem införas.
- Minskad kommunal handlingsfrihet i praktiken: Även om den kommunala självstyrelsen består kan rekommendationer om ökad likformighet leda till mindre utrymme för lokala variationer i handläggningen.

För miljö- och hälsoskyddsförvaltningar är den indirekta konsekvensen att staten signalerar en tydligare förväntan om att företag ska få mer likvärdig behandling oavsett kommun, vilket på sikt kan innebära mer enhetliga arbetssätt och ökad nationell styrning av kommunernas myndighetsutövning.

3.4.2 Särskilda satsningar och projekt

Gällande serveringstillstånd, gårdsförsäljningstillstånd, folköl, tobak och liknande produkter samt tobaksfria nikotinprodukter planeras utöver den styrda tillsynen nedanstående särskilda tillsynssatsningar:

- Större evenemang som Rally-VM och Brännbollsyran kräver en stor arbetsinsats.
- Genomförande av utbildning i ansvarsfull alkoholservering vid två tillfällen för personal på ställen med serveringstillstånd.
- Deltagande i Krogar mot knark (brottsförebyggande arbete).
- Kontrollköp vid försäljningsställen.

3.4.3 Särskilda utvecklingsinsatser

Förutom nedanstående utvecklingsinsats berörs området av flera av de avdelningsövergripande utvecklingsinsatserna.

- **Fördjupad tillsynsutbildning krogtillsyn** – Kunskapshöjning för vidareutveckling.

3.4.4 Behov och prioriterad plan

För området Serveringstillstånd är det totala behovet 4 080 timmar (3,71 årsarbetare) och för området Tobak är det totala behovet 1 159 timmar (1,05 årsarbetare) vilket motsvarar tillgängliga resurser och med det prioriterad tid.

Serveringstillstånd o tobak	Resursbehov	Prioriterad tid
Styrd tillsyn	2 464	2 464
Händelsestyrd tillsyn	1 080	1 080
Behovsprioriterad tillsyn	-	-
Skattefinansierad	1 698	1 695
Totalt (ÅA)	**5 239 (4,76)**	**5 239 (4,76)**

4. Aktivitetsplan

För nämndens övriga verksamhet som rådgivning och projektverksamhet och för att synliggöra de arbetsuppgifter som inte ryms inom tillsyns- och kontrollbegreppet, tas en aktivitetsplan fram. Aktivitetsplanen utgår från behovsutredningarna i bilaga 4–7. Uppföljning av tillsyns- och aktivitetsplanen görs vid tertial och helår enligt anvisningar från KS. För helåret görs för samtliga nyckeltal en analys kring trender över tid och om det finns behov av styrning i någon riktning.

4.1 Budget- och konsumentrådgivning

En kommun har enligt Socialtjänstlagen skyldighet att lämna budget- och skuldrådgivning till kommunens medborgare. Syftet är att motverka överskuldsättning i samhället samt att stödja medborgare i behov att bygga upp en sund ekonomi. För den enskilde är rådgivningen frivillig och bygger på personens önskan och medverkan. Umeå kommun erbjuder budget- och skuldrådgivning utan individuell behovsprövning.

Konsumentrådgivningen prioriterar i första hand rådgivning till de konsumenter som har svårt att själva förstå och försvara sina rättigheter som konsument. Dessutom prioriteras konsumenter som har svårt att enbart få hjälp från den nationella rådgivningen som Konsumentverket erbjuder. Konsumentrådgivningen erbjuder även rådgivning till invånare i vissa till kranskommuner enligt avtal.

4.1.1 Särskilda satsningar och projekt

Förebyggande arbete genom deltagande vid mässor, föreläsningar, informationskampanjer eller möten med olika målgrupper. Prioriterade aktiviteter:

- **Unga vuxna** – Välkomstmässan vid Umeå universitet, Karriärmässan, besöka gymnasieskolor m.m.
- **Utlandsfödda** – Välkomstmässan vid Umeå universitet.
- **Barnfamiljer** – Öppna förskolor och familjecentraler.
- **Seniorer** – Seniormässan.
- **Budbärare** – samverkan med andra samhällsaktörer, exempelvis Vräkningsförebyggandegruppen, Alkohol- och drogmottagningen, Psykiatrin och arbetsgivare. Även föreläsning för blivande hemkunskapslärare på Umeå universitet.
- **Konsumenter** – Utskick till 18-åringar, utveckling av webbsidan m.m.

4.1.2 Särskilda utvecklingsinsatser

Förutom nedanstående utvecklingsinsats berörs området av flera av de avdelningsövergripande utvecklingsinsatserna.

- **Kunskapshöjning gällande psykisk ohälsa** – Genomförande av e-utbildningen Psyk-E bas för kunskapshöjning om psykisk ohälsa.

4.1.3 Behov och prioriterad plan

För området Budget- och konsumentrådgivning är det totala behovet 7 700 timmar (7,0 årsarbetare) och prioriterad tid utefter tillgängliga resurser 7 535 timmar (6,85 årsarbetare). En rekrytering av en årsarbetare ska genomföras under året för att uppå ovanstående.

Budget- och konsumentrådgivning	Resursbehov	Prioriterad tid
Budget- och skuldrådgivning Handläggning/Rådgivning	5 100	4 935
Budget- och skuldrådgivning Förebyggande arbete	400	400
Konsumentrådgivning Handläggning/Rådgivning	1 800	1 800
Konsumentrådgivning Förebyggande arbete	400	400
Totalt (ÅA)	**7 700 (7,0)**	**7 535 (6,85)**

Budget- och skuldrådgivning

Om en betydande kösituation av rådsökande uppstår prioriterar miljö- och hälsoskyddsnämnden budget- och skuldrådgivning inkl. handläggning, d.v.s. ej förebyggande arbete. Prioriteras gör även uppföljning gällande de som har pågående skuldsanering, en gång per år. Skyldigheten gäller under ett skuldsaneringsförfarande och till dess att en beviljad skuldsanering eller F-skuldsanering är helt avslutad.

Konsumentrådgivning

Om en betydande kösituation uppstår sker prioritering genom sänkning av servicenivån från fördjupad till grundläggande service. Detta innebär till exempel att konsumentrådgivningen inte hjälper till med anmälningar till Allmänna Reklamationsnämnden (ARN) eller hjälper till att kontakta företag när konsumenten själv inte har förmågan till detta. Även förebyggande arbete nedprioriteras vid behov.

4.2 Miljöplanering, naturvård och miljöövervakning

En stor del av verksamhetens roll är att utgöra ett kompetensstöd till verksamheterna Detaljplan, Mark och exploatering, Strategisk utveckling, Gator och Parker, Bygglov samt övrig kommunal verksamhet i syfte att kommunen ska uppfylla miljökrav i plan- och bygglagen samt miljöbalken och samtidigt nå kommunens inriktningsmål 1. Då verksamheten utgör ett viktigt expertstöd i samhällsbyggnadsprocessens samtliga delar är det avgörande att denna verksamhet resurssätts utifrån kommunens utvecklingsintentioner kopplat till vision och inriktningsmål 1. Verksamheten ansvarar även för miljöövervakning av vatten, natur, luft och buller.

4.2.1. Särskilda satsningar och projekt

- **Samhällsbyggnadsprocessen**
  Fokus kommer att ligga på att utveckla det förvaltningsövergripande samarbetet i samhällsbyggnadsprocessen.
- **Detaljplaneärenden**
  Under 2027 kommer möjligheten att kunna debitera i detaljplaneäreden att utredas.
- **Grönstruktur**
  Grönstrukturperspektivet kommer att implementeras i samhällsbyggnadsprocessen.
- **Inventeringar**
  Under 2027 är det aktuellt med uppföljande inventering av mindre hackspett och vitryggig hackspett. Även befintliga naturvärdesunderlag kommer att uppdateras och göras tillgängliga i kommunens kartstöd. Arbetet kommer att utgöra ett viktigt underlag för kommande års insatser som inventering av kommunägda skog, ta fram åtgärdsprogram för ansvarsarter, samt ett övervakningsprogram för natur.
- **Luftkvalitetsmätning**
  Under 2027 prioriteras en uppdaterad objektiv skattning av luftkvalitetdirektivets parametrar. Inom ramen för den objektiva skattningen behöver även behov av nya underlag i form av t.ex. mätkampanjer utvärderas.
- **Miljöövervakning av vatten**
  Miljöövervakningen av vatten har hög prioritet under kommande år för att kartlägga behovet av insatser i syfte att uppnå god status i alla recipienter. Miljöövervakningen fungerar även som ett viktigt strategiskt underlag vid planeringen av stadens utveckling. Under 2027 kommer ett nytt miljöövervakningsprogram tas fram för perioden 2028 - 2030.
-

- **Sjörapporter**
  Befintliga rapporter behöver uppdateras med gällande status för sjöarna då rapporterna innehåller uppgifter som inte är gällande.
- **Utbildningsinsats MKN-vatten**
  Under 2027 kommer Miljö- och hälsoskydd att erbjuda en utbildning i MKN-vatten för de kommunala verksamheterna som arbetar i samhällsbyggnadsprocessen samt för de kommunala bolagen som kan beröras. Det kommer att planeras för ett utbildningstillfälle på våren och ytterligare ett på hösten under 2027. Syftet med utbildningen är att skapa en förståelse för vad som behöver göras för att uppnå och/eller bibehålla en god status i våra recipienter. Syftet är även att synliggöra att åtgärder för förbättrad vattenkvalitet även är en förutsättning och möjliggörare för kommunens tillväxtmål (inriktningsmål 1).
- **Bulleråtgärdsprogram**
  Under 2027 kommer bulleråtgärdsprogrammet att färdigställas, varefter arbete med åtgärder kommer att initieras. När befintligt program färdigställts kommer åtgärdsprogram för kommande period att startas upp, vilket fortsatt kommer att kräva resurser.

4.2.3 Prioriterad plan

För området miljöplanering (kompetensstöd), naturvård och miljöövervakning är det totala behovet 11 000 timmar (10 årsarbetare) och prioriterad tid utefter tillgängliga resurser 9 680 timmar (8,8 årsarbetare exklusive enhetschef).

Resursbehovet är större än tillgängliga resurser. För området saknas idag resurser för att bedriva all den miljöövervakning och naturvård som skulle behövas, vilket påverkar möjligheten att uppnå inriktningsmål 1.

Skattefinansierad verksamhet	Resursbehov	Prioriterad tid
Kompetensstöd/Miljöplanering	8 700	8 700
Miljöövervakning/naturvård	2 000	680
Extern service och rådgivning	150	150
Remisser och enkäter från myndigheter	150	150
Totalt (ÅA)	**11 000 (10)**	**9 680 (8,8)**

4.3 Energi och klimat

Inom *Energi och klimat* bedrivs energi- och klimatrådgivning samt olika energi- och klimatprojekt som bidrar till både inriktningsmål 1 och 4.

Energi- och klimatrådgivningen är en kostnadsfri, opartisk och kommersiellt oberoende rådgivningstjänst som kommunen erbjuder till invånare, företag, bostadsrättsföreningar och andra organisationer med syftet att minska energianvändningen, minska klimatpåverkan, öka användningen av energieffektiva lösningar samt stödja Sveriges energi- och klimatmål. Energi- och klimatrådgivningen finansieras till största delen av statliga bidrag från Energimyndigheten.

Genom att även nyttja möjligheten att använda externa projektmedel inom energi- och klimatområdet kan utveckling och test av nya arbetssätt, metoder och lösningar möjliggöras som annars inte vore möjligt inom befintlig budgetram. Projekten skapar även förutsättningar för samverkan inom kommunen och med andra aktörer. Efter utvärdering av genomförda projekt kan testade arbetssätt, metoder och förslag på lösningar omsättas i ordinarie verksamhet och ge en ökad klimatnyttan. Projektverksamheten bidrar till att stärka kommunens möjligheter att nå inriktningsmål 4.

4.3.1. Särskilda satsningar och projekt

- Umeå kommun har fått ett utökat uppdrag att stötta kranskommunerna med energi- och klimatrådgivning.
- Följande projektverksamhet bedrivs under 2027. Projekteten beskrivs mer ingående i behovsutredningen, bilaga 6
    - Konsumtionskompassen 3.0, Konsumtion och klimat - Umeå kommun
    - Fairtrade City, Umeå Fairtrade City - Umeå kommun
    - Mer hållbara måltider, Hållbara måltider - Intranät Umeå kommun
    - Förnybart 2030 Västerbotten, Förnybart 2030 Västerbotten - Umeå kommun
    - Umeå Klimatfärdplan, Klimatneutrala Umeå - Umeå kommun
    - Nordskills, NORDSKILLS | Aktion Österbotten

4.3.3 Prioriterad plan

För området Energi och klimat är det totala behovet 9 300 timmar (5,8 årsarbetare), varav det skattefinansierade behovet är 2 900 timmar (1,8 åa). Prioritering efter tillgängliga resurser motsvarar totalt 9 000 timmar (5,6 åa), varav 2 600 timmar (1,6 åa) är skattefinansierade.

Energi och klimat	Resursbehov*	Prioriterad tid*
EKR (skattefinansierat)	800	500
EKR (externfinansierat)	3 000	3 000
Projekt (externfinansierat)	3 400	3 400
Projektverksamhet (skattefinansierat)	1 600	1 600
Fairtrade city (skattefinansierat)	500	500
Totalt (ÅA)	**9 300 (5,8)**	**9 000 (5,6)**

*Inkluderar både produktionstid och stödjande tid.

4.4 Verksamhetsstöd och Utveckling

Verksamhetsstöd och utveckling innefattar avdelningens stöd- och resursfunktioner kopplat till administration inom områden som rör arkivering, registrering, beställning, fakturering, nämndsadministration etc., samt verksamhetsutvecklaren som utgör ett strategiskt stöd för avdelningschefen och ledningsgruppen men är till viss del även ett operativt stöd till enheterna. Hen ansvarar bl.a. för att systemförvalta ärendehanteringssystemet ECOS samt driva avdelningens kvalitets- och utvecklingsarbete.

4.4.1 Särskilda satsningar och projekt

- Fortsatt revidering av handläggarstödet gällande övergripande rutiner kopplat till t.ex. registrering samt fakturering
- Objektsförvaltning och utveckling gällande avdelningens olika ärendehanteringssystem
- Förtydliga strukturen gällande våra interna rutiner kopplat till arbetsmiljö och personal. Idag ligger våra rutiner och dokument spridda på olika ställen t.ex. i TEAMS, DOK, Sharepoint etc. En samlad visuell bild behöver tas fram där man enkelt kan få en överblick kring vart respektive dokument kan hittas. Arbetet som gjorts på avdelningen Detaljplan, kommer att användas som målbild

4.4.2 Behov och prioriterad plan

För området verksamhetsstöd och ledning är det totala behovet 6 320 timmar (5,2 årsarbetare) och prioriterad tid utefter tillgängliga resurser 5 380 timmar (4,4 årsarbetare).

Verksamhetsstöd & Utveckling	Resursbehov	Prioriterad tid
Administration*	4370	3680
Nämndsadministration	650	400
Verksamhetsutveckling**	1300	1300
Totalt (ÅA)	**6 320 (5,2)**	**5 380 (4,4)**

*= Prioriterad tid räknat på 1200 timmar/åak
**= Prioriterad tid räknat på 1300 timmar/åak

Bilagor

Bilaga 1. Behovsutredning – Miljöbalken 2027–2029
Bilaga 2. Behovsutredning – Livsmedel och receptfria läkemedel 2027–2029
Bilaga 3. Behovsutredning – Alkohollagen och tobaksområdet 2027–2029
Bilaga 4. Behovsutredning – Budget- och konsumentrådgivning 2027–2029
Bilaga 5. Behovsutredning – Miljöplanering, naturvård och miljöövervakning 2027–2029
Bilaga 6. Behovsutredning – Energi och klimat 2027–2029
Bilaga 7. Behovsutredning – Verksamhetsstöd och Utveckling 2027–2029
Bilaga 8. Kommunikationsplan stadsbyggnadsförvaltningen

Bilaga 1 - Behovsutredning Miljöbalken 2027-2029

Behovsutredningen för tillsyn enligt miljöbalken omfattar 2026 tre av avdelningens enheter dvs **Miljöskydd**, **Små avlopp** och **Miljöutveckling (Vatten)**. Behovsutredningen är uppdelade i tre delar där första delen inrymmer Miljöskydd, andra delen omfattar Små avlopp och den tredje delen Vatten.

Miljöbalken omfattar fyra huvudområden i form av styrd tillsyn där tillsyn genomförs av verksamheterna enligt ett fastställt intervall i fråga om tid och frekvens. Händelsestyrd tillsyn består av inkommande ärenden som inte är kända så denna tid uppskattas. Behovsprioriterad tillsyn innebär tillsyn där Miljö och hälsoskydd har gjort bedömningen att det finns behov av särskilda insatser. En del av Miljö- och hälsoskydds verksamhet finansieras helt och hållet med skattemedel. Det är handläggning av ärenden, kompetensstöd eller rådgivning där vi inte kan ta ut avgift eller där taxa saknas.

Behovet av tillsyn enligt miljöbalken uppgår till ca 41000 timmar för 2027, dvs 38,2 tjänster.

I tabellerna redovisas först det totala behovet för tillsyn i timmar sedan för respektive enhet.

Totalt tid för miljöbalksområdet

Miljöbalken (total tid)	Resursbehov 2027	Resursbehov 2028	Resursbehov 2029
Styrd tillsyn	6 845	6 844	6 844
Händelsestyrd tillsyn	10 656	12 535	14 037
Behovsprioriterad tillsyn	13 601	13 454	13 838
Skattefinansierad	9 617	9 435	9 553
Totalt	**40 719**	**42 268**	**44 272**

**Administration 1266 timmar tillkommer gällande Små avlopp*
***Administration 1421 timmar tillkommer gällande Små avlopp*
****Administration 1629 timmar tillkommer gällande Små avlopp*

Total tid för Miljöskydd
Vid miljöskydd bedrivs all tillsyn inom miljöbalksområdet med undantag för tillsyn över vattenskyddsområden, dagvatten och vattenverksamhet samt små avlopp. Mer detaljer framgår av del 1.

Miljöskydd	Resursbehov 2027	Resursbehov 2028	Resursbehov 2029
Styrd tillsyn	6 185	6 184	6 184
Händelsestyrd tillsyn	5 049	5 049	5 049
Behovsprioriterad tillsyn	4 212	4 089	4 059
Skattefinansierad	5 532	5 412	5 362
Totalt	**20 978**	**20 734**	**20 654**

Total tid för Små avlopp
Vid små avlopp bedrivs tillsyn över små avlopp. Mer detaljer framgår av del 2.

Små avlopp (Små avlopp)	Resursbehov 2027	Resursbehov 2028	Resursbehov 2029
Styrd tillsyn	-	-	-
Händelsestyrd tillsyn	5207	7086	8588
Behovsprioriterad tillsyn	5149	5125	5539
Skattefinansierad tillsyn	3635	3573	3741
Administration	1266	1421	1629
Totalt	**15 257**	**17 205**	**19 497**

Total tid för Miljöutveckling - Vatten
Inom Vatten bedrivs den kommunala tillsynen av vattenskyddsområden, dagvatten, vattenverksamhet och strandskydd. Mer detaljer framgår av del 3.

Vatten (Miljöutveckling)	Resursbehov 2027	Resursbehov 2028	Resursbehov 2029
Styrd tillsyn	660	660	660
Händelsestyrd tillsyn	400	400	400
Behovsprioriterad tillsyn	4 240	4 240	4 240
Skattefinansierad tillsyn	450	450	450
Totalt	**5 750**	**5 750**	**5 750**

Del 1 Behovsutredning del Miljöskydd 2027-2029

Enheten Miljöskydd arbetar med tillsyn enligt miljöbalken med inriktning på miljöfarlig verksamhet, mark och avfall samt hälsoskydd.

Vid framtagande av behovsutredningen har hänsyn tagits till den nationella strategin för tillsyn enligt miljöbalken och den nationella kontrollplanen. Strategin och kontrollplanen gäller båda i samma fyraårsperioder; den kommande perioden gäller under 2026–2029. Strategin syftar till att främja tillsyn inom områden som ur ett nationellt perspektiv är extra angelägna under strategins period. Strategin innehåller åtta tillsynsområden. Vart och ett av dessa har inringade fokusområden med tillhörande preciseringar kopplade till sig. Till varje fokusområde finns ett nationellt effektmål för tillsynen. Preciseringarna utgör strategi för att uppnå effektmålen. Kontrollplanen har samma uppbyggnad och ett par av kontrollområdena berör Miljöskydd.

1. Styrd tillsyn – Miljöskydd

De verksamheter som ingår i den styrda tillsynen är i huvudsak de tillsynsobjekt som omfattas av miljötillsynsförordningen, tillståndsplikt eller anmälningsplikt enligt miljöbalken. Dessa objekt är utpekade av lagstiftaren och ska därmed ägnas en betydande uppmärksamhet. Verksamheterna betalar fast årlig avgift och är tillsyn som inte kan prioriteras bort. De flesta tillståndspliktiga verksamheter (A och B) har bedömts ha ett behov av minst ett årligt besök förutom IED-verksamheter där behovet av tillsyn bedöms större. För vissa täkter eller avfallsanläggningar bedöms behovet lägre. För anmälningspliktiga verksamheter (C och H) och vissa U-verksamheter (ej anmälningspliktiga) har tillsynsfrekvensen fastställts beroende på verksamhetens tillsynsbehov i form av lågt/normalt/högt. Under 2027 kommer tillsynen av skolor och förskolor genomföras i mindre omfattning på grund av att för och grundskolorna arbetar med omfattande omarbeta av egenkontrollen.

Styrd tillsyn	Antal objekt	Tillsyns-intervall	Behov		
			2027	2028	2029
A/B-verksamheter	41	0,5-3	3 456	3 464	3 464
C-verksamheter	275	1-3	1 288	1 279	1 279
Hälsoskyddsverksamheter	287	2-3	1 442	1 442	1 442
Totalt	**603**		**6185**	**6184**	**6 184**

2. Händelsestyrd tillsyn – Miljöskydd

En stor del av miljö- och hälsoskyddsarbete består av handläggning av inkommande ärenden som måste handläggas. De inkommande ärendena består av ansökningar, anmälningar, remisser, klagomål och andra ärenden för utredning och åtgärd. Behovet uppskattas genom erfarenhet kring antalet ärenden och förväntad tidsåtgång från tidigare år. Nedan finns en beskrivning av inkommande händelser och ärenden som hanteras.

2. Händelsestyrd tillsyn	Behov		
	2027	2028	2029
Anmälan §38 skola, förskola, bad, hygienisk verksamhet	210	196	196
Anmälan kyltorn	21	35	35
Anmälan miljöfarlig verksamhet	425	425	425
Anmälan solarieverksamhet	7	7	7
Anmälan värmepumpar	300	300	300
Ansökan djurhållning inom detaljplan	20	20	20
Användning av växtskyddsmedel	16	16	16
Avfallshantering i fritidsbåtshamnar	150	150	150
Cisterner	10	10	10
Förorenade områden – inkommande ärenden	500	500	500
Klagomålsärenden (debiterbara och ej debiterbara)	1900	1900	1900
Klagomål trafikbuller	400	400	400
Köldmedium (rapporter mm)	700	600	600
Miljösanktionsavgift	230	230	230
Saneringsintyg	70	70	70
Smittspårning	60	60	60
Undantag avfallshantering	130	130	130
TOTAL HÄNDELSESTYRD TILLSYN	**5 049**	**5 049**	**5 049**

2.1 Anmälningsärenden § 38 hälsoskyddsverksamheter

Antalet anmälningsärenden enligt § 38 (skola, förskola, bad, hygienisk verksamhet) liksom tidsåtgången varierar mellan åren. Miljö- och hälsoskydd uppskattar att det kommer in cirka 28 anmälningar 2027. Det årliga behovet för hantering av inkomna anmälningsärenden och service till potentiella verksamhetsutövare beräknas till **ca 196 timmar.**

2.2 Anmälan kyltorn
Anmälningsplikt har införts för kyltorn för att förebygga risken för spridning av legionella. De nya bestämmelserna infördes 2024 och innebär att verksamheter är skyldiga att anmäla kyltorn. Miljö- och hälsoskydd uppskattar att det inkommer cirka 5 ärenden per år. Det årliga behovet för hantering av inkomna anmälningsärenden beräknas till **ca 35 timmar**.

2.3 Anmälan miljöfarlig verksamhet
Handläggning av anmälan om ny miljöfarlig verksamhet (C-verksamheter), ca 40 ärenden per år. Detta kan till exempel vara drivmedelsanläggningar, fordonstvättar, hantering av avfall. Prövningen av avfallsverksamheter har ett mer omfattande regelverk och kräver oftast mer tid, det är inte ovanligt att en prövning kan ta ca 20 timmar eller mer per ärende. Förändringar i lagstiftningen medför längre handläggningstid från och med 2026. För ärenden inom teamet miljöfarlig verksamhet bedöms att det är högst 4 nya anmälningar per år och att de tar ca 12 h/ärende, vilket ger **50 timmar per år**. För mark och avfall bedöms behovet till 350 timmar. Tid total ca **400 timmar per år**.

2.4 Anmälningsärenden solarieverksamhet
Anmälningar enligt strålskyddsföreskrifterna, d.v.s. solarier och andra artificiella solmiljöer. Miljö- och hälsoskydd får in få anmälningar per år. Detta bedöms ta ca **7 timmar per år.**

2.5 Anmälan om värmepump
Handläggning av anmälan om uttag av värme eller kyla från mark och vatten. Prövningsärenden enligt vattenskyddsföreskrifter omfattas inte av detta område, men den anmälan som lämnas in för sådana anläggningar. Antal ärenden har minskat något och uppgår till cirka 150 per år, varav ca 10–20 är större anläggningar. Tid **300 timmar per år.**

2.6 Ansökan om tillstånd för djurhållning
Inom detaljplanelagt område krävs särskilt tillstånd enligt lokala hälsoskyddsföreskrifterna för hållande av vissa djur så som nötkreatur, häst, get, får eller svin, pälsdjur eller fjäderfä som inte är sällskapsdjur. Miljö- och hälsoskydd hanterar ca 10 ansökningar per år. Tid ca **20 timmar per år.**

2.7 Användning växtskyddsmedel
Handläggning av anmälningar/ansökningar kemisk bekämpning är få, ca **16 timmar per år.**

2.8 Avfallshantering i fritidsbåtshamnar
Bestämmelserna syftar till att uppnå bättre avfallshantering för båtar och därmed minska miljöpåverkan till följd av dumpningar i hav. Reglerna innebär att det ska finnas en plan för mottagning och hantering av avfall från båtar. Dessa avfallsplaner ska godkännas av tillsynsmyndigheten samt revideras och godkännas på nytt med högst 5 års mellanrum eller så snart behovet av att lämna avfall till fritidsbåtshamnen väsentligen förändras. Det innebär att tillsynsbehovet kommer finnas kontinuerligt. Det bedöms att varje granskningsärende tar ca 10 timmar initialt totalt 325 timmar, därefter ca 115 timmar per år för att utföra tillsyn av planen och ytterligare ca 20 timmar för att hantera fritidsbåtshamnar som inte lämnat in någon plan. Totalt uppskattas tiden till **150 timmar per år**.

2.9 Cisterner
Alla nya oljecisterner över 1 kubikmeter, över 10 kubikmeter samt hantering i vattenskyddsområden ska anmälas till Miljö- och hälsoskydd. Sedan 2022 behöver det också i vissa fall lämnas in information om hantering av bränsletankar i vattenskyddsområde. Viss handläggning av ärenden i vattenskyddsområden (där tillståndsplikt finns för bränslen) handläggs oftast inom ramen för posten Ansökan/anmälan vattenskyddsområde och ingår därför inte i denna post. Ca 5 ärenden per år, uppskattad tid är **10 timmar per år.**

2.10 Förorenade områden – inkommande ärenden
En stor del av arbetet inom förorenade områden handlar om att hantera inkommande ärenden. Det är ärenden som till exempel initieras på grund av exploaterings- och infrastrukturprojekt inom kommunen. Exempel på ärenden är underrättelser om påträffade föroreningar, §28-anmälningar, anmälan om PCB i fastigheter och i mark, provtagningsplaner, riskbedömningar, åtgärdsutredningar. Då de inkommande ärendena ofta pågår under längre tid har dessutom behovet för handläggning av pågående ärenden som initierats händelsestyrt uppskattats. Handläggningen kan till exempel vara granskning av rapporter, provtagningsplaner och kontrollprogram eller att ställa krav på undersökningar eller efterbehandlingsåtgärder. Utöver det inkommer ärenden i samband med till exempel nedläggning av miljöfarliga verksamheter och då krävs internt stöd till ansvariga handläggare. Bedömt behov för inkommande ärenden ca **500 timmar per år** inklusive anmälan om PCB i fastigheter och mark.

2.11 Klagomålsärenden (debiterbara och ej debiterbara)
Miljö- och hälsoskydd handlägger bostadsklagomål, klagomål på störningar i yttre miljö, exempelvis buller, lukt, utsläpp och nedskräpning, klagomål på bristande hygien mm. Denna ärendetyp kan vara mycket tidskrävande och därmed svår att tidsskatta. Totalt inkommer ca 180 klagomålsärenden per år. Uppskattningsvis är det 20 % av dessa ärenden där tillsynen bedöms möjlig att debitera, och det finns en verksamhetsutövare att debitera.

Miljö- och hälsoskydd handlägger många klagomål gällande bostäder men även på andra störningar såsom exempelvis störande verksamheter,, nedskräpning, djur, elektromagnetiska fält och eldning. Klagomålen kan vara svårbedömda, anonyma och ibland obefogade. Många gånger kan det också räcka med att Miljö- och hälsoskydd tar kontakt med den som har ansvaret för att de ska åtgärda bristen. Vi har uppskattat att 80 % av handläggningstiden för inkomna klagomål är skattefinansierad tillsyn, där vi inte kan debitera för nedlagd tid. Handläggningstiden varierar för olika ärenden och har uppskattats. Totala tiden för klagomål **uppgår till 1900 timmar.**

2.12 Klagomål trafikbuller
Miljö- och hälsoskydd handlägger klagomål gällande trafikbuller. Handläggningstiden varierar för olika ärenden. Tiden för hantering av klagomål från trafikbuller uppskattas till 400 timmar.

2.13 Köldmedierapporter
Miljö- och hälsoskyddsnämnden har tillsynsansvaret för kemiska produkter. En del i detta arbete är handläggning av årliga rapporter från läckagekontroll. Varje år handläggs cirka 300 köldmedierapporter. Under 2024 kom den nya f-gasförordningen (EU) som innebär att det är fler anläggningar (fler f-gaser) som ska läckagekontrolleras. Det svenska regelverket, som reglerar vilka ska lämna in en årsrapport, är inte uppdaterat ännu så det är oklart om det blir förändringar som innebär en utökad rapportering till Miljö- och hälsoskydd 2027. Även viss tillsyn av köldmedieanläggningar ingår i denna post. Tid beräknas sammanlagt till **600 timmar per år.**

2.14 Miljösanktionsavgift (MSA)
Antalet MSA uppskattas att ca 45 per år, i huvudsak köldmedia och sen i fallande ordning cisterner, ej anmälda hälsoskyddsverksamheter, avfallsrapportering, försenad miljörapport mm. Tid ca **230 timmar per år.**

2.15 Saneringsintyg
Fartyg som färdas mellan olika länder behöver ett aktuellt saneringsintyg. Umeå är en av hamnarna som utfärdar intyg efter att fartyget har inspekterats i enlighet med lagen om skydd mot internationella hot mot människors hälsa. Behov **70 timmar per år.**

2.16 Smittspårning
De senaste åren har antalet legionellaärenden ökat samt att det ibland är på större anläggningar som tar längre tid att utreda. Miljö- och hälsoskydd uppskattar det årliga behovet för hanteringen av ärendena till **60 timmar.**

2.17 Undantag avfallshantering
Miljö- och hälsoskyddsnämnden hanterar ärenden om undantag och dispenser av olika slag kopplat till avfallshantering. Bland annat uppehåll i hämtning av kärl- och säckavfall, fettavskiljarslam samt dispens från hämtning av kommunalt avfall. Nämnden ansvarar också för dispens från olika utsorteringskrav enligt 3 kapitlet avfallsförordningen. Till exempel handlar det om sortering av bygg- och rivningsavfall och bioavfall samt dispens från kravet på att skilja förpackningar från dess innehåll från verksamheter som producerar avfall. Handläggningstid för ärenden enligt lokala avfallsföreskrifter uppskattas till ca 100 timmar per år ca 95 ärenden per år. Handläggningstid för ärenden enligt avfallsförordningen ca 30 timmar per år ca 10 ärenden per år. **Total tid 130 timmar per år.**

3. Behovsprioriterad tillsyn

I den behovsprioriterade tillsynen finns behov av återkommande tillsyn. Tillsynen finansieras med timavgifter (efterdebitering). Tillsynsbehovet på verksamheter inom den behovsprioriterade tillsynen varierar för olika verksamheter. Nedan finns en beskrivning av tillsynen som bör genomföras inom både miljöfarliga verksamheter och hälsoskydd.

3. Behovsprioriterad tillsyn	Behov		
	2027	2028	2029
Användning av PFAS	30	20	0
Avfall – bygg och rivningsavfall	100	100	100
Avfall – transporter, farligt avfall	300	300	300
Bostadstillsyn	250	200	200
Brännbollsyran (Tillsyn, yttrande, arbetsgrupp, delvis skattefinansierad)	100	100	100
Evenemang, höga ljud, samlingslokaler	100	100	100
Frisörer	100	100	100
Förorenade områden – initiering nya riskklass 1 och 2	1640	330	330
Förorenade områden – nedlagda deponier riskklass 3 och 4	150	150	150
Förorenade områden – prioriterade pågående objekt	500	500	500
Försäljning av kemiska produkter och varor	200	200	200
Försäljning av kosmetiska och hygieniska produkter	50	50	50
Gym och idrottsanläggningar	85	85	85
Husbehovstäkter	10	10	10
Infrastrukturprojekt	200	200	200
Inventering industriområden	250	250	250
Inventering kyltorn	80	100	40
Konstgräsplaner och gummiytor	140	140	140
Lantbruk och hästar (utan årlig avgift)	200	200	200
Legionella i samhället (information och inkommande frågor och styrd tillsyn som behöver informera)	100	100	100
Lekland, platser där barn, unga vistas, ungdomsgårdar	20	40	40
Lokaler för förvaring av djur	0	0	0
~~LOS-tillsyn~~	50	50	50
Miljöfarliga verksamheter (oklassade U-fast)	100	100	100
Miljöfarliga verksamheter (U-tim)	100	100	100
Pedagogisk omsorg med lokal (dagbarnvårdare och öppen förskola)	60	60	60
Radon flerbostadshus	60	30	10
Rallyt (tillsyn, yttrande och arbetsgrupp)	20	20	20
Skönhetsvård, hudvård, massage	100	100	100
Småbåtshamnar	100	100	100
Solarier	4	4	4
Strandbad (tillsyn toaletter, sophantering mm)	50	50	50
Särskilda boenden	50	50	50
Tillfälliga boenden (camping, hotell, vandrarhem)	30	30	30
Tillsyn av engångsprodukter	50	50	50
Uppsökande hygienisk verksamhet	100	20	20

Uppsökande illegal avfallshantering	50	50	50
Växtskyddsmedelsanvändning	130	100	100
Överlåtelse särskilt farliga kemikalier, tillsyn	50	50	50
TOTAL BEHOVSPRIORITERAD TILLSYN	**4 212**	**4 089**	**4 059**

3.1 Användning av PFAS

Tillsyn av verksamheter där PFAS används. Tillsynen sker i ett nationellt projekt som pågår under 2027–2028 och riktas mot t.ex. brandstationer och potatisodlare. Projektet innefattar kontroll av tillåtlighet mm. Området är ett prioriterat område i den nationella strategin för tillsyn enligt miljöbalken. Antal objekt är ca 5–10, tillsynstid ca 4 timmar per objekt. Under 2027 beräknas ett tillsynsbehov på 30 timmar, varav 10 timmar kompetensutveckling och 20 timmar tillsyn. Att det är ett nytt område kan kräva ytterligare uppstartstid. Under 2028 beräknas ett tillsynsbehov på 20 timmar. Uppskattningsvis totalt 50 timmar fördelat på två år.

3.2 Avfall – bygg- och rivningsavfall

Tillsyn av bygg- och rivningsavfall är prioriterad i den nationella strategin för tillsyn enligt miljöbalken. Det är av stor vikt att masshantering kontrolleras så att förorenade massor och avfall hanteras på lämpligt sätt. Minst sex tillsynsbesök bör göras varje år för att kontrollera sorteringen på byggplatsen och vart avfallet tar vägen. Tillsynen har inte prioriterats de senaste åren men behovet är stort att genomföra denna tillsyn. Även tillsyn av virkeshantering av impregnerat virke vid bygghandeln ingår i denna post. Tillsynstid **100 timmar per år**.

3.3 Avfall – transporter, farligt avfall

Länsstyrelsen är prövningsmyndighet för avfallstransporter som sker inom Sverige och miljö- och hälsoskyddsnämnden är tillsynsmyndighet. För tillfället finns det cirka 230 st beslut som medger transport av avfall/farligt avfall och vissa av dessa (ca 13 %) gäller för A-, B- och C-verksamheter där vi har regelbunden tillsyn. Tillsynsbehovet bedöms vara **300 timmar per år**.

3.4 Bostadstillsyn

Behov finns att genomföra tillsyn i bostadsområden för att fånga upp systematiska avvikelser i boendemiljön. Insatsen kommer att genomföras i form av stickprov på olika hyresfastigheter. Tidsåtgång beräknas till **ca 200 timmar per år.**

3.5 Brännbollsyran

Brännbollsyran är Umeås största musikarrangemang vilket kräver en stor arbetsinsats från Miljö- och hälsoskydd. En arbetsgrupp behövs för att hantera yttrande, tillsyn, uppföljning och hantering av klagomål. Beräknad tid för detta är **ca 100 timmar per år.**

3.6 Evenemang, höga ljud och samlingslokaler

Exempel på samlingslokaler kan vara ungdomsgårdar, uteställen, kursgårdar och konferensanläggningar, biografer och kyrkor. Det anordnas även ett flertal evenemang och festivaler utomhus. Det finns dels ett behov av riktad tillsyn av höga ljudnivåer där elförstärkt musik förekommer, dels tillsyn av hygienutrymmen. Behov av tillsyn vart 3:e år i lokaler där höga ljud förekommer och övrig tillsyn. Barns och ungdomars miljö bör prioriteras. Tillsynsbehov **ca 100 timmar per år.**

3.7 Frisörer

I Umeå finns ca 100 frisörsalonger. Tillsynsbehovet på dessa är litet. Miljö- och hälsoskydd har inte tagit emot några klagomål på att missförhållanden skulle förekomma i branschen. Tillsyn skedde senast 2014. På frisörsalonger kan ibland andra verksamheter som är anmälningspliktiga enligt § 38 finnas, såsom håltagning med håltagningspistol och rakning med rakkniv. Vid tillsyn hos frisörer bedömer vi att inriktning mot kemikalier och kosmetiska produkter och hygien är det mest angelägna. Tillsynsbehov vart 9:e år, **ca 100 timmar per år**.

Förorenade områden

En stor post i behovsplanering kopplat till förorenade områden är den egeninitierade tillsyn Miljö- och hälsoskydd bedriver gentemot de inventerade och bransch- eller riskklassade MIFO-objekten. I Umeå kommun finns för närvarande 509 objekt. Av de ca 500 objekten tillhörde 54 objekt riskklass 1 eller 2 eller har bedömts tillhöra 1 och 2 när handlingsplanen togs fram 2022, vilket innebär mycket stor risk respektive stor risk för människors hälsa eller miljön. Umeå kommuns lokala miljömål är att förorenade områden i riskklass 1 och 2 ska vara undersökta och vid behov åtgärdade till år 2025. Handlingsplanen har under 2024 reviderats och målet är att alla riskklass 1 och 2 ska vara bedömda som avslutade 2030. I dagsläget återstår 26 objekt.

3.8 Förorenade områden – Initiering nya riskklass 1 och 2

Ett av Umeå kommuns lokala miljömål är ”att ha utrett och vid behov åtgärdat objekten med riskklass 1 och 2 till 2025”. Arbetet med förorenade områden är tidskrävande, ofta komplicerat vad gäller ansvarsförhållanden och löper över många år, vilket också visat sig i de ärenden som miljö- och hälsoskydd har hanterat. Handlingsplanen har förlängts med sikte att nå målet 2030.

Från och med år 2027 kommer tiden som läggs ner på den här posten delas upp som behovsprioriterad och skattefinansierad. Detta beror på att många objekt inte kan debiteras till en verksamhetsutövare/fastighetsägare. Objekt där det saknas åtgärdsansvarig i from av verksamhetsutövare/fastighetsägare blir istället bidragsobjekt. Under tiden ett bidragsobjekt är i undersökning och utredningsskede kan dessa inte debiteras, vilket innebär att tiden som läggs på dessa ska vara skattefinansierade. Viss inventering kan inte heller debiteras.

Det uppskattade tidsbehovet som bedöms som behovsprioriterad är **330 timmar per år**. Denna tid bedöms kunna finansieras av verksamhetsutövare/fastighetsägare. Att uppskatta behovet framåt för den här posten enskilt är svårt då vi inte rår över fördelningen av de statliga medlen som vissa av objekten är beroende av.

3.9 Förorenade områden – Nedlagda deponier riskklass 3 och 4
Uppskattat tillsynsbehov **150 timmar per år.** I tiden ingår tillsynsbesök, granskning, krav på undersökning osv.

3.10 Förorenade områden – Prioriterade pågående objekt
Objekt i riskklass 1 och 2 prioriteras vidare för undersökningar och åtgärder. Av de 54 objekten är det 4 större objekt vi arbetar med i dagsläget via tillsynsärenden eller via statliga medel som bidragsobjekt (3 pågående ärenden på objekt under utredningsfas och 1 objekt i åtgärdsfas). Dessa objekt är, Kuusakoski metallåtervinning (f.d. Umeå metallaffär), Swedavia Umeå airport, Båtslipen på Norrbyskär och Patholmsviken (tillsynsärende och exploateringsärende). Under tidsposten Prioriterad objekt bedöms tillsynsbehovet till **500 timmar för år 2027**.

3.11 Försäljning av kemiska produkter och varor
Det finns behov av riktade insatser inom detaljhandeln för att jobba mot en giftfri miljö. Nämnden har tillsyn över kemiska produkter, varor och bekämpningsmedel (biocider och växtskyddsmedel) i butiks-/grossistledet och de som köpts av svenska leverantörer. Nämnden har även tillsynen över försäljning av sprängämnesprekursorer och denna tillsyn är lämplig att ta i samband med tillsynen av kemiska produkter. Tillsyn av återförsäljare av kemiska produkter och varor är ett fokusområde i den nationella strategin för tillsyn enligt miljöbalken samt i den nationella kontrollplanen för livsmedelskedjan vad gäller distributörer av växtskyddsmedel. Kemikalieinspektionen samordnar nationella tillsynskampanjer både med fokus på tillsyn av kemiska produkter och på växtskyddsmedel hos återförsäljare.

Behov finns även för att upprätta register över försäljare av sprängämnesprekursorer och bekämpningsmedel och för att hålla dessa uppdaterade. Försäljare av växtskyddsmedel behöver ligga i samma register som övriga aktörer som hanterar växtskyddsmedel (se annan aktivitetspost om register). Årlig rapportering till Kemikalieinspektionen sker inom området, men är en särskild post. Tillsynsbehovet är **200 timmar per år.**

3.12 Försäljning av kosmetiska och hygieniska produkter
Kosmetiska produkter är produkter som används utanpå kroppen eller på tänderna, t.ex. tvål, schampo, solskyddsprodukter, smink och tandkräm. Efterlevnaden av reglerna kontrolleras genom tillsyn. Miljö- och hälsoskydd anser att det är viktigt med regelbunden tillsyn inom detta område då spridningen av kemiska ämnen ökar i takt med ökad produktion, konsumtion och handel med varor. Det är svårt att kontrollera innehållet av kemikalier och bedöma hälsorisken av nya ämnen som tas fram när andra likartade förbjuds. Under 2021 genomfördes ett tillsynsprojekt gällande märkningsregler med fokus på hudblekande produkter. Miljö- och hälsoskydd ser att det finns behov av ytterligare tillsyn på fler återförsäljare för att kontrollera att produkternas märkning följer gällande lagstiftning. Tillsyn av återförsäljare av kosmetiska produkter och varor är ett fokusområde i den nationella strategin för tillsyn enligt miljöbalken. Behov av tillsyn vart 6:e år, tid ca **50 timmar per år.**

3.13 Gym- och idrottsanläggningar

Idrottsanläggningar och gym bedöms ha behov av regelbunden tillsyn. Tillsynsområden som bedöms viktiga att lägga fokus på är bl.a. ventilation, höga ljudnivåer, städning och hygien. Behov av tillsyn vart 6:e år, tid ca **85 timmar per år.**

3.14 Husbehovstäkter

Husbehovstäkt är en täkt där markägaren ska använda materialet från täkten för eget behov inom den/de egna fastigheterna. Anmälningsplikt C råder vid uttag av berg eller naturgrus om mer än 10 000 ton material. Vid mindre täkter är de anmälningspliktiga enligt 12:6. Inom vattenskyddsområden råder vanligtvis tillstånds- eller anmälningsplikt oavsett storlek. I Umeå kommun finns ca 10 pågående husbehovstäkter (U-objekt). Anmälningspliktiga pågående husbehovstäkter beräknas ha visst tillsynsbehov med ett intervall på ca 9 år (eller vid behov). Tillsynsbehovet är beräknat både utifrån anmälningsplikt från MPF. Tillsynsbehovet kan beräknas till **10 timmar per år** (ett objekt per år).

3.15 Infrastrukturprojekt

Det pågår stora infrastrukturprojekt i Umeå bland annat Norrbotniabanan och utbyggnad av hamnen. Länsstyrelsen har tillsyn över vissa delar som t ex bro över älven, broar över Tavelån, tunneln genom Ersmarksberget samt vattenverksamhet i Umeå hamn. Nämnden har tillsyn över masshantering, buller, damning, markföroreningar m.m. Detta kommer att resultera i många inkommande ärenden och behov av tillsynsinsatser. Norrbotniabanan pågår byggnation på sträckan Umeå–Dåva fortfarande och byggstart av nästa etapp, Dåva–Gryssjön, kommer troligtvis att ske de kommande åren. Efter tillsynen på sträckan Umeå–Dåva har stora mängder sulfidjord uppstått som inneburit ett stort tillsynsbehov. Miljö- och hälsoskydd kommer därför att under nästa etapp genomföra mer förebyggande tillsyn. Behovet av tillsyn bedöms till **200 timmar per år**.

3.16 Inventering av industriområden

Umeå har ett tjugotal industriområden med diverse verksamheter, framför allt verkstäder, mindre fordonstvättar och andra verksamheter som inte omfattas av anmälningsplikt. Det krävs återkommande tillsyn i dessa områden för att lokalisera oanmälda C-verksamheter eller U-verksamheter som omfattas av årlig avgift, men även sådana verksamheter med timavgift som bedöms behöva någon form av regelbunden tillsyn. Det ger också en möjlighet att besöka verksamheter och fastigheter som vanligen inte skulle tillsynas, och en chans att kunna upptäcka risker och brister i hantering. Ett viktigt fokusområde är oljeavskiljare och utsläpp till vatten. I inventeringen ingår att alla fastighetsägare på aktuellt område får enkäter angående oljeavskiljare på fastigheterna. Enkäterna har visat sig fungera förebyggande då flera fastighetsägare besiktat sina oljeavskiljare efter att de fått enkäten. Enkäterna utgör även underlag till inventeringen av aktuella företag då fastighetsägarna svarar på vilken typ av verksamheter som är kopplade till oljeavskiljaren. Antalet anläggningar är mycket svårt att uppskatta. Under 2019–2021 genomfördes inventeringsprojekt på Västerslätt kopplat till dagvattenutsläpp till Tvärån**.** Under 2022–2023 genomfördes inventeringsprojekt i Holmsund på områdena Sandvik och Lövö och 2025–2026 har inventering vid Ersboda industriområde genomförts, inventering behöver fortgå. Sammanfattningsvis är syftet med projektet att få kunskap om de verksamheter som

normalt inte har tillsyn samt genomföra dialog och information med verksamhetsutövare och vid behov ställa krav på åtgärder. Projektet väntas fortlöpa kommande år på fler industriområden. Behovet bedöms vara **250 timmar per år** för inventering av industriområden.

3.17 Inventering kyltorn

Anmälningsplikt har införts för kyltorn för att förebygga risken för spridning av legionella. De nya bestämmelserna infördes 1 februari 2024 och innebär att verksamheter är skyldiga att anmäla kyltorn till Miljö- och hälsoskydd. För att kunna bedriva tillsyn på kyltorn behöver en inventering genomföras för att få kännedom om vart det finns kyltorn i kommunen. Legionella i kyltorn är ett fokusområde i den nationella strategin för tillsyn enligt miljöbalken. Behovet för inventeringen beräknas till **100 timmar 2027.**

3.18 Konstgräsplaner och gummiytor

Konstgräsplaner och gummiytor är betydande källor för spridning av mikroplaster till miljön. Tillsyn av dessa är ett fokusområde i den nationella strategin för tillsyn enligt miljöbalken, och Naturvårdsverket samordnade en nationell tillsynskampanj under 2026. Tillsynsbehovet uppskattas till ca **140 timmar** (beräknat enbart på antal konstgräsplaner. Om även okänt antal gummiytor utomhus räknas med blir behovet större). Fortsatt tillsynsbehov (intervall, timmar mm) kommer att kunna uppskattas först efter projektet.

3.19 Lantbruk och hästar – näringsämnesfrågor

Tillsynsbehov på de verksamheter som inte har årsavgift. Omfattar djurhållande lantbruk och hästgårdar (ca 350 gårdar) och växtodlingsgårdar (50–300 st). De minsta gårdarna bedöms inte behöva regelbunden tillsyn, men det finns ett övergripande behov av tillsyn enligt åtgärdsprogrammet för vatten. Området har till 2025 även funnits med i den nationella strategin för tillsyn enligt miljöbalken, men tillsyn har inte prioriterats under den perioden. Eftersom växtnäringsämnen är i fokus beträffande tillsynen av små avlopp sedan flera år finns det ett starkt motiv till att även prioritera tillsyn av lantbruk. Länsstyrelsen har också påtalat detta och vikten av att känna till hur många tillsynsobjekt som finns beträffande växtnäringsämnen. Sedan 2023 anser Jordbruksverket att regelbunden tillsyn vart 3:e – vart 5:e år behöver ske på gårdar med över 10 djurenheter eller med mer än 50 ha växtodling. Behovet är svårt att uppskatta men har hittills beräknats på tillsyn av 120 gårdar vart 9:e år, dvs tillsynsbehov 80 timmar/år. Med de tätare intervall som nu rekommenderas bedöms istället tillsynsbehovet bli större. Från aktiviteten om upprättande av register kommer det att finnas uppgifter som sannolikt gör att det blir aktuellt med förändring av antalet timmar som behöver läggas per år. Preliminärt bedöms utifrån nya tätare tillsynsintervall att det finns ett regelbundet tillsynsbehov för 100–150 gårdar som blir upp till 150 timmar per år. Det kan tillkomma tillsynsbehov på ytterligare gårdar av mindre storlek men som behöver prioriteras ur ett recipientperspektiv. Total bedöms behovet vara **200 timmar per år**.

3.20 Legionella i samhället

Miljö- och hälsoskydd har begränsad information över hur legionellabakterier släpps ut från verksamheter i sådan omfattning att exponering sker i samhället. Tänkbara källor skulle kunna vara kyltorn, biodammar, bevattningsanläggningar. Generellt behövs mer information om hanteringen av vattensystem sker både i sommarstugor och i sina bostäder. Tillsynsbehov vart 6:e år, ca **100 timmar per år**.

3.21 Lekland, platser där barn och unga vistas, ungdomsgårdar

Många barn och ungdomar vistas på exempelvis ungdomsgårdar och lekländer. Tillsynsområden som bedöms viktiga att lägga fokus på är bl.a. ventilation, städning och hygien. Tillsynsbehov vart 6:e år, **ca 40 timmar per år.**

3.22 Lokaler för förvaring av djur

Med lokaler för förvaring av djur menas förvaring av djur på sådant sätt att olägenhet för människors hälsa eller miljön kan uppstå men är inte kopplat till djurskydd. Exempel på sådana lokaler är exempelvis kennel, djuraffär, veterinärmottagning, uppfödning, hunddagis och ridskola. I dagsläget bedriver Miljö- och hälsoskydd ingen tillsyn på dessa lokaler mer än vid nyetablering i form av remissinstans i bygglovsförfarandet och vid klagomål. Miljö- och hälsoskydd bedömer att det inte finns behov av ytterligare tid.

3.23 Miljöfarliga verksamheter – oklassade U-fast

Fordonsverkstäder över 50 m^2 samt verksamheter som tvättar över 1000 personbilar eller 250 tunga fordon per år ska ha en fast årlig avgift för sin U-verksamhet. Nya mindre fordonstvättar och verkstäder dyker upp regelbundet och Miljö- och hälsoskydd ser ett behov av att inventera dem och göra tillsyn samt att klassa in dem som U-fast-objekt. Miljö- och hälsoskydd har redan idag en påbörjad lista över sådana verksamheter (ca 50 st) utifrån tips och annonser, men det finns fler och t.ex. åkerier är en bransch där det kan finnas sådan verksamhet. Det är både för miljönyttan och ur rättvisesynpunkt då det finns företag i den branschen som är inklassade och har fast årlig avgift. Det rör sig om ca 70 objekt. Tillsynsbehovet uppskattas till **80 timmar per år.**

3.24 Miljöfarliga verksamheter – U-tim

Det finns idag 15 drivmedelsanläggningar, 30 tandläkare och uppskattningsvis 15 andra miljöfarliga verksamheter t.ex. däcksverkstäder och mindre lackerare som saknar årlig tillsynsavgift. Dessa har också behov av regelbunden tillsyn och vi når dem ej på annat sätt. Bedömningen är att drivmedelsanläggningar är prioriterade. Lantbruk som anges under punkt 3.19 tillhör samma kategori av objekt med tillsynsbehov utan årlig tillsynsavgift. Tillsynsbehovet är **ca 100 timmar per år.**

3.25 Pedagogisk omsorg med lokal (dagbarnvårdare och öppen förskola)

I Umeå kommun finns ca 9 dagbarnvårdare som håller till i lokal utanför hemmet och ca 14 öppna förskolor. Miljö- och hälsoskydd har inte varit på tillsyn i dessa verksamheter, men bedömer tillsynsbehovet likvärdigt som för förskolor. Tillsynsbehov vart 3:e år, **ca 60 timmar per år.**

3.26 Radon flerbostadshus

I kommunen finns ca 300 kända fastigheter byggda med blålättbetong. Flerbostadshus byggda med blålättbetong har sedan 2006 förelagts om att utföra radonmätningar och vid behov radonsänkande åtgärder. Kvar finns några flerbostadshus där ytterligare tillsynsinsatser behöver göras i form av krav på radonmätningar och radonsänkande åtgärder. Skolor/förskolor i kommunen bedöms ligga under riktvärdet. Behovet av ytterligare tillsynsinsatser bör inriktas till högriskområden och flerbostadshus byggda under åren då blålättbetong användes. Tid för tillsyn och uppföljning av radon i flerfamiljshus uppskattas till **30 timmar per år**. Rådgivning och information till fastighetsägare tas upp under skattefinansierad tillsyn.

3.27 Rallyt (tillsyn, yttrande och arbetsgrupp)

Miljö- och hälsoskydd bedriver tillsyn gällande drivmedel och hantering av farligt avfall under Rally-VM. I arbetet med rallyt ingår även att vara med i kommunens arbetsgrupp samt att lämna yttrande till länsstyrelsen och bedöma miljöpåverkan beroende på sträckdragningar. Uppskattat tillsynsbehov är **20 timmar per år** varav yttrande och arbetsgruppstiden är skattefinansierad, ca 10 timmar.

3.28 Skönhetssalonger och andra verksamheter där hudbarriären *inte* bryts

I kommunen finns det många skönhetssalonger utan anmälningsplikt. Flera av dem erbjuder även annan behandling som är anmälningspliktig och faller därmed under avsnittet styrd eller behovsstyrd tillsyn. Det finns också många verksamheter som erbjuder massage. Tillsyn mot skönhetssalonger och massageverksamhet inriktas på hygien, ventilation och egenkontroll. Tillsynsbehov vart 9:e år, **100 timmar per år.**

3.29 Småbåtshamnar

Tillsyn av småbåtshamnar finns med i förslaget till åtgärdsprogram för miljömålet God ytvattenstatus och bidrar därmed till arbetet med de lokala miljömålen. Tillsyn av småbåtshamnar finns även med i Vattenmyndigheternas åtgärdsförslag med inriktning förorenad mark. EBH-frågor, drivmedelshantering, cisterner, avlopp, nedskräpning, avfallshantering och användning av båtbottenfärger är exempel på frågor som kan vara aktuella. Även tillsyn av fritidsbåtshamnars avfallshantering kopplat till ny lagstiftning är aktuell. Bland annat utifrån kravet på avfallsplaner från fritidsbåtshamnar under avsnittet händelsestyrd tillsyn. Tillsynen ska säkerställa att bestämmelserna följs och att avfallshanteringsplanerna genomförs. Efter inventering bedöms det finnas totalt 51 fritidsbåtshamnar men om/vilken service som finns är oklar och därmed är tillsynsbehovet svårbedömt. Tillsynsbehov uppskattas till **100 timmar per år.**

3.30 Solarier

Solarier som upplåts till allmänheten är anmälningspliktiga enligt strålskyddslagen. Bestämmelser om strålning regleras i Strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter. Miljöbalken är även tillämplig gällande egenkontroll och hygien. Tillsynsbehov vart 6:e år **ca 7 timmar per år.**

3.31 Strandbad (tillsyn toaletter, sophantering mm)

Det finns 24 strandbad där Umeå kommun ansvarar för provtagning. Fyra badplatser räknas som EU-bad med mer än 200 badande per dag. Miljö- och hälsoskydd har tillsynsansvar för att kontrollera avfallshantering och toaletter mm. Tillsynsbehovet uppskattas till **ca 50 timmar per år.**

3.32 Särskilda boenden

Särskilda boenden utgör boenden för de äldsta och mest sjuka, men även för andra utsatta personer i samhället med särskilda behov. Vid särskilda boenden kan brister i hygien och boendemiljö medföra risker för människors hälsa eller andra olägenheter. Umeå kommun har 20 äldreboenden och servicehus. Denna grupp bedöms som utsatta och det är därför viktigt att avsätta resurser för återkommande tillsyn. Det finns även ett flertal andra typer av boenden där behovet bedöms från år till år. Dit räknas bland annat asylboende, HVB-hem, ungdomsboende, kriminalvården och rättspsykiatri. Miljö- och hälsoskydd har även fått in klagomål på inomhusmiljö i studentboende t.ex. i korridorer tidigare år. Fastighetsägare där det är återkommande klagomål på inomhusmiljö kan vissa år behöva riktade tillsynsinsatser. Höga och låga temperaturer i lokaler för vård- och omsorg är ett fokusområde i den nationella strategin för tillsyn enligt miljöbalken. Totalt behov tillsyn vart 6:e år, tid **ca 50 timmar per år**.

3.33 Tillfälliga boenden (camping, hotell, vandrarhem)

Vid ett tillfälligt boende kan brister i hygien och boendemiljö medföra risker för människors hälsa eller andra olägenheter. Exempel på tillfälliga boendeformer i Umeå är hotell, pensionat, campingar (inklusive stugbyar) och vandrarhem. Tillsynsområden som läggs fokus på är bland annat; ventilation, skadedjur, avfall, energifrågor, städning och hygien. Behov av tillsyn vart 9:e år, tid **30 timmar per år**.

3.34 Tillsyn av engångsprodukter

Miljö- och hälsoskydd har ett tillsynsuppdrag kopplat till förordningen om engångsprodukter som syftar till att minska nedskräpning och främja en cirkulär ekonomi. Det handlar bland annat om att se till så att verksamhet erbjuder återanvändbara muggar och matlådor samt tillhandahåller information om bland annat den miljöpåverkan som användningen av engångsmuggar, engångsmatlådor och plastbärkassar ger upphov till. Upp till ca 900 livsmedelsanläggningar kan vara föremål för denna tillsyn. Uppskattningsvis kontrolleras 10 verksamheter per år á 5 h. Initialt bedöms att **ca 50 timmar per år** är aktuellt.

3.35 Uppsökande tillsyn av hygienisk verksamhet

För att hitta hygieniska verksamheter som inte är anmälda behöver miljö- och hälsoskydd arbeta uppsökande. Yrkesmässig hygienisk verksamhet är ett prioriterat område i den nationella strategin för tillsyn enligt miljöbalken. Initialt bedöms att ca **20 timmar per år** är aktuellt. Ett sätt att arbeta med detta är att vara en del i LOS arbetet. Verksamheter som inte alltid är anmälda kan vara barberare som använder rakkniv, tatuerare, nagelsalonger mm.

3.36 Uppsökande tillsyn av illegal avfallshantering

Den organiserade brottsligheten finns etablerad inom vissa verksamheter som hanterar avfall. Illegal avfallshantering kan orsaka allvarliga skador i miljön samt stora samhällskostnader. För att förebygga denna typ av brottslighet behövs tid för uppsökande tillsyn. Uppsökande tillsyn innebär att tillsynsmyndigheten behöver leta upp verksamheter som kan misstänkas bedriva illegal avfallshantering. Det kan innebära att tillsynsmyndigheten utifrån en riskbedömning väljer ut områden och verksamheter som sedan kontrolleras. Området är nytt och därför svårt att bedöma tidsåtgång. Området är också prioriterat i den nationella strategin för tillsyn enligt miljöbalken. Initialt bedöms att **ca 50 timmar per år är aktuellt.**

3.37 Växtskyddsmedelsanvändning

Tillsynsbehov på användning av växtskyddsmedel innefattar t.ex. journalföring, lagring, tillåtlighet för preparat och kontroll av integrerat växtskydd. Utifrån den skattefinansierade aktiviteten för upprättande av register erhålls underlag som möjliggör en bättre uppskattning av tid. Registeruppgifterna kan komma att från 2027 innebära en höjning av antalet timmar eftersom det i den nationella vägledningen för riskbedömning rekommenderas kontrollfrekvens på bara 1–5 år i stället för 3–15 år som det varit tidigare. Kontrollområdet är prioriterat i den nationella kontrollplanen vilket innefattar riskbaserad, nationellt likvärdig regelbunden kontroll av alla objekt och kontinuerlig uppdatering av register. De kraven finns också i EU:s bindande kontrollförordning och har även påtalats vid EU:s revision av Sverige 2025. Det finns fler kända objekt än tidigare (50 istället för 30). Tillsynsbehov ca 100 timmar per år vid tillsyn av 20 verksamheter per år. 2027 tillkommer ett nationellt kontrollobjekt för växthus, vilket bedöms innebära en tillfällig utökning av antalet timmar på 30 h. Vissa av dessa objekt ingår inte i de som annars ligger i denna post eftersom det rör objekt med enbart biologisk bekämpning eller enbart klass 3-preparat. Även sådana objekt behöver dock finnas under denna post och tillförs successivt allt eftersom de upptäcks och tillsynas. **Totalt 130 timmar, men 100 timmar per år därefter.**

3.38 Överlåtelse av särskilt farliga kemikalier, tillsyn

Tillsyn på de anläggningar som har tillstånd att överlåta särskilt farliga kemikalier uppskattas till ca 5 till 10 verksamheter per år totalt tillsynsbehov ca **50 timmar** per år.

4. Skattefinansierad tillsyn – Miljöskydd

En del av Miljö- och hälsoskydds verksamhet finansieras helt och hållet med skattemedel. Det är handläggning av ärenden eller rådgivning där vi inte kan ta ut avgift eller där taxa saknas. Nedan finns en beskrivning av tillsyn och ärenden som hanteras.

4. Skattefinansierad tillsyn	Behov		
	2027	2028	2029
Animaliska biprodukter (ABP)	50	50	50
Anmälan kompostering av matavfall	10	10	10
Anmälan/underrättelse om biocidprodukter	10	10	10
Branschdialog 1 per år	50	50	50
Cisterner som tas ur bruk	10	10	10
Ekonomisk säkerhet för avfallsbehandlare och insamlare	50	50	50
Fastighetsägare information om egenkontroll	50	50	50
Förorenade områden – MIFO-administration	100	100	100
Förorenade områden – remisser, rådgivning	150	150	150
Förorenade områden – identifiering av nya objekt branschklass 2, PFAS	200	200	200
Förorenade områden - behovsstyrd skattefinansierad tillsyn		1310	1310
Förorenade områden – inventering av nya objekt samtliga branschklasser	150	150	150
Gränsöverskridande transporter avfall	100	100	100
Hygienisk verksamhet – inventera ej anmälda verksamheter	50	20	20
LOS-tillsyn (Lokal Operativ Samverkan) (NY)	220	220	220
Miljöolyckor	50	50	50
Radiakmätning	50	50	50
Radon (information riskområden och byggår 1920–1970-tal)	30	30	30
Register – upprätta för ABP, växtskyddsmedel, lantbruk m.m.	150	30	10
Remisser externa hälsoskydd	100	100	100
Remisser externa miljöskydd	50	50	50
Remisser interna, bygglov HS	50	50	50
Remisser interna, bygglov MFV/MoA	120	120	120
Remisser myndigheter, rapportering, enkäter	470	470	470
Remisser, tillståndsprövning	470	470	470
Rådgivning och information	800	800	800
Smittspårning	100	100	100
Strandbad	100	100	100
Åtalsanmälningar	150	150	150
Åtgärdsprogram för buller	100	100	100
Överklagade ärenden	250	250	250
Överlåtelse särskilt farliga kemikalier, remisser och mängdrapportering	12	12	12
TOTAL SKATTEFINANSIERAD TILLSYN	**3 855**	**3 855**	**3 855**

4.1 Animaliska biprodukter
Miljö- och hälsoskydd handlägger ärenden och bedriver kontroll gällande lagen om foder och animaliska biprodukter. Kontrollen omfattas även av EU:s kontrollförordning som ställer krav på uppdaterade register och regelbunden riskbaserad kontroll av samtliga kontrollobjekt. Området är prioriterat i den Nationella kontrollplanen NKP avseende riskbaserad, likvärdig och verkningsfull kontroll. Det handlar främst om inkommande ärenden om nedgrävning av häst, men även kontroll av själva nedgrävningarna samt den kontroll som sker vid miljötillsyn på t.ex. lantbruk avseende kadaverhantering och viss stallgödselhantering samt ett par objekt rörande matavfall från internationella transporter. Utifrån aktiviteten om upprättande av register kan det bedömda behovet av tid komma att förändras efter 2026. Antalet berörda kända djurhållare skulle kunna öka och kanske uppgå till 600. Med kontrollintervall på max 5 år blir det i så fall 120 objekt/år och upp emot 200–300 timmar per år beroende på hur täta och långa kontrollerna blir. Ca 530 enkäter har kommit in hösten 2025 i projektet om register, men enkäterna har ännu inte hunnit behandlats, så ännu finns inget ytterligare underlag till denna post. Det årliga behovet är **50 timmar per år.**

4.2 Anmälan om kompostering av matavfall
Fastighetsägare som vill kompostera sina egna matrester ska anmäla det till Miljö- och hälsoskydd. Efter förändringar i föreskrifterna om avfallshantering för Umeå kommun kommer det innebära att antal ärenden minskar. Om man önskar kompostera sitt matavfall men fortfarande vill ha möjligheten att lämna matavfall för borttransport ska man anmäla vilket framgår av avfallsförordningen och ingen avgift tas ut för anmälan.
Handläggningstiden uppskattas till **10 timmar per år.**

4.3 Anmälan/underrättelse om biocidprodukter
Anmälan/underrättelse ska ske till Miljö- och hälsoskydd vid spridning av biocidprodukter. Uppskattat inkommer 20 anmälningar per år, dvs **10 timmar per år**.

4.4 Branschdialog
En gång per år anordnar Miljö- och hälsoskydd en branschdialog. Uppskattad tid för detta är **50 timmar per år**.

4.5 Cisterner som tas ur bruk
Handläggning av anmälningar om att cisterner tas ur bruk debiteras inte. Idag är det få som anmäler att den tas ur bruk, borde vara fler. Behov för handläggning av 10 cisterner per år, **10 timmar per år.**

4.6 Ekonomisk säkerhet för avfallsbehandlare och -insamlare
På grund av ny lagstiftning behöver Miljö- och hälsoskydd se över hur detta ska hanteras. Uppskattas till ca **50 timmar för år 2027.**

4.7 Fastighetsägare – information om egenkontroll
Umeå har omkring 2 000 fastighetsägare för flerbostadshus, varav cirka 30 större. Det finns behov av förebyggande tillsyn riktad till fastighetsägare då människor vistas större delen av sin tid i bostaden. Fastighetsägare har ett ansvar att ha egenkontroll, rutiner att hantera klagomål och förebygga ohälsa. Störningar både inomhus och utomhus som buller, dålig luft, temperatur, fukt är exempel på hälsoeffekter som kan uppstå. Även legionella, radon, PCB, energi och avfallsfrågor är aktuella att belysa. Det finns även grupper i samhället som inte känner till att de kan vända sig till Miljö- och hälsoskydd för att få hjälp med sin boendemiljö, eller som är särskilt utsatta på andra sätt, och där spelar Miljö- och hälsoskydd en viktig roll. En insats kan vara att vart 6:e år bjuda in till informationsmöten. Tidsåtgången beräknas till **50 timmar per år.**

4.8 Förorenade områden – MIFO-administration
Miljö- och hälsoskydd behöver även arbeta med MIFO-administration som handlar om att efter förfrågan från Länsstyrelsen Västerbotten samt vid internt behov uppdatera EBH-stödet. Miljö- och hälsoskydd får även förfrågningar från Länsstyrelsen om att lämna synpunkter på den regionala PRIO-listan över länets mest prioriterade förorenade områden. Utöver det så finns behov av administrativ tid för att uppdatera ärendesystemet vad gäller objekt som utgör potentiellt förorenade områden. Tidsbehovet för MIFO-administration har vi uppskattat till **100 timmar per år**.

4.9 Förorenade områden – remisser, rådgivning
Umeå är en expansiv kommun med flertalet exploaterings- och infrastrukturprojekt. I samband med exploateringar av fastigheter aktualiseras föroreningssituationen i samband med att områden ska planläggas, bygglov ska beviljas eller att väg- och järnvägsplaner ska tas fram. I samband med dessa ärenden är miljö- och hälsoskyddsnämnden ofta remissinstans och kan bistå med information om föroreningssituationen samt får möjlighet att ställa krav på miljötekniska undersökningar eller vid behov efterbehandlingsåtgärder. Även det kontorsgemensamma arbetet, det som är grunden för att vi ska kunna bedriva ett rättssäker och kvalitativt arbete, är uppgifter som inte går att täcka med andra medel än de skattefinansierade. Till det kommer även vår rådgivande roll gentemot allmänhet och verksamhetsutövare samt det kommungemensamma arbetet som vi utför för att hjälpa andra förvaltningar och kommunala bolag att göra rätt. Tidsbehovet för remisser, rådgivning och information har vi uppskattat till **150 timmar per år.**

4.10 Förorenade områden – identifiering av nya objekt branschklass 2, PFAS
Eftersom samhället är i ständig förändring bedömer Miljö- och hälsoskydd att det finns ett behov av att identifiera nya objekt som potentiellt kan vara förorenade. Av de ca 500 potentiellt förorenade områdena i Umeå kommun finns bara ett objekt inom branschen brandövningsplats. Miljö- och hälsoskydd bedömer att det finns ett behov av att identifiera nya objekt där PFAS använts i större utsträckning till exempel vid brandövningsplatser. Detta eftersom PFAS-frågan lyfts återkommande från övriga myndigheter och branscher, och det är också ett fokusområde i tillsynsstrategin för 2026 – 2028. För detta arbete bedöms behovet til**l 200 timmar.**

4.11 Förorenade områden – inventering av nya objekt samtliga branschklasser
Av de 509 objekten som miljö- och hälsoskyddsnämnden har tillsyn över är 322 objekt inte inventerade. Antal objekt i respektive branschklass som inte har inventerats är 63 objekt i branschklass 2, 234 objekt i branschklass 3 och 24 objekt i branschklass 4. De branscher i högst branschklass dvs branschklass 2 bör prioriteras för inventering då dessa objekt innehar en högre risk för förorening. Tidsåtgång per inventering bedöms till ca 8 h. Eftersom branschklassen för ett objekt inte behöver överensstämma med riskklassen ett objekt får behövs en översiktlig genomgång av objekten i branschklass 3 och branschklass 4 för att kunna identifiera och prioritera inventering av objekt som kan tilldelas riskklass 2. För detta arbete har behovet av tid bedömts **till 150 timmar,**

4.11a Förorenade områden – initiering nya riskklass 1 och 2
Ett av Umeå kommuns lokala miljömål är ”att ha utrett och vid behov åtgärdat objekten med riskklass 1 och 2 till 2025”. Arbetet med förorenade områden är tidskrävande, ofta komplicerat vad gäller ansvarsförhållanden och löper över många år, vilket också visat sig i de ärenden som miljö- och hälsoskydd har hanterat. Handlingsplanen har förlängts med sikte att nå målet 2030.

Från och med år 2027 kommer tiden som läggs ner på den här posten delas upp som behovsprioriterad och skattefinansierad. Detta beror på att många objekt inte kan debiteras till en verksamhetsutövare/fastighetsägare. Objekt där det saknas åtgärdsansvarig i from av verksamhetsutövare/fastighetsägare blir istället bidragsobjekt. Under tiden ett bidragsobjekt är i undersökning och utredningsskede kan dessa inte debiteras, vilket innebär att tiden som läggs på dessa ska vara skattefinansierade. Viss inventering kan inte heller debiteras.

Det uppskattade tidsbehovet som bedöms som skattefinansierat är **1310 timmar per år**. Att uppskatta behovet framåt för den här posten enskilt är svårt då vi inte rår över fördelningen av de statliga medlen som vissa av objekten är beroende av.

4.12 Gränsöverskridande avfallstransporter
Tillsyn av gränsöverskridande transporter omfattar hela avfallskedjan och samverkan sker mellan flera olika myndigheter. Utöver den planerade tillsyn som bedrivs på våra verksamheter så kan också tillsynsinsatser och projekt ske tillsammans med exempelvis Länsstyrelsen Norrbotten, Polisen, Tullen eller Kustbevakningen. Ofta i planerade tillsynsprojekt, men även när det dyker upp transporter inom Umeå kommun. Tidsåtgången beräknas till **100 timmar per år.**

4.13 Hygienisk verksamhet – inventera ej anmälda verksamheter
Miljö- och hälsoskydd får då och då kännedom om att privatpersoner eller företagare utför anmälningspliktig hygienisk verksamhet utan att vara anmälda till Miljö- och hälsoskydd. I dessa verksamheter kan bristande kunskap och egenkontroll innebära risk för kundernas hälsa. Tid för att hitta dessa oanmälda verksamheter bör därför prioriteras. Beräknad tid **ca 20 timmar per år.**

4.14 Miljöolyckor/SOS-alarm
Miljö- och hälsoskydd meddelas via SOS eller räddningstjänsten när det skett olyckor eller utsläpp. Uppskattningsvis 10 stycken per år. Av dessa brukar Miljö- och hälsoskydd åka ut på ca en fjärdedel. Tidsåtgången för dessa ärenden är mycket varierande men tiden uppskattas till cirka **50 timmar per år.**

4.15 Radiakmätning
Radiakmätning är en kompetens som behöver upprätthållas från kommunens sida. 7-månaders strålningsmätning ska utföras på strategiskt valda mätpunkter i kommunen. Vissa år kan två mätningar utföras på grund av mätintervallet. Även samordning med räddningstjänsten vid olycka behöver ske. Möten med länsstyrelsen och grannkommuner sker med jämna mellanrum för att säkerställa att beredskapsplan och kommunikationsvägar fungerar vid skarpt läge. Behovet uppskattas till **50 timmar per år.**

4.16 Radon – information till riskområden och blålättbetonghus
Miljö- och hälsoskydd har 2006 informerat alla fastighetsägare om vikten av att mäta radon. I kommunen finns ca 300 fastigheter byggda med blålättbetong. Behovet av ytterligare informationsinsatser bör inriktas till högriskområden samt enbostadshus och flerbostadshus byggda av blålättbetong. **Beräknad tid ca 30 timmar per år.** Övrig rådgivning och frågor från privatpersoner ingår i posten rådgivning.

4.17 Register – upprätta för ABP, växtskyddsmedel, lantbruk m.m.
För verksamheter där miljö- och hälsoskyddsnämnden är kontrollmyndighet finns en skyldighet enligt EU:s kontrollförordning och miljötillsynsförordningen att upprätta och föra aktuella register över kontrollobjekten för att kunna bedriva en riskbaserad och effektiv kontroll. När det gäller växtskyddsmedel och animaliska biprodukter (ABP) krävs att samtliga objekt finns med och i övrigt att de objekt som bedöms ska ha regelbunden tillsyn finns med. Register behöver kontinuerligt uppdateras. Beträffande frågor om växtnäringsämnespåverkan har det varit ett prioriterat område i nationella tillsynsstrategin och är också mycket aktuellt i och med inventeringen av små avlopp. Jordbruksverket anser i en vägledning att regelbunden kontroll behövs för lantbruk och därmed även ett uppdaterat register. Nämnden är även kontrollmyndighet enligt marknadskontrollförordningen gällande växtskyddsmedel och kemikalier. Miljö- och hälsoskydd har behov av att se över och vid behov komplettera dessa register i sin helhet och sedan årligen se över och uppdatera registren så att de hålls aktuella. Beräknad tid är **150 timmar.**

Remisser (Total tid)
Till Miljö- och hälsoskydd kommer remisser från många nationella myndigheter och länsstyrelsen, polisen men även från kommunen internt i form av bygglov och planer. Remisserna är mycket varierande både i innehåll och omfattning. Total tid på remisser uppskattas till **1060 timmar per år fördelat enligt nedan**.

4.18 Remisser externa hälsoskydd (Polisen mm)
Miljö- och hälsoskydd handlägger remisser enligt ordningslagen från polisen (ca 180 st ärenden). Årlig nedlagd tid för remisser enligt ordningslagen är cirka **100 timmar per år**.

4.19 Remisser externa miljöskydd (Polisen mm)
Bedömd tid för handläggning av inkomna remisser från bland annat Polisen är **50 timmar per år.**

4.20 Remisser interna, bygglov, hälsoskydd
Miljö- och hälsoskydd, hälsoskydd, handlägger ca 15 interna remisser från bygglov per år. Handläggningstid **ca 50 timmar per år**.

4.21 Remisser interna, bygglov, miljöfarlig verksamhet, mark- och avfall
Miljö- och hälsoskydd, miljöfarlig verksamhet och mark och avfall, handlägger ca 60-80 interna remisser från bygglov per år. Handläggningstid ca **120 timmar per år.**

4.22 Remisser myndigheter, rapportering, enkäter
Även remisser om lagstiftning, vägledningar mm från andra myndigheter inkommer. Miljö- och hälsoskydd svarar dessutom på många olika typer av enkäter och myndighetsrapporteringar varje år. **Totalt 470 timmar per år planerat.**

4.23 Remisser, tillståndsprövning
Remisser från mark- och miljödomstolen och länsstyrelsen vid tillståndsprövningar uppskattas till ca 25 ärenden per år, tid 450 timmar för mark och avfall och 20 h för miljöfarlig verksamhet. **Total tid 470 h**

4.24 Rådgivning och information
Miljö- och hälsoskydd ska underlätta för den enskilde och svara på frågor från privatpersoner, företagare, fastighetsmäklare, konsulter, massmedia, kommunala verksamheter och bolag mm. Vanliga frågor är exempelvis radon, temperaturer inomhus, badklåda, höga ljudnivåer, ventilationsfrågor, förorenad mark, buller och avfall. Information sker även via kommunens hemsida. Även information angående förbud att tvätta fordon på gatan ingår under denna post. Årlig nedlagd tid är cirka **800 timmar per år.**

4.25 Smittspårningar
Miljö- och hälsoskydd är skyldigt enligt miljöbalken, att utföra smittspårning och undanröja risken för smittspridning av allvarliga smittsamma sjukdomar som misstänks spridas från ett objekt eller djur vidare till människa. Det kan exempelvis vara sådana objekt och djur såsom vattenanläggningar utomhus eller inne i fastigheter, ventilationsanläggningar, skadedjur och sällskapsdjur. Antal smittskyddsutredningar varierar från år till år men ett bedömt årligt tidsbehov för inkommande ärenden är **100 timmar per år.**

4.26 Strandbad
I kommunen finns 24 strandbad där badvattenprovtagning sker varav 6 inte är kommunala. Miljö- och hälsoskydd får frågor om vattenkvalitet och följer upp och rapporterar in resultat från provtagningarna till Havs- och Vattenmyndighetens webbsida om badplatser. Skattefinansierad tillsynstid uppskattas till **100 timmar per år**.

4.27 Åtalsanmälan
Miljö- och hälsoskydd får inte avgiftsfinansiera arbetet med åtalsanmälningar. Antalet åtalsanmälningar varierar mellan 5 och 10 per år. Tid uppskattas till **150 timmar per år.**

4.28 Åtgärdsprogram för buller

Det nya åtgärdsprogrammet för buller gäller för åren 2024–2028. Projektet drivs av Strategisk utveckling och Miljöutveckling med stöd av Miljöskydd. Arbetet med att ta fram programmet har främst skett under 2024. Färdigställandet har förskjutits något och det nya 5-årsprogrammet kommer att fastställas under början av 2026. De kommande åren fortsätter arbetet genom uppföljning av åtgärder inom programmet vilket inkluderar kontinuerliga avstämningar och möten mellan berörda enheter inom kommunen. **Behovet beräknas för åren 2026–2028 till 100 timmar per år.**

4.29 Överklagade ärenden

Miljö- och hälsoskydd får inte avgiftsfinansiera arbetet med överklagade ärenden. Tid för handläggning av 20 ärenden per år uppskattas till **250 timmar per år.**

4.30 Överlåtelse särskilt farliga kemikalier, remisser och mängdrapportering

Miljö- och hälsoskydd handlägger remisser från länsstyrelsen om överlåtelse av särskilt farliga kemikalier. Sedan 2022 blev antalet betydligt fler då även e-cigaretter och e-vätskor kräver tillstånd. Senaste åren har dock antalet minskat, och handläggningstid för dessa remisser och mängdrapporter uppskattas från och med 2027 till **12 timmar per år.**

4.31 LOS-tillsyn (Lokal Operativ Samverkan)

I Umeå kommun samarbetar Miljö- och hälsoskydd med andra myndigheter såsom exempelvis Polisen och Arbetsmiljöverket för att förebygga arbetslivskriminalitet. Miljö- och hälsoskydd bedömer tid för tillsynen på detta område till 220 **timmar per år**. De grupper som delar i detta är hälsoskydd, samt mark och avfall.

Del 2 – Behovsutredning del Små avlopp 2027–2029

Enheten Små avlopp arbetar med tillsyn enligt miljöbalken med inriktning på små avlopp.

Umeå kommun har en utvecklingsstrategi för vatten och avlopp där det framgår att alla små avlopp ska uppfylla miljöbalkens reningskrav år 2027. En handlingsplan för enskild avloppshantering antogs därefter av miljö- och hälsoskyddsnämnden 2023 och en reviderad version antogs 2025. I handlingsplanen framgår det att alla små avlopp ska uppfylla miljöbalkens reningskrav till år 2032.

Verksamheten eftersträvar en bra service inom sitt kompetensområde vilket kräver en kontinuerlig omvärldsbevakning och kompetensutveckling. Rådgivning, informationsinsatser och olika aktiviteter planeras för att öka kännedom om verksamhetsområdet.

1. Styrd tillsyn

Inom verksamhetsområdet sker ingen tillsyn över verksamheter med ett fastställt intervall i fråga om tid och frekvens.

2. Händelsestyrd tillsyn - Små avlopp

Den händelsestyrda tillsynen omfattar handläggning av inkommande ärenden. De inkommande ärendena består av ansökningar, anmälningar, dispenser, remisser, klagomål och andra ärenden för utredning och åtgärd. Behovet uppskattas genom erfarenhet kring antalet ärenden och förväntad tidsåtgång från tidigare år. Under respektive rubrik finns en beskrivning av inkommande händelser och ärenden som hanteras.

Tabellen nedan redovisar resursbehovet händelsestyrd tillsyn för Små avlopp för åren 2027 – 2029.

Händelsestyrd tillsyn	Ärenden	Tid/ ärende	Behov		
			2027	2028	2029
Avloppsärenden-ansökan, anmälan, dispenser	Plan Tillsynsprojekt plus övriga	9	5031	6930	8442
Klagomål avlopp	6	6	36	36	36
Ansökan marklov		3	30	0	0
Miljösanktionsavgift	10	3	30	30	30
Händelsestyrd tillsyn utförandeintyg	20	4	80	80	80
Totalt			**5207**	**7076**	**8588**

Avloppsärenden - ansökan, anmälan, dispenser
Att ändra eller att inrätta en enskild avloppsanläggning är anmälnings- eller tillståndspliktigt enligt miljöbalken. Antalet inkommande ärenden påverkas bland annat av tillsyn, nya bostäder och standardförbättringar i fritidshus. Aktuellt tillsynsprojekt små avlopp kommer generera ett stort antal avloppsansökningar under 2027–2029, vilket kommer innebära ett stort resursbehov.

Det redovisade behovet avser hantering av främst avloppsärenden inom den större tillsynsinsatsen för små avlopp, men inkluderar även ett antal övriga ärenden som förväntas komma in. Handläggning sker även av dispensansökningar om förlängt slamtömningsintervall, uppehåll i slamtömning och eget omhändertagande av slam och latrin.

Klagomål Små avlopp
Tillsyn vid inkomna klagomål gällande små avlopp. Det uppskattas inkomma ett mindre antal klagomål gällande små avlopp. Totala tiden för klagomål uppgår till **36 timmar per år.**

Marklov - ansökan
Från och med 1 januari 2027 återgår prövning av marklov enligt plan- och bygglagen, i samband med att marken ska höjas mer än 0,5 meter vid anläggande av en avloppsanläggning inom detaljplanerat område, till byggnadsnämnden. Ett antal påbörjade ärenden kommer att behöva slutföras under 2027. Den uppskattade tiden för att slutföra handläggningen av påbörjade ärenden är **30 timmar**.

Miljösanktionsavgift
Antalet miljösanktionsavgifter uppskattas till 10 per år. Totala tiden för miljösanktionsavgift uppgår till **30 timmar per år.**

Händelsestyrd tillsyn utförandeintyg
Det sista steget i prövningsprocessen för ansökan om små avlopp är att granska ett utförandeintyg på utförd anläggning. Intyget granskas att det följer tillståndet. I de fall tillståndet inte har följts behöver tillsyn utföras på avloppsanläggningen. Totala tiden för tillsyn efter granskning av utförandeintyg uppgår till **80 timmar per år**.

3. Behovsprioriterad tillsyn – Små avlopp

Behovsprioriterad tillsyn är tillsyn av verksamheter där det bedömt ett särskilt behov av tillsynsaktiviteter. En större behovsprioriterad insats under 2027–2029 är tillsyn av små avlopp. Under respektive rubrik finns en beskrivning av behovsprioriterad tillsyn.

Tabellen nedan redovisar resursbehovet behovsprioriterad tillsyn för Små avlopp för åren 2027 – 2029.

Behovsprioriterad tillsyn	Ärenden	Tid (h)	Behov		
			2027	2028	2029
Små avlopp - tillsyn	Enligt handlingsplan	6	4788	4788	4788
Små avlopp - gemensamhetsanläggningar		7	50	50	50
Små avlopp - uppföljning av förbud, åtgärdskrav		3	311	377	751
Totalt			**5149**	**5125**	**5539**

Små avlopp – tillsyn
Handlingsplanen för enskild avloppshantering beslutades i Miljö-och hälsoskyddsnämnden i september 2023. Revidering av handlingsplanen beslutas av miljö- och hälsoskyddsnämnden i november 2025. I handlingsplanen framgår det att alla små avlopp ska uppfylla miljöbalkens reningskrav till 2032. Utifrån detta mål är resursbehovet stort inom detta tillsynsprojekt under hela perioden 2027–2029.

Små avlopp – gemensamhetsanläggningar
I kommunen finns ett tjugotal mindre gemensamhetsanläggningar för avlopp som ägs av samfälligheter. Sju kommunala avloppsreningsverk är klassade som varken tillstånds- eller anmälningspliktiga verksamheter (U-verksamheter). Genomgång behöver också göras av tillståndsgivna större anläggningar för att se vilka som ska klassas in som U- verksamheter.

Små avlopp – uppföljning av förbud, åtgärdskrav
Det finns äldre tillsynsärenden som krävs uppföljning, t.ex. vitesförelägga i de fall besluten inte följs. Bedömningen är att det handlar om ca 30 ärenden under 2027 (tillsynsärende gällande små avlopp från Holmön, Norrbyskär och Stöcksjö, även ärenden från 2024-års tillsyn kommer att följas upp). Det kommer även att tillkomma ett större antal ärenden under perioden 2027–2029 då förbuden/föreläggandena från kommande års tillsyn ska följas upp. Det kommer att ske färre uppföljningar 2027 då åtgärdstiden har förlängts till 2–2,5 år på beslut om förbud och färre beslut har skrivits under 2025 med den åtgärdstiden.

4. Skattefinansierad verksamhet – Små avlopp

En del av området finansieras helt och hållet med skattemedel. Det är handläggning av ärenden eller rådgivning där inte avgift kan tas ut eller där taxa saknas. Under respektive rubrik finns beskrivningar av den skattefinansierade tillsynen och ärenden som hanteras.

Tabellen nedan redovisar resursbehovet skattefinansierad tillsyn för Små avlopp för åren 2027 – 2029.

Skattefinansierad tillsyn	Behov		
	2027	2028	2029
Extern service och rådgivning	2 144	2355	2523
Kommunikationsinsats	723	650	650
Remisser, bygglov, rapportering och enkäter myndigheter, internt expertstöd	185	185	185
Åtalsanmälningar	25	25	25
Överklagade ärenden	158	158	158
Uppföljning äldre ärenden	400	200	200
Totalt	**3 635**	**3 573**	**3 741**

Extern service och rådgivning
Bedömningen har gjorts att information, service och rådgivning kommer öka till följd av tillsynsprojekt små avlopp. Ett stort behov av service och rådgivning finns inom området små avlopp både från privatpersoner, entreprenörer, mäklare och Vakin etc. År 2027 sker en fortsättning på den riktade insats gällande kommunikation som påbörjades 2026.

Kommunikationsinsats
2027 sker en fortsättning på den riktade kommunikationsinsats kopplat till arbetet med handlingsplanen för enskild avloppshantering som påbörjades 2026. Till exempel kommer vi fortsätta att förbättra hemsidan och annat informationsmaterial, genomföra utökade och vidareutvecklade informationsträffar och främja delaktighet hos målgrupperna vid utformning av informationsmaterial. Bedömningen är att tiden kommer att kunna minskas från år 2028 då huvuddelen av materialet kommer att ha tagits fram 2026 och 2027 och endast uppdatering kommer att behövas från 2028 och framåt.

Remisser, bygglov, rapporteringar, enkäter myndigheter, internt expertstöd
Resurser kommer behövas för att hantera interna remisser från bygglov gällande små avlopp. Remisser kommer även in från nationella myndigheter och länsstyrelsen. Remisserna är mycket varierande både i innehåll och omfattning. Resurser behövs för internt expertstöd till enheten Miljöutveckling gällande framför allt frågor om små avlopp i samband med remisser för detaljplaner och förhandsbesked. Totala tiden uppgår till **185 timmar per år.**

Åtalsanmälan
Miljö- och hälsoskydd får inte avgiftsfinansiera arbetet med åtalsanmälningar. Tid uppskattas till **25 timmar per år.**

Överklagade ärenden
Handläggning för överklagade ärenden får inte avgiftsbeläggas. Ökad tillsyn av små avlopp kommer generera i fler förbud/förelägganden, vilket troligtvis kommer leda till fler överklagande ärenden. **Tiden uppskattas till 158 timmar år 2027.**

Uppföljning äldre ärenden
Det finns äldre ansökningsärenden som kräver uppföljning, t.ex. förelägga att lämna in uppgifter om hur avloppsanläggningen är anlagd. Tiden uppskattas till **400 timmar år 2027.**

5. Administration Små avlopp

Enheten Små avlopp har en egen administratör som registrerar inkommande handlingar som kommer in genom mejl till Små avlopps funktionsbrevlåda samt underhåller och uppdaterar register kopplat till avloppsärenden i ärendehanteringssystemet Ecos.

Tabellen redovisar det totala resursbehovet för administration på enheten små avlopp.

Administration Små avlopp	Behov		
	2027	2028	2029
Registrering	443	488	530
Registervård	723	833	999
Administrativ utveckling	100	100	100
Totalt	**1266**	**1421**	**1629**

Registrering
Registrering av inkommande handlingar i avloppsärenden i avdelningens ärendehanteringssystem ECOS. Handlingar kommer in genom mejl till Små avlopps funktionsbrevlåda samt via avdelningens e-tjänster. Tiden uppskattas att öka då aktuellt tillsynsprojekt små avlopp kommer generera ett stort antal ärenden under 2027–2029.

Registervård
Underhåll och uppdatering av register i avdelningens ärendehanteringssystem ECOS. Tiden uppskattas att öka då aktuellt tillsynsprojekt små avlopp kommer generera ett stort antal ärenden under 2027–2029.

Administrativ utveckling
Stöttning till medarbetare vid större arbetsuppgifter av administrativ karaktär.

Del 3 - Behovsutredning del tillsyn vatten 2027–2029

Verksamhetsområdet *Tillsyn vatten* omfattar, enligt Länsstyrelsens beslut om överlåtelse 2013-07-17, operativ tillsyn över:

- De anmälningspliktiga vattenverksamheter som anges i 19§ förordningen (1998:1388) om vattenverksamheter m.m.
- Vattenskyddsområden som har beslutats av Länsstyrelsen
- Tillståndspliktiga vattenuttag
- Markavvattning
- Anmälningar som sker med stöd av 11 kap. 15§ miljöbalken

Överlåtelsen omfattar dock inte följande vattenverksamheter där Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet:

- Anmälningspliktiga vattenverksamheter som sker vid tillståndspliktiga eller tillståndsprövade vattenverksamheter eller miljöfarliga verksamheter
- Tillsyn över tillståndspliktiga vattenuttag som sker vid miljöfarliga verksamheter
- Anmälningspliktiga vattenverksamheter som varit en del av projektet Remibar. (Remibar var ett samarbetsprojekt mellan Trafikverket, Länsstyrelsen i Norrbotten, Länsstyrelsen i Västerbotten, Skogsstyrelsen och skogsbolagen Sveaskog, Holmen skog och SCA. Projektet syftade till att åtgärda vandringshinder för fisk och andra bottenlevande djur genom att åtgärda vägtrummor och dammar. Projektet startade i september 2011 och avslutades 2016.)

Anmälningspliktig vattenverksamhet
Verksamheten hanterar både inkomna anmälningar enligt 11 kap. 9a § miljöbalken, klagomål och egeninitierad tillsyn.

Utöver överlåtelsen har kommunen även ansvar för tillsyn över strandskyddet. Miljö- och hälsoskyddsnämnden har, genom delegation från Byggnadsnämnden, tagit över tillsyn över strandskydd inom vattenområdet. Verksamhetsområdet Tillsyn vatten utövar tillsyn på t.ex. bryggor och mindre utfyllnader.

Vattenskyddsområden och vattenuttag
Verksamhetsområdet Tillsyn vatten har tillsyn på vattenskyddsområden inom kommunen, inklusive de som har beslutats av Länsstyrelsen.

Markavvattning och anmälningar enligt 11 kap 15§ miljöbalken
Tillsynen omfattar tillsyn över markavvattningar som sker i skogsbrukssyfte samt tillsyn över gamla markavvattningsföretag och sjösänkningsföretag. Anmälningar som görs enligt 11 kap 15§ miljöbalken sker i huvudsak vid rensning av diken.

Verksamheten eftersträvar en bra service inom sina kompetensområden. Vattentillsynen förutsätter samverkan med andra enheter inom Miljö- och hälsoskydd samt andra avdelningar inom kommunens verksamhet.

1. Styrd tillsyn

Dagvatten
Ett aktivt förebyggande arbete behöver genomföras för att minimera riskerna med förorenat dagvatten. Målet med vårt dagvattenarbete är att uppgå god status i våra vatten utifrån uppsatta miljökvalitetsnormer. Fortsatt behov finns av att bedriva tillsyn av kommunala, statliga och privata dagvattenanläggningar. Under 2027 och framåt finns ett ökat behov av tillsyn av dagvatten.

Tillsyn för att initiera samordnad recipientkontroll (SRK) för ansvariga verksamhetsutövare planeras att bedrivas under kommande år. Tillsynen utgår även från kommunens dagvattenprogram och de åtgärder som anges i programmet. Tillsyn dagvatten inom aktuella infrastrukturprojekt kommer även att kräva vissa resurser. Behov av att starta upp SRK finns för bland annat Tavelån, Tvärån/Klockarbäcken, Degernäsbäcken, Sävarån och Hörnån. Behov finns även av att se över befintligt SRK för Nydalasjön samt Umeå/Vindelälven där Umeå kommun som verksamhetsutövare i dagsläget inte deltar. Det sammanlagda behovet uppgår till totalt ca 660 timmar, vilket motsvarar 0,6 årsarbetare.

Styrd tillsyn	Behov		
	2027	2028	2029
Samlat recipientkontrollprogram (SRKJ)	660	660	660
Totalt	**660**	**660**	**660**

2. Händelsestyrd tillsyn

Den händelsestyrda tillsynen omfattar handläggning av inkommande ärenden. De inkommande ärendena består av ansökningar, anmälningar, remisser, klagomål och andra ärenden för utredning och åtgärd. Behovet uppskattas genom erfarenhet kring antalet ärenden och förväntad tidsåtgång från tidigare år. Under respektive rubrik finns en beskrivning av inkommande händelser och ärenden som hanteras.

Anmälan Miljöfarlig verksamhet (dagvattenanläggningar)
Resursbehov finns för att hantera anmälningar dagvattenanläggningar enligt bestämmelserna i 13 § eller 14 § i förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

Anmälan Vattenverksamhet
För att få utföra vissa åtgärder i vatten krävs en anmälan av vattenverksamhet, det kan t.ex. röra sig om muddringar och bryggor. Resurser för hantering bedöms utifrån erfarenhet från de senaste 3 åren.

Klagomål Vattenverksamhet
Tillsyn vid inkomna klagomål på otillåten vattenverksamhet och strandskydd. Det kan t.ex. röra sig om muddringar, bryggor som inte är anmälda i förväg eller som inte är genomförda enligt beslut.

Vattenskyddsområden- anmälan, ansökan, dispens
De större vattentäkterna har skyddsområden med föreskrifter som reglerar anmälnings- och tillståndsplikt för vissa åtgärder. Resurser för hantering bedöms utifrån erfarenhet från de senaste 3 åren. Ytterligare ärenden kan förväntas om nya vattenskyddsområden beslutas under perioden.

Tabellen nedan redovisar resursbehovet händelsestyrd tillsyn för Vatten för åren 2027 – 2028.

Händelsestyrd tillsyn	Behov		
	2027	2028	2029
Anmälan miljöfarlig verksamhet (dagvattenanläggningar)	20	20	20
Anmälan vattenverksamhet	140	140	140
Klagomål vattenverksamhet (debiterbara)	180	180	180
Vattenskyddsområde – anmälan, ansökan, dispens	60	60	60
Totalt	**400**	**400**	**400**

3. Behovsprioriterad tillsyn

Behovsprioriterad tillsyn är tillsyn av verksamheter där det bedömts finnas ett särskilt behov av tillsynsaktiviteter. Under respektive rubrik finns en beskrivning av olika områden inom behovsprioriterad tillsyn.

Vattenverksamhet och strandskydd
Miljö- och hälsoskyddsnämnden tog över tillsynen för vattenverksamhet 2013 från länsstyrelsen. Med kommunens långa kuststräcka och andra vattenförekomster finns ett behov för uppstart av tillsynsprojekt för vattenverksamhet under 2027–2029.

Det finns ett behov av att utföra tillsyn på uppskattningsvis 400 vägtrummor där Trafikverket och skogsbolag är verksamhetsutövare. Resursbehovet uppgår här till 1 200 timmar. Om även trummor där verksamhetsutövare är vägföreningar och privata aktörer ska tillsynas skulle behovet öka till totalt 2 700 timmar.

Inom Umeå kommun finns ca 40 sjöar som klassas som vattenförekomster med strandskydd. Här finns ett behov av att utföra behovsprioriterad strandskyddstillsyn på bland annat bryggor och muddringar. Genom att inleda tillsynen med flygbildstolkningar skulle behovet av resurser uppgå till ca 400 timmar.

Vattenskyddsområden och vattenuttag
Miljö- och hälsoskyddsnämnden tog över tillsynen av vattenskyddsområden från länsstyrelsen 2013. Skydd av vattenförsörjningen genom tillsyn över efterlevnad av bestämmelser för vattenskyddsområden omfattas. Tillsynen omfattar även tillsyn enligt generella föreskrifter mm som relaterar till vattenskyddsområden. Tillsyn sker med en översyn av samtliga kommunala vattenskyddsområden för att undersöka om föreskrifterna följs. Därefter fortsätter tillsynen på de privata vattenskyddsområdena.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden tog över tillsynen för vattenverksamhet 2013 från länsstyrelsen. Kommunerna behöver ansöka om tillstånd eller laglighetsförklaring för vattenuttag för allmänna dricksvattentäkter. Vakin har planer för sådana åtgärder. De närmsta åren kommer därför ca 5 nya tillstånd att tillkomma (ungefär en fördubbling).

Totalt uppskattas resursbehovet uppgå till ca 40 timmar.

Dagvatten

Inom kommunens finns 16 anmälningspliktiga dagvattenanläggningar (dammar). Tillsyn för att säkerställa att dessa uppfyller kraven gällande skötsel samt att de uppfyller syftet med anläggningen (fördröjning och/eller rening) krävs för att säkerställa kommunens vattenkvalitet kopplat till miljökvalitetsnormerna samt att anläggningarna inte skapar olägenheter för människors hälsa. Behovet av resurser för att utföra tillsynen på dagvattenanläggningar motsvarar ca 64 timmar. För att uppfylla behovet av tillsyn på hela dagvattensystemet inom kommunen behövs en hel årsarbetare.

Tabellen nedan redovisar resursbehovet behovsprioriterad tillsyn Vatten för åren 2027 – 2029.

Behovsprioriterad tillsyn	Behov		
	2027	2028	2029
Vattenverksamhet, strandskydd	3 100	3 100	3 100
Vattenskyddsområden, vattenuttag	40	40	40
Dagvatten	1 100	1 100	1 100
Totalt	**4 240**	**4 240**	**4 240**

4. Skattefinansierad verksamhet

En del av tillsynen av vatten finansieras helt och hållet med skattemedel. Det är handläggning av ärenden eller rådgivning där inte avgift kan tas ut eller där taxa saknas. Under respektive rubrik finns beskrivningar av den skattefinansierade tillsynen och ärenden som hanteras.

Extern service och rådgivning
Många frågor om bland annat vattenkvalitet (algblomningar) samt juridiska frågor gällande exempelvis muddringar, strandskydd och vattenskyddsområden inkommer från allmänheten. Eftersom zonindelningarna inom vattenskyddsområden är sekretessbelagda hänvisar kommunen till Miljö- och hälsoskydd för att ta del i vilken skyddszon en viss fastighet finns. Denna information krävs för att föreskrifterna ska kunna följas.

Under 2027 finns planer på att erbjuda en utbildning i MKN-vatten för de kommunala verksamheterna som arbetar i samhällsbyggnadsprocessen samt för de kommunala bolagen som kan beröras. Utbildningstillfälle planeras att erbjudas två gånger per år.

Remisser, rapporteringar, enkäter myndigheter
Remisser kommer in från många nationella myndigheter och länsstyrelsen, polisen men även från kommunen internt. Remisserna är mycket varierande både i innehåll och omfattning.

Åtalsanmälan
Åtalsanmälningar görs då åtgärder som inte är anmälda tex. om en vattenverksamhet har genomförts utan anmälan eller om åtgärder som inte ingår i ett beslut om vattenverksamhet utfört, villkorsbrott och brott mot vattenskyddsföreskrifter.

Överklagningar
Besluten i framför allt klagomålsärenden överklagas ofta. Den administrativa tiden för att hantera överklaganden ligger som regel på minst 10 timmar och i vissa fall kan den uppgå till över 50 timmar. Dessa ärenden spänner i regel över flera år med prövningar av flera överinstanser, från Länsstyrelsen upp till Mark- och miljööverdomstolen. Utöver den tid som Miljöutveckling lägger ner på dessa ärenden lägger även jurister, administrativ personal, chefer och politiker ner arbetstid.

En ökning av antalet tillsynsärenden medför även ett ökat behov av resurser för överklagningar. Behovet har bedömts till 360 timmar.

Tabellen nedan redovisar resursbehovet skattefinansierad tillsyn Vatten för åren 2027 – 2029.

Skattefinansierad tillsyn	Behov		
	2027	2028	2029
Extern service och rådgivning	20	20	20
Remisser, rapportering och enkäter till myndigheter	40	40	40
Åtalsanmälningar	30	30	30
Överklagningar	360	360	360
Totalt	**450**	**450**	**450**

Bilaga 2 - Behovsutredning Livsmedel och receptfria läkemedel 2027–2029

Omfattar tillsyn enligt livsmedelslagen samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel.

I tabellen redovisas det totala behovet för tillsyn i timmar.

Behov livsmedel och receptfria läkemedel	Resursbehov 2027	Resursbehov 2028	Resursbehov 2029
Styrd tillsyn	3 139	3 139	3 139
Händelsestyrd tillsyn	1 327	1 327	1 327
Behovsprioriterad tillsyn	-	-	-
Skattefinansierad tillsyn	2 778	2 778	2 778
Totalt	**7 244**	**7 244**	**7 244**

Livsmedel

Den offentliga livsmedelskontrollen ska se till att livsmedelsföretagarna uppfyller lagstiftningens krav så att livsmedel är säkra, konsumenter inte vilseleds och att fri rörlighet av livsmedel inom EU kan uppnås. Kontroll ska genomföras regelbundet och så ofta som det är lämpligt. Kontrollen ska vara riskbaserad, ändamålsenlig, rättssäker och ge effekt. Den ska även genomsyras av öppenhet, oberoende och kompetens. Den offentliga livsmedelskontroll som kommunerna ansvarar för ska fullt ut finansieras av kontrollavgifter som livsmedelsföretagen betalar. Kommunens ansvar inkluderar också annan offentlig verksamhet vilket omfattar övriga uppgifter som hör samman med kontrollen, som registrering och utfärdande av förelägganden vid bristande efterlevnad med mera.

1. Styrd tillsyn – livsmedel

Registrerade livsmedelsanläggningar klassas enligt Livsmedelsverkets modell vilket innebär att kontrollfrekvensen varierar för varje livsmedelsanläggning utifrån riskbedömningen. Beroende på livsmedelsföretagarens lagefterlevnad med mera kan kontrollfrekvensen reduceras. Restid ingår i avgiften för kontroll och finns medräknad nedan för planering av tidsåtgång.

Styrd tillsyn	Antal kontroller	Behov		
		2027	2028	2029
Planerad kontroll livsmedel	570	2 280	2 280	2 280
Planerad kontroll dricksvatten	27	135	135	135
Första kontroll	120	600	600	600
Totalt		**3 015**	**3 015**	**3 015**

Dricksvatten
För dricksvattenanläggningar gäller att den som producerar dricksvatten eller tillhandahåller det från en distributionsanläggning ska genomföra en faroanalys. Den ska sedan fastställas av kontrollmyndigheten. Utifrån faroanalysen ska verksamhetsutövaren upprätta ett undersökningsprogram. Programmet ska fastställas av kontrollmyndigheten och uppdateras minst vart sjätte år. Detta arbete ingår i den planerade kontrollen när sådan utförs.

Första kontroll
Första kontroll vid nyregistrerade livsmedelsanläggningar ingår i den styrda tillsynen. Första besöket efter registrering görs ofta förbokat så ansvariga personer är på plats. Förutom en kontroll, samlas uppgifter in för att kunna riskklassa anläggningen. Antalet timmar är baserat på uppskattat antal nya registreringar då myndigheten inte i förväg vet hur många nya anläggningar som kommer att anmälas (se antal under händelsestyrd tillsyn, Registrering av livsmedelsanläggning). Här ingår också planerad kontroll av anläggningar som registrerat sig under en viss tid, exempelvis Smakfestivalen, Noliamässan med mera. Även restid för dessa kontroller finns medräknat för planering av tidsåtgång.

2. Händelsestyrd tillsyn – livsmedel

Den händelsestyrda tillsynen omfattar handläggning av inkommande ärenden. Restid ingår i avgiften för kontroll.

Händelsestyrd tillsyn	Ärenden	Tid / ärende	Behov		
			2027	2028	2029
Registrering av livsmedelsanläggning	120	1	120	120	120
Klassning av anläggning (nya registreringar)	120	1	120	120	120
Klassning av anläggning (omklassningar)	200	1	200	200	200
Uppföljande kontroll	300	2	600	600	600
Incidentrapportering (debiterbara)	25	4	100	100	100
Klagomål (debiterbara)	25	5	125	125	125
Övrig händelsestyrd kontroll	25	2	50	50	50
Totalt			**1 315**	**1 315**	**1 315**

Registrering av livsmedelsanläggning
Senast 14 dagar innan uppstart av en livsmedelsanläggning ska den anmälas till Miljö- och hälsoskydd för registrering. Myndigheten handlägger ärendet och fattar beslut om registrering av livsmedelsanläggning.

Klassning av anläggning
Efter första kontrollen riskklassas livsmedelsanläggningen enligt Livsmedelsverkets modell vilket genererar en kontrollfrekvens för anläggningen.

Offentlig kontroll som ursprungligen inte var planerad
Om livsmedelsföretaget vid planerat kontrollbesök fått avvikelser som behöver följas upp med offentlig kontroll som ursprungligen inte var planerad får företagaren betala för den uppföljande kontrollen.

Incidentrapportering
Livsmedelsföretagaren rapporterar till kommunen när en incident inträffat, exempelvis allergiincidenter på skolor eller förskolor eller produktåterkallelser från grossister. Rapporteringen leder i vissa fall till en kontroll på plats, andra gånger telefonsamtal med inblandade parter. De flesta av dessa ärenden hamnar under skattefinansierad tillsyn.

Klagomål
Klagomål som inkommer kan handla om misstänkta matförgiftningar, renlighetsbrister eller andra brister på en livsmedelsanläggning. Om klagomålet är befogat debiteras livsmedelsföretaget för kostnaden för kontrollen. Endast en mindre del av de inkomna klagomålen bedöms kunna debiteras. Resterande hamnar under skattefinansierad tillsyn.

RASFF – alarm att livsmedel/foder ej uppfyller säkerhetskrav
EU:s system för att se till att osäkra produkter återkallas från marknaden. Kommunen är en länk i kedjan för att se till att livsmedel som har bedömts som osäkra återkallas. Detta kan även innebära kontrollbesök.

3. Behovsprioriterad tillsyn – livsmedel

Inom livsmedelsområdet används inte behovsprioriterad tillsyn.

4. Skattefinansierad tillsyn – livsmedel

Viss del av verksamheten finansieras helt och hållet av skattemedel. Det gäller handläggning av ärenden som ligger i det allmännas intresse där vi inte kan ta ut avgift eller där taxa saknas.

Skattefinansierad tillsyn	Ärenden	Tid/ ärende	Behov		
			2027	2028	2029
Anmälan om ändring av livsmedelsverksamhet	12	1	12	12	12
Incidentrapportering (ej debiterbara)	20	2	40	40	40
Information om upphörande av livsmedelsverksamhet	80	2	160	160	160
Klagomål (ej debiterbara)	150	2	300	300	300
Tillfälliga arrangemang (marknader, mässor, evenemang) förmöten/planering			150	150	150
RASFF - Alarm att livsmedel inte uppfyller säkerhetskrav	25	3	75	75	75
Remisser enkäter			120	120	120
Myndighetsrapportering (årlig)			30	30	30
Service, rådgivning, information, hemsida			1 200	1 200	1 200
Sanktionsavgifter	12	10	120	120	120
Större matförgiftning och incident	2	40	80	80	80
Uppsökande icke registrerade			40	40	40
Åtalsanmälningar	2	10	20	20	20
Översyn beredskapsplan (2 ggr/år)			20	20	20
Beredskapsövning (1 ggr/år)			50	50	50
Brottsförebyggande arbete			160	160	160
Samverkan			50	50	50
Animaliska biprodukter, ABP – inventering			20	20	20
Kris- och beredskapsplanering			100	100	100
Totalt			**2 747**	**2 747**	**2 747**

Anmälan om ändring av livsmedelsverksamhet
När livsmedelsföretaget ändrar sin verksamhet ska det anmälas. Kan innebära administrativa justeringar och ibland även en ny riskklassning (det senare är händelsestyrd tillsyn).

Incidentrapportering
Livsmedelsföretagaren rapporterar när en incident inträffat, exempelvis allergiincidenter på skolor eller förskolor eller produktåterkallelser från grossister. Rapporteringen leder i vissa fall till en kontroll på plats, andra gånger telefonsamtal med inblandade parter. De flesta av dessa ärenden hamnar under skattefinansierad tillsyn.

Information om upphörande av livsmedelsanläggning
När ett livsmedelsföretag upphör med sin verksamhet ska myndigheten informeras om det så avregistrering kan ske.

Klagomål
Klagomål som inkommer kan handla om misstänkta matförgiftningar, renlighetsbrister eller andra brister på en livsmedelsanläggning. Om klagomålet är befogat debiteras livsmedelsföretaget för kostnaden för kontrollen. Endast en mindre del av de inkomna klagomålen bedöms kunna debiteras. Resterande hamnar under skattefinansierad tillsyn.

Marknader, mässor med mera
Förberedelser, möten, inhämtande av information med mera inför tillfälliga arrangemang som festivaler, marknader, mässor och större event. Vid tillfälliga arrangemang kan kontroll komma att utföras på mobila anläggningar som är registrerade i en annan kommun. Det är då hemkommunen som har ansvaret för att utföra planerad kontroll vid dessa anläggningar. Eftersom mobila anläggningar ofta bedriver sin verksamhet i ett flertal olika kommuner skulle det bli ohållbart om alla kommuner debiterade dem för planerad kontroll därför blir denna tillsyn skattefinansierad. Om kontrollen resulterar i att kommunen behöver vidta åtgärder så ska denna tid debiteras.

RASFF – alarm att livsmedel/foder ej uppfyller säkerhetskrav
EU:s system för att se till att osäkra produkter återkallas från marknaden. Kommunen är en länk i kedjan för att se till att livsmedel som har bedömts som osäkra återkallas. Detta kan även innebära kontrollbesök.

Remisser
Besvarande av remisser från framför allt statliga myndigheter gällande ändringar i lagar, förordningar, föreskrifter med mera.

Service, rådgivning, information, hemsida
Besvarande av frågor från företag, allmänhet, media med mera som ringer, besöker myndigheten eller mejlar. Även framtagande av informationsblad och att se över information på hemsidan.

Sanktionsavgifter
Från och med 2019 tas sanktionsavgift tas ut vid vissa överträdelser, exempelvis att driva livsmedelsverksamhet utan att vara registrerad. Handläggning av sanktionsavgifter innebär bland annat en beräkning av omsättning, kommunicering och beslut.

Uppsökande icke registrerade
Vid bedömning att det finns ett behov av att göra en insats för att söka upp livsmedelsverksamheter som borde vara registrerade hos oss men inte är det, exempelvis försäljning av livsmedel via sociala medier.

Större matförgiftning och incident
Någon gång per år får myndigheten vanligtvis ett ärende om en större misstänkt matförgiftning. Dessa tar många timmar i anspråk med kontakt med drabbade, livsmedelsföretaget, regionens smittskydd, Livsmedelsverket, inspektioner och ibland provtagning. Ofta är det svårt att styrka vem som orsakat matförgiftningen vilket innebär att nedlagt tid blir skattefinansierad.

Åtalsanmälningar
I och med införandet av sanktionsavgifter kommer sannolikt åtalsanmälningarna att minska men vissa överträdelser kan även fortsättningsvis komma att åtalsanmälas.

Brottsförebyggande arbete
Samverkan med andra myndigheter och lokala aktörer i brottsförebyggande syfte. Lokal operativ samverkan (LOS), Umebrå, med mera. Avser möten, förberedelser, etc.

Samverkan
Samverkan med andra myndigheter och lokala aktörer. Avser möten, förberedelser, etc. Exempelvis om vi är föredragande vid Länsträffar.

Receptfria läkemedel

Kommunen utför kontroll över försäljningsställen för vissa receptfria läkemedel. Kommunen ansvarar inom sitt uppdrag för handläggning av ärenden, rådgivning, med mera.

1. Styrd tillsyn – receptfria läkemedel

Styrd tillsyn	Antal	Tid/ tillsyn	Behov		
			2027	2028	2029
Tillsyn receptfria läkemedel (58 objekt, tillsyn vart annat år)	27	3	81	81	81
Totalt			**81**	**81**	**81**

Ett tillsynsintervall på vart annat år bedöms lämpligt. Restid ingår i avgiften för kontroll och finns medräknad för planering av tidsåtgång.

2. Behovsstyrd tillsyn – receptfria läkemedel

Inom området receptfria läkemedel har inget behov av behovsstyrd tillsyn identifierats.

3. Händelsestyrd tillsyn – receptfria läkemedel

Den händelsestyrda tillsynen omfattar handläggning av inkommande ärenden och uppföljande tillsyn där behov finns.

Händelsestyrd tillsyn	Ärenden	Tid/ ärende	Behov		
			2027	2028	2029
Klagomål receptfria läkemedel (debiterbara)	1	3	3	3	3
Uppföljande tillsyn	3	3	9	9	9
Totalt			**12**	**12**	**12**

Klagomål receptfria läkemedel
Handläggning av inkomna klagomål.

Uppföljande tillsyn
När den planerade eller händelsestyrda tillsynen resulterar i avvikelser som behöver följas upp med en uppföljande tillsyn.

4. Skattefinansierad tillsyn

Viss del av verksamheten finansieras helt och hållet av skattemedel. Det gäller handläggning av ärenden som ligger i det allmännas intresse där vi inte kan ta ut avgift eller där taxa saknas.

Skattefinansierad tillsyn	Ärenden	Tid/ ärende	Behov 2027	2028	2029
Information om upphörande av verksamhet – receptfria läkemedel	3	1	3	3	3
Klagomål försäljningsställen receptfria läkemedel	1	3	3	3	3
Kontrollköp			0	0	0
Remisser (stora 1 à 15 timmar) enkäter m.m.			15	15	15
Service, rådgivning, information, hemsida			10	10	10
Totalt			**31**	**31**	**31**

Information om upphörande av verksamhet
När verksamhetsutövaren upphör med sin verksamhet ska en avanmälas skickas till Läkemedelsverket. Kommunen uppdaterar sitt eget register när förändringen blir känd.

Klagomål receptfria läkemedel
Handläggning av inkomna klagomål.

Kontrollköp
Vid försäljningsställen för receptfria läkemedel kan kontrollköp göras. Resultatet av ett kontrollköp kan inte leda till några sanktioner men kan användas som underlag för en dialog med verksamhetsutövaren.

Remisser
Besvarande av remisser från framför allt statliga myndigheter gällande ändringar i lagar, förordningar, föreskrifter med mera.

Service, rådgivning, information, hemsida
Besvarande av frågor från företag, allmänhet, media med mera som ringer, besöker kontoret eller mejlar. Även att se över information på hemsidan.

Bilaga 3 - Behovsutredning Alkohollagen och tobaksområdet 2027–2029

Omfattar tillsyn enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter samt lagen om tobaksfria nikotinprodukter.

I tabellen redovisas det totala behovet för tillsyn i timmar.

Behov alkohollagen och tobaksområdet	Resursbehov 2027	Resursbehov 2028	Resursbehov 2029
Styrd tillsyn	2 464	2 464	2 464
Händelsestyrd tillsyn	1 080	1 080	1 080
Behovsprioriterad tillsyn	0	0	0
Skattefinansierad tillsyn	1 695	1 613	1 625
Totalt	**5 239**	**5 157**	**5 169**

Alkohollagen

Enligt alkohollagen utövar kommunen tillsyn över bland annat efterlevnaden av bestämmelserna gällande servering av alkoholdrycker och försäljning av folköl i detaljhandeln. Kommunens ansvar omfattar också handläggning av ansökan eller anmälan, att erbjuda viss utbildning inom området, rådgivning, med mera.

1. Styrd tillsyn – alkohollagen

Stadigvarande serveringstillstånd, gårdsförsäljningstillstånd samt verksamheter som säljer eller serverar folköl omfattas av tillsyn.

Styrd tillsyn	Antal	Tid/ tillsyn	Behov 2027	Behov 2028	Behov 2029
Nattklubbar/studentställen (10 objekt à 3 tillsyn/år)	30	7	210	210	210
Pubar (12 objekt à 2 tillsyn/år)	24	7	168	168	168
Restauranger (78 objekt à 1 tillsyn/år)	78	4	312	312	312
Catering, slutna sällskap, säsongsverksamheter, lunchrestauranger, pausservering (31 objekt à 1 tillsyn/år)	31	5	155	155	155
Gårdsförsäljningstillstånd (1 objekt à 1 tillsyn/år)	1	5	5	5	5
Inre tillsyn av serveringstillstånd och gårdsförsäljningstillstånd	132	6	792	792	792
Restaurangrapporter	135	2,5	338	338	338
Tillsyn folköl, försäljning/servering (80 objekt, tillsyn vart annat år)	40	2	80	80	80
Totalt			**2 060**	**2 060**	**2 060**

Miljö- och hälsoskydds ambition gällande yttre tillsyn för verksamheter med serveringstillstånd varierar beroende på typ av verksamhet. Från ett besök per år för cateringverksamheter och lunchrestauranger med begränsad servering, till tre gånger per år för nattklubbar och studentställen. Inre tillsyn, där tillståndshavarens lämplighet kontrolleras, har ett intervall på en gång per år. Utifrån en riskbedömning kan intervallet minskas till en gång vart annat år. Tillsynen av folköl samordnas med tillsyn av tobak och liknande produkter samt tobaksfria nikotinprodukter till vart annat år.

Tillståndshavare av serveringstillstånd ska årligen rapportera in vissa statistiska uppgifter, exempelvis inköpta volymer och omsättning. Uppgifterna används bland annat för att kontrollera hur mycket alkohol tillståndshavaren säljer i förhållande till mat, och som underlag till den årliga tillsynsavgiften.

2. Händelsestyrd tillsyn – alkohollagen

Den händelsestyrda tillsynen omfattar handläggning av inkommande ärenden.

Händelsestyrd tillsyn	Ärenden	Tid/ ärende	Behov 2027	Behov 2028	Behov 2029
Ansökan stadigvarande serveringstillstånd allmänheten, slutna sällskap, catering till slutna sällskap	20	15	300	300	300
Ansökan stadigvarande pausservering eller provsmakning vid serveringsställe	1	10	10	10	10
Ansökan stadigvarande serveringstillstånd catering, tillståndshavare	1	3	3	3	3
Ansökan stadigvarande provsmakning, tillståndshavare på tillverkningsställe	1	3	3	3	3
Ansökan stadigvarande ändring av tillstånd, lokal, tid, dryck, verksamhetsinriktning etc.	5	5	25	25	25
Ansökan tillfälligt ändring av tillstånd, lokal, tid, dryck, verksamhetsinriktning etc.	15	2	30	30	30
Ansökan gemensam serveringsyta, avser tillståndshavare och per sökande	3	2	6	6	6
Ansökan tillfälligt allmänheten, ej tillståndshavare	15	8	120	120	120
Ansökan tillfälligt allmänheten, tillståndshavare stadigvarande	15	5	75	75	75
Ansökan tillfälligt för slutna sällskap	10	5	50	50	50
Ansökan tillfälligt tillstånd provsmakning, avser partihandlare	1	6	6	6	6
Ansökan tillfällig pausservering	1	2	2	2	2
Ansökan gårdsförsäljningstillstånd	1	15	15	15	15
Anmälan mindre ändring	15	1	15	15	15
Anmälan om kryddning av sprit/snaps	1	1	1	1	1
Anmälan ändrade ägarförhållanden, betydande ändring	10	6	60	60	60
Anmälan ändring av personer med betydande inflytande (PBI)	30	3	90	90	90
Anmälan om lokal för catering, godkännande	2	2	4	4	4
Kunskapsprov	40	1	40	40	40
Tillsyn tillfälliga serveringstillstånd	12	5	60	60	60
Anmälan folköl	5	1	5	5	5
Klagomål folköl (debiterbara)	1	3	3	3	3
Totalt			**923**	**923**	**923**

Tillsyn tillfälliga serveringstillstånd
Avser tillfälliga arrangemang med serveringstillstånd där myndigheten har bedömt det viktigt med en tillsynsinsats.

3. Behovsprioriterad tillsyn – alkohollagen

Inom området har ingen behovsprioriterad tillsyn identifierats.

4. Skattefinansierad tillsyn – alkohollagen

Viss del av verksamheten finansieras helt och hållet av skattemedel. Det gäller handläggning av ärenden som ligger i det allmännas intresse där vi inte kan ta ut avgift eller där taxa saknas.

Skattefinansierad tillsyn	Ärenden	Tid/ärende	Behov 2027	Behov 2028	Behov 2029
Anmälan om lokal för catering	2	1	2	2	2
Anmälan om provsmakning	2	2	4	4	4
Anmälan om serveringsansvariga personer	150	0,5	75	75	75
Anmälan om upphörande av serveringstillstånd	15	1	15	15	15
Ansvarsfull alkoholservering	2	60	120	120	120
Avslag	3	20	60	60	60
Klagomål serveringstillstånd	10	3	30	30	30
Klagomål folköl	1	3	3	3	3
Upphörande av folköl/Information om upphörande av verksamhet – folköl	7	1	7	7	7
Krögarträffar	2	5	10	10	10
Remisser enkäter med mera			40	40	40
Rapportering till myndigheter (Länsrapport vart annat år)			10	0	10
Revidering av riktlinjer för serveringstillstånd			60	20	10
Information från andra – krogtillsyn (Polisen), ordningsvaktsrapporter etc.	30	0,5	15	15	15
Service, rådgivning, information, hemsida			200	200	200
Sanktioner (erinran, varning, återkallelse)			180	180	180
Överklagan	8	12	96	96	96
Polisanmälan	2	5	10	10	10
Brottsförebyggande arbete			150	130	130
Samverkan			10	10	10
Totalt			**1 097**	**1 027**	**1 027**

Ansvarsfull alkoholservering
Kurs som vänder sig till personal som arbetar på ställen med serveringstillstånd. Inbjudan skickas till alla tillståndshavare i kommunen. Genomförs två gånger per år.

Avslag
Nedlagd tid för handläggning av ett negativt beslut är markant högre än vid ett positivt beslut därför har mertiden för avslag tagits upp som en skattefinansierad punkt.

Klagomål
Handläggning av inkomna klagomål gällande exempelvis berusningsnivå, servering av minderåriga, och ordningsstörningar.

Krögarträff
Tillståndshavare i kommunen bjuds in till träff där aktuella ämnen tas upp. Miljö- och hälsoskydd deltar vid dessa dialogmöten.

Remisser
Besvarande av remisser från framför allt statliga myndigheter. Även remisser från andra kommuner i samband med deras prövningsärenden.

Information från andra
Inkommande information gällande exempelvis krogtillsyn som Polisen utfört eller ordningsvaktsrapporter. Kan leda till händelsestyrd tillsyn eller att informationen beaktas i samband med genomförande av planerad tillsyn. Lämnas ibland utan vidare åtgärd.

Service, rådgivning, information, hemsida
Besvarande av frågor från företag, allmänhet, media med mera som ringer, besöker oss eller mejlar oss. Även framtagande av informationsblad och att se över information på hemsidan.

Sanktioner
Vid avvikelser från alkohollagen kan myndigheten utfärda sanktioner i form av erinran, varning eller återkallelse.

Överklagan
Rättidsprövning, handlingarna skickas till överklagandeinstans och ett yttrande skrivs. Ibland ingår även en muntlig förhandling. Detta arbete får inte avgiftsfinansieras.

Brottsförebyggande arbete
Samverkan med andra myndigheter och lokala aktörer i brottsförebyggande syfte. Lokal operativ samverkan (LOS), Krogar mot knark, Umebrå, med mera. Avser möten, förberedelser, etc.

Samverkan
Samverkan med andra myndigheter och lokala aktörer. Avser möten, förberedelser, etc. Exempelvis om vi är föredragande vid Länsträffar.

Tobak och liknande produkter samt tobaksfria nikotinprodukter

Kommunen utövar tillsyn över försäljningsställen för tobak och liknande produkter samt tobaksfria nikotinprodukter. Kommunens ansvar omfattar också handläggning av ansökan eller anmälan, rådgivning, med mera.

1. Styrd tillsyn

Styrd tillsyn	Antal	Tid/tillsyn	Behov 2027	Behov 2028	Behov 2029
Tillsyn tobak försäljningsställen (80 objekt, yttre tillsyn vart annat år)	40	3,5	140	140	140
Inre tillsyn tobakstillstånd (80 objekt, inre tillsyn vart annat år)	40	3,5	140	140	140
Tillsyn e-cigaretter (43 objekt, yttre tillsyn vart annat år)	22	2	44	44	44
Tillsyn tobaksfria nikotinprodukter (80 objekt, inspektion vart annat år)	40	2	80	80	80
Totalt			**404**	**404**	**404**

Miljö- och hälsoskydds ambition gällande yttre tillsyn vid försäljningsställe för tobak varierar beroende på verksamhetens skötsamhet. Utgångspunkten är att inspektion genomförs vart annat år. Verksamhet som baserat på noterade avvikelser har behov av högre tillsynsfrekvens får besök varje år. Om behovet minskar återgår yttre tillsyn till vart annat år. Inre tillsyn, där tillståndshavarens fortsatta lämplighet kontrolleras, utförs vart annat år. Yttre och inre tillsyn alterneras så varje tillståndshavare får någon form av tillsyn varje år. Där det är möjligt samordnas tillsyn av tobak och liknande produkter med tillsyn av tobaksfria nikotinprodukter och folköl, varför även dessa genomförs vart annat år. Tillsynsintervallet bedöms lämpligt.

2. Behovsstyrd tillsyn

Inom området har ingen behovsprioriterad tillsyn identifierats.

3. Händelsestyrd tillsyn

Den händelsestyrda tillsynen omfattar handläggning av inkommande ärenden och uppföljande tillsyn där behov finns.

Händelsestyrd tillsyn	Ärenden	Tid per ärende	Behov 2027	Behov 2028	Behov 2029
Anmälan elektroniska cigaretter och påfyllnadsbehållare	5	1	5	5	5
Ansökan tillstånd tobaksförsäljning	5	8	40	40	40
Ansökan tillstånd tobaksförsäljning tillfällig	1	8	8	8	8
Anmälan ändring av tobakstillstånd	15	3	45	45	45
Anmälan tobaksfria nikotinprodukter	5	1	5	5	5
Klagomål tobak (debiterbara)	1	3	3	3	3
Klagomål e-cigaretter (debiterbara)	1	3	3	3	3
Klagomål tobaksfria nikotinprodukter (debiterbara)	1	3	3	3	3
Uppföljande tillsyn	15	3	45	45	45
Totalt			**157**	**157**	**157**

Anmälan försäljning elektroniska cigaretter och påfyllnadsbehållare
Handläggning av inkommen anmälan.

Ansökan tillstånd tobaksförsäljning
Prövning av om sökanden uppfyller lagstiftningens krav.

Ansökan tillstånd tobaksförsäljning tillfällig
Prövning av om sökanden uppfyller lagstiftningens krav.

Anmälan ändring av tobakstillstånd
När tillståndshavaren gör ändringar i bolaget eller liknande ska ändringen prövas. Vanligtvis ny PBI, ändring i styrelse, ny operativ chef etc.

Anmälan försäljning tobaksfria nikotinprodukter
Handläggning av inkommen anmälan.

Klagomål tobak och liknande produkter samt tobaksfria nikotinprodukter
Handläggning av inkomna klagomål gällande exempelvis försäljning av tobak till minderårig, marknadsföring med mera.

Uppföljande tillsyn
När den planerade eller händelsestyrda tillsynen resulterar i avvikelser som behöver följas upp med en uppföljande tillsyn.

4. Skattefinansierad tillsyn

Viss del av verksamheten finansieras helt och hållet av skattemedel. Det gäller handläggning av ärenden som ligger i det allmännas intresse där vi inte kan ta ut avgift eller där taxa saknas. Exempelvis får inte kommuner avgiftsbelägga tillsyn över rökfria miljöer.

Skattefinansierad tillsyn	Ärenden	Tid/ ärende	Behov 2027	Behov 2028	Behov 2029
Anmälan om upphörande av tillstånd tobak	5	1	5	5	5
Avslag på ansökan om tobaksförsäljning	1	15	15	15	15
Information om upphörande av verksamhet – e-cigaretter, eller tobaksfria nikotinprodukter	8	1	8	8	8
Klagomål försäljningsställen tobak	2	3	6	6	6
Klagomål försäljningsställen e-cigaretter	1	3	3	3	3
Klagomål försäljningsställen tobaksfria nikotinprodukter	6	3	18	18	18
Klagomål rökfria miljöer	5	3	15	15	15
Kontrollköp			100	100	100
Remisser enkäter m.m.			20	20	20
Rapportering till myndigheter (Länsrapport vart annat år)			12	0	12
Service, rådgivning, information, hemsida			150	150	150
Tillsyn rökfria miljöer	25	3	75	75	75
Tillsyn rökfria skolgårdar (30 objekt högstadium och gymnasium, riskbaserat)	5	3	15	15	15
Uppföljning rökfria miljöer	5	2	10	10	10
Polisanmälningar	2	5	10	10	10
Sanktioner	10	5	50	50	50
Överklagan	3	12	36	36	36
Brottsförebyggande arbete			40	40	40
Samverkan			10	10	10
Totalt			**598**	**586**	**598**

Anmälan om upphörande av tillstånd för försäljning av tobak
När tillståndshavaren upphör med sin tobaksförsäljning ska kommunen informeras om det så att avregistrering kan ske.

Avslag på ansökan om tobaksförsäljning
Nedlagd tid för handläggning av ett negativt beslut är markant högre än vid ett positivt beslut därför har mertiden för avslag tagits upp som en skattefinansierad aktivitet.

Information om upphörande av verksamhet
När verksamhetsutövaren upphör med hela eller delar av sin verksamhet ska kommunen informeras om det så att avregistrering kan ske.

Klagomål tobak och liknande produkter samt tobaksfria nikotinprodukter
Handläggning av inkomna klagomål gällande exempelvis rökning i rökfria miljöer, försäljning av tobak till minderårig med mera.

Kontrollköp
Vid försäljningsställen för tobak, tobaksfria nikotinprodukter samt folköl kan kontrollköp göras. Resultatet av ett kontrollköp kan inte leda till några sanktioner men kan användas som underlag för en dialog med verksamhetsutövaren.

Remisser
Besvarande av remisser från framför allt statliga myndigheter. Även remisser från andra kommuner i samband med deras prövningsärenden.

Service, rådgivning, information, hemsida
Besvarande av frågor från företag, allmänhet, media med mera, som ringer, besöker kontoret eller mejlar. Information ges även på myndighetens hemsida.

Tillsyn rökfria miljöer
Tillsyn av andra rökfria miljöer än skolgårdar, exempelvis offentliga entréer och lekplatser, kollektivtrafiken och uteserveringar.

Tillsyn rökfria skolgårdar
Tillsyn av rökfria skolgårdar på gymnasieskolor och högstadieskolor genom inspektion har utförts på samtliga skolor under några år. Fr.o.m. 2026 utförs tillsyn endast på skolor där avvikelser noterats enligt ett riskbaserat angreppssätt. Även annan typ av tillsynsarbete genom kontakt med berörda skolor kan ske. Behov av tillsyn vid mellanstadium kan uppstå beroende på utvecklingen i samhället. Dessa är inte inräknade idag.

Uppföljning rökfria miljöer
Uppföljande tillsynsbesök i miljöer som hade avvikelser som kräver uppföljning.

Överklagan
Rättidsprövning, handlingar skickas till överklagandeinstans och ett yttrande skrivs. Ibland ingår även en muntlig förhandling. Detta arbete får inte avgiftsfinansieras.

Brottsförebyggande arbete
Samverkan med andra myndigheter och lokala aktörer i brottsförebyggande syfte. Lokal operativ samverkan (LOS), Umebrå, med mera. Avser möten, förberedelser, etc.

Samverkan
Samverkan med andra myndigheter och lokala aktörer. Avser möten, förberedelser, etc. Exempelvis om vi är föredragande vid Länsträffar.

Bilaga 4 - Behovsutredning Budget-, skuld- och konsumentrådgivning 2027-2029

Verksamheten tillhandahåller budget- och skuldrådgivning samt konsumentrådgivning.

Både budget- och skuldrådgivning och konsumentrådgivning är viktigt för att Umeå kommun ska kunna uppnå sitt mål att tillväxt ska ske med både ekonomisk, ekologisk och social hållbarhet. Att tillhandahålla båda dessa typer av rådgivning kan också antas förstärka de positiva effekterna för medborgarna. God konsumentrådgivning och budgetrådgivning kan förebygga risken för överskuldsättning. Enheten säljer även konsumentrådgivning till vissa kranskommuner.

Resursbehov 2027–2029

Konsumentverket tillhandahåller information och utbildningar för den kommunala budget-, skuld- och konsumentrådgivningen. Kommunen ansvarar för att verksamheten tar del av detta efter behov. Av Konsumentverkets rekommendationer för budget- och skuldrådgivning framgår bland annat att rådgivare ska vara kvalificerad för uppdraget. Rådgivningen ska vara tillgänglig, erbjudas i tid, vara känd samt anpassas efter den rådsökandes förmåga.

För att kommunen ska kunna ta fram behovet för att kunna ge en kvalitativ rådgivning i verksamheten har olika parametrar beaktats, till exempel arbetslöshet, olika inkomstnivåer, antal skuldsatta hos Kronofogden med flera.

Tabellen redovisar det totala resursbehovet för budget- och konsumentrådgivning.

Rådgivning inom privatekonomi och konsumenträtt	Resursbehov 2027	Resursbehov 2028	Resursbehov 2029
Budget- och skuldrådgivning Handläggning/Rådgivning	5 100	5 100	5 100
Budget- och skuldrådgivning Förebyggande arbete	400	400	400
Konsumentrådgivning Handläggning/Rådgivning	1 800	1 800	1 800
Konsumentrådgivning Förebyggande arbete	400	400	400
Totalt	**7 700**	**7 700**	**7 700**

Budget- och skuldrådgivning
Alla svenska kommuner är enligt Socialtjänstlagen skyldiga att erbjuda budget- och skuldrådgivning. Budget- och skuldrådgivning syftar till att förebygga överskuldsättning och stödja människor att hitta långsiktiga lösningar på ekonomiska svårigheter. Kommunal budget- och skuldrådgivning innefattar budgetrådgivning, skuldrådgivning, stöd i skuldsaneringsprocessen samt utåtriktat och förebyggande arbete för att minska risken för överskuldsättning.

Budget- och skuldrådgivningen prognostiserar en ökad efterfrågan av vår verksamhet. Händelser i samhället som leder till högre kostnader för exempelvis drivmedel, livsmedel och elpriser samt förändringar i inflation skapar tillsammans ett mycket osäkert ekonomiskt läge för både privatpersoner såväl som näringsidkare. Eventuellt minskad efterfrågan på varor och tjänster kan sannolikt leda till ökad arbetslöshet och lägre inkomster till hushållen. Vi vet sedan tidigare att många individer och hushåll har fått en märkbart sämre ekonomi och att de som drabbas allra värst är hushåll med redan små eller obefintliga marginaler. Erfarenheten säger att denna typ av händelser i samhället ofta leder till ökad efterfrågan av den rådgivande verksamheten men med viss fördröjning. En ökad kännedom om verksamheten samt att Kronofogden med flera aktivt hänvisar människor dit, har gjort att budget- och skuldrådgivningen hos Umeå kommun haft en ökning av antalet rådsökande.

Konsumentrådgivning
Konsumentrådgivningen ska ge en högkvalitativ och opartisk konsumentrådgivning till kommuninvånarna. Konsumentrådgivare informerar om vilka rättigheter och skyldigheter konsumenten har och kan även hjälpa till att bestrida fakturor, reklamera vara eller tjänst, samt ge stöd och råd inför en anmälan till Allmänna reklamationsnämnden (ARN). I förebyggande syfte kan konsumentrådgivningen hjälpa till med information inför ett köp. Konsumentrådgivningen ger även information och råd gällande hushållsekonomi och hållbar konsumtion.

Konsumentrådgivningen konstaterar att efterfrågan från medborgarna är stor. Vidare att de problem de rådsökande önskar hjälp med blivit mer komplicerade över tid. Olika typer av bedrägerier är vanliga. Verksamheten utvecklas löpande för att möjliggöra att snabbare ge råd till de rådsökande. Fortsatt utveckling sker av arbetssätt, samt förbättringar på den externa webbplatsen umea.se/konsument med tydligare hjälp till självhjälp. Konsumentrådgivningen utvecklar även arbetsmetoder avseende att hänvisa personer till rätt instans samt att rikta våra expertkunskaper till de som har störst behov och där rådgivningen gör mest nytta. Exempelvis genom utåtriktade aktiviteter i förebyggande syfte.

Bilaga 5 – Behovsutredning Miljöplanering, naturvård, miljöövervakning 2027–2029

Inom denna behovsutredning samlas flera olika kompetensområden inom samhällsplanering, miljöövervakning och naturvård. Verksamheten bidrar till en hållbar samhällsutveckling genom att ta fram strategier, program och beslutsunderlag för kommunens miljöarbete samt genom att fungera som expertstöd i miljö- och hälsoskyddsfrågor i samhällsbyggnadsprocessen, ge stöd vid strategiska miljöbedömningar och medverka vid upphandling och kvalitetsgranskning av externa utredningar och konsultuppdrag. Verksamheten ansvarar för miljöövervakning av luft, buller, natur och vatten samt naturvårdsinsatser på kommunal mark.

Verksamheten eftersträvar en bra service inom sina kompetensområden som kräver en kontinuerlig omvärldsbevakning och kompetensutveckling. Rådgivning, informationsinsatser och olika aktiviteter planeras för att öka kännedomen om miljöfrågor i samhällsplaneringen. Verksamheten delta aktivt i samverkan mellan kommunens olika verksamheter i framtagandet och efterlevnaden av olika planer och program.

Verksamheten är i stort helt skattefinansierad. En mindre del består av externt finansierade projekt. Nedan finns en tabell och beskrivning av verksamheten.

Tabellen nedan redovisar det totala skattefinansierade resursbehovet inom miljöplanering (kompetensstöd), naturvård och miljöövervakning för åren 2027 – 2029.

Skattefinansierad verksamhet	Behov (timmar)		
	2027	2028	2029
Kompetensstöd Detaljplan	5 000	5 000	5 000
Kompetensstöd Mark och exploatering	310	310	310
Kompetensstöd Strategisk utveckling	1 760	550	550
Kompetensstöd Översiktsplaner	580	800	800
Kompetensstöd Gator och Parker	340	340	340
Kompetensstöd Bygglov	100	100	100
Kompetensstöd Övrig kommunal verksamhet	110	110	110
Kompetensstöd internt MHS	500	500	500
Naturvård/Miljöövervakning Natur	1060	1250	1250
Miljöövervakning Luft	100	100	100
Miljöövervakning vatten	500	1000	1000
Projektverksamhet vatten	300	600	600
Vattenråd	40	40	40
Extern service och rådgivning	150	150	150
Remisser och enkäter från myndigheter	150	150	150
Totalt	**11 000**	**11 000**	**11 000**

Miljöplanering - kompetensstöd

En stor del av verksamhetens roll är att utgöra ett kompetensstöd till avdelningarna Detaljplan, Mark och exploatering, Strategisk utveckling, Gator och Parker, Bygglov samt övrig kommunal verksamhet i syfte att kommunens ska uppfylla krav i miljöbalken och skapa förutsättningar för att uppnå Umeå kommuns inriktningsmål 1.

Under 2027 uppskattas det totala behovet av kompetensstöd till andra verksamheter inom kommunen till 8 700 timmar, vilket motsvarar ca 80 % av det totala behovet inom miljöplanering (kompetensstöd), miljöövervakning och naturvård.

Detaljplaner

Verksamheten utgör ett viktigt kompetensstöd i planprocessen för att mark- och vattenområden ska användas till de ändamål som områdena är mest lämpade för. Verksamheten är ett stöd vid Detaljplans framtagande av beslutsunderlag, utredningar om betydande miljöpåverkan, upphandling av konsulter, inventeringar, artskyddsdispenser, miljökonsekvensbeskrivningar m.m. vilka ofta kräver olika sorts kompetenser inom miljöområdet såsom natur, vatten, arter, luft och buller. Utvecklingen går mot att fler detaljplaneärenden kräver mer omfattande utredningar och att fler kompetensområden behöver involveras. Det finns även ett behov av att göra platsbesök inför och efter genomförd mark- och platsförändring för att utvärdera om planerade åtgärder gett önskvärd effekt.

Strategisk utveckling

Verksamheten är delaktig i kommunens strategiska utvecklingsarbete med fokus på att säkerställa att lagstiftning för människors hälsa och miljö uppfylls samtidigt som inriktningsmål 1 och 4 uppnås med gemensamma krafter. Miljöplanering är delaktiga vid framtagande av underlag, analyser, prognoser och scenarier samt vid uppföljning inom områden som är av strategisk betydelse för Umeås hållbara utveckling. Några av de program som verksamheten är delaktig i är Bulleråtgärdsprogrammet och Åtgärdsprogrammet för luft.

Miljöplanering utgör även ett kompetensstöd i den översiktliga planeringen, där inriktningen för den långsiktiga utvecklingen av den fysiska miljön ska beskrivas. Verksamheten ska, genom nämndens grunduppdrag, vara delaktig vid framtagandet av översiktsplanens följande delar:

- grunddragen i fråga om den avsedda användningen av mark- och vattenområden
- kommunens syn på hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras
- hur kommunen avser att tillgodose de redovisade riksintressena och följa gällande miljökvalitetsnormer

- hur kommunen i den fysiska planeringen avser att ta hänsyn till och samordna översiktsplanen med relevanta nationella och regionala mål, planer och program av betydelse för en hållbar utveckling inom kommunen
- hur kommunen avser att tillgodose det långsiktiga behovet av bostäder
- sådana områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen som avses i miljöbalken.

Eftersom översiktsplanen ska vara både strategisk och vägledande för beslut i plan- och bygglovsärenden samt andra ärenden är det viktigt att översiktsplanen hålls aktuell och uppdateras löpande efter förändrad lagstiftning och omvärldsfaktorer. När den strategiska miljöbedömningen integreras i översiktsplaneprocessen kan efterföljande steg i samhällsbyggnadsprocessen bli mer effektiva och totalt sett förbättra förutsättningarna för att uppnå Umeå kommuns inriktningsmål 1 och 4.

Mark och exploatering, Mex

Verksamheten utgör ett viktigt kompetensstöd till Mark och exploaterings arbete med att planera och genomföra översiktsplanens intentioner på kommunal mark. Ett exempel är Lövskogsprojektet som drivs av handläggare på Miljöplanering. Arbetet med broarna till Ön utgör också en viktig del i verksamhetens kompetensstöd till Mex.

Gator och parker

Verksamheten utgör ett kompetensstöd i program som samordnas av Gator och parker, till exempel Dagvattenprogrammet, Klimatanpassningsprogrammet och Parkprogrammet.

Bygglov

Verksamheten är ett kompetensstöd i bygglovsärenden, förhandsbesked och grannmedgivanden.

Övrig kommunal verksamhet

Verksamheten är ett kompetensstöd i miljöfrågor som berör övrig kommunal verksamhet, till exempel Friluftsprogrammet.

Naturvård och miljöövervakning av natur, buller, luft och vatten

Verksamheten ansvarar för miljöövervakning av miljökvalitetsnormer för natur, buller, luft och vatten där det finns behov av provtagning, inventeringar, samordning, analys, rapportering, framtagande av åtgärdsförslag, kommunikation och samverkan.

Nedanstående insatser är viktiga för att kunna ta kommande steg i arbetet med att säkerställa en hållbar tillväxt i kommunen, då kommande insatser som inventering av kommunägd skog, framtagande av åtgärdsprogram för ansvarsarter, övervakningsprogram för natur och vatten bygger vidare på underlagen under kommande år.

Natur

Under 2027 är det aktuellt med en uppföljande inventering av mindre hackspett i kommunen. Arten inventeras regelbundet för att säkerställa att översiktsplanens mål om att lövskogsmiljöerna längs nedre Umeälven minst ska kunna bära 18 häckande par av mindre hackspett. Detta är ett viktigt underlag för att kunna uppnå ekologisk hållbarhet enligt inriktningsmålet, samt för efterlevnad av artskyddsförordningen. Även för vitryggig hackspett föreligger ett behov av att på ett effektivt efterleva artskyddslagstiftningen och att säkerställa hållbar tillväxt. För att kunna få en översikt över lämpliga habitat inom stadens närområde så behövs en kartläggning av optimala områden tas fram enligt den modell som kommunen tidigare har arbetat fram. Det nationella åtgärdsprogrammet visar på att 7 häckande par ska finnas inom nedre umeälvslandskapet, vilket medför att det finns ett behov av att ta fram ett program.

Det finns även ett behov av att inventera de i översiktsplanen utpekade grönkorridorerna på befintliga naturvärden och ekosystemtjänster. Detta för att möjliggöra ett proaktivt arbete med de gröna frågorna inom kommunens strategiska arbete. Som ett led i arbetet mot inriktningsmål 1 inleds ett arbete med att uppdatera och stämma av befintliga naturvärdesunderlag, samt att dessa ska finnas tillgängliga i kommunens kartstöd. Detta arbete är tänkt att fortgå under de kommande åren.

Naturvårdsinsatser bedrivs i kommunens egna skyddade områden.

Buller

Under 2027 kommer bulleråtgärdsprogrammet att färdigställas, varefter arbete med åtgärder kommer att initieras. När befintligt program färdigställts kommer åtgärdsprogram för kommande period att startas upp.

Luft

Luftkvaliteten kontrolleras kontinuerligt vid Västra Esplanaden. Under 2027 prioriteras en uppdaterad objektiv skattning av luftkvalitetsdirektivets parametrar. Inom ramen för den objektiva skattningen behöver även behov av nya underlag i form av mätkampanjer utvärderas.

Vatten

Miljöövervakning av vatten bedrivs i ett flertal recipienter inom kommunen. Vi följer en strategisk plan där utvalda recipienter; sjöar, kustvikar och vattendrag provtas med en viss regelbundenhet. För att följa kriterierna för bedömning av status tas i regel prover i omgångar om tre år i följd. Efter en treårsperiod för en viss recipient görs ett uppehåll under några år innan en ny treårsperiod inleds. Strategin är att säkerställa största möjliga datainsamling som underlag för bedömningar och beslut inom tillgängliga ekonomiska ramar. Av den anledningen genomförs provtagningarna av vattendragen av verksamhetens egen personal då dessa kan göras utan båt. För sjöar och havsvikar har konsult anlitats för provtagningar. Kostnaden för dessa provtagningar har ökat kraftigt under 2026.

Ett sätt att optimera de medel som tilldelas miljöövervakning av recipienter skulle kunna vara att verksamhetens egen personal även genomför provtagningarna av sjöarna och vattendragen. Kompetensen att genomföra provtagningar av recipienter finns inom verksamheten. En investering av en aluminiumbåt och elmotor med batteri skulle vara tillräckligt för att ta sig till provtagningsplatserna. En elmotor kräver ingen service eller underhåll och ingen hantering av bensin. Dessutom är det ett miljövänligt alternativ som innebär minimal störning för natur och människor. Kostnaden för en båt med tillbehör skulle snabbt tjänas igen. Det skulle även vara bra med tillgång till båt för att möjliggöra tillsyn av vattenverksamheter på öar, något verksamheten inte har möjlighet till i dagsläget. Egen provtagning ger bättre kontroll över kvalitetssäkringen, stärker lokalkännedomen och möjliggör en mer träffsäker tolkning av resultaten genom att relatera dem till lokala förhållanden som nederbörd, snö- och isförhållanden samt andra faktorer som påverkar vattenkvaliteten. Data från miljöövervakningen laddas upp till nationell datavärd för att kunna användas i planeringsprocesser och vattenförvaltning.

Den strategiska planen för miljöövervakningen är treårig och pågår under 2025–2027. Under 2027 behöver en ny plan tas fram för 2028–2030. Det finns sammanställda sjörapporter för olika sjöar inom miljöövervakningen. Dessa sjörapporter ligger på Umeå kommuns hemsida och är tillgängliga för allmänheten. Rapporterna är gamla och informationen om bland annat status i sjöarna stämmer inte längre. Allmänhet har vid ett flertal tillfällen använt dessa rapporter för att ta reda på hur vattenkvaliteten är i den sjö dom bor vid och hänvisat till rapporterna när de varit i kontakt med verksamheten. Dessa rapporter behöver uppdateras så att de är korrekta.

En del av miljöövervakningen av vatten genomförs som projekt. Projektverksamheten innefattar utredning och åtgärdsarbete inom vatten för att bland annat förbättra kommunens vattenkvalitet och jobba mot att miljökvalitetsnormerna uppfylls. Arbetet skapar utrymme för kommunens fortsatta tillväxt enligt inriktningsmål 1 och finansieras med projektmedel från Havs- och vattenmyndigheten (exempelvis LOVA).

Extern service och rådgivning
Det är viktigt att informera kring Umeå kommuns arbete inom naturvård, bevarandet av biologisk mångfald, vattenkvalitet m.m. som kräver ett aktivt informationsarbete i form av till exempel exkursioner, presentationer och medverkan inom samarbetsprojekt med SLU och Umeå universitet. Kommunen vägleder och besvarar även frågor från medborgare avseende till exempel luftkvalitet, djur, natur och vatten.

Remisser och enkäter från myndigheter
Verksamheten samordnar och deltar i remissvar till nationella myndigheter och andra nämnder i frågor gällande miljö, natur, vatten, energi och klimat. Verksamheten samordnar och besvarar också enkäter och rapporteringar till olika myndigheter, organisationer och studenter.

Bilaga 6 – Behovsutredning Energi & Klimat 2027–2029

Inom denna behovsutredning beskrivs verksamhetsområdet Energi- och klimat, som består av energi- och klimatrådgivning samt olika energi- och klimatprojekt. Verksamheten bidrar till både inriktningsmål 1 och 4.

Inriktningsmål 4 genomsyrar hela verksamheten. Att arbeta för ett klimatneutralt Umeå är verksamhetens huvudsakliga syfte. Energi- och klimatrådgivningens övergripande mål, enligt finansiären Energimyndigheten, är att bidra till en effektiv och miljöanpassad energianvändning samt minskad klimatpåverkan i samhället. Rådgivningen syftar till att bidra till att Sverige når dom energi- och klimatpolitiska målen, vilket sker med en lokal anpassning i varje kommun. Utöver detta arbetar verksamheten med konsumtionsbaserade utsläpp och kunskapshöjande insatser kring hållbar konsumtion, hållbar mat och cirkulär ekonomi. Detta går i linje med ett klimatneutralt Umeå då vi behöver förstå och kunna arbeta med dessa för att bli klimatneutrala till 2040.

Verksamheten arbetar för en hållbar utveckling av staden (inriktningsmål 1) med fokus på minskade utsläpp genom exempelvis projekt inom hållbara livsmedel och hållbar konsumtion samt inom rådgivning mot mer hållbara energikällor och resurseffektiv hantering av energiflöden. Verksamheten bidrar till den sociala hållbarheten genom sitt utåtriktade arbete gentemot skolor och medborgare samt genom att lyfta perspektiv kring energifattigdom. Verksamheten bidrar dessutom till kommunens tilläggsuppdrag om stärkt samverkan mellan förvaltningar genom att initiera, samordna och delta i förvaltningsövergripande insatser och projekt.

Verksamheten eftersträvar en bra service inom sina kompetensområden som kräver en kontinuerlig omvärldsbevakning och kompetensutveckling. Rådgivning, informationsinsatser och olika aktiviteter planeras för att öka kännedom om energi- och klimatfrågor, öka engagemang för en hållbar utveckling och stödja hållbara konsumtionsmönster. Anledningarna ovan hjälper Umeå att positionera sig som en stark part i norra Sverige gällande dessa frågor, och mervärde kan skapas genom kontakter och nätverk.

Tabellerna nedan redovisar det totala skattefinansierade resursbehovet för Miljöutvecklings arbete med energi- och klimat för åren 2027 – 2029.

Skattefinansierad verksamhet	Resursbehov* 2027	Resursbehov* 2028	Resursbehov* 2029
Projektverksamhet	800	800	800
Fairtrade	500	500	500
Hållbar mat	800	800	800
Energi- och klimatrådgivning	800	800	800
Totalt	**2 900**	**2 900**	**2 900**

*Inkluderar både produktionstid och stödjande tid.

Projektverksamhet

Projektverksamheten inom Energi och Klimat arbetar med utvecklingsfrågor kopplade till konsumtionsbaserade utsläpp, hållbara livsmedel, cirkulär ekonomi samt hållbar konsumtion. Syftet är att stärka kunskap, utveckla arbetssätt och bidra till omställningen mot ett mer hållbart samhälle. Arbetet bedrivs i stor utsträckning genom externfinansierade projekt som ger möjlighet att testa nya metoder, bygga kompetens och utveckla verksamheten inom områden där kunskapsläget och behoven ständigt förändras.

För att möjliggöra detta arbete avsätts idag motsvarande 0,5 heltidstjänst inom ramen för strategiskt utvecklingsarbete. Resursen används bland annat för att stärka nätverk och samverkan med externa aktörer, följa utvecklingen inom våra sakområden samt identifiera och ansöka om nya projektmedel. Processen kring projektutveckling är omfattande och innefattar omvärldsbevakning, förankring, samverkan, framtagande av budgetar och ansökningar samt uppföljning av pågående projekt. Under 2027–2029 ser vi ett fortsatt behov av att söka och utveckla nya projekt för att driva arbetet framåt och bidra till att Umeå kommun når sina mål inom klimat, hållbar konsumtion och cirkulär resursanvändning.

Resursen motsvarande 0,5 heltidstjänst för hållbar mat är placerad på Miljö- och hälsoskydd och används för att samordna och utveckla det förvaltningsövergripande arbetet med hållbara livsmedel. Arbetet ligger i linje med verksamhetens uppdrag att öka kunskapen om klimat, hållbar konsumtion och konsumtionsbaserade utsläpp samt att stödja kommunens omställningsarbete genom samverkan och kunskapsspridning.

Under 2027 kommer fokus att ligga på att stärka samarbetet mellan skola, förskola, Måltidsservice och andra berörda verksamheter, samt att ta tillvara de erfarenheter och nätverk som byggts upp genom EU-finansierade projektet SchoolFood4Change. Genom samordning, erfarenhetsutbyte och kompetensutveckling bidrar funktionen till ökad kunskap hos både personal, barn/elever och omgivande samhälle om hållbara livsmedelssystem, hållbar konsumtion och den egna rollen i omställningen. Arbetet bidrar även till ökad förståelse för livsmedelsberedskap och hur hållbara och robusta livsmedelssystem kan stärka samhällets motståndskraft vid störningar och kriser. Funktionen skapar samtidigt förutsättningar för ett långsiktigt, effektivt och förvaltningsövergripande arbete som bidrar till att nå kommunens mål.

Energi- och klimatrådgivning

Energi- och klimatrådgivningen är en opartisk och kostnadsfri rådgivning till privata hushåll, små och medelstora företag, bostadsrättsföreningar, privata flerbostadshusägare samt föreningar i Umeå kommun. Syftet med energi- och klimatrådgivningen är att främja en effektiv och miljöanpassad användning av energi, att minska energianvändningens klimatpåverkan och bidra till att Sverige når de energi- och klimatpolitiska målen. Rådgivningen ska förmedla lokalt och regionalt anpassad kunskap och effektivare energianvändning, minskad klimatpåverkan och andra energifrågor samt skapa förutsättningar för att minska energianvändningen i lokaler, bostäder och transporter. Rådgivningen sker genom att rådsökande hör av sig, genom uppsökande kunskapsspridning

och genom projektverksamhet. Sedan 2025 ska den kommunala delen fokusera mer på beredskap och strategiska frågor. Sedan 2026 har Umeå kommun ett utökat uppdrag för att stötta kranskommunerna med energi-och klimatrådgivning. Energi- och klimatrådgivningen bedrivs till största delen av externa medel genom bidrag från Energimyndigheten. En viss del av energi- och klimatrådgivningen behöver fortsatt vara skattefinansierad för att ge verksamheten stabilitet och framförhållning i syfte att kunna behålla den spetskompetens som verksamheten behöver, samt kunna utgöra expertroll internt.

Projekt under 2027

Inom verksamhetsområde Energi & Klimat bedrivs flertalet projekt som helt eller delvis finansieras med externa medel och som till stor del bedrivs i samverkan med avdelningen Strategisk utveckling och andra parter. Nedan beskrivs de projekt kommer att arbetas med under 2027.

Konsumtionskompassen 3.0
Konsumtionskompassen är ett digitalt verktyg för att mäta konsumtionsbaserade utsläpp. Arbetet med konsumtionskompassen kommer att fortsätta under 2027. Mer information finns här: Konsumtion och klimat - Umeå kommun

Fairtrade City
Umeå kommun är certifierade som Fairtrade City och samordningen sköts från Energi- och klimatgruppen. Mer information finns här: Umeå Fairtrade City - Umeå kommun

Mer hållbara måltider
Tar avstamp från SchoolFood4Change (2022-2026) och fortsätter arbetet med att skapa en långsiktig övergång till hälsosamma och hållbara matvanor bland bar och unga genom att arbeta brett med förskolor, skolor och skolmåltider. Mer information finns på intranätet: Hållbara måltider - Intranät Umeå kommun

Förnybart 2030 Västerbotten
Energi- och klimatgruppen projektleder Förnybart 2030 Västerbotten som arbetar för att öka produktionen och användningen av förnybara drivmedel i länet. Projektet sträcker sig till 2028 med fokus på att hjälpa offentliga organisationer, men även företag, att bli bättre på att använda hållbara drivmedel och skapa effektiva transporter. Mer information finns här: Förnybart 2030 Västerbotten - Umeå kommun

Umeå klimatfärdplan
Klimatneutrala Umeå 2040 och Umeås klimatfärdplan ska i bred samverkan med samhällets aktörer gemensamt arbeta fram en färdplan mot ett klimatneutralt Umeå 2040, samt analysera och identifiera vilka förutsättningar och åtgärder som måste utvecklas och implementeras för att lyckas med omställningen. Energi- och klimatgruppen deltar med resurser i arbetet med Klimatfärdplanen. Mer information finns här: Klimatneutrala Umeå - Umeå kommun

Nordskills

Nordskills-projektet är ett samarbete med Finland som fokuserar på att främja en självförsörjningspraxis bland unga i Norden för att stärka deras anpassningsförmåga till klimatförändringar och andra kriser. Projektet utvecklar och implementerar tillämpad och långsiktig utbildning i självförsörjning vid skolor i Finland och Sverige. Projektet har startats upp i november 2025 och kommer att pågå i flera år. Mer information finns här: NORDSKILLS | Aktion Österbotten

Utvecklingsinsatser

Under 2027 finns behov av att i mindre grupper föra dialog om hur vi tillsammans navigerar i klimatkrisen. Dialogen förs i form av studiecirkel med hjälp av material som bland annat SMHI tagit fram. Mer information finns här: Hopp och sorg i en vilsen tid

Strategisk reflektion

Utifrån de specifika kompetenser som gruppen besitter är det viktigt att i projektsammanhang kunna koppla an i kommunens övriga strategiska arbete på ett relevant sätt. Detta kräver budget, rådighet och kännedom om projektverksamhetens särskilda betingelser.

Bilaga 7 - Behovsutredning Verksamhetsstöd och Utveckling 2027-2029

Resursbehov 2027–2029

Verksamhetsstöd och utveckling innefattar avdelningens stöd- och resursfunktioner kopplat till administration inom områden som rör arkivering, registrering, beställning, fakturering, Nämndsadministration etc., samt verksamhetsutvecklaren som utgör ett strategiskt stöd för avdelningschefen och ledningsgruppen men är till viss del även ett operativt stöd till enheterna. Verksamhetsutvecklaren ansvarar bland annat för att driva och samordna avdelningens verksamhetsplanering och uppföljning, systemförvalta ärendehanteringssystemet ECOS samt driva avdelningens kvalitets- och utvecklingsarbete.

Tabellen redovisar det totala resursbehovet för Verksamhetsstöd och Utveckling.

	Resursbehov 2027	Resursbehov 2028	Resursbehov 2029
Administration	5020	5020	5020
Verksamhetsutveckling	1300	1300	1300
Totalt	**6320**	**6320**	**6320**

Administrationen

Tabellen redovisar det totala resursbehovet för administrationen.

Administrationen	Behov 2027	Behov 2028	Behov 2029
Registrering	2900	2900	2900
Posthantering	115	115	115
Konferensbokningar	250	250	250
Beställningar	605	605	605
Arkivering	30	30	30
Fakturering och kontering	220	220	220
Utlämning allmänna handlingar	15	15	15
Nämndsadministration	650	650	650
Intern/Extern service	110	110	110
Övriga Uppdrag	125	125	125
Totalt	**5020**	**5020**	**5020**

Registrering
Registrering av inkommande handlingar i avdelningens ärendehanteringssystem ECOS. Handlingar kommer in via fysisk post, genom mejl till funktionsbrevlåda samt via avdelningens e-tjänster.

Posthantering
Öppnande, ankomststämpling samt inscanning av inkommande fysisk post till avdelningen.

Konferensbokningar
Genomförande av hela processen gällande bokningar av konferenslokaler till t.ex. avdelningsmöten, VP-dagar etc.

Beställningar
Genomförande av beställningar till samtliga av avdelningens medarbetare samt nämndens ledamöter.

Arkivering
Arkivleveranser av pappershandlingar till stadsarkivet, gallringsarbete, hantering av dokumenthanteringsplan.

Fakturering och kontering
Kontering av leverantörsfakturor samt kundfakturering från ECOS samt skapande av manuella fakturor vid behov.

Utlämning
Samordning vid utlämnande av allmänna handlingar.

Nämndsadministration
Arbete som nämndssekreterare och hantering av all administration kopplat till nämndens arbete.

Intern/Extern service
Hantering av leveranser till avdelningen, skötsel av avdelningens cyklar, beställning av servicearbeten, hantering av kontorsmaterial, hantering av buss- och taxikort

Verksamhetsutveckling

Tabellen redovisar det totala resursbehovet för verksamhetsutveckling.

Verksamhetsutveckling	Behov 2027	Behov 2028	Behov 2029
Mål- och verksamhetsstyrning	130	130	130
Kvalitet och utveckling	195	195	195
Objektsförvaltning (IT)	325	325	325
Utvecklingsprojekt/uppdrag	585	585	585
Nätverk och omvärld	65	65	65
Totalt behov	**1300**	**1300**	**1300**

Mål- och verksamhetsstyrning
Som del av verksamhetsutveckling finns en stödjande roll i mål- och verksamhetsstyrningen. Det tid för att ta fram och utveckla dokument och mallar, ta fram och administrera vissa nyckeltal samt annat stöd vid planering och uppföljning.

Kvalitet och utveckling
Som del av verksamhetsutveckling samordnas kvalitets- och utvecklingsarbeten för avdelningen. I uppdraget ingår bland annat att hantera förbättringsförslag, genomföra beslutade kvalitetsarbeten, administrera DOK och upprätthålla vissa avdelningsövergripande rutiner.

Arbete med nämndens informationshanteringsplan är också en viktig del av kvalitetsarbetet. styr hantering, gallring och arkivering av våra allmänna handlingar. Planen beskriver även hur vår information får hanteras utifrån kommunens policy för informationssäkerhet, samt utifrån eventuella personuppgiftsbehandlingar (GDPR). IHP är med andra ord ett gemensamt dokument som inrymmer både dokumenthantering och hantering utifrån ett informationssäkerhetsperspektiv. Genom att båda delarna ligger i samma dokument så underlättar det för den som ska hantera information.

Objektsförvaltning (IT)
Inom objektförvaltning inryms både förvaltning och utveckling av system. Det största behovet inrymmer systemförvaltning inklusive kvalitetsarbete av avdelningen ärendehanteringssystem ECOS. Som objektspecialist för avdelningen ingår även visst ansvar över andra mindre system så som BOSS.

Objektspecialisten är även en resurs i Objekt Samhällsbyggnad, där miljö- och hälsoskydd ingår, för att verka för utveckling av hela samhällsbyggnadsprocessen. I rollen ingår att, i samverkan med andra verksamheter/kompetenser i objektet, diskutera uppkomna utvecklingsbehov och bevaka behov av samordning i prioriterade utvecklingsarbeten.

I behovet ingår tid för att fördjupa uppkomna utvecklingsbehov för avdelningen samt kartlägga och ta fram lösningsförslag. Tiden inrymmer även viss tid för realisering av mindre utvecklingsbehov. Mer omfattande utvecklingsbehov planeras in för genomförande som nya utvecklingsprojekt/uppdrag och tid för det framgår med det under den rubriken.

Utvecklingsprojekt/uppdrag
Vid verksamhetsplaneringen, och till viss del löpande under året prioriteras olika mer omfattande projekt/uppdrag inom ramen för verksamhetsutveckling. Det är både inom kvalitet och digitalisering. Behovet som framgår är ett minimum av den tid som bör finnas för att kunna genomföra olika utvecklingsprojekt/uppdrag vid avdelningen.

Nätverk och omvärld
Som del av verksamhetsutveckling finns verksamheten representant i Forum Utveckling Samhällsbyggnad (FUS) som arbetar förvaltningsövergripande. Det finns ett behov av att delta vid möten, omvärldsbevaka och genomföra vissa utvecklingsarbeten för förvaltningen, med mera.

UMEÅ KOMMUN

Kommunikationsplan

Verksamhetsansvarig/Beställare Camilla Högdahl	**Dokumentdatum:** [2025-04-22]	
Verksamhet Stadsbyggnadsförvaltningen	**Reviderad:** [2025-04-22]	**Version:** [2025-04-22]
Ansvarig kommunikatör Jennie Vennberg, Niklas Forsgren		

Kommunikationsplan stadsbyggnadsförvaltningen

Inledning

Denna kommunikationsplan beskriver de prioriterade kommunikationsområdena för stadsbyggnadsförvaltningen och hur vi genom vår kommunikation stödjer verksamhetens mål. Planen ska användas som ett styrdokument för samtliga verksamheter inom förvaltningen: Bygglov, Lantmäteri, Detaljplanering och Miljö- och hälsoskydd.

Kommunikationsplanen har sex huvuddelar:

1. Grunduppdraget
2. Profilerande och kunskapshöjande kommunikation
3. Lyfta blicken (kommungemensamma mål, övergripande, över förvaltningsgränser)
4. Internkommunikation
5. Uppföljning

Grunduppdraget

Förvaltningens verksamheter ska bedrivas med tydlig, tillgänglig och begriplig kommunikation. Detta inkluderar:

- **Tillgänglighet**: Information ska vara lätt att hitta och förstå på webben och i våra e-tjänster. Allt vi gör ska följa tillgänglighetsdirektivet.
- **Klarspråk**: Beslut, besked och texter ska skrivas i ett vårdat, enkelt och begripligt språk i enlighet med språklagen.
- **Bemötande**: Vi ska vara tydliga och serviceinriktade i kontakten med invånarna och sökande.
- **Vår webb**: Förutom tillgänglighet och klarspråk är mobilanpassning av innehållet ett viktigt utvecklingsområde för förvaltningens webbsidor. Ett webbinnehåll som är anpassat efter användarnas behov ger både kundnytta och verksamhetsnytta.

- **Kundresan**: Identifiera viktiga kontaktpunkter i invånarnas interaktion med förvaltningen och förbättra dessa.

Aktiviteter:

- Genomföra en klarspråks- och tillgänglighetsgranskning av förvaltningens mest besökta webbsidor
- Översyn av standardtexter/mallar
- Utbildning i klarspråk
- Utbildning i tillgänglighet
- Workshop/dialog om bemötande
- Anpassning till Funkastrukturen på webbplatsen
- Förbättra förvaltningen av befintliga webbsidor

Profilerande och kunskapshöjande kommunikation

Vi behöver bli bättre på att kommunicera vad vi gör och varför vårt arbete är viktigt. Detta inkluderar:

- Skapa förståelse för regler och tillsyn.
- Lyfta goda exempel och visa positiva resultat, till exempel NKI-resultat.

Aktiviteter:

- Ta fram pedagogiskt innehåll som förklarar varför vi arbetar på det sätt vi gör med lov, tillstånd och tillsyn.
- Skapa tillfällen där invånare och verksamhetsutövare får möjlighet att träffa företrädare för verksamheten.
- En publiceringsplan (internt/externt) för att fånga upp och publicera exempel på god service och framgångsrika ärenden.
- Skapa en årlig sammanfattning av NKI-siffrorna och visa vad vi gör för att nå det goda resultat som vi gör.

Lyfta blicken – vår del i det övergripande

Vi tar ansvar för vår del i kommunens övergripande kommunikations genom att samarbeta med andra förvaltningar i tvärfunktionella team:

- **Kommunikationsteam Stadsbyggnad**: Samarbetar för att utveckla kommunikationen kring stadsutvecklingsprojekt och tillväxtfrågor.
- **Kommunikationsteam Hållbarhet**: Samarbetar för att utveckla kommunikationen kring kommunens hållbarhetsarbete.

Aktiviteter:

- Delta i arbetet med större övergripande utställningar/kampanjer kopplat till stadsutveckling och tillväxt.
- Delta löpande i kommunikationsarbetet i de stadsutvecklingsprojekt där planläggning pågår.
- Utveckla plattform på intranätet för hållbarhetskommunikation. Plattformen kommer att innehålla tips, verktyg, metoder och material att använda för alla som arbetar med hållbar utveckling i någon form.
- Vidareutveckla och förbättra kommunens webbinnehåll om hållbar utveckling.

Internkommunikation

Den interna kommunikationen är en grundförutsättning för att verksamheten ska fungera effektivt och medarbetare känna stolthet och trivas.

- Grunden för den interna kommunikationen är vår interna kanalkarta och strukturer för informationssäkerhet och dokumenthantering. Vad behöver utvecklas?
- Cheferna har en central roll i den interna kommunikationen. Det är viktigt att de känner till sitt ansvar och vilket stöd som finns att få.
- Den interna kommunikationen kan bidra till inspiration och stolthet över den egna förvaltningens arbete. Profilerande innehåll som publiceras extern ska även publiceras internt.

Aktiviteter:

- Undersöka chefernas behov av kommunikationsstöd
- En publiceringsplan (internt/externt) för att fånga upp och publicera exempel på god service och framgångsrika ärenden.
- Vidareutveckla tillfällen likt förvaltningsträffar och förvaltningsfrukost för att dela goda exempel mellan verksamheterna och bygga stolthet

Uppföljning

Kommunikationsplanens aktiviteter ska följas upp en gång per år tillsammans med ledningsgruppen. Uppföljningen baseras på:

- Dialog med verksamheterna om kommunikationsstödet.
- NKI-mätningar och andra relevanta kundundersökningar.
- Webbstatistik och engagemang i digitala kanaler.

Aktiviteter:

- Skapa en kommunikationsrapport som presenteras för ledningen.
- Anpassa och utveckla kommunikationsplanen årligen utifrån resultat.

Kompetensförsörjningsplan Miljö- och hälsoskyddsnämnden, 2027–2029

Bilaga till verksamhetsplanen 2027

UMEÅ KOMMUN

Innehåll

Inledning och bakgrund 3
Prognos och behovsanalys grund för kompetensförsörjningsplanen 3
Kompetensförsörjningsprognos 2026–2036 4
Sammanfattande slutsatser 5
SKR:s strategier för att säkra kompetensförsörjning 6
ARUBA 6
Attrahera och rekrytera 7
Utveckla och behålla 7
Avveckla 10
Genomförande och uppföljning 11

Inledning och bakgrund

Nämnderna ansvarar på uppdrag av kommunfullmäktige för sin kompetensförsörjning för att klara sina uppdrag och verksamhet. Nämnderna har det operativa personalansvaret och övergripande arbetsmiljöansvaret för sina verksamheter. Nämnderna behöver som en del av sin verksamhetsplanering även vara tydliga i sin kompetensförsörjningsplanering som medel för att klara sitt grunduppdrag och säkerställa att insatser resurssätts och prioriteras i ett totalt verksamhetsplaneringsperspektiv.

Prognos och behovsanalys grund för kompetensförsörjningsplanen

För att kompetensförsörjningsarbetet skall få effekt är det avgörande att respektive nämnd gör sin analys utifrån sina specifika verksamhetsförutsättningar och yrken. För att stärka analyskapaciteten utifrån prognosarbetet har förvaltningarna en gemensam process för framtagande av behovs- och tillgångsprognoser. Modellen utvecklades bland annat som stöd för nämndernas arbete med Tilläggsuppdrag 2023:1 men utgör även ett stöd för det breda kompetensförsörjningsarbetet.

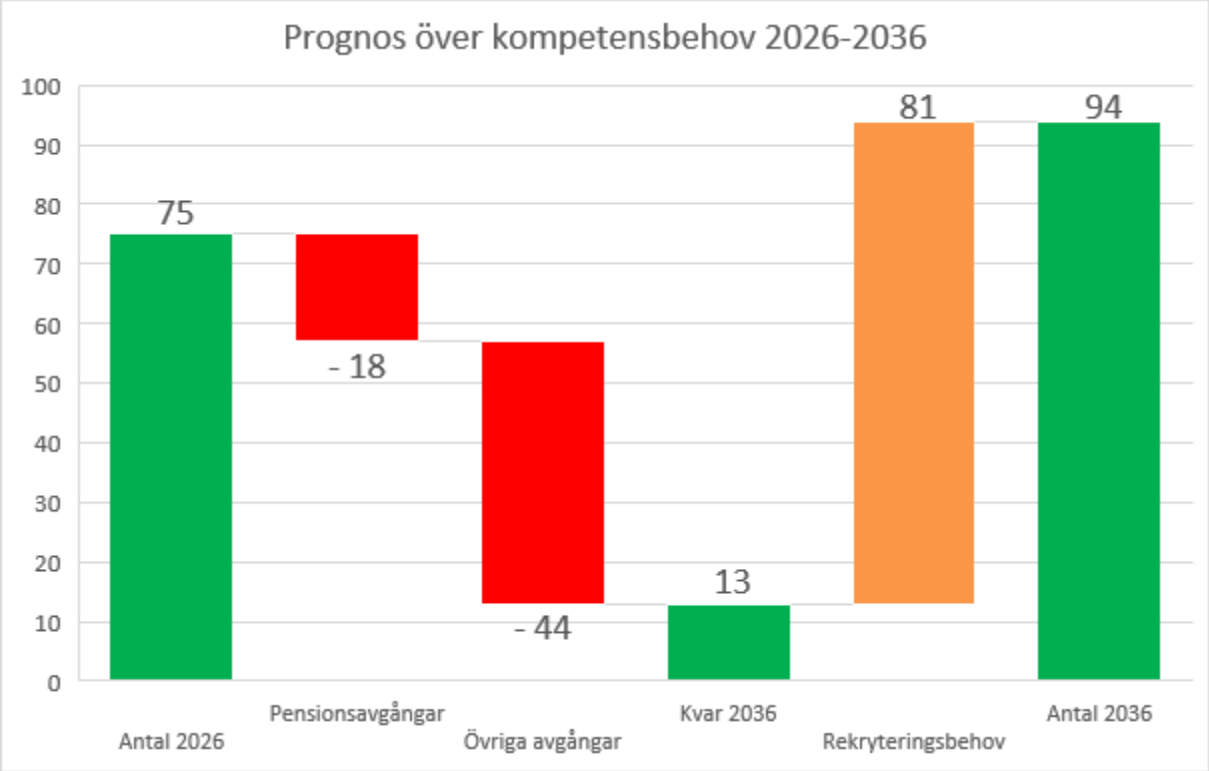
Modellen används för att se prognostiserat rekryteringsbehov de kommande 10 åren. Prognosen uppdateras en gång per år under februari månad (antal anställda i tabellen avser februari 2026). Den årliga bedömningen bygger på förvaltningens intryck under föregående höst såsom förändrade uppdrag, omvärld och demografi. Bedömningarna görs per nämnd och yrkeskategori. Underlagsdata till modellen hämtas dels från personalsystemet, dels från skattade bedömningar av kommande behov.

Prognosen görs för tillsvidareanställda, månadsavlönade. Den baseras på antal anställda, ålder, pensionsavgångar där avgångsåldern är 65 samt antalet beräknade avgångar där faktiska avgångar de senaste fem åren utgör grund för kommande tio års avgångar.

Utöver behovsprognosen gör verksamheten en uppdaterad bedömning av rekryteringsbehovet per verksamhet. Det ger sammantaget ett underlag för antalet rekryteringar som behövs för att dels täcka beräknade avgångar, dels volymförändringar. Kommungemensamt ger modellen och prognosarbetet ett aggregerat utfall.

Kompetensförsörjningsprognos 2026–2036

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

I miljö-och hälsoskyddsnämndens uppdrag ingår att möjliggöra god hälsa och en hållbar utveckling i Umeå. Nämnden ansvarar för prövning och tillsyn beträffande miljö- och hälsoskyddsområdet, livsmedelssäkerhet, alkohollagens område, tobak och liknande produkter, tobaksfria nikotinprodukter samt receptfria läkemedel. Nämnden bidrar med underlag för en god samhällsplanering och utveckling inom miljöövervakning, energieffektivisering, klimatpåverkan och naturvård samt utgör ett kompetensstöd i miljöfrågor vid översikts- och detaljplanering. Nämnden medverkar till en ökning av allmänhetens medvetenhet om miljö-, natur-, och hälsoskyddsfrågor samt energi, klimat, och hållbar konsumtion. Nämnden ansvarar även för budget- och skuldrådgivning, konsumentrådgivning och för kommunens förvaltare i enlighet med föräldrabalken.

Inom avdelningen arbetar 80 tillsvidareanställda (september 2026) inom följande yrkeskategorier: miljöinspektörer, miljöhandläggare, energirådgivare, naturvårdare, miljöstrateg, hållbarhetsstrateg, projektledare, konsumentrådgivare, budget- och skuldrådgivare, förvaltare, alkohol- och tobakshandläggare, nämndssekreterare, administratörer samt chefer.

Avdelningen är uppdelad i fem enheter - Miljöskydd, Livsmedel, serveringstillstånd och privatekonomi, Miljöutveckling, Små avlopp och Förvaltarenheten. Som stöd till dessa enheter finns även en lednings- och administrationsfunktion.

Kommunens tillväxt påverkar myndighetsutövning och rådgivning inom flertalet av avdelningens områden.

- Antalet tillsyns- och kontrollobjekt samt ärenden av olika slag ökar, främst inom enheterna Miljöskydd, Små avlopp samt Livsmedel, serveringstillstånd och privatekonomi.
- Behovet av miljökompetens i planprocessen ökar genom högre tillväxttakt inom kommunal planering.
- Ökat antal kommuninvånare medför också att behovet av rådgivning ökar t.ex. budget- och konsumentrådgivning, energi- och klimatrådgivning.
- Dessutom blir luftkvalitet, omgivningsbuller, energi- och klimatfrågor samt naturvårds- och vattenfrågor allt viktigare i en stad och landsbygd som växer och förtätas.
- Antalet förvaltare ökar och kommande år tillkommer uppdraget för personliga ombud, vilket medför en förändring av nämndens uppdrag samt fler anställda i verksamheten.

Ny och förändrad lagstiftning ställer krav på fortlöpande uppdatering av kunskapsläget. Bland annat införlivas många EU-direktiv i svensk lagstiftning, vilket påverkar avdelningens arbete. En tydlig förändring har skett de senaste åren gällande att lagstiftningen och krav är mindre statiska än tidigare samt att nya tillsynsområden tillkommer med kort varsel vilket medför att kompetensutveckling blir allt viktigare del av myndighetsutövningen samt en stor fråga för hela avdelningen att säkerställa att rätt kompetens finns.

Under kommande år etableras en ny myndighet, Miljöprövningsmyndigheten, på tre orter i Sverige där Umeå är en av orterna. Det kommer innebära möjligheter i form av utbyte och karriärmöjligheter inom regionen, men också medföra en ökad konkurrens om arbetskraft med miljökompetens och erfarenhet samt ökade svårigheter att rekrytera erfarna medarbetare.

Sammanfattande slutsatser

Utifrån ovanstående uppräknade punkter, så kommer det att krävas ökade resurser för att klara verksamhetens uppdrag på sikt. Redan nu ser vi att vissa yrkeskategorier och specialtjänster kan vara svårrekryterade, framför allt medarbetare med längre erfarenhet. Faktorer som delvis spelar in här är lönenivåer och förmåner, jämfört med motsvarande tjänster inom statlig verksamhet samt privat sektor.

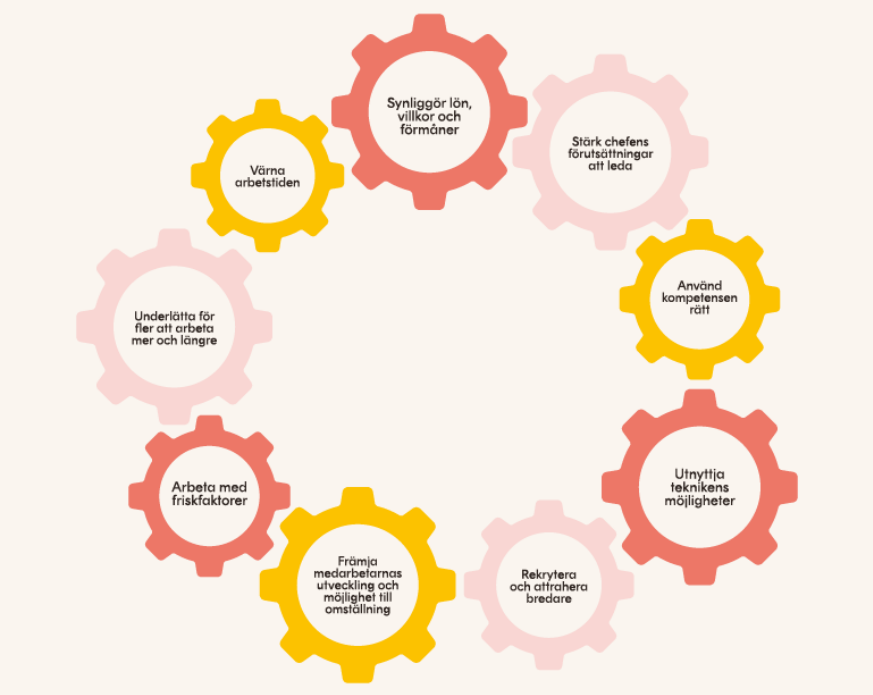
Det kommer att vara allt viktigare att behålla medarbetare. Att möjliggöra för medarbetare att byta arbetsuppgifter inom avdelningen kan bidra till att Miljö- och hälsoskydd och Umeå kommun uppfattas som en mer attraktiv arbetsgivare. En bra arbetsmiljö, god trivsel, goda möjligheter till kompetensutveckling samt ökad digitalisering är också viktiga faktorer för att personal ska välja att stanna kvar på arbetsplatsen.

SKR:s strategier för att säkra kompetensförsörjning

Sveriges kommuner och regioner (SKR) har tagit fram nio strategier för kompetensförsörjning, som ett stöd för arbetsgivare att kunna vara proaktiva och säkra sin kompetensförsörjning. Det handlar om att attrahera, behålla och utveckla medarbetare, hitta nya lösningar och skapa ett hållbart arbetsliv.

Under våren 2024 reviderades strategierna och de har fått ett tydligare arbetsgivarperspektiv och hänger samman med SKR:s inriktning 2024–2027.

Nio strategier för att säkra kompetensförsörjningen - SKR

ARUBA

ARUBA är en modell inom kompetensförsörjning som står för Attrahera, Rekrytera, Utveckla, Behålla och Avveckla, och används för att hantera hela livscykeln för medarbetare i en organisation. Modellen understryker vikten av att en arbetsgivare i sitt angreppssätt för att klara kompetensförsörjningen ser hela resan och potentialen i arbetskraften. ARUBA-modellen erbjuder en strukturerad metod för att skapa en effektiv och hållbar

kompetensförsörjning som gynnar både medarbetare och organisationen som helhet. Inom Umeå kommun jobbar vi strategiskt med kompetensförsörjning med samtliga steg i modellen.

Attrahera och rekrytera

Strategi: Rekrytera och attrahera bredare

Det finns för Umeå kommun ett gemensamt arbetsgivarvarumärke med stöd kring hur vi kommunicerar med en röst. Allt för att bli ännu tydligare med vilka vi är och nå ut ännu bättre till de vi vill prata med. Det ger riktlinjer som gör det enklare att hålla ihop våra budskap men samtidigt utrymme för verksamheterna att sätta sin prägel i kommunikationen.

Verksamheten behöver vara synlig på olika platser såsom sociala plattformar och mässor, för att visa på möjligheterna att arbeta inom branschen och visa bredden av yrken.

För att kunna rekrytera bredare behöver normer brytas och kravprofiler behöver ses över. Att sakna gymnasieutbildning, vara född i ett land utanför Europa, ha en funktionsnedsättning som medför arbetsnedsättning och/eller vara äldre än 55 år är alla faktorer som kan bidra till en utsatt ställning på den svenska arbetsmarknaden. Exempel på åtgärder för att bredda rekryteringen är bland annat olika arbetsmarknadspolitiska insatser, se över möjligheter att inrätta nya yrkesroller med annan kompetens som kan avlasta befintliga yrken. Att låta personer få prova på jobb genom praktik, arbetsträning, sommarjobb m.m. är andra möjliga insatser att visa upp våra arbetsplatser och yrken.

Rekrytering av nya medarbetare är en viktig fråga för hela organisationen. När en ny medarbetare ska anställas finns förhoppningar att personen ska stanna länge och bidra positivt både till verksamhetens resultat och till trivseln på arbetsplatsen. En anställning är en stor investering och det finns goda skäl att avsätta både tid och resurser för att lyckas väl i rekryteringsarbetet. En rekryteringssituation är för många det första mötet med kommunen och därför är det väldigt viktigt att vi ger ett bra och seriöst bemötande.

Utveckla och behålla

Strategi: Främja medarbetarnas utveckling och möjlighet till omställning

Verksamheten behöver ha en bred syn på livslångt lärande och olika möjligheter att göra karriär. Medarbetarna ska ha möjlighet att utveckla både sig själva och verksamheten – vilket gör jobben mer attraktiva. God introduktion och tillgång till mentorskap eller handledning krävs. Att ha tid och möjlighet för kollegialt lärande underlättar när nya kunskaper ska omsättas i praktiskt arbete. Goda karriärmöjligheter bidrar både till ökad attraktivitet för jobben och till ökad motivation hos medarbetarna.

Grunden för att stödja medarbetarnas utveckling är delaktighet i verksamhetsplanering och att arbeta systematiskt med kompetensplanering. Kompetensplanering utgår från nämndens grunduppdrag samt verksamhetsplan och syftar till att rusta medarbetarna för nuvarande uppdrag och nya utmaningar. Dialog mellan medarbetare och chef sker i det årliga resultat- och utvecklingssamtalet där behov av kompetensutveckling lyfts och en individuell utvecklingsplan tas fram. Kompetensutveckling kan handla om formell utbildning och fortbildning såväl som lärande på arbetsplatsen.

Vissa situationer och händelser kan föranleda behov på enhets-, avdelnings- eller nämndsnivå. Chefer som ser ett generellt kompetensutvecklingsbehov av liknande art har ett ansvar att lyfta detta vidare inom avdelningen och/eller förvaltningen.

I de fall det finns behov av omställning hos medarbetarna ska den möjligheten stöttas och främjas. Det kan både vara aktuellt för en grupp och för enskilda individer. Med tidiga insatser och anpassningar kan vi behålla våra medarbetare och via insatser, till exempel från Omställningsfonden, kan både grupp och enskild få stöd i omställning.

Strategi: Arbeta med friskfaktorer

Ett av Umeå kommuns personalpolitiska mål handlar om att sjukfrånvaron ska minska genom fokus på friskfaktorer. Miljö- och hälsoskydds mål för sjukfrånvaro följs upp tertialvis. Genom arbete med friskfaktorer som grund kan verksamheten både öka sin attraktivitet vid rekrytering och även verka för att behålla medarbetare. Verksamheten jobbar på olika sätt med friskfaktorerna, gör prioriteringar och aktiviteter kopplat till dessa.

Arbetsmiljöarbetet ska bedrivas genom ett hälsofrämjande förhållningssätt där utveckling av friskfaktorer och åtgärder för att hantera risker i arbetsmiljön kompletterar varandra. Förutsättningar ska skapas för låg och stabil sjukfrånvaro. Det systematiska arbetsmiljöarbetet ska bygga på tydlighet i uppdrag, ansvar och roller samt ett välfungerande samarbete.

Strategi: Använd kompetensen rätt

Det är viktigt att den kompetens som finns i organisationen används och utvecklas utifrån verksamhetens behov. Varje arbetsplats ser över vad som behöver göras för att nå verksamhetsmålen. Genom att tillsammans se över vilka arbetsuppgifter som görs, vem som utför uppgifterna och hur arbetet genomförs, kan den samlade kompetensen användas på ett bättre sätt. Det kan handla om att;

- fördela arbetsuppgifter inom en yrkesgrupp utifrån medarbetares individuella kompetens,
- att vissa yrkesgrupper lämnar över arbetsuppgifter åt en annan yrkesgrupp
- eller att det skapas helt nya yrkesgrupper.

När normer och gamla arbetssätt utmanas kan den samlade kompetensen användas bättre. Att kunna ställa om, skifta och bredda sin kompetens för att ta sig an ett annat yrke eller uppdrag inom organisationen är avgörande för att möta de framtida behoven. Genom yrkesväxling och omställning kan arbetsgivaren ta tillvara och utveckla medarbetarnas kompetens.

Strategi: Stärk chefens förutsättningar att leda

I enligt med ett av de personalpolitiska målen ska Umeå kommun ha ett närvarande ledarskap som skapar förutsättningar för goda resultat, där riktvärdet för antalet medarbetare per chef inte ska vara fler än 30. Genom att skapa och erbjuda goda organisatoriska förutsättningar är det både möjligt, attraktivt, utvecklande och hållbart att vara chef. Det handlar bland annat om antalet underställda medarbetare, tillgång till tekniskt och administrativt stöd, närhet till närmsta chef för dialog, stöd kring etiska dilemman och ekonomi samt tillgång till arenor där chefer kan mötas och ge varandra stöd.

Nya chefer i verksamheten deltar i kommunens obligatoriska utbildning för nya chefer. Genom stadsbyggnadsförvaltningens deltagande i kommunens traineeprogram för nya chefer, prövas nya talanger och försörjningen av chefer internt säkras samtidigt som medarbetare ges möjlighet till karriärutveckling. Stadsbyggnadsförvaltningens chefsnätverk erbjuder internt stöd genom möjlighet att höja kunskapen inom olika områden samt en möjlighet till dialog med andra chefer, dela med sig av sina kunskaper och få nya tankar från sina chefskollegor.

Strategi: Synliggör lön, villkor och förmåner

Umeå kommun ska tillämpa en gemensam lönepolitik och uppträda som en arbetsgivare i förhållande till sina medarbetare och de fackliga organisationerna. Lönepolititiken ska bidra till en långsiktig lönebildning för Umeå i framkant som hållbar tillväxtkommun som speglas i önskvärda lönestrukturer. Umeå kommuns lönepolitik ska säkerställa kompetensförsörjningen och samtidigt harmonisera med kommunens ekonomiska förutsättningar. En relevant löneutveckling under yrkeslivet grundat på fastställda lönekriterier ska eftersträvas. Skapa tydlighet gällande sambandet mellan lön, motivation och resultat för medarbetarna och därmed inspirera till goda arbetsinsatser och arbetsglädje

Lönepolicyn är Umeå kommuns övergripande styrdokument inom det lönepolitiska området. Lönebildning är den process som sammantaget skapar den mångfald av aktiviteter och ställningstaganden Umeå kommun genomför, för att åstadkomma en ändamålsenlig lönestruktur för att trygga kompetensförsörjningen. Samtliga nämnder och förvaltningar i Umeå kommun med tillhörande verksamheter omfattas av lönepolicyn.

Strategi: Utnyttja teknikens möjligheter

För att klara kompetensförsörjningen, förbättra arbetsmiljön och ge bättre medborgarnytta ska de möjligheter som den digitala transformationen innebär vara förstahandsalternativet för verksamhetsutveckling. Medarbetare och chefer behöver hitta nya sätt att arbeta med stöd av digital teknik. Det ställer krav på delaktighet, digital kompetens och ledarskap.

Tekniken är inget mål i sig, utan den ska bidra till verksamhetens mål. Genom innovativa hjälpmedel och arbetssätt kan den bidra till att verksamheten utvecklas och effektiviseras samtidigt som medarbetarna får stöd i sitt arbete.

Digitalisering och automatisering leder till att yrken förändras snarare än försvinner. Därmed utvecklas kompetenskraven i de flesta yrken på arbetsmarknaden. Att ha grundläggande digitala färdigheter kommer att bli allt viktigare framöver och krävas inom allt fler yrken. Alla medarbetare och chefer behöver utveckla den kompetens som behövs för att förstå digitaliseringens påverkan och möjligheter inom verksamhetsområdet, samt för att hantera en alltmer digital arbetsplats. Här krävs det både utbildning och tid för att lära av varandra.

Inom stadsbyggnadsförvaltningen finns ett internt nätverk Forum utveckling stadsbyggnad, FUS, som arbetar med förvaltningsgemensamma och övergripande frågor inom utveckling och innovation i digitala processer.

Strategi: Värna arbetstiden

Arbetstiden är en av de viktigaste resurserna för arbetsgivaren och är något som måste förläggas på ett hälsosamt, stabilt och förutsägbart sätt. Hur arbetstiden förläggs påverkar både medarbetarnas arbetsmiljö och hälsa samt verksamhetens resultat och möjlighet att uppfylla sitt uppdrag. Arbetsgivaren ska förebygga ohälsa som har samband med arbetstidens förläggning och säkerställa att medarbetarna får möjlighet att återhämta sig.

Inom verksamheten förläggs arbetet i huvudsak mellan kl 8 och 17, måndag till fredag. Dock har verksamheten uppdrag som behöver utföras utanför denna tid. Arbetsgivaren strävar efter förutsägbarhet i arbetstidsförläggningen och möjligheter för medarbetarna att förena arbetsliv och privatliv. Det är viktigt att medarbetarna får sin dygns- och veckovila och att arbetsuppgifter fördelas på ett bra sätt samt att skyddsreglerna följs.

Avveckla

Strategi: Underlätta för fler att arbeta mer och längre

Verksamheten följer kommungemensamma pensionsriktlinjer och pensionsförmåner.

Erfarna medarbetare har värdefull kompetens. I takt med att medellivslängden och hälsan förbättras kan även arbetslivet förlängas. Med fler år i yrkeslivet ökar välfärdens möjligheter att möta kompetensutmaningen. Normen i samhället att gå i pension vid 65 år har varit mycket stark. För att klara kompetensförsörjningen till välfärden är det viktigt att utmana denna norm.

Det har under senare år skett förändringar i lagstiftningen och kommande år förväntas ytterligare förändringar att ske. Utöver strukturella förändringar är arbetsgivarnas attityder till erfarna medarbetare centrala för medarbetarnas förutsättningar att vilja arbeta vidare. Vi behöver skapa förutsättningar för ett hållbart och hälsosamt arbetsliv även efter 65.

Genomförande och uppföljning

Avdelningen Miljö- och hälsoskydd ansvarar för det som behöver utvecklas inom sin verksamhet men har också ett gemensamt ansvar tillsammans med övriga avdelningar inom stadsbyggnadsförvaltningen, att bidra till och utveckla det som är gemensamt. Samarbete inom förvaltningen sker med aktiviteter där så är möjligt. En gemensam aktivitetsplan upprättas där enskilda aktiviteter har utsedda ansvariga och tidplan för genomförande av aktivitet.

Grund för uppföljningen är aktivitetsplanen och de eventuella effekter som går att mäta efter genomförda aktiviteter. Redan befintliga uppföljningar, exempelvis Medarbetarenkäten och delårs-/årsredovisningar, används i så stor utsträckning som möjligt.

De aktiviteter som följer av kompetensförsörjningsplanen finansieras genom anvisade medel i nämndens budget. Det är viktigt med en planering och finansiering som är strategisk och långsiktig, så att villkoren för medarbetares kompetensutveckling är hållbar över tid. För att verksamheteten ska upplevas attraktiv och utvecklande ska externa finansieringskällor bevakas och när tillfälle ges ska extern finansiering sökas för projekt som gynnar kommunens intentioner.

Bilaga 3. Nyckeltal miljö- och hälsoskyddsnämnden

Kund

Nr	Nyckeltal
K1a	NKI Miljöbalken företag
K1b	NKI Livsmedel företag
K1c	NKI Serveringstillstånd företag
K1d	NKI Miljöbalken övriga
K1e	NKI Livsmedel övriga
K2	NKI – Insatser hp Insikt
K3a	Återkoppling – Enskilt avlopp
K3b	Återkoppling - Värmepump
K3c	Återkoppling – Vattenverksamhet
K3d	Återkoppling – Anmälan
K3e	Återkoppling – Miljörapport
K3f	Återkoppling – Klagomål
K4a	Rådgivning – Budget och skuld
K4b	Rådgivning – Konsument
K4c	Rådgivning – Energi och klimat
K5	Rättssäkerhet (%)

Ekonomi

Nr	Nyckeltal
E1	Ram (tkr)
E2	Bokslut (tkr)
E3a	Intäkt – Nämnd (tkr)
E3b	Intäkt - Miljöbalken (tkr)
E3c	Intäkt - Livsmedelslagen (tkr)
E3d	Intäkt - Alkohollagen (tkr)
E4a	Kostnadstäckning - Nämnd (%)
E4b	Kostnadstäckning - Miljöbalken (%)
E4c	Kostnadstäckning - Livsmedel (%)
E4d	Kostnadstäckning - Alkohollagen (%)
E5	Intäkt för miljöbalkstillsyn per åa
E6	Intäkt för livsmedelskontroll per åa
E7	Debiterade tim. för miljöbalkstillsyn per åa
E8	Debiterade tim. för livsmedelskontroll per åa
E9a	Timtaxa miljöbalkstillsyn
E9b	Timtaxa livsmedelskontroll

Stadsbyggnadsförvaltningen
Besöksadress: Skolgatan 31A
Postadress: 901 84 Umeå
090-16 10 00
stab.shb@umea.se
www.umea.se

Verksamhet

Nr	Nyckeltal
V1a	Tillsynstillfällen miljöbalken (st)
V2a	Andel genomförd tillsyn miljöbalken (%)
V2b	Andel genomförd kontroll livsmedel (%)
V2c	Andel genomförd tillsyn serveringstillstånd (%)
V2d	Andel genomförd tillsyn tobak, folköl, receptfria läkemedel (%)
V2e	Andel genomförd receptfria läkemedel (%)
V3a	Livsmedel kontroll - Kontrolltillfällen
V3b	Livsmedel kontroll – Planerad (st)
V3c	Livsmedel kontroll - Uppföljande (st)
V3cd	Livsmedel kontroll - Oplanerad (st)
V4	Antal föreläggande och förbud (st)
V5	Antal tillsynsbesök miljöbalken per årsarbetskraft (st)
V6	Antal kontrollbesök livsmedel per årsarbetskraft (st)
V7a	Arbetsvolym – Registrerade livsmedelanläggningar per åa (st)
V7b	Arbetsvolym – Stadigvarande serveringstillstånd (st)
V7c	Arbetsvolym – Tillfälliga serveringstillstånd (st)
V7d	Arbetsvolym - Rådgivningar budget och skuld (st)
V7e	Arbetsvolym - Rådgivningar konsument (st)
V7f	Arbetsvolym - rådgivningar energi- och klimat (st)
V8	Åtalsanmälningar (st)
V9	Miljösanktionsavgifter (st)
V10a	Antalet identifierade objekt – Riskklass 1 (st)
V10b	Antalet identifierade objekt – Riskklass 2 (st)
V10c	Antalet identifierade objekt – Riskklass 3 (st)
V10d	Antalet identifierade objekt – Riskklass 4 (st)
V10e	Andel färdigsanerade objekt – Riskklass 1 (%)
V10f	Andel färdigsanerade objekt – Riskklass 2 (%)
V10g	Andel färdigsanerade objekt – Riskklass 3 (%)
V10h	Andel färdigsanerade objekt – Riskklass 4 (%)
V11a	Små avlopp – Antal totalt (st)
V11b	Små avlopp – Antal som uppfyller reningskrav enligt MB (st)
V11c	Små avlopp - Andel som uppfyller reningskrav enligt MB (%)

Stadsbyggnadsförvaltningen
Besöksadress: Skolgatan 31A
Postadress: 901 84 Umeå
090-16 10 00
stab.shb@umea.se
www.umea.se

Personal

Nr	Nyckeltal
P1	Sjukfrånvaro (%)
P2	Långtidsfriska (%)
P3	Heltidsanställda (%)
P4	Skyddsombud som genomgått grundutbildning (%)
P5	Chefer med max 30 medarbetare (%)
P6	Medarbetarenkäten index
P7	Personalomsättning (%)
P8	Anställda antal (st)
P9	Genusfördelning nämnd kvinnor/män (%)
P10	Medelålder (år)
P11	Åldersfördelning (antal i 10-årsklasser)
P12a P12b P12c	Årsarbetskrafter för miljöbalkstillsyn Årsarbetskrafter för livsmedelskontroll Årsarbetskrafter för tillsyn serveringstillstånd
P13a P13b P13c	Åa för miljöbalkstillsyn per 10 000 invånare Åa för livsmedelskontroll per 10 000 invånare Åa för tillsyn serveringstillstånd per 10 000 invånare

Stadsbyggnadsförvaltningen
Besöksadress: Skolgatan 31A
Postadress: 901 84 Umeå
090-16 10 00
stab.shb@umea.se
www.umea.se

Tjänsteskrivelse
Datum: 2026-11-05
Ärendenummer: 2026-309

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Internkontrollplan 2027

Förslag till beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att

1. Fastställa internkontrollplanen för år 2027
2. Beslutet ska direktjusteras

Ärendebeskrivning

Kommunens nämnder har internkontrollen till sin hjälp för att med rimlig säkerhet uppnå av kommunfullmäktiges fastställda mål de s.k. verksamhetskraven. Verksamhetskraven innebär att verksamheterna ska:

- hushålla väl med kommunens medel
- bedrivas effektivt
- bedrivas enligt gällande rätt
- redovisas på ett tillförlitligt och rättvisande sätt

Riskanalysen, det grundläggande momentet i internkontrollen, ska resultera i dokumentation av vilka dessa riskfyllda faktorer är och hur de ska åtgärdas och följas upp. Miljö- och hälsoskyddsnämnden har genomfört en riskanalys som underlag för internkontrollplanen för år 2027. Riskanalysen är en del av internkontrollplanen. Internkontrollplan för kommande verksamhetsår ska senast den 30 november överlämnas till kommunstyrelsen.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2026-11-05
Internkontrollplan 2027

Miljö- och hälsoskydd
Postadress: Umeå kommun, 901 84 Umeå
Besöksadress: Skolgatan 31A

www.umea.se
miljoochhalsoskydd@umea.se
090-16 10 00 (växel)

Beredningsansvariga

Fredrik Hedlund, Miljö- och hälsoskyddschef
Helen Nilsson, Stadsbyggnadsdirektör

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen, ksdiarium@umea.se

Fredrik Hedlund
Miljö- och hälsoskyddschef

Miljö- och hälsoskyddsnämnden - Internkontrollplan 2027

Nämnden ska i enlighet med kommunfullmäktiges riktlinjer för intern styrning och kontroll (KF 2011-05-26) samt i enlighet med kommunstyrelsens handledning (KS 2019-01-15) upprätta riskanalys och plan för intern kontroll för kommande verksamhetsår.

Definition av intern styrning och kontroll

Politiker och anställda har ledningsverktyget *Intern styrning och kontroll* till sin hjälp för att *med rimlig säkerhet* uppnå av kommunfullmäktige fastställda mål samt de så kallade verksamhetskraven. Verksamhetskraven innebär att verksamheterna ska:

- hushålla väl med kommunens medel
- bedrivas effektivt
- bedrivas enligt gällande rätt
- redovisas på ett tillförlitligt och rättvisande sätt

Intern kontroll ska ses som en del av verksamhets- och ekonomistyrningen och hjälpa till att styra verksamheten genom kontroll över de faktorer som kan hindra verksamheterna från att leva upp till verksamhetskrav och/eller nå sina mål. Riskanalysen ska resultera i dokumentation av vilka dessa risker är och hur de bör åtgärdas och kontrolleras.

Ansvar och organisation

Kommunfullmäktige fastställer riktlinjerna för hur kommunens interna kontroll ska bedrivas samt även nämndernas ansvar och befogenheter i ett nämndsreglemente.

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att tillse att det finns en god intern styrning och kontroll i kommunen. Kommunstyrelsen ska också vid behov föreslå förändringar av riktlinjerna.

Nämnderna har enligt kommunallagen det yttersta ansvaret inom sitt verksamhetsområde att se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att den fungerar på ett betryggande sätt. I riktlinjerna anges vidare bland annat att nämnderna ansvarar inför kommunfullmäktige för att uppnå de mål och åtaganden som fastställts i verksamhetsplan samt ovan nämnda verksamhetskrav. Av detta kommer att nämnden ansvarar för att:

- vara aktiv part i arbetet med intern styrning och kontroll samt löpande hålla sig uppdaterad om arbetet
- ställa tydliga krav på processen samt på underlag och rapporter för att genomföra och bedöma den interna kontrollen
- regler och anvisningar antas och efterlevs
- de anställda är väl förtrogna med syften och mål för verksamheten

Intern styrning och kontroll ska vara en integrerad del i nämndens verksamhetsplanering både vad gäller praktiskt arbete och rapportering.

Nämndens organisation för intern kontroll

Nämndens organisation för den interna kontrollen fördelas till förvaltnings- och avdelningschefer.

Riskinventering och riskanalys

Nämnden genomför årligen en riskinventering och riskanalys. Riskanalysen ska resultera i dokumentation av vilka riskerna är och hur ska åtgärdas och följas upp. Nämnden har genomfört en riskanalys inför 2027 utifrån en kommungemensam metodik. Riskerna får ett riskvärde utifrån sannolikhet och konsekvens enligt nedan.

Sannolikhet	Definition	Värde
Osannolik	Praktisk taget obefintlig risk att fel uppstår	1
Mindre sannolik	Mycket liten risk att fel uppstår	2
Möjlig	Det finns en möjlig risk att fel uppstår	3
Sannolik	Det är mycket troligt att fel uppstår	4

Konsekvens	Definition	Värde
Försumbar	Konsekvensen av ett fel är obetydlig för brukare, medborgare, besökare, kommunen och/eller övriga intressenter	1
Lindrig	Konsekvensen av ett fel är liten för brukare, medborgare, besökare, kommunen och/eller övriga intressenter	2
Kännbar	Konsekvensen av ett fel uppfattas som besvarande för brukare, medborgare, besökare, kommunen och/eller övriga intressenter	3
Allvarlig	konsekvensen av ett fel är så stor att felet inte får uppstå	4

Riskhantering

Utifrån den kommungemensamma modellen ska riskerna hanteras enligt nedan.

Riskvärde	Rekommendation till hur risken ska hanteras	Innebär
12-16	Minimera risk	Direkta och omfattande åtgärder ska finnas med i internkontrollplan
4-11	Reducera risk	Åtgärder för att minska risk ska finnas med i internkontrollplan
1-3	Acceptera risk	Inget agerande krävs – åtgärder tas ej med i internkontrollplan

Internkontrollplan

Risker med riskvärde mellan 4–16 ska finnas med i internkontrollplanen.
Internkontrollplanen för 2027 återfinns på följande sidor.

Umeå 2026-10-26

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Kompetensförsörjning				
R2 Riskvärde: 3x3=9	Svårigheter att rekrytera erfaren personal.	a. Fortsatt arbete mot den goda arbetsplatsen. b. Årlig revidering av kompetensförsörjningsplanen. c. Tydlig samverkan med Universitetet gällande möjligheten till praktikplatser, examensarbeten, sommaranställningar, etc.	HR-chef Avdelningschef	T3
R3 Riskvärde: 3x3=9	Svårigheter att behålla erfaren personal med nyckelkompetenser.	a. Arbeta utifrån framtagna OSA-handlingsplaner för att säkerställa en god arbetsmiljö. Kontinuerligt arbete med att förnya/förbättra kontorets fysiska miljö. b. Arbeta fram lönestrategier för avdelningens olika roller, för att möjliggöra attraktiv löneutveckling. c. Vid RUS-samtal säkerställa de personliga utvecklingsplanerna för respektive medarbetare.	Avdelningschef	T3

Arbetsmiljö				
R4 Riskvärde: 2x4=8	IT-system ligger nere eller är otillgängligt under längre tid.	a. Tydligt beskriva hantering av detta scenario i avdelningens krisledningsplan.	Avdelningschef	T3
R5 Riskvärde: 2x2=4	Risk för försämrad arbetsmiljö vid distansarbete.	a. Arbetsmiljöfrågan kopplat till distansavtal följas upp i samband med RUS-samtal och övriga avstämningssamtal med medarbetarna. b. Arbetsgivaren har i samband med skrivande av avtalet genomfört en riskbedömning, där det säkerställts att medarbetaren har en god arbetsmiljö samt de ergonomiska hjälpmedel som behövs kopplat till den digitala utrustningen	Avdelningschef	T3
R6 Riskvärde: 2x4=8	Risk för otillbörlig påverkan och bristande säkerhet.	a. Följa avdelningens rutin gällande hot och våld samt årligen lyfta denna samt diskutera dess innebörd i samband med enhets- och avdelningsmöten.	Avdelningschef	T3

R7 Riskvärde: 2x3=6	Brist på adekvat skyddsutrustning vid utomhusarbete och arbetsplatsbesök	a. Arbetet sker löpande efter fastställda rutiner. b. Riskbedömning per enhet uppdateras och följs upp vid ett antal ggr per år. c. Inköp sker vi samband med nyanställningar samt när skyddsutrustning blivit uttjänad.	Avdelningschef	T3
R8 Riskvärde: 3x3=9	Trafiksäkerhet	a. Årlig dialog gällande risker och trafiksäkerhet i samband med enhetsmöten	Avdelningschef	T3

Ekonomi				
R9 Riskvärde: 3x3=9	Avgiftsfinansierad verksamhet är inte självfinansierad.	a. Se över verksamheternas kostnadstäckningsgrad och avgifter. Uppföljning av debiterade timmar per åa.	Avdelningschef	T3
R10 Riskvärde: 3x3=9	Budget i obalans.	a. Handlingsplan ”Budget i balans”	Förvaltningschef	T1, T2, T3
R11 Riskvärde: 3x3=9	Regler för representation och gåvor följer inte Skatteverkets regler	a. Arbeta utifrån gällande rutiner. Följa upp via internkontroll i ekonomisystemet.	Avdelningschef	T3
R12 Riskvärde: 3x3=9	Förtroendeskada - mutor bestickning och jäv samt bisysslor, representation och gåvor	a. Årligen genomgång av förvaltningens rutin gällande mutor, bestickning och jäv	Avdelningschef	T3

Informationssäkerhet				
R13 Riskvärde: 3x3=9	Risk att medarbetare och nämnd ej har tillräcklig kunskap om gällande arbetssätt/lagstiftning.	a. Kontinuerlig översyn av rutiner för informationssäkerhet b. Erbjuda deltagande gällande årlig kommunövergripande utbildningsinsats kopplat till informationssäkerhet.	Avdelningschef	T3
R14 Riskvärde: 3x3=9	Sårbarhet vad gäller diarieföring och arkivering genom att det saknas möjlighet att leverera handlingar digitalt till Stadsarkivet/E-arkiv.	a. Rutiner finns men kontinuerlig översyn av rutiner och prioriteringar förordas.	Förvaltningschef	T3
R15 Riskvärde: 3x3=9	Risk att obehöriga får tillgång till data p.g.a. osäker datalagring av vissa handlingar	a. Hålla fortsatt dialog med system leverantören av diariesystemet, Sokigo, angående möjligheten att utveckla loggning av diarieaktivitet i systemet	Avdelningschef	T3

Uppföljningsrapport 2026

Uppföljning av *Renare luft i Umeå,* kommunens åtgärdsprogram för att uppfylla miljökvalitetsnormerna för kvävedioxid

UMEÅ KOMMUN

Sammanfattning

När miljökvalitetsnormerna för kvävedioxid överskrids behöver ett åtgärdsprogram upprättas. Umeå kommun har klarat årsmedelvärdet för kvävedioxid sedan 2012. Men på grund av överskridande av miljökvalitetsnormerna för tim- och dygnsmedelvärden på Västra Esplanaden så har åtgärdsprogram varit i kraft sedan 2015.

Trafiken på Västra Esplanaden har minskat jämfört med tidigare år. Både cykel- och gångbanor har förbättrats, och projekt och kampanjer genomförts för att främja hållbart resande.

Den stora byggnationen av Västra länken är klar och kommunen har tagit över väghållningsansvaret för vägarna innanför ringen. Detta medför bland annat trafikomledning av tung trafik från centrum.

För att utvärdera effekterna på luftkvalitén längs med de stora trafikkorridorerna har luftkvalitetsutredningar tagits fram för de kommande närliggande detaljplanerna. Analysen visar att de nya miljökvalitetsnormerna klaras för de nya detaljplanerna men att det finns risk att överskrida utvärderingströsklar och WHOs-riktlinje samt miljömål.

Under 2026 har även ett forsknings- och innovationsprojekt, GreenPulse, tillsammans med Vertisà, SLU och Umeå universitet etablerats på Västra Esplanaden. Pilotprojektet syftar till att undersöka hur luftkvalitet och biologisk mångfald kan förbättras genom att kombinera luftrenande mossor och pollinatörsvänliga växter i nordiskt klimat.

I början på 2027 kommer mätningarna på Västra Esplanaden visa om kommunen behöver ta fram ett nytt åtgärdsprogram för att förbättra luftkvalitén avseende NO2 och PM10 eller om det behövs en förebyggande luftkvalitetsstrategi.

Nuvarande miljökvalitetsnormer för kvävedioxid:

- Årsmedelvärdet för kvävedioxid ligger under gränsvärdet sedan 2012.
- Dygnsmedelvärdet ligger under gränsvärdet för perioden januari – augusti 2026.
- Timmedelvärdet ligger under gränsvärdet för perioden januari – augusti 2026.
- Övre utvärderingströskel för NO2 överskreds 13 av 7 tillåtna dygn, undre tröskeln överskreds 19 av 7 tillåtna dygn. Den nedre utvärderingströskeln överskreds 319 timmar av 175 tillåtna timmar.

Nya europeiska miljökvalitetsnormer för kvävedioxid från 2030:

- Årsmedelvärdet för kvävedioxid ligger under det föreslagna gränsvärdet på 20 µg/m3 och uppmättes till 15 µg/m3 för perioden januari – augusti 2026.
- Den föreslagna dygnsnormen på 50 µg/m3 har klarats för perioden januari – augusti 2026.
- Miljökvalitetsnormen, 200 µg/m3 får inte överskridas mer än en timme per år, klaras för perioden januari – augusti 2026.
- Utvärderingströskeln för kvävedioxid på 10 µg/m3 som årsmedel har överskridits för perioden januari – augusti 2026.)
- Den föreslagna utvärderingströskeln på 30 µg/m3 för partiklar (PM10) har överskridits 14 av 3 tillåtna dygn.

Innehåll

Sammanfattning 2

1. Inledning 5

2. Bakgrund 6

2.1 Mätstationer 6

2.2 Meteorologiska förhållanden 6

2.3 Infrastrukturella åtgärder 6

3. Effekter av genomförda åtgärder 7

3.1 Luftmätningar 7

3.1.1 Årsmedelvärde 7

3.1.2 Antal timmar över 200 µg/m3 8

Antal timmar över 200 µg/m3 8

3.1.3 Dygnsmedelvärde 9

3.1.4 Antal timmar över 90 µg/m^3 10

3.1.5 Partiklar 11

3.2 Trafikmätningar 12

3.2.1 Årsdygnstrafik (ÅDT) 12

3.2.2 Tung trafik 13

3.2.3 Personbilstrafik 13

3.2.4 Trafik av olika transportslag exklusive personbilar 14

4. Åtgärder 15

4.1 Fysisk planering 15

4.1.1 Färdigställa ringleden 15

4.1.2 Omvandla trafikleder innanför ringen 16

4.1.3 Översyn av trafiksignaler på Västra Esplanaden 16

4.1.4 Cykeltrafikprogram och Fotgängarprogram 17

4.1.5 Cykelbro mellan Lundåkern och Bölesholmarna 18

4.2 Beteendepåverkan 19

4.2.1 Mobility management 19

4.2.2 Kollektivtrafikprogram 22

4.2.3 Öka andelen hållbara resor inom kommunkoncernen 23

4.2.4 Översyn av snöhanteringen 23

4.2.5 Genomförande av parkeringsprogram 24

4.3 Renare resor 25

4.3.1 Elbussar 25

4.3.2 Information om tomgångskörning 25

4.3.3 Utredning och utbyggnad av laddinfrastruktur för elfordon....25

4.4 Önskvärda åtgärder....26

4.4.1 Gemensam pendlingsstrategi för Umeåregionen 26

4.4.2 Samarbete med universitet om luftkvalitet och biologisk mångfald....26

4.4.3 Utbyggd järnvägsinfrastruktur....26

4.4.4 Påverkansarbete....27

4.4.5 Teknikutveckling....27

4.4.6 ITS Umeå....27

1. Inledning

Umeå kommun har haft en stark tillväxt under mycket lång tid. Under de senaste åren har befolkningsutvecklingen i Umeå, som i många andra kommuner, varit svagare än under tidigare år.

Vid årsskiftet 2025/2026 hade Umeå 135 273 invånare. Antalet invånare ökade med 1024 personer under 2025. Under de senaste fem åren har Umeå haft en genomsnittlig befolkningstillväxt med nära 1 100 personer per år. Tillväxten förutsätter en attraktiv stad med en god livsmiljö för de som lever och verkar i staden. Luften i Umeå har blivit renare under de senaste åren och halterna av luftföroreningarna har sjunkit.

Det europeiska ramverket om luftkvalitet och renare luft i Europa har reviderats och gränsvärdena har skärpts.[1] Skärpningen innebär bland annat en halvering av nuvarande gränsvärden och de nya normerna gäller från och med år 2030.

En dålig luftkvalitet innebär negativa konsekvenser för människors hälsa, både på kort och på lång sikt. Framför allt har höga halter av kvävedioxid (NO2) varit ett problem i Umeå. NO2 har en negativ effekt på hälsan i form av försämrad lungfunktion och förvärrade astma- och allergireaktioner.

På grund av att Umeå överskred gällande miljökvalitetsnormer för kvävedioxid så fick Umeå kommun utarbeta ett åtgärdsprogram som fastställdes 2015-10-07.

Under 2026 har arbetet med att utvärdera effekterna på luftkvalitén längs med Västra Esplanaden startats. De stora trafikkorridorerna ska omvandlas och mer bebyggelse ska tillkomma samtidigt som luftkvalitén inte ska försämras. För de kommande närliggande detaljplanerna har luftkvalitetsutredningar tagits fram inför samråd.

Utredningarna visar att de nya miljökvalitetsnormerna klaras för de nya detaljplanerna men att det finns risk att överskrida utvärderingströsklar och WHOs-riktlinje samt miljömål.

I början på 2027 kommer mätningarna på Västra Esplanaden visar om kommunen behöver ta fram ett nytt åtgärdsprogram för att förbättra luftkvalitén avseende NO2 och PM10 eller om det behövs en förebyggande luftkvalitetsstrategi.

Bakgrundsbeskrivningar och information om åtgärder finns även i tidigare års rapporteringar samt i åtgärdsprogrammet ”Renare luft i Umeå” (se www.umea.se/luft).

[1] Naturvårdsverket 2025. EU:s luftkvalitetsdirektiv. https://www.naturvardsverket.se/amnesomraden/luft/internationellt-arbete-med-luft/eus-luftkvalitetsdirektiv/ (visat 2025-10-20)

2. Bakgrund

2.1 Mätstationer

Varje kommun är skyldig att kontrollera sin luftkvalitet i relation till de gällande miljökvalitetsnormerna och utvärderingströsklarna. Luftkvaliteten i Umeå är generellt god men vid Västra Esplanaden (väg 503, tidigare E4:an) har det förekommit överskridanden av utvärderingströsklar för kvävedioxid (NO2) och partiklar (PM10 och PM2,5). Därför finns en mätstation vid Västra Esplanaden som dygnet runt mäter halten av kvävedioxid (NO2) och partiklar (PM10 och PM2,5) i gaturummet. Mätplatsen uppfyller krav i enlighet med Naturvårdsverkets föreskrifter om kontroll av luftkvalitet.

För övriga delar av staden har halterna av kvävedioxid (NO2) och partiklar (PM10 och PM2,5) beräknats i modellen SIMAIR från SMHI. Beräkningsmodellen uppfyller kraven i Naturvårdsverkets föreskrifter om kontroll av luftkvalitet. Modellen visar i dagsläget ingen risk för överskridanden av miljökvalitetsnormer eller utvärderingströsklar varför inga ytterligare mätstationer inte bedöms nödvändiga.

För övriga ämnen som omfattas av miljökvalitetsnormerna för luft så är den objektiva bedömningen, i jämförelse med tidigare mätresultat inom Umeå och andra likvärdiga städer, att det inte föreligger någon anledning att tro att utvärderingströsklar överskrids. Den objektiva skattningen uppdateras årligen och eventuella provtagningskampanjer kan ingå som underlag för bedömning.

Utöver Umeå kommuns egna mätningar, vid Västra Esplanaden, så mäter IVL Svenska Miljöinstitutet urban bakgrundshalt av partiklar (PM2,5) i taknivå, vid förskolan Uven Öst på stan.

2.2 Meteorologiska förhållanden

Umeå har tydliga årstidsvariationer. Under den kalla årstiden förekommer ofta väderfenomenet inversion. Inversion beskriver en situation då temperaturen i luften ökar med höjden i stället för att minska, vilket annars är det normala. Den varma luften fungerar då som ett lock som förhindrar omblandning i luftvolymen. Inversion tillsammans med täta gaturum (gator som på båda sidor omges av höga byggnader) riskerar då att få en låg luftomsättning och att föroreningar som genereras av trafik inte kan ventileras bort på ett effektivt sätt. Under den kalla årstiden bidrar även kallstarter och dubbdäck till ökade utsläpp av både kvävedioxid och partiklar.

Samtliga förhöjda halter av kvävedioxid och partiklar vid Västra Esplanaden infaller under den kalla årstiden.

2.3 Infrastrukturella åtgärder

Kompletteringen av de centrala delarna av Umeå är en del av lösningen på luftproblematiken långsiktigt. Det möjliggör en stad som gynnar gång- och cykeltrafik och skapar en hög tillgänglighet. Kortsiktigt påverkar byggnationer av bostäder och verksamheter i Umeå trafikflödet i centrumfyrkanten. Genom att ringleden är nu på plats vidtas åtgärder innanför ringen för att omvandla Västra Esplanaden till en stadsgata. Detta tillsammans med resterande åtgärder i åtgärdsprogrammet förväntas leda till en minskad biltrafik till förmån för gång- och cykeltrafikanter samt kollektivtrafik.

3. Effekter av genomförda åtgärder

Eftersom flera av åtgärderna hänger samman och förstärker varandras effekter är det svårt att isolera vilken åtgärd som bidrar med vilken effekt. Därför fokuserar uppföljningen på programmets effekter som helhet. Den totala effekten följs upp genom mätning av luftkvalitet och trafikflöden på Västra Esplanaden.

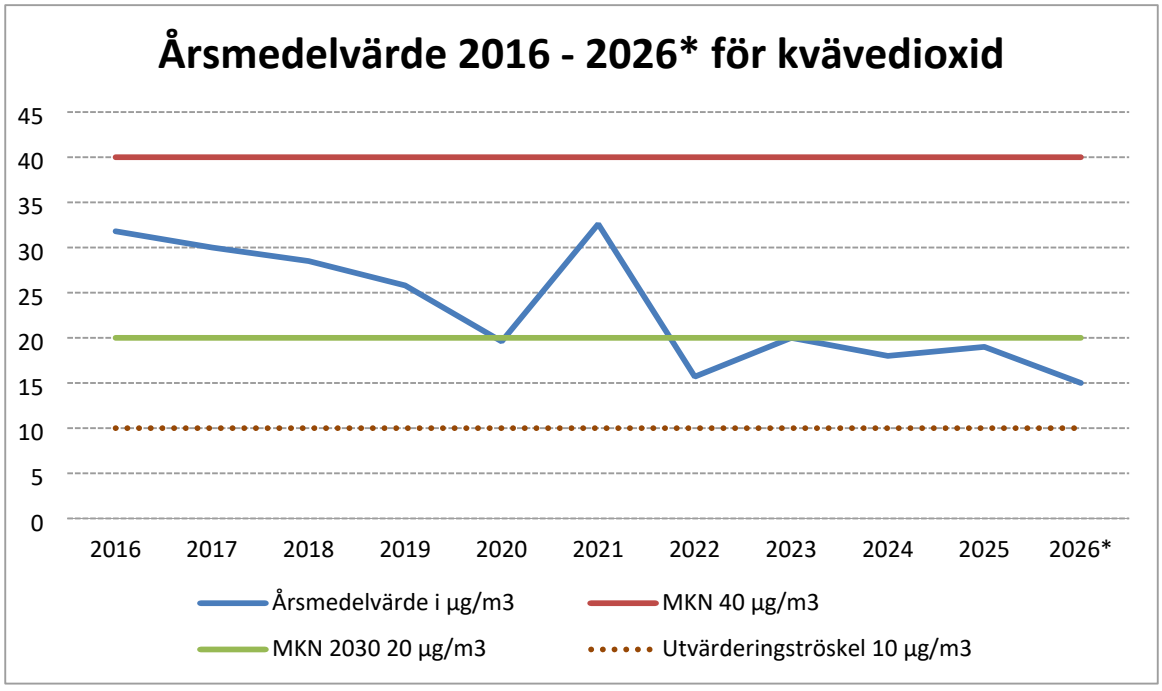
3.1 Luftmätningar

Uppmätta halter av kvävedioxid på års-, dygn- och timbasis för perioden 2016 – augusti 2026 visas i de följande avsnitten. Årsmedelvärdet för kvävedioxid ligger som tidigare år under gränsvärdet och uppfyller den svenska och den europeiska miljökvalitetsnormen (MKN). EU:s norm innebär att 200 µg/m3 max får överskridas 1 timme per år. Sedan 2022 har detta inte överskridits.

MKN för dygns och timmedelvärde har innehållits under perioden januari – augusti 2026. Däremot har utvärderingströsklar överträtts för både dygn- och timvärden.

3.1.1 Årsmedelvärde

Årsmedelvärdet för kvävedioxid får inte överstiga 40 µg/m^3 enligt nuvarande miljökvalitetsnormer.

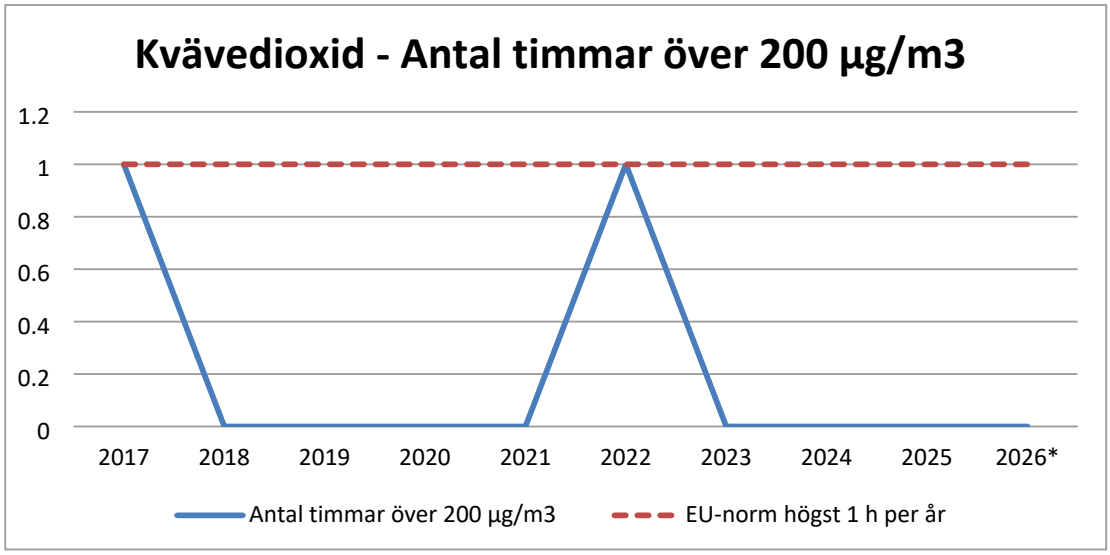
Figur 1: *Trend för kvävedioxid på Västra Esplanaden, årsmedelvärde 2016 – 2025. *Mätperioden för 2026 avser halva året, januari tom augusti.*

År	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026*
Årsmedelvärde (µg/m3)	31,8	30	28,5	25,8	19,6	32,6	15,7	20	18	19	15

Tabell 1: *Årsmedelvärde för kvävedioxid, 2016 – 2026*. *Mätperioden för 2026 avser januari till och med augusti.*

3.1.2 Antal timmar över 200 µg/m3

Enligt EU:s förslag till nya direktiv får 200 µg/m3 inte överskridas mer än 1 h/år.

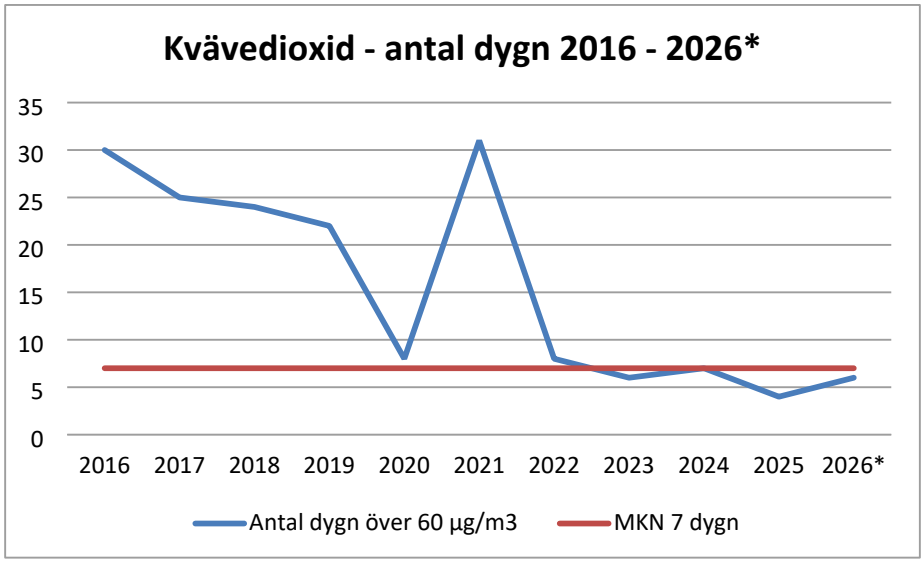
Figur 2: *Trend för kvävedioxid på Västra Esplanaden, antal timmar över 200 µg/m³, 2017 – 2026*. *Mätperioden för 2026 avser halva året, januari tom augusti.*

År	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026*
Antal timmar över 200 µg/m3	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0

Tabell 2: *Antal timmar över 200 µg/m³ (högst 1), 2017 – 2026*. *Mätperioden för 2026 avser januari tom augusti.*

3.1.3 Dygnsmedelvärde

Dygnsmedelvärdet för kvävedioxid får inte överstiga 60 µg/m^3 fler än 7 dygn per år.

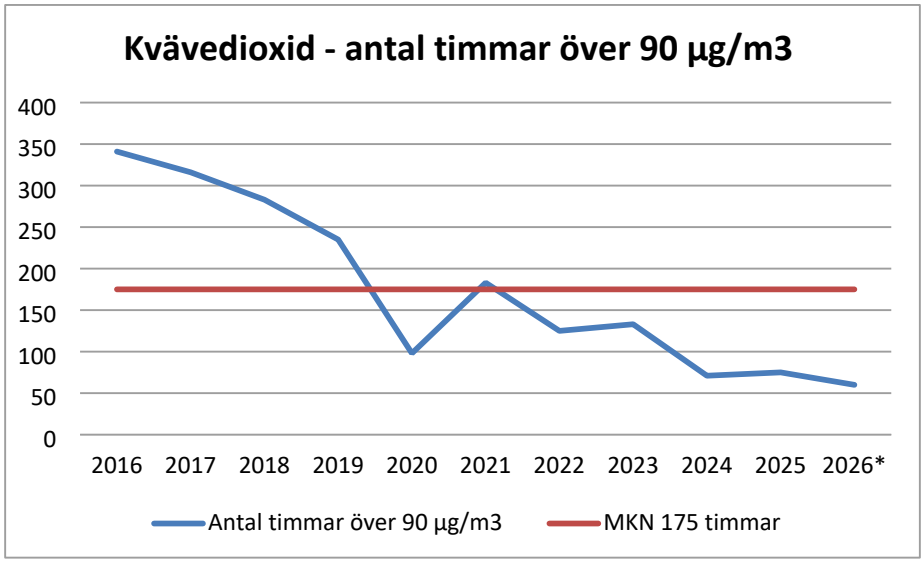
Figur 3: *Trend för kvävedioxid på Västra Esplanaden, antal dygn över norm, 2016 – 2026. *Mätperioden för 2026 avser halva året, januari tom augusti.*

År	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026*
Antal dygn med medelvärde över 60 µg/m3	30	25	24	22	8	31	8	6	7	4	6

Tabell 3: *Antal dygn som överskrider 60 µg/m^3 (högst 7). Röda siffror markerar överskridanden. *Mätperioden för 2026 avser januari till och med augusti.*

3.1.4 Antal timmar över 90 µg/m^3

Antal timmar över 90 µg/m^3 får inte överstiga 175 timmar.

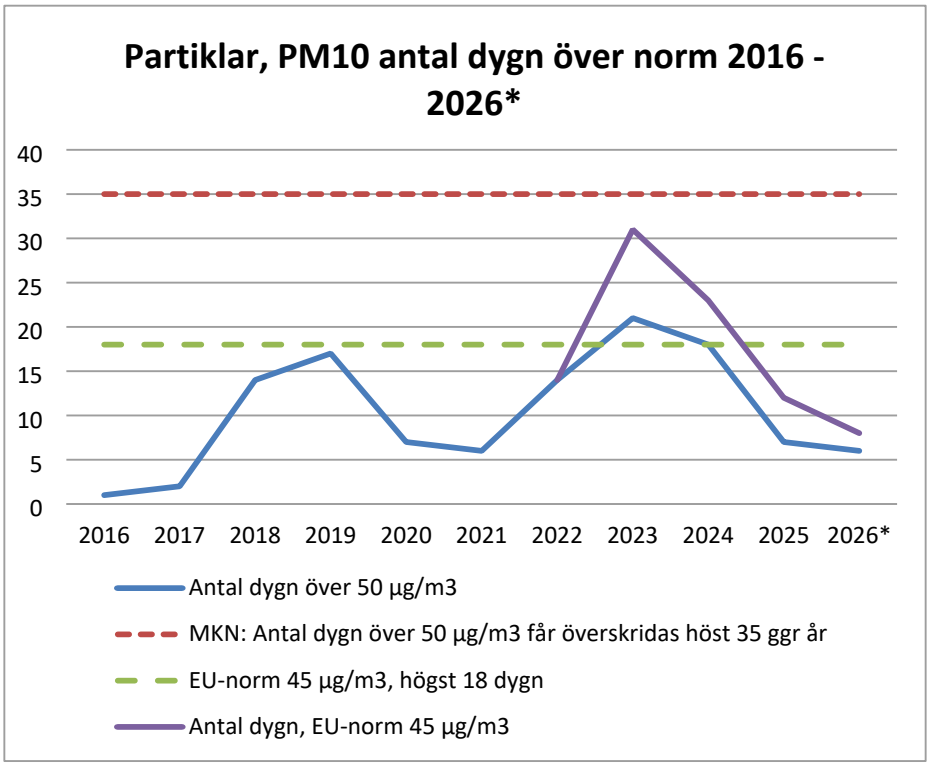
Figur 4: *Trend för kvävedioxid på Västra Esplanaden, antal timmar över 90 µg/m^3, 2016 – 2026*. *Mätperioden för 2026 avser halva året, januari tom augusti.*

År	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026*
Antal timmar som överskred MKN (90 µg/m3)	341	316	283	235	98	183	125	133	71	75	60

Tabell 4: *Antal timmar över 90 µg/m^3 (högst 175), 2016 – 2026*. Röd text markerar överskridanden. *Mätperioden för 2026 avser januari till och med augusti.*

3.1.5 Partiklar

I åtgärdsprogrammet hanteras inte partiklar PM10 eftersom miljökvalitetsnormen för dessa inte har överskridits, förutom för ett år (2013). Men en kortfattad lägesbild presenteras då åtgärder vidtas kontinuerligt av kommunen för att minska halterna av partiklar. Åtgärder som vidtas är bland annat dammbindning, rengöring av gator och bortkörning av smutsig snö.

Figur 5: *Trend för partiklar (PM10) på Västra Esplanaden, antal dygn över 50 ug/m^3, 2016–2026*. *Mätperioden för 2026 avser januari tom augusti. Antal dygn över 50 µg/m^3 får inte överstiga 35 dygn.*

År	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026*
Antal dygn PM10 över 50 µg/m3 per år	1	2	14	17	7	6	14	21	8	7	6

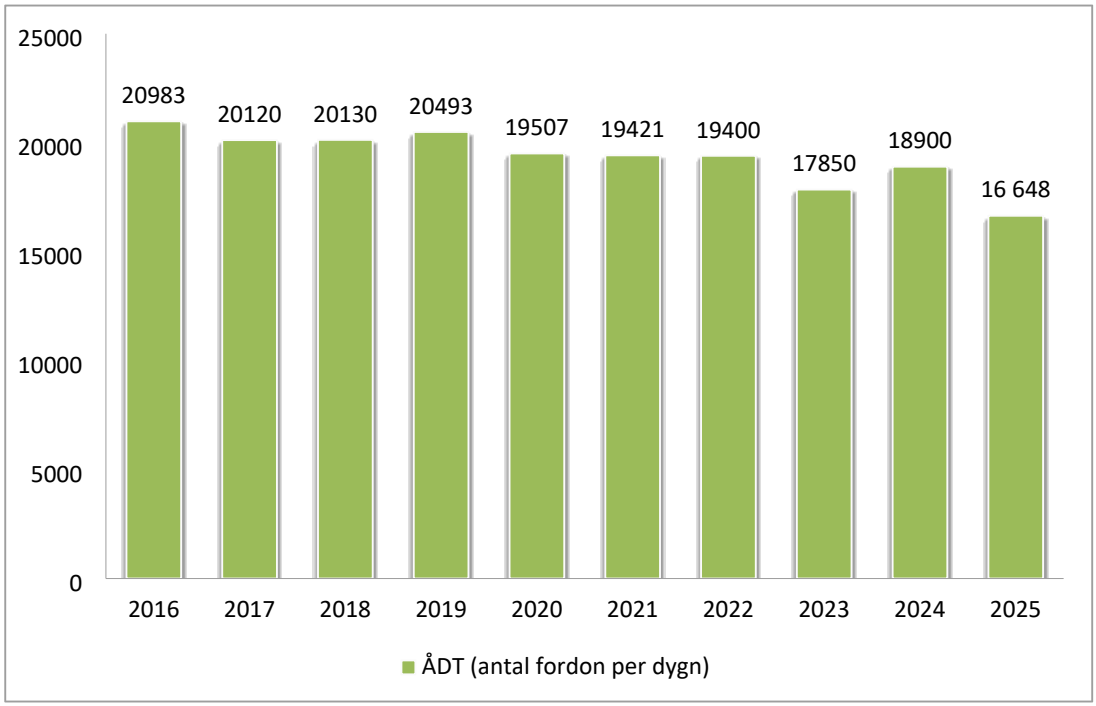
Tabell 5: *Antal timmar över 50 µg/m^3 (högst 35), 2016 – 2026*. *Mätperioden för 2026 avser januari tom augusti.*

3.2 Trafikmätningar

Årsdygnstrafiken för 2025 ligger på ca 16.648 fordon per dygn, detta är baserat på kontinuerliga mätningar från januari till december 2025. Andelen tung trafik ligger på 5,4 %. Jämfört med 2024 har både den tunga trafiken och personbilstrafiken minskat.

3.2.1 Årsdygnstrafik (ÅDT)

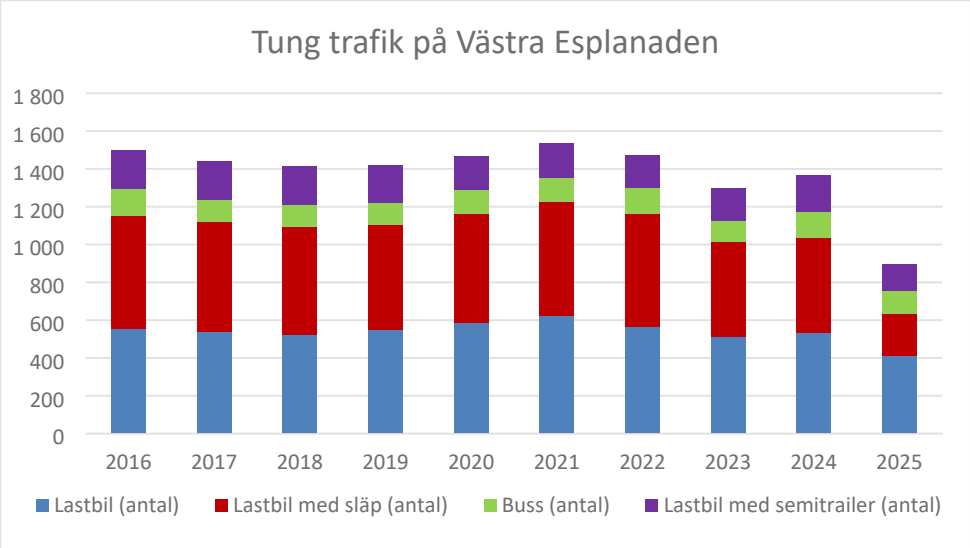
De senaste åren har trafiken på Västra Esplanaden minskat, dock med en något högre nivå 2024 än 2023 och 2025. Även om man betraktar trenden under en längre period så visar mätningarna att trafiken minskar. 2025 uppmättes det ca 16 650 fordon. Medeldygnstrafiken för Västra Esplanaden 2026 är beräknat på mätningar från januari tom augusti och är 17 532 fordon/dygn. En helårsmätning för 2026 är nödvändig för att kunna jämföra nivån med tidigare år.

Figur 6: *ÅDT (Årsdygnstrafik) på Västra Esplanaden 2016 – 2025. (ÅDT 2020 grundar sig på mätningar från januari till november.)*

3.2.2 Tung trafik

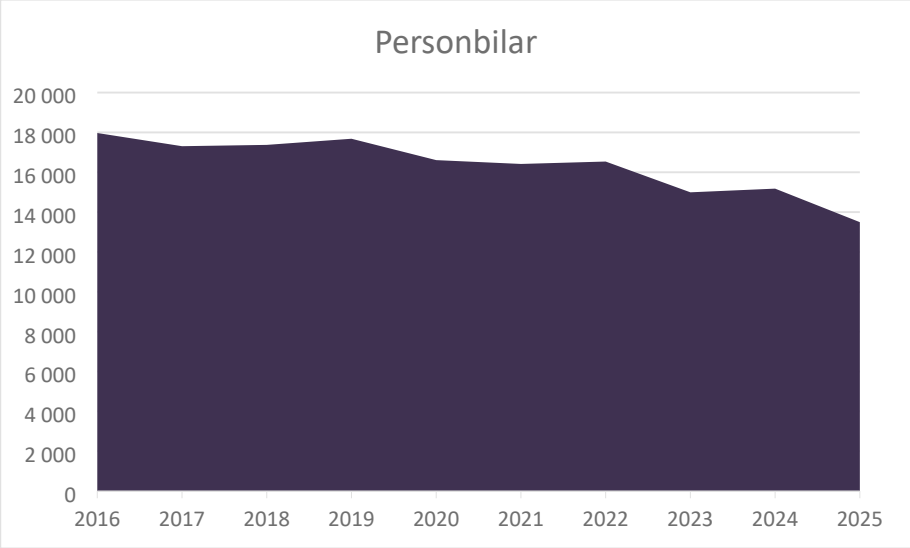
De senaste tre åren har antalet tunga fordon som lastbilar med släp eller semitrailer minskat på Västra Esplanaden. Minskningen beror huvudsakligen på öppnandet av Västra länken samt införandet av ett förbud för ekipage över 15 meter på Tegsbron. Detta innebär att större 24 meters fordon trafikerar Västra Esplanaden i betydligt mindre omfattning vilket framgår av den röda stapeln, minskningen är mindre för lastbilar upp till 15 meter, vilket den blå stapeln visar.

Figur 7: Tung trafik på Västra Esplanaden, 2016 till 2025.

3.2.3 Personbilstrafik

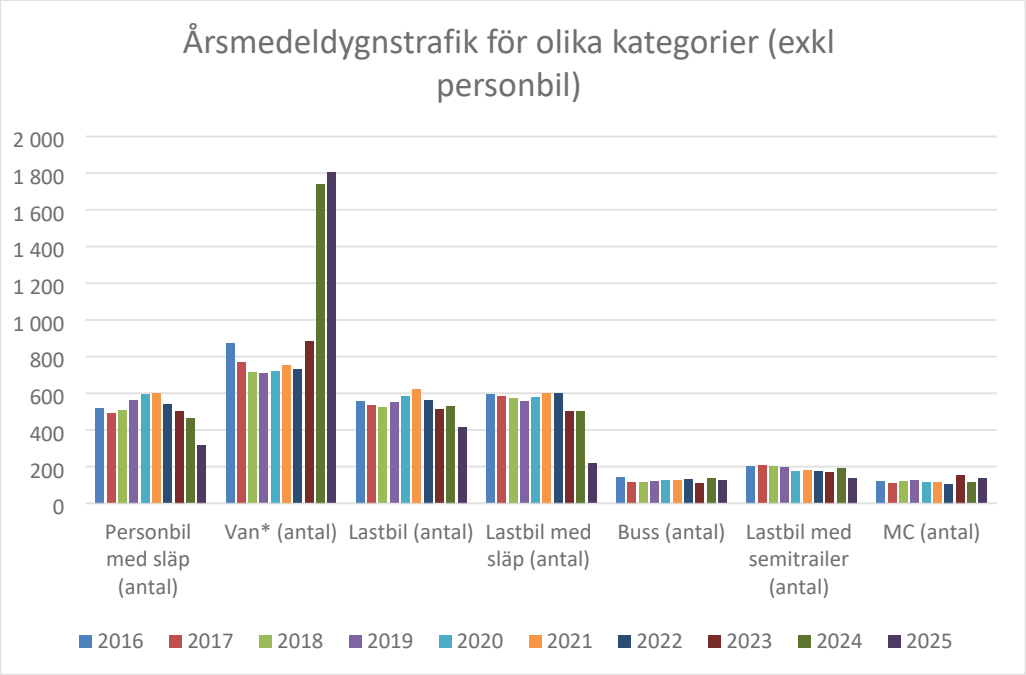
Personbilstrafiken på Västra Esplanaden visar på en nedåtgående trend om man betraktar hela tidsserien från 2016 till 2025.

Figur 8: *Personbilar på Västra Esplanaden, 2016 till 2025.*

3.2.4 Trafik av olika transportslag exklusive personbilar

Om man betraktar mätningen av de olika transportslagen över tid så varierar antalen lite generellt. När man ser på de sista tre åren bakåt i tiden så har fordonen som personbil med släp, buss, lastbil, lastbil med semitrailer eller släp minskat i antal som trafikerar Västra Esplanaden. Antal van och motorcykel har däremot ökat.

Figur 9: *Trafik av olika transportslag exkl. personbilar på Västra Esplanaden, 2016 till 2025. *Angående ökning av antal van så beror ökningen på en ny mätutrustning har installerats som uppfattar 86% rätt på van jämfört med 50% tidigare.*

4. Åtgärder

Åtgärdsprogrammet för att uppfylla miljökvalitetsnormerna för kvävedioxid innehåller många åtgärder av olika omfattning och karaktär. Åtgärderna är indelade i tre huvudkategorier: fysisk planering, beteendepåverkan och renare resor. Utöver dessa presenteras ett antal önskvärda åtgärder som inte är bindande men som kommunen arbetar vidare med.

Huvudkategori	Åtgärd	Status
Fysisk planering	Färdigställa ringleden	Klart
	Omvandla trafikleder innanför ringen	Pågående
	Översyn av trafiksignaler på Västra Esplanaden	Klart
	Cykeltrafikprogram	Antaget 2018
	Fotgängarprogram	Antaget 2019
	Cykelbro mellan Lundåkern och Bölesholmarna	Klart
Beteendepåverkan	Mobility management	Pågående
	Kollektivtrafikprogram	Antaget 2021
	Öka andelen hållbara resor inom kommunkoncernen	Pågående
	Översyn av snöhanteringen	Pågående
	Genomförande av parkeringsprogram	Pågående
Renare resor	Elbussar	Klart
	Information om tomgångskörning	Pågående
	Utredning och utbyggnad av laddinfrastruktur för elfordon	Pågående
Önskvärda åtgärder	Gemensam pendlingsstrategi för Umeåregionen	Pågående
	Forskning om luftkvalitet och hälsa	Pågående
	Utbyggd järnvägsinfrastruktur	Pågående
	Påverkansarbete	Pågående
	Teknikutveckling	Pågående
	ITS Umeå	Pågående

Tabell 6: *Sammanställning av åtgärder*

4.1 Fysisk planering

Fysisk planering handlar om både infrastruktur och bebyggelsestruktur och innefattar åtgärder som i första hand påverkar det fysiska rummet. Det handlar om att nyproducera, modifiera eller på annat sätt förändra förutsättningarna i det befintliga infrastrukturnätverket för att förbättra luftmiljön.

4.1.1 Färdigställa ringleden

Projektet med att bygga en ringled runt Umeå inleddes 1997 med huvudsyfte att förbättra luftkvaliteten i centrala Umeå där miljökvalitetsnormerna överskrids. Projektet syftade även till att förbättra trafiksäkerheten, öka framkomligheten och verka för tillväxt och stadsutveckling. Två av tre länkar i ringledssystemet färdigställdes och invigdes hösten 2012. Västra länken, den sista och för luftkvaliteten viktigaste pusselbiten, färdigställdes november 2024. Umeå kommun övertog väghållarskapet för de tidigare statliga vägarna innanför ringleden september 2025.

Västra länken blir en alternativ väg för genomfartstrafik i västra Umeå och möjliggör att åtgärder innanför ringleden kan vidtas. Detta ger förutsättningar för en omfördelning av trafikflödet för den tunga trafiken som står för en stor andel av utsläppen. När kommunen har ansvaret för vägarna innanför ringleden vidtas ytterligare åtgärder för att minska biltrafiken på Västra Esplanaden och längs övriga delar av tidigare väg 503. När åtgärden är genomförd förväntas trafikvolymen längst Västra Esplanaden minska med cirka 15 – 25 procent färre fordon per dygn.

Tidplan: Byggnationen av Västra länken påbörjades 2019 och färdigställdes november 2024. Kommunen övertog väghållaransvaret september 2025.

Effekt: Stor positiv effekt. Med Västra länken utbyggd förväntas trafikvolymen längs Västra Esplanaden minska med 15 – 25 procent per dygn. Minskningen av tung trafik väntas bli betydligt större än den allmänna minskningen av trafiken. Det är endast mindre lastbilar som tillåts köra igenom Västra Esplanaden och i de första jämförelser sågs det en minskning av tung trafik på 40 % på Tegsbron. Trafiken har hittills (augusti 2026) minskat med ca 10 % (lätt trafik) respektive 70 % (tung trafik) på Tegsbron, jämfört med 2024.

4.1.2 Omvandla trafikleder innanför ringen

De gamla trafiklederna planeras att byggas om till stadsgator och kompletteras med ny bebyggelse. Det skapar även möjligheter för kommunen att prioritera gång, cykel och kollektivtrafik i de centrala stråken genom Umeå. Det beslutade stadsutvecklingsprogrammet ger förutsättningar för att påbörja fördjupade utredningar, projektering och detaljplanering så att åtgärden kan verkställas. Mer information om programmet, se stadsutvecklingsprogram, innanför ringleden.

Syftet med åtgärden är förbättrad luftkvalitet, ökad trafiksäkerhet, minskade barriäreffekter och stadsutveckling.

Tidplan: Projektet har påbörjats under 2025 genom mindre fysiska åtgärder på Västra Esplanaden under 2025 och 2026.

Effekt: Stor positiv effekt. Trafikdämpande åtgärder i centrum som ett komplement till Västra länken minskar antalet fordon per dygn längs Västra Esplanaden med 25 – 35 procent jämfört med att inte genomföra åtgärden.

4.1.3 Översyn av trafiksignaler på Västra Esplanaden

Trafikverket gjorde en översyn av trafiksignalerna längs Västra Esplanaden under 2014 som var klar hösten 2015. Syftet var att justera inställningarna på trafiksignalerna utifrån vad som gav störst trafikdämpande effekter och därmed skapa en överförflyttning av trafik från centrum/väg 503 till den nya ringleden. Men också att begränsa framkomligheten för personbilstrafik samt tunga transporter utmed Västra Esplanaden utan att försämra framkomligheten för kollektivtrafiken.

Tidplan: Genomfört 2015.

Effekt: Liten effekt.

4.1.4 Cykeltrafikprogram och Fotgängarprogram

2018 och 2019 togs nya cykel- och fotgängarprogram fram och antogs av Kommunfullmäktige. Programmen syftar till att öka andelen resor som görs med cykel och till fots och ska verka för att öka andelen hållbara resor inom kommunen.

Mer information om programmen, se Cykeltrafikprogram för hållbar utveckling och Fotgängarprogram för Umeå.

Kommunen arbetar kontinuerligt för att öka antalet cyklister. Under 2026 har följande åtgärder genomförts:

- U-bike är en el-lådcykelpool för allmänheten och de två garagen är placerade på universitetsområdet och i centrala Umeå (Cykelstället). Under 2025 hade tjänsten nästan 350 unika användare och tillsammans lånade de lådcyklar vid drygt 3800 tillfällen. Utöver privatpersoner så finns det även möjlighet för företag och arbetsplatser att teckna abonnemang. Under 2026 har garaget på campusområdet fått en ny placering.
- Flera av de mobility management-åtgärder som beskrivs under kommande avsnitt bidrar till att öka andelen cyklister.
- Från och med 2020 följer kommunen upp arbetet med beteendepåverkan, gods, parkering, cykel, fotgängare, kollektivtrafik samt trafikmätningar i ett Mobilitetsbokslut. Bokslutet beskriver åtgärder, satsningar och nyckeltal, finns att läsa på denna webbsida: www.umea.se/mobilitetsbokslut
- Byggt ny gång- och cykelväg längs Nydalavägen, mellan Berghemsvägen och Strombergs väg.
- Breddning och förbättring av trafiksäkerheten längs gång- och cykelvägen från Axtorpsvägen till Nygatan för Maja Beskow-skolan. Tack vare breddningen har vi nu separerat fotgängarna från cyklister längs hela sträckan.
- Breddning och förbättrad trafiksäkerhet längs gång- och cykelvägen från tunneln under Tvistevägen fram till Akademileden.
- Förbättrat trafiksäkerheten för oskyddade trafikanter i korsningen Mårdvägen/Björnvägen.
- Förbättrat trafiksäkerheten vid övergångsstället över Riksvägen vid Yttersvängen och vidare bort mot Böleängsskolan.
- Installerat en ny typ av stöldsäker cykelparkering vid Umeå C.

Utöver de fysiska åtgärderna har vi under året genomfört en kurs i planering för fotgängare. Detta för att höja kunskapsnivån hos de som arbetar inom området och kursen anpassades efter Umeå kommuns behov och fokuserade bl.a. på tillgänglighet, vinterväghållning och gångtrafiknät.

Förutom att ovanstående aktiviteter bidrar till att öka andelen hållbart resande så syftar de även till att öka trafiksäkerheten.

Avseende cykelflöden mäts ett antal platser kontinuerligt för att kunna följa utvecklingen över tid. Platserna omringar de centrala stadsdelarna; Väst på stan, Centrumfyrkanten samt Öst på stan. Bland de 15 platserna finns Svingen samt Gamla bron. Sammanställningen av de senaste årens data visar på en ökning i passerande cyklister.

Tidplan: Löpande arbete.

Effekt: Medelstor effekt. Det är svårt att bedöma hur stor överflyttningen från bil till gång och cykel blir till följd av genomförande av ett cykeltrafikprogram samt ett fotgängarprogram. Enligt beräkningar i Simair minskar dock uppskattad kvävedioxidhalt med 1 procent om antalet fordon minskar med 5 procent.

4.1.5 Cykelbro mellan Lundåkern och Bölesholmarna

För att öka tillgängligheten för cykeltrafiken byggdes en cykelbro över Umeälven mellan Lundåkern och Bölesholmarna. Sammankopplingen av de två stadsdelarna möjliggör fler hållbara resor och skapar ett alternativ till arbetspendling med bil för västra och södra delarna av Umeå.

Tidplan: 2015 – 2020

Effekt: Medelstor effekt. Skapar ett alternativ till arbetspendling med bil för västra och södra delarna av Umeå. Kopplingen mellan stadsdelarna möjliggör även fler hållbara resor för andra typer av resor än pendling.

4.2 Beteendepåverkan

För att få ut önskad effekt av den fysiska planeringen och för att optimera det befintliga transportsystemet är det viktigt att arbeta med beteendepåverkan och trafikstyrning i olika varianter för att kunna öka andelen hållbara transporter och därigenom förbättra luftkvaliteten.

4.2.1 Mobility management

Umeå kommun började arbeta med mobility management redan år 2008. Att arbetet påbörjades så pass tidigt är en stor fördel eftersom beteendeförändringar vanligtvis tar lång tid att åstadkomma. Sedan 2008 har ett flertal mobility managementåtgärder genomförts i projektform, men från 2014 har även åtgärder genomförts inom ordinarie verksamhet.

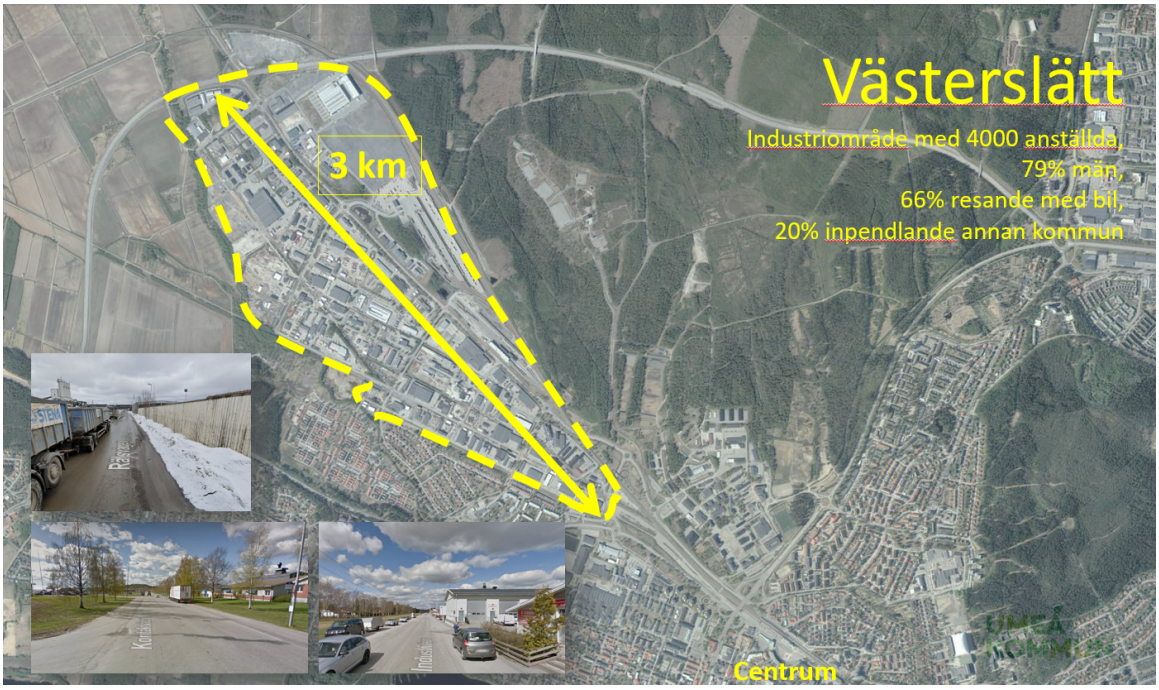
BATS: Hållbart resandeprojekt (EU) med fokus på vinterhalvåret

I november 2023 startade projektet Baltic Sea region active mobility solutions (BATS). Fokus är främst att öka och underlätta hållbart resande under vinterhalvåret. Flera europeiska städer och organisationer runt Östersjöregionen deltar. Under 2026 har olika aktiviteter genomförts:

- Umehoj är ett gratis lånesystem för elcyklar som har genomförts under projekttiden. Syftet är att människor som hittills inte provat en elcykel och funderar på att eventuellt köpa ska få möjlighet att testa gratis i tre veckor, för att se om det passar i deras vardag och förhoppningsvis byta ut fler bilresor. Elcyklarna är utplacerade på tre cykelbutiker i Umeå och bokas via Umeå kommuns hemsida. Under 2026 har ett nytt bokningssystem utvecklats för att förbättra tjänsten. Efterfrågan på elcyklarna är stor och enligt en uppföljning är det ca 25 % som tänker köpa en egen elcykel efter att ha testat en Umehoj under 2,5 vecka.
- Vinterspanarna genomfördes januari-mars där medborgare fick anmäla sig att bli vinterspanare och därmed vara kommunens extra ögon ute på vägarna och rapportera hur vinterväghållningen fungerar, speciellt på sin egna pendlingssträcka till jobbet. Aktiviteten har bidragit till många värdefulla synpunkter som har resulterat i förbättrad vinterväghållning. Den har även gett umeborna en ökad förståelse för hur vinterväghållningen i Umeå fungerar. Under aktiviteten arrangerades även en cykeltur med kommunens driftpersonal och entreprenörerna som sköter vinterväghållningen. Syftet med denna var att de skulle få uppleva hur det är att cykla på Umeås cykelvägar och diskutera eventuella förbättringsförslag.
- Projicerande vägmärken i form av separerade gång-och cykelskyltar sattes tidigare upp på Brogatan, Kungsgatan och Akademileden. Under 2026 kompletterades dessa på fler platser i Umeå; Dragongatan, Östra Kyrkogatan, Storgatan samt mellan Blå vägen och Hemvägen. Syftet är att tydliggöra vilken sida man går respektive cyklar på, när linjer i asfalten inte syns under snön. Vägmärket projiceras istället som en lampa som lyser i snön.
- Workshop tillsammans med Cykelfrämjandet (*Året runt i rörelse – verktyg för aktiv mobilitet*) Svenska kommuner bjöds in till workshopen där Umeå kommun presenterade genomförda åtgärder. Därefter testades ett verktyg som utvecklats inom projektet för att hjälpa kommuner att arbeta med aktiv mobilitet året runt.

Thriving Northern Mobility

Thriving Northern Mobility var en del av samarbetet Thriving Northern Cities, där fem kommuner i norra Sverige utvecklade ny kunskap om hållbart resande. Projekttiden var ursprungligen 2024-2028, men under hösten 2026 avslutades projektet av finansiären. I Umeå har vi under projekttiden kombinerat fysiska åtgärder i gaturummet med ett starkt fokus på normer kring resande och hur de skiljer sig mellan kvinnor och män. Under 2026 påbörjades ett uppdrag som tilldelades Trivector. En resvaneundersökning genomfördes för att få ett underlag som man sedan tänkte arbeta vidare med för att i nästa steg arbeta fram åtgärder tillsammans med företagen på Västerslätt. Uppdraget med resvaneundersökningen har slutförts under hösten 2026 och resultatet kommer att presenteras för företagen.

Figur 10: *Kartutsnitt för projektområde Västerslätt.*

Mobility management i gatubyggnadsprojekt

Tekniska nämnden har gett Gator och Parker i uppdrag att arbeta med mobility managementåtgärder i gatubyggnadsprojekt. Det projekt som valdes ut att börja arbeta med var Norra Obbolavägen där avstängningen innebar omledning av biltrafiken, kollektivtrafiken, cyklister och fotgängare. Inför avstängningen av vägen skickades information och en enkät ut till boende i området där de fick tycka till om vilka beteendepåverkande åtgärder som borde genomföras riktat till boende och förbipasserande. Under 2026 har en tävling genomförts och under hösten kommer utvalda testresenärer få ett periodkort för att prova på att åka kollektivt istället för att köra bil. Förslag på övriga åtgärder kommer att ses över och planeras under kommande år.

Löpande aktiviteter under året

Gå och cykla: Gå & Cykla till skolan arrangeras av Trafikkalendern, Sveriges största läromedel om barn och trafik riktat till årskurs F–6. Under två valfria veckor i september till oktober samlar deltagande skolor i Umeå in så många resepoäng som möjligt genom att gå, cykla eller resa kollektivt till och från skolan. Syftet med kampanjen är att främja hälsan hos barn och unga, bidra till en bättre miljö samt förbättra trafiksäkerheten i elevernas närmiljöer. Under 2026 har tio skolor deltagit i aktiviteten.

Samarbete med polisen: Umeå kommun fortsätter sitt samarbete med polisen med fokus på trafiksäkerhet och synlighet i trafiken, bland annat genom gemensamma aktiviteter. Under våren brukar en aktivitet genomföras i centrum tillsammans med polisen med fokus på trafikregler och trafiksäkerhet. Detta år kunde vi inte hitta en gemensam tid för detta så aktiviteten genomfördes var för sig. Under hösten delades däremot cykellysen och reflexer ut av kommunen och polisen då vi även informerade om vikten av att synas i trafiken.

Mobilitetsveckan infaller i september varje år och då anordnar Umeå kommun ett antal aktiviteter, både på egen hand och i samarbete med andra aktörer:

- Busskortsjakten – På sju busshållplatser i Umeå tätort fanns gömda 30-dagars busskort. Varje dag publicerades en ledtråd om vilken busshållplats man skulle leta på. Aktiviteten genomfördes i samarbete med Ultra och Länstrafiken.
- Cykellyse- och reflexkampanj med polisen – Med hösten och vintern kommer även mörka eftermiddagar och kvällar. Vi vill att Umeåborna ska gå och cykla säkert dygnet runt och då måste man synas. Tillsammans med polisen delade vi ut cykellysen och reflexer samt informerade om trafiksäkerhet och bötesbelopp.
- Information om Gå och cykla: Information på sociala medier för att få fler skolor att anmäla sig till aktiviteten som Trafikkalendern anordnar. Mer info: www.trafikkalendern.se
- Information om Umehoj: Information på sociala medier om ny bokningsperiod för Umehoj, vårt kostnadsfria utlåningssystem av elcyklar som vi erbjuder umeborna.
- Gratis serietidning på bibliotek: Serietidningen ”Min cykel & jag" (som vi varit med och tagit fram tillsammans med Svenska cykelstäder) delades ut på Umeås bibliotek.
- Tävling på sociala medier: Tävlingen "nominera din bästa gång- och cykelväg" publicerades på Facebook och Instagram och det kom in flera fina nomineringar.

Välkomstmässan: Gator och parker deltar årligen på Välkomstmässan för nya studenter på Umeå universitet. Syftet var att informera om trafiksäkerhet och hållbart resande i kommunen. Montern i tältet fick väldigt många besökare under dagen och majoriteten av besökarna deltog i tävlingarna som anordnades. Reflexer, cykellysen, sadeltrasor med mera delades ut under dagen.

Vintercyklingens dag och Cykelns dag: På fredag den 13 februari firades vintercyklingens dag och alla hjältar som cyklar och går. Vi vill inspirera till cykling även under vinterhalvåret och i samband med denna dag passar vi på att dela ut vinterrelaterade giveaways på Seniortorget, Umeå universitet och i Stadshusets reception. Information om kommens plogkarta publicerades i sociala medier. Med väl underhållna gång- och cykelvägar kan cykeln vara ett smidigt sätt att ta sig till arbete, studier eller fritidsaktiviteter även under vinterhalvåret. Den digitala plogkartan visar gång- och cykelvägarna som

vi har väghållaransvar för, samt vilka vägar som blivit plogade och halkbekämpade. Läs mer på: https://www.umea.se/vinter

Den 3 juni på Cykelns dag genomfördes en tävling som publicerades i sociala medier i samarbete med cykelbutiker, universitetet, seniortorget och Stadshusets reception. Temat var cykelhjälm så det var ett av priserna i tävlingen. Det fanns även möjlighet för barn att hämta ut serietidningen "Min cykel och jag" på Vävens bibliotek.

4.2.2 Kollektivtrafikprogram

Umeå kommuns mål är att andelen resor som görs med kollektivtrafik, cykel eller till fots tillsammans ska utgöra minst 65 procent av alla resor för boende inom Umeå tätort år 2025. För att nå denna målsättning är det av stor vikt att kollektivtrafikens konkurrenskraft stärks och att det sker på bekostnad av bilismens andel av resandet. 2021 antogs Umeå kommuns kollektivtrafikprogram. Kollektivtrafikprogrammets syfte är att förbättra för befintliga kollektivtrafikresenärer samt öka andelen kollektivt resande.

Tidplan: *2021 – 2025.*

Effekt: Medelstor effekt. Ett antagande om 5 procent minskad trafik på Västra Esplanaden har gjorts, vilket enligt beräkningar i Simair minskar kvävedioxidhalten med 1 procent.

Kollektivtrafikprogrammet syftar till att prioritera investeringar i stomlinjestråken samt att slå fast hur infrastrukturen i stråken bör utformas för att skapa en konkurrenskraftig kollektivtrafik. Programmets målår är 2025 och de flesta åtgärderna i programmet är genomförda. Exempel på genomförda åtgärder år 2024-2025 är ny busslinje från Umedalen till Ersboda via Västerslätt istället för Vasaplan, byggnation av väderskyddade cykelparkeringsplatser vid busshållplatser i tillväxtstråken samt framkomlighetsåtgärder för framför allt busstrafiken på stomlinje 8.

Exempel på genomförda åtgärder under 2026 är nytt hållplatsläge vid Regementet för linje 8, återställning av Västra Kyrkogatan med standardhöjning, nytt hållplatsläge Fabriksgatan är under arbete och ett förberedande arbete för en större omledning pgr av gatuombyggnation har utförts. Under 2026 pågår även ett förberedande arbete av översyn av hållplatser och större korsningar för att öka bussens framkomlighet.

Under 2026 har nya riktlinjer för hållplatser inom Umeå kommun har tagits fram och en inventering av busshållsplatser inom Umeås stadstrafik har utförts i syfte att identifera brister gällande hållplatsens tekniska utformning och tillgänglighet. En sammanställning och prioritering av dessa åtgärder har utförts. Länstrafiken inventerar övriga hållplatser inom kommunen under resterande del av 2026.

4.2.3 Öka andelen hållbara resor inom kommunkoncernen

Åtgärden syftar till att öka andelen hållbara resor inom kommunkoncernen. Umeå kommun inklusive de kommunala bolagen är en av stadens största arbetsgivare. Förutom att aktivt verka för en förbättrad luftmiljö så är det viktigt att Umeå kommun agerar som ett gott föredöme. Genom ett åtgärdspaket med 8 olika delåtgärder tas ett helhetsgrepp kring tjänsteresorna.

Under 2020 har en fordonsgrupp bildats och en fordonsansvarig utsetts, med uppgift att stötta verksamheterna vid ny anskaffning av fordon. En inventering av kommunens leasade fordon sker löpande.

Tidplan: 2015 – 2021

Effekt: Liten - medelstor effekt. Åtgärden har liten effekt på de totala utsläppen men det är viktigt att Umeå kommun som är en stor arbetsgivare agerar som ett gott föredöme.

4.2.4 Översyn av snöhanteringen

Vintertid är snöhanteringen en stor process som genererar många transporter i Umeå. I medeltal transporteras cirka 400 000 m^3 snö till de fyra snötipparna som finns i staden, vilket motsvarar cirka 20 000 lastbilslass. Åtgärden som syftar till att minska transportbehovet innebär en översyn av:

- *Lokalisering av snöupplag*
  En översyn av ny placering av permanenta snötippar har påbörjats. Huvuddelen av alla snötransporter från centrum sker längs väg 507 och väg 503. Under 2019 har snötippen som var placerad i Röbäck stängts. Detta har gjort att behovet med att hitta ytor för nya permanenta snötippar har ökat ytterligare. En ny yta för snötipp på Bergsboda har blivit färdigställd och kommer att börja användas vintern 2021 – 2022.

- *Tider för bortforsling i förhållande till tider med höga luftföroreningshalter*
  Snö har körts bort från gator direkt efter plogning delvis för att minska partikelhalterna i luften. På väg 503 utförs transporter av snö av Trafikverket under natt och tidig morgon efter utförd plogning. Det innebär ett rationellt och tidsbesparande arbete vilket i sin tur innebär en så låg miljöpåverkan som möjligt. Arbetet har genomförts under flera år men mer frekvent sedan 2012.

- *Behov av utrymmen för snöupplag i en förtätad stad*
  En inventering av tillfälliga snöupplag, det vill säga snöhögar i väntan på borttransport, har skett inom centrumfyrkanten. Platserna är lokaliserade så att så korta transporter som möjligt sker för att transportera dit snön och samtidigt en så rationell borttransport som möjligt. Dock har en förtätad stadskärna inneburit att ytor som används för tillfälliga snöupplag ständigt minskar, vilket gör att platserna för tillfälliga snöupplag förändras varje vinter.

Tidplan: Löpande arbete

Effekt: Medelstor effekt.

4.2.5 Genomförande av parkeringsprogram

Utifrån de strategier som beslutats i de fördjupade översiktsplanerna har ett parkeringsprogram fastställts. Parkeringsprogrammet består av olika delåtgärder som syftar till att påverka transportsystemet i en hållbar riktning i centrala Umeå. Uppföljning av parkeringsprogrammet sker i Mobilitetsbokslutet. Merparten av åtgärderna i parkeringsprogrammet har genomförts. I dagsläget jobbas det med att uppdatera parkeringsreservaten i översiktsplanen.

En ny mobilitetsnorm har antagits av KF hösten 2026. Syftet med mobilitetsnormen är att skapa möjlighet för omställning till hållbart resande samt att ge förutsättningar för att nå kommunens mål om hållbar tillväxt med sikte på 200 000 invånare år 2050. Detta görs genom att bland annat främja etableringen av mobilitetstjänster i Umeå samt skapa förutsättningar för reduktion av antalet parkeringsplatser och på så vis minska den relativa attraktiviteten för bilen. Under 2027 arbetar vi med att ta fram en trafik- och mobilitetsplan som ska ersätta trafikprogrammen, t ex parkeringsprogrammet.

Tidplan: Löpande arbete.

Effekt: Medelstor effekt. Undersökningar visar att så mycket som 10 – 40 procent av trafiken i de större städernas kärnor utgörs av bilister som letar efter en parkeringsplats. Bilister som söker efter parkering tillhör i allmänhet en grupp som kör långsamt och bidrar till ett ineffektivt utnyttjande av vägarna, ökar trängseln och köerna på gatorna samt genererar en större mängd utsläpp och föroreningar. Detta blir extra viktigt i och med att antalet parkeringsplatser minskas. Genom att prioritera cykelparkeringar ökar cykelns konkurrenskraft gentemot bilen.

4.3 Renare resor

För att transporterna i Umeå ska släppa ut så lite luftföroreningar som möjligt är det viktigt att främja den teknikutveckling som sker inom fordonssektorn.

4.3.1 Elbussar

Resandet med kollektivtrafiken ökar vilket är positivt eftersom det innebär stora fördelar för miljön jämfört med den biltrafik som den ersätter. Men det bidrar även till fler tunga fordon i omlopp vilket aktualiserar bussarnas miljöpåverkan. För att minska bullernivåerna och utsläppen från kollektivtrafiken så kommer Umeås stadsbusstrafik vara helt eldriven from sommaren 2026.

Tidplan: Klart.

Effekt: Stor effekt. Beräkningar visar att ett byte från dieselbussar till fullelektriska bussar på Västra Esplanaden kan ge en minskning av årsmedelvärdet för kvävedioxid med mellan fem och sju procent beroende på prognosantagande.

4.3.2 Information om tomgångskörning

Uppskyltning av tomgångskörningsförbud har satts upp på 10 platser i Umeå. Tanken är att skyltarna ska omplaceras vid behov, vilket skett under 2018, 2019 och 2020.

Tidplan: Löpande arbete.

Effekt: Liten effekt.

4.3.3 Utredning och utbyggnad av laddinfrastruktur för elfordon

Under perioden januari 2026 – oktober 2026 har Umeå Energi haft 993 laddningar med en energiåtgång på 27 200 kWh på publika laddstationer runt om i regionen.

Umeå Energi har under året succesivt tagit bort laddstationer och har endast kvar en snabbladdningstation för tung trafik på Godsvägen i Umeå Kommun. Anledningen till det är att nya elbilar de senaste åren har fått allt längre räckvidd och behöver ladda ”publikt” mer sällan. Fler har dessutom även tillgång till laddning där man bor och att många kommersiella aktörer har byggt publika snabbladdare i Umeå, så det finns väldigt gott om snabbladdare i Umeå.

Tidplan: Löpande arbete.

Effekt: Liten effekt. En utbyggd infrastruktur för elbilar är nödvändig för att fler ska välja att köpa elbilar.

4.4 Önskvärda åtgärder

De önskvärda åtgärder som presenteras är inte bindande men de uttrycker en viljeriktning att arbeta vidare för att skapa de bästa förutsättningarna för en bra luftmiljö i Umeå.

4.4.1 Gemensam pendlingsstrategi för Umeåregionen

Det vore önskvärt att utarbeta en pendlingsstrategi för hela Umeåregionen som främjar kombinationsresor och resande med hållbara transportslag.

4.4.2 Samarbete med universitet om luftkvalitet och biologisk mångfald

Sedan december 2025 driver Umeå kommun med samarbetspartners, GreenPulse, som är ett forsknings- och innovationsprojekt som utvecklar och testar ett nytt system för vertikal grönska anpassad till nordiskt klimat. Genom att kombinera luftrenande mossor och pollinatörsvänliga växter hoppas projektet förbättra luftkvaliteten och stärka biologisk mångfald.

Projektets pilotplats är Västra Esplanaden i Umeå, en hårt trafikerad gata med förhöjda kvävedioxidnivåer där tidigare mätdata gör det möjligt att utvärdera effekterna på luftkvalitet.

På sikt kan lösningen användas på andra platser i Umeå eller spridas till andra nordiska städer och bidra till mer motståndskraftiga urbana miljöer.

Projektet GreenPulse ligger i linje med EU:s och Sveriges satsningar på naturbaserade lösningar, biologisk mångfald och grönare städer.

GreenPulse har fått finansiering från Formas och är ett samarbete mellan Umeå kommun, Umeå universitet, Sveriges lantbruksuniversitet, Vertisà och ViSp. Projektet pågår till och med november 2027. Mer information, se https://www.umea.se/greenpulse .

4.4.3 Utbyggd järnvägsinfrastruktur

För att kunna flytta transporter från väg till järnväg så att utsläppen av kvävedioxid minskar så behöver järnvägskapaciteten säkerställas.

Norrbotniabanan

Järnvägsplaner har vunnit laga kraft för den första etappen av Norrbotniabanan mellan Umeå och Skellefteå. Sträckan Umeå – Dåva väntas vara klar för trafik 2027, och sträckan Dåva – Skellefteå 2036. Hela banan upp till Luleå ingår i den nationella transportplanen för 2026 – 2037 men med mindre än halva kostnaden är finansierad inom planperioden.

Stationslägen längs den första etappen mellan Umeå och Skellefteå är: Umeå, Sävar, Robertsfors, Bureå och Skellefteå. Mer information, se kommunens sida om Norrbotniabanan.

Aktuell tidplan för Norrbotniabanan

2020–2026	Byggnation Umeå–Dåva.
2025	Byggstart Dåva–Skellefteå skedde januari 2025.
2036	Trafikstart Umeå–Skellefteå.

4.4.4 Påverkansarbete

I arbetet med att uppnå en god luftmiljö har utmaningar som en kommun inte har rådighet över uppmärksammats. Exempelvis att personbilars reella utsläpp skiljer sig från de värden som fastslagits i utsläppsklassningarna samt att lätta lastbilar borde innefattas av bestämmelserna för miljözonen. Det har även visat sig att dieselbilar bidrar till mer luftföroreningar vid kalla temperaturer än vad som anges i Euro-klassningarna. Detta bör ses över för att kunna göra korrekta bedömningar av utsläppens framtida utveckling i Umeå. I remissvar och i kontakt med myndigheter i olika sammanhang så har kommunen uppmärksammat dessa utmaningar.

4.4.5 Teknikutveckling

Umeå kommun deltar i utvecklingsarbete av ny teknik som kan leda till minskade utsläpp. Det kan exempelvis gälla underhåll, nya typer av vägbeläggningar, eller ökad användning av elektriska arbetsmaskiner.

4.4.6 ITS Umeå

ITS står för Intelligenta transportsystem och innebär olika former av stöd i trafiken med hjälp av informationsteknologi. De fyra ITS skyltarna som finns utplacerade vid infarterna E4 och E12 till Umeå. Vid höga luftföroreningshalter vid mätstationen på Västra Esplanaden kan ett miljöbudskap om luftkvaliteten visas på infartsskyltarna. Syftet är att trafikanter ska uppmuntras att välja ringleden för att förbättra luften i centrala Umeå.

Uppföljningsrapport 2026, Uppföljning av Renare luft i Umeå, kommunens åtgärdsprogram för att uppfylla miljökvalitetsnormerna för kvävedioxid

2026-11-03

Medförfattare: Thomas Lundgren, Martin Bennmarker, John Bylund, Emma Petterson, Ida Lundström, Emma Johansson, Pelle Holmström.

Kontaktuppgifter:
Katharina Radloff, katharina.radloff@umea.se

Mer information:
Foto på framsidan: Fredrik Larsson
www.umea.se/luft

UMEÅ KOMMUN

Beslutsförteckning över delegerade ärenden - miljö- och hälsoskyddsnämn2026-11-19

Utdragsdatum2026-11-05

Ärenderubri Ärendenr.	Beslutsdatu	Utförd av	Beslutsnr	Beslut	Utfall	Anläggning eller Fastighet
Administrativt ärende - Revidering delegationsordning. Förvaltningschefens vidaredelegation						
2026-7818	2026-10-28	Helen Nilsson	2026-2903	Beslut		
Anmälan av försäljning av tobaksfria nikotinprodukter						ÖVERBODA 3:27
2026-7528	2026-10-20	Jenny Wallin	2026-2710	Anmälningsbeslut	Övrigt	
Anmälan av hälsoskyddsverksamhet - Yrkesmässig hygienisk verksamhet						FJÄLLSIPPAN 3
2026-7538	2026-10-21	Linnéa Förare	2026-2718	Anmälningsbeslut	Föreläggande om försiktighetsåtgärder	
Anmälan av hälsoskyddsverksamhet - Yrkesmässig hygienisk verksamhet						TRANDANSEN 3
2026-7228	2026-10-30	Linnéa Förare	2026-2830	Anmälningsbeslut	Föreläggande om försiktighetsåtgärder	
Anmälan av installation av värmepump - Bergvärme						Storliden 1:15, Värmepump
2026-7470	2026-10-12	Susanna Vainio	2026-2611	Anmälningsbeslut	Föreläggande om försiktighetsåtgärder	
Anmälan av installation av värmepump - Bergvärme						Sörmjöle 2:71, Värmepump
2026-7764	2026-10-23	Tina Enquist	2026-2737	Anmälningsbeslut	Föreläggande om försiktighetsåtgärder	
Anmälan av installation av värmepump - Bergvärme						SÖDRA MYRBÄCK 1:31
2026-5513	2026-10-13	Susanna Vainio	2026-2623	Beslut		
Anmälan av installation av värmepump - Bergvärme						Stöcke 8:25
2026-7747	2026-10-27	Tina Enquist	2026-2769	Anmälningsbeslut	Föreläggande om försiktighetsåtgärder	
Anmälan av installation av värmepump - Bergvärme						Skravelbäck 1:6, Värmepump
2026-7347	2026-10-01	Hilda Persson	2026-2500	Anmälningsbeslut	Föreläggande om försiktighetsåtgärder	

Ärenderubri Ärendenr.	Beslutsdatu	Utförd av	Beslutsnr	Beslut	Utfall	Anläggning eller Fastighet
Anmälan av installation av värmepump - Bergvärme 2026-5513	2026-10-12	Susanna Vainio	2026-2612	Anmälningsbeslut	Föreläggande om försiktighetsåtgärder	SÖDRA MYRBÄCK 1:31
Anmälan av installation av värmepump - Bergvärme 2026-7350	2026-10-01	Susanna Vainio	2026-2503	Anmälningsbeslut	Föreläggande om försiktighetsåtgärder	TREHÖRNINGEN 1:38, Värmepump
Anmälan av installation av värmepump - Bergvärme 2026-7534	2026-10-20	Joakim Linder	2026-2709	Anmälningsbeslut	Föreläggande om försiktighetsåtgärder	ÖVERBODA 23:2
Anmälan av installation av värmepump - Bergvärme 2026-7350	2026-10-02	Susanna Vainio	2026-2514	Beslut		TREHÖRNINGEN 1:38, Värmepump
Anmälan av installation av värmepump - Bergvärme 2026-5453	2026-10-07	Tina Enquist	2026-2565	Anmälningsbeslut	Föreläggande om försiktighetsåtgärder	BORGMÄSTAREN 20
Anmälan av installation av värmepump - Bergvärme 2026-5574	2026-10-23	Tina Enquist	2026-2742	Anmälningsbeslut	Föreläggande om försiktighetsåtgärder	Täfteå 3:107, Värmepump
Anmälan av installation av värmepump - Bergvärme 2026-7402	2026-10-06	Susanna Vainio	2026-2550	Anmälningsbeslut	Föreläggande om försiktighetsåtgärder	TAVELSJÖ 58:2, Värmepump
Anmälan av installation av värmepump - Bergvärme 2026-7694	2026-10-21	Joakim Linder	2026-2716	Anmälningsbeslut	Föreläggande om försiktighetsåtgärder	Svanen 6, Värmepump
Anmälan av installation av värmepump - Bergvärme 2026-7472	2026-10-15	Susanna Vainio	2026-2663	Anmälningsbeslut	Föreläggande om försiktighetsåtgärder	Sörmjöle 47:1, Värmepump
Anmälan av installation av värmepump - Bergvärme 2026-7554	2026-10-27	Tina Enquist	2026-2768	Anmälningsbeslut	Föreläggande om försiktighetsåtgärder	OBBOLA 22:158
Anmälan av installation av värmepump - Bergvärme 2026-7550	2026-10-22	Susanna Vainio	2026-2728	Anmälningsbeslut	Föreläggande om försiktighetsåtgärder	GUBBÖLE 2:6, Värmepump

Ärenderubri Ärendenr.	Beslutsdatu	Utförd av	Beslutsnr	Beslut	Utfall	Anläggning eller Fastighet
Anmälan av installation av värmepump - Bergvärme 2026-7487	2026-10-09	Susanna Vainio	2026-2593	Anmälningsbeslut	Föreläggande om försiktighetsåtgärder	FLURKMARK 1:43, Värmepump
Anmälan av installation av värmepump - Bergvärme 2026-7488	2026-10-09	Joakim Linder	2026-2589	Anmälningsbeslut	Föreläggande om försiktighetsåtgärder	MICKELTRÄSK 1:39, Värmepump
Anmälan av installation av värmepump - Bergvärme 2026-7503	2026-10-13	Susanna Vainio	2026-2617	Anmälningsbeslut	Föreläggande om försiktighetsåtgärder	INNERTAVLE 6:29, Värmepump
Anmälan av installation av värmepump - Bergvärme 2026-7539	2026-10-23	Tina Enquist	2026-2747	Anmälningsbeslut	Föreläggande om försiktighetsåtgärder	Stöcke 9:36, Värmepump
Anmälan av installation av värmepump - Bergvärme 2026-7390	2026-10-15	Susanna Vainio	2026-2664	Anmälningsbeslut	Föreläggande om försiktighetsåtgärder	Sävar 18:5
Anmälan av installation av värmepump - Bergvärme 2026-7605	2026-10-15	Susanna Vainio	2026-2668	Anmälningsbeslut	Föreläggande om försiktighetsåtgärder	HÅKMARK 6:2, Värmepump
Anmälan av installation av värmepump - Bergvärme 2026-5511	2026-10-23	Tina Enquist	2026-2740	Anmälningsbeslut	Föreläggande om försiktighetsåtgärder	Sävar 16:22, Värmepump
Anmälan av installation av värmepump - Bergvärme 2026-7195	2026-10-08	Tina Enquist	2026-2575	Anmälningsbeslut	Föreläggande om försiktighetsåtgärder	Sörböle 6:41, Värmepump
Anmälan av installation av värmepump - Bergvärme 2026-7286	2026-10-05	Hilda Persson	2026-2536	Anmälningsbeslut	Föreläggande om försiktighetsåtgärder	ARKITEKTEN 13, Värmepump
Anmälan av installation av värmepump - Bergvärme > 20 kW 2026-5635	2026-10-26	Susanna Vainio	2026-2763	Beslut		SOFIEHEM 3:1, Värmepump
Anmälan av installation av värmepump - Bergvärme > 20 kW 2026-7711	2026-10-30	Peter Östlund	2026-2838	Anmälningsbeslut	Föreläggande om försiktighetsåtgärder	RÖDÅ 3:33, Värmepump

Ärenderubri Ärendenr.	Beslutsdatu	Utförd av	Beslutsnr	Beslut	Utfall	Anläggning eller Fastighet
Anmälan av installation av värmepump - Jordvärme > 20 kW 2026-7325	2026-10-14	Susanna Vainio	2026-2649	Anmälningsbeslut	Föreläggande om försiktighetsåtgärder	Västerhiske 8:14, Värmepump
Anmälan av installation av värmepump - Sjövärme 2026-5419	2026-10-19	Joakim Linder	2026-2697	Anmälningsbeslut	Föreläggande om försiktighetsåtgärder	HÅKMARK 4:1
Anmälan av installation av värmepump - Sjövärme 2026-5419	2026-10-12	Joakim Linder	2026-2609	Beslut		HÅKMARK 4:1
Anmälan av miljöfarlig verksamhet - Anmälningspliktig verksamhet 2026-7124	2026-10-23	Hanna Beccau	2026-2733	Anmälningsbeslut	Föreläggande om försiktighetsåtgärder	Källaren 2
Anmälan av miljöfarlig verksamhet - Anmälningspliktig verksamhet 2026-878	2026-10-05	Lisa Jonsson	2026-2542	Anmälningsbeslut	Föreläggande om försiktighetsåtgärder	Aros Sysselsättning, GLIMMERN 2, Miljöfarlig verksamhet
Anmälan av miljöfarlig verksamhet - Ickefarligt avfall, anmälan om återvinning för anläggningsändamål 2026-7572	2026-10-26	Hilda Persson	2026-2757	Anmälningsbeslut	Föreläggande om försiktighetsåtgärder	SKRAVELSJÖ 1:7
Anmälan av miljöfarlig verksamhet avseende ändring 2026-5425	2026-10-14	Patrick Sandström	2026-2646	Beslut om avgift		INNERTAVLE 9:11
Anmälan av sanering av PCB - Sanering av PCB i byggnad 2026-7407	2026-10-12	Mathias Andersson	2026-2610	Anmälningsbeslut	Föreläggande om försiktighetsåtgärder	STADSLIDEN 6:6
Anmälan om avhjälpandeåtgärd för förorening 2026-2296	2026-10-23	Christina Hagman	2026-2749	Beslut om avgift		STADSLIDEN 6:6
Anmälan om avhjälpandeåtgärd för förorening 2025-2715	2026-10-28	Christina Hagman	2026-2810	Beslut om avgift		KÅDDIS 3:1
Anmälan om försäljning av folköl 2026-7529	2026-10-20	Jenny Wallin	2026-2707	Anmälningsbeslut	Övrigt	ÖVERBODA 3:27
Anmälan om lokal för catering till slutet sällskap 2026-7089	2026-10-05	Cecilia Vollan Johansson	2026-2535	Anmälningsbeslut	Ingen erinran	Kummin Restaurang Nolia, SÖMMEN 1, Övrig anläggning
Anmälan om personer med betydande inflytande 2026-5448	2026-10-28	Ida-Maria Hallberg	2026-2791	Anmälningsbeslut	Övrigt	Kårhuset Villan, SOFIEHEM 3:1, Övrig anläggning

Ärenderubri Ärendenr.	Beslutsdatu	Utförd av	Beslutsnr	Beslut	Utfall	Anläggning eller Fastighet
Anmälan om upphörande av serveringstillstånd 2026-7773	2026-10-28	Lina Lindberg	2026-2809	Anmälningsbeslut	Övrigt	Pizzeria Kärnan, TÖRELN 3, Övrig anläggning
Anmälan om upphörande av serveringstillstånd 2026-5022	2026-10-06	Cecilia Vollan Johansson	2026-2549	Anmälningsbeslut	Ingen erinran	E-puben, STADSLIDEN 6:6, Övrig anläggning
Anmälan om vattenverksamhet - Anlägga bro eller anlägga/byta trumma 2026-7439	2026-10-16	Björn Eriksson	2026-2681	Anmälningsbeslut	Föreläggande om försiktighetsåtgärder	SVALLET 1:15
Anmälan om vattenverksamhet - Grävning, schaktning, muddring, sprängning eller liknande 2026-7242	2026-10-08	Björn Eriksson	2026-2573	Anmälningsbeslut	Föreläggande om försiktighetsåtgärder	Umeå 8:11
Anmälan om vattenverksamhet - Nedläggning eller byte av kabel, rör eller ledning 2026-7265	2026-10-08	Björn Eriksson	2026-2570	Anmälningsbeslut	Föreläggande om försiktighetsåtgärder	DJÄKNEBÖLE 2:37
Anmälan om vattenverksamhet - Nedläggning eller byte av kabel, rör eller ledning 2026-5579	2026-10-02	Björn Eriksson	2026-2513	Anmälningsbeslut	Föreläggande om försiktighetsåtgärder	OBBOLA 23:240
Anmälan om vattenverksamhet - Strandskoning 2026-7080	2026-10-27	Björn Eriksson	2026-2778	Anmälningsbeslut	Föreläggande om försiktighetsåtgärder	ÖN 2:42
Anmälan om ändring av avloppsanläggning - Infiltration 2026-7467	2026-10-07	Mia Blomberg	2026-2557	Tillståndsbeslut	Beviljat med villkor	HÅKNÄS 4:16
Anmälan om ändring av avloppsanläggning - Markbädd 2026-2189	2026-10-28	Mia Blomberg	2026-2808	Beslut		DEGERNÄS 51:7, Enskilt avlopp
Anmälan om ändring av avloppsanläggning - Minireningsverk 2026-7709	2026-10-21	Erik Nilsson	2026-2714	Anmälningsbeslut	Föreläggande om försiktighetsåtgärder	Ström 10:11
Anmälan om ändring av tobakstillstånd 2026-7297	2026-10-08	Lina Lindberg	2026-2571	Anmälningsbeslut	Övrigt	Coop Huvudkontor, Konsumenten 3, Övrig anläggning
Anmälan om ändring av tobakstillstånd 2026-7405	2026-10-26	Lina Lindberg	2026-2762	Anmälningsbeslut	Övrigt	
Anmälan om ändring i serveringstillstånd 2026-2318	2026-10-14	Ida-Maria Hallberg	2026-2639	Tillståndsbeslut	Beviljat	Bishops Arms, ODIN 11, Övrig anläggning

Ärenderubri Ärendenr.	Beslutsdatu	Utförd av	Beslutsnr	Beslut	Utfall	Anläggning eller Fastighet
Anmälan om ändring i serveringstillstånd 2026-5342	2026-10-13	Karin Lindmark	2026-2632	Tillståndsbeslut	Beviljat	Bullens bar och bistro, VÄSTERTEG 40:2, Övrig anläggning
Ansökan 2026-7615	2026-10-22	Sabine Olsson	2026-2727	Beslut		Dåva deponi- och avfallsanläggning, NYSKOGEN 1:1, Miljöfarlig verksamhet
Ansökan om dispens från renhållningsordningen - Eget omhändertagande, matavfall 2026-7331	2026-10-01	Lisa Jonsson	2026-2498	Dispensbeslut	Beviljat med förbehåll	Stopet 2
Ansökan om dispens från renhållningsordningen - Eget omhändertagande, matavfall 2026-7611	2026-10-29	Lisa Jonsson	2026-2822	Dispensbeslut	Beviljat med förbehåll	Sörböle 3:28
Ansökan om dispens från renhållningsordningen - Eget omhändertagande, matavfall 2026-7204	2026-10-12	Lisa Jonsson	2026-2606	Dispensbeslut	Beviljat med förbehåll	Flaggan 12
Ansökan om dispens från renhållningsordningen - Eget omhändertagande, matavfall 2026-7473	2026-10-13	Lisa Jonsson	2026-2614	Dispensbeslut	Beviljat med förbehåll	Västansjö 1:7
Ansökan om dispens från renhållningsordningen - Eget omhändertagande, matavfall 2026-7808	2026-10-29	Lisa Jonsson	2026-2824	Dispensbeslut	Beviljat med förbehåll	Överboda 27:9
Ansökan om dispens från renhållningsordningen - Eget omhändertagande, matavfall 2026-7807	2026-10-30	Lisa Jonsson	2026-2835	Dispensbeslut	Beviljat med förbehåll	Ström 10:36
Ansökan om tillfälligt serveringstillstånd, allmänheten 2026-7573	2026-10-26	Karin Lindmark	2026-2765	Tillståndsbeslut	Beviljat	Umeågalan, SÖMMEN 1, Övrig anläggning
Ansökan om tillfälligt serveringstillstånd, allmänheten 2026-7346	2026-10-26	Karin Lindmark	2026-2766	Tillståndsbeslut	Beviljat	Umeågalan, SÖMMEN 1, Övrig anläggning
Ansökan om tillstånd enligt vattenskyddsföreskrifter - Värmepump 2026-5475	2026-10-19	Joakim Linder	2026-2695	Tillståndsbeslut	Beviljat med villkor	HÅKMARK 4:1
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp 2025-5268	2026-10-28	Nina Stenbacka	2026-2803	Beslut		Obbola 23:152, Enskilt avlopp
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - Infiltration 2026-1498	2026-10-09	Anna Eriksson	2026-2595	Beslut		Ytterkasamark 1:25, Enskilt avlopp
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - Infiltration 2026-1094	2026-10-09	Ellinor Jonsson	2026-2590	Tillståndsbeslut	Beviljat med villkor	DEGERNÄS 54:4, Enskilt avlopp
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - Infiltration 2026-1835	2026-10-07	Nina Stenbacka	2026-2560	Beslut		ÅHEDEN 3:19, Enskilt avlopp

Ärenderubri Ärendenr.	Beslutsdatu	Utförd av	Beslutsnr	Beslut	Utfall	Anläggning eller Fastighet
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - Infiltration 2026-901	2026-10-01	Nina Stenbacka	2026-2501	Tillståndsbeslut	Beviljat med villkor	HÖRNEÅ 8:503, Enskilt avlopp
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - Infiltration 2026-1232	2026-10-30	Mia Blomberg	2026-2837	Tillståndsbeslut	Beviljat med villkor	Haddingen 1:114, Enskilt avlopp
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - Infiltration 2026-1430	2026-10-08	Anna Eriksson	2026-2584	Tillståndsbeslut	Beviljat med villkor	Skravelbäck 1:6, Enskilt avlopp
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - Infiltration 2025-461	2026-10-27	Nina Stenbacka	2026-2776	Beslut om avvisning		ÄNGERSJÖ 3:39, Enskilt avlopp
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - Infiltration 2025-766	2026-10-02	Nina Stenbacka	2026-2521	Tillståndsbeslut	Beviljat med villkor	SÖRBÖLE 2:34, Enskilt avlopp
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - Infiltration 2026-4639	2026-10-28	Nina Stenbacka	2026-2790	Tillståndsbeslut	Beviljat med villkor	Ängersjö 3:62, Enskilt avlopp
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - Infiltration 2026-5159	2026-10-29	Anna Eriksson	2026-2815	Tillståndsbeslut	Beviljat med villkor	Hörneå 8:858, Enskilt avlopp
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - Infiltration med fosforfällning 2024-4877	2026-10-16	Per Uppsäll	2026-2682	Beslut		Sörmjöle 4:76, Enskilt avlopp
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - Infiltration med fosforfällning 2026-4630	2026-10-02	Anna Eriksson	2026-2524	Tillståndsbeslut	Beviljat med villkor	Norrmjöle 3:70, Enskilt avlopp
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - Infiltration med fosforfällning och marklov 2026-4816	2026-10-02	Erik Nilsson	2026-2516	Beslut		Sörmjöle 2:143, Enskilt avlopp
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - Infiltration med fosforfällning och marklov 2026-4816	2026-10-02	Erik Nilsson	2026-2515	Tillståndsbeslut	Beviljat med villkor	Sörmjöle 2:143, Enskilt avlopp
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - Infiltration och marklov 2025-2613	2026-10-07	Mia Blomberg	2026-2562	Beslut		Sörmjöle 2:207, Enskilt avlopp
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - Infiltration och marklov 2025-6353	2026-10-01	Erik Nilsson	2026-2494	Tillståndsbeslut	Beviljat med villkor	SÖRMJÖLE 3:68, Enskilt avlopp
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - Infiltration och marklov 2025-3615	2026-10-07	Nina Stenbacka	2026-2551	Beslut		Sörmjöle 1:63
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - Infiltration och marklov 2025-6353	2026-10-01	Erik Nilsson	2026-2495	Beslut		SÖRMJÖLE 3:68, Enskilt avlopp

Ärenderubri Ärendenr.	Beslutsdatu	Utförd av	Beslutsnr	Beslut	Utfall	Anläggning eller Fastighet
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - Markbädd 2025-5384	2026-10-08	Erik Nilsson	2026-2582	Tillståndsbeslut	Beviljat med villkor	Degernäs 10:39, Enskilt avlopp
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - Markbädd 2026-4755	2026-10-19	Mia Blomberg	2026-2694	Tillståndsbeslut	Beviljat med villkor	Stöcke 6:45
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - Minireningsverk 2025-526	2026-10-28	Ellinor Jonsson	2026-2798	Tillståndsbeslut	Beviljat med villkor	Norrmjöle 1:152, Enskilt avlopp
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - Minireningsverk 2026-4860	2026-10-19	Nina Stenbacka	2026-2685	Tillståndsbeslut	Beviljat med villkor	Norrbyn 1:28, Enskilt avlopp
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - Minireningsverk 2026-5097	2026-10-20	Nina Stenbacka	2026-2701	Tillståndsbeslut	Beviljat med villkor	Holmsund 5:6, Enskilt avlopp
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - Minireningsverk 2026-4504	2026-10-07	Nina Stenbacka	2026-2569	Tillståndsbeslut	Beviljat med villkor	NORRBYN 2:104, Enskilt avlopp
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - Minireningsverk fosforfilter 2023-2969	2026-10-15	Ellinor Jonsson	2026-2665	Beslut om avvisning		Åbyn 1:38, Enskilt avlopp
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - Minireningsverk fosforfilter 2025-4980	2026-10-07	Erik Nilsson	2026-2564	Tillståndsbeslut	Beviljat med villkor	Sörmjöle 2:24, Enskilt avlopp
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - Minireningsverk fosforfilter 2026-2550	2026-10-16	Nina Stenbacka	2026-2677	Tillståndsbeslut	Beviljat med villkor	Holmsund 7:47, Enskilt avlopp
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - Minireningsverk med fosforfällning 2026-428	2026-10-28	Nina Stenbacka	2026-2807	Beslut		SÖRMJÖLE 5:42
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - Minireningsverk med fosforfällning 2026-5428	2026-10-14	Ellinor Jonsson	2026-2650	Tillståndsbeslut	Beviljat med villkor	Ostnäs 1:64, Enskilt avlopp
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - Minireningsverk med fosforfällning 2026-1995	2026-10-28	Ellinor Jonsson	2026-2796	Tillståndsbeslut	Beviljat med villkor	HOLMSUND 5:46, Enskilt avlopp
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - Minireningsverk med fosforfällning 2026-1988	2026-10-27	Ellinor Jonsson	2026-2785	Tillståndsbeslut	Beviljat med villkor	Sörböle 6:42, Enskilt avlopp
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - Minireningsverk med fosforfällning 2025-6031	2026-10-26	Nina Stenbacka	2026-2760	Tillståndsbeslut	Beviljat med villkor	Holmsund 7:217, Enskilt avlopp
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - Minireningsverk med fosforfällning 2025-5940	2026-10-28	Nina Stenbacka	2026-2800	Beslut om avvisning		HOLMSUND 5:49, Enskilt avlopp

Ärenderubri Ärendenr.	Beslutsdatu	Utförd av	Beslutsnr	Beslut	Utfall	Anläggning eller Fastighet
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - Minireningsverk med fosforfällning 2026-4513	2026-10-27	Ellinor Jonsson	2026-2786	Tillståndsbeslut	Beviljat med villkor	Sörböle 6:21, Enskilt avlopp
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - Minireningsverk med fosforfällning 2026-1415	2026-10-07	Nina Stenbacka	2026-2567	Tillståndsbeslut	Beviljat med villkor	Sörmjöle 3:124, Enskilt avlopp
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - Minireningsverk med fosforfällning 2026-5143	2026-10-13	Nina Stenbacka	2026-2613	Tillståndsbeslut	Beviljat med villkor	NORRMJÖLE 5:12, Enskilt avlopp
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - Minireningsverk med fosforfällning 2026-4244	2026-10-23	Nina Stenbacka	2026-2744	Tillståndsbeslut	Beviljat med villkor	Norrmjöle 10:15, Enskilt avlopp
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - Minireningsverk och marklov 2026-1941	2026-10-27	Erik Nilsson	2026-2772	Beslut		Sörmjöle S:1, Enskilt avlopp
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - Minireningsverk och marklov 2026-1941	2026-10-27	Erik Nilsson	2026-2771	Tillståndsbeslut	Beviljat med villkor	Sörmjöle S:1, Enskilt avlopp
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - Sluten tank 2025-795	2026-10-28	Nina Stenbacka	2026-2805	Beslut om avvisning		Norrmjöle 1:260, Enskilt avlopp
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - Sluten tank samt BDT-anläggning 2024-2662	2026-10-19	Nina Stenbacka	2026-2690	Anmälningsbeslut	Föreläggande om försiktighetsåtgärder	Sörmjöle S:1, Enskilt avlopp
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - Sluten tank samt BDT-anläggning 2024-2662	2026-10-19	Nina Stenbacka	2026-2689	Tillståndsbeslut	Beviljat med villkor	Sörmjöle S:1, Enskilt avlopp
Begäran om utlämnande av allmän handling 2026-7597	2026-10-14	Angelica Frykholm	2026-2645	Beslut		
Händelsestyrd tillsyn 2026-7768	2026-10-21	Jenny Wallin	2026-2719	Beslut		Conrads kök, ELEMENTET 31, Övrig anläggning
Händelsestyrd tillsyn 2026-7510	2026-10-27	William Jonsson	2026-2783	Beslut om avgift		Kullagergrossisten, KEDJAN 9, Övrig anläggning
Händelsestyrd tillsyn 2026-4900	2026-10-01	Hilda Persson	2026-2507	Beslut om avgift		SCA Logistics AB, HOLMSUND 2:65, Miljöfarlig verksamhet
Händelsestyrd tillsyn 2026-5626	2026-10-20	Hanna Beccau	2026-2703	Beslut om avgift		Formen 6
Händelsestyrd tillsyn - Livsmedel 2026-5438	2026-10-15	Tomas Karlsson	2026-2651	Beslut om avgift		Fresh Grocery Shop , STIPENDIET 2, Livsmedelsanläggning

Ärenderubri Ärendenr.	Beslutsdatu	Utförd av	Beslutsnr	Beslut	Utfall	Anläggning eller Fastighet
Händelsestyrd tillsyn - Livsmedel 2026-7533	2026-10-29	Jenny Söderholm	2026-2819	Beslut om avgift		Hus 5, FORMEN 1, Livsmedelsanläggning
Incidentrapportering 2026-7665	2026-10-27	Fitsumberihu Gebrehiwot	2026-2767	Beslut om avgift		Storsjöskolan, HOLMSUND 2:48, Livsmedelsanläggning
Information om upphörande av verksamhet - Miljöfarlig verksamhet 2026-354	2026-10-07	Hanna Beccau	2026-2555	Beslut		Bilia Center Auto AB (Hall 2), Formen 6, Miljöfarlig verksamhet
Information om upphörande av verksamhet - Miljöfarlig verksamhet 2026-176	2026-10-28	Lisa Jonsson	2026-2789	Beslut		Vakins avfallslagring, ÖN 2:32, Miljöfarlig verksamhet
Information om upphörande av verksamhet - Miljöfarlig verksamhet 2026-4841	2026-10-14	Hanna Beccau	2026-2642	Beslut		Brännapulkan AB, ÖVERBODA 23:2, Miljöfarlig verksamhet
Information om upphörande av verksamhet - Miljöfarlig verksamhet 2026-7557	2026-10-15	Hanna Beccau	2026-2654	Beslut		Norrbottens bergteknik, RINGEN 15, Miljöfarlig verksamhet
Information om upphörande av verksamhet - Miljöfarlig verksamhet 2026-353	2026-10-14	Hanna Beccau	2026-2643	Beslut		Panncentral Volvo, BÖLEÅ 1:77, Miljöfarlig verksamhet
Klagomål hälsoskydd - Buller 2026-4930	2026-10-16	Amanda Jonsson	2026-2669	Beslut om avslut	Inget krav på åtgärd	GRÖNSTENEN 1
Klagomål hälsoskydd - Buller 2026-4671	2026-10-16	Linnéa Förare	2026-2680	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	Hörneå 37:11
Klagomål hälsoskydd - Inomhusmiljö, övrigt 2025-5912	2026-10-29	Daianna Minotta	2026-2814	Beslut om avgift		Plogen 19
Klagomål miljöskydd - Tips om nedskräpning 2023-3227	2026-10-19	William Jonsson	2026-2693	Beslut om avgift		Obbola 22:279
Klassning av anläggning/verksamhet 2026-7716	2026-10-20	Sarah Nilsson	2026-2699	Beslut om klassning		Ostvägen 147 Korttidsboende , KÄRNAN 1, Livsmedelsanläggning
Klassning av anläggning/verksamhet 2026-7604	2026-10-13	Sarah Nilsson	2026-2635	Beslut om klassning		Södra Umeå Ryttarförening, STÖCKSJÖ 18:29, Livsmedelsanläggning
Klassning av anläggning/verksamhet - Fastställande av kontrollfrekvens 2026-7785	2026-10-23	Jenny Söderholm	2026-2732	Beslut om klassning		Pubsson, VALE 18, Livsmedelsanläggning
Klassning av anläggning/verksamhet - Fastställande av kontrollfrekvens 2026-7852	2026-10-28	Tomas Karlsson	2026-2787	Beslut om klassning		Kuben Mariedal, BJÖRNJÄGAREN 3, Livsmedelsanläggning

Ärenderubri Ärendenr.	Beslutsdatu	Utförd av	Beslutsnr	Beslut	Utfall	Anläggning eller Fastighet
Klassning av anläggning/verksamhet - Fastställande av kontrollfrekvens 2026-7944	2026-10-30	Sarah Nilsson	2026-2829	Beslut om klassning		Ica Nära Västerslätt, NÄCKROSEN 4, Livsmedelsanläggning
Klassning av anläggning/verksamhet - Fastställande av kontrollfrekvens 2026-7561	2026-10-13	Carina Lindberg	2026-2619	Beslut om klassning		Restaurang Umestan, STADSLIDEN 3:10, Livsmedelsanläggning
Klassning av anläggning/verksamhet - Fastställande av kontrollfrekvens 2026-7748	2026-10-21	Jenny Söderholm	2026-2712	Beslut om klassning		Restaurang Trevligt, ELEMENTET 31, Livsmedelsanläggning
Klassning av anläggning/verksamhet - Fastställande av kontrollfrekvens 2026-7943	2026-10-30	Tobias Eriksson	2026-2826	Beslut om klassning		Pliktverket, ÄLVSBACKA 10, Livsmedelsanläggning
Klassning av anläggning/verksamhet - Fastställande av kontrollfrekvens 2026-7398	2026-10-05	Tomas Karlsson	2026-2537	Beslut om klassning		Tonka Strandgatan, Laxen 48, Livsmedelsanläggning
Klassning av anläggning/verksamhet - Fastställande av kontrollfrekvens 2026-7426	2026-10-05	Bia Nilsson	2026-2532	Beslut om klassning		Botsmarks skolas kök, BOTSMARK 30:1, Livsmedelsanläggning
Klassning av anläggning/verksamhet - Fastställande av kontrollfrekvens 2026-7420	2026-10-05	Carina Lindberg	2026-2531	Beslut om klassning		ICA Nära Hissjö, HISSJÖN 2:31, Livsmedelsanläggning
Klassning av anläggning/verksamhet - Fastställande av kontrollfrekvens 2026-7419	2026-10-05	Tomas Karlsson	2026-2530	Beslut om klassning		Tempcon Kabelvägen, ELEMENTET 2, Livsmedelsanläggning
Klassning av anläggning/verksamhet - Fastställande av kontrollfrekvens 2026-7543	2026-10-16	Bia Nilsson	2026-2670	Beslut om klassning		Jennys hud och hälsa, RIDDARBORGEN 2, Livsmedelsanläggning
Klassning av anläggning/verksamhet - Fastställande av kontrollfrekvens 2026-7414	2026-10-05	Tomas Karlsson	2026-2527	Beslut om klassning		Axtorpet Butik & Spel, MÅLET 1, Livsmedelsanläggning
Klassning av anläggning/verksamhet - Fastställande av kontrollfrekvens 2026-7574	2026-10-14	Tomas Karlsson	2026-2640	Beslut om klassning		Stora Coop Tomtebo, Fältspaten 2, Livsmedelsanläggning
Klassning av anläggning/verksamhet - Årlig avgift för tillsyn enligt miljöbalken 2026-7417	2026-10-21	Patrick Sandström	2026-2717	Beslut om klassning		HB Däck Br Bång AB, SINGELN 12, Miljöfarlig verksamhet
Klassning av anläggning/verksamhet - Årlig avgift för tillsyn enligt miljöbalken 2026-5533	2026-10-29	Daianna Minotta	2026-2817	Beslut om klassning		Studio Joy, Näckrosen 1, Hälsoskyddsverksamhet
Klassning av anläggning/verksamhet - Årlig avgift för tillsyn enligt miljöbalken 2026-7545	2026-10-28	Patrick Sandström	2026-2795	Beslut om klassning		Euromaster, FORMEN 4, Miljöfarlig verksamhet
Köldmediarapport - Årsrapport 2025 2026-1365	2026-10-28	Susanna Vainio	2026-2804	Beslut om avgift		Kyl- och Frysexpressen Nord AB, LAGRET 1, Köldmedieanläggning

Ärenderubri Ärendenr.	Beslutsdatu	Utförd av	Beslutsnr	Beslut	Utfall	Anläggning eller Fastighet
Miljösanktionsavgift 2026-7540	2026-10-27	Patrick Sandström	2026-2784	Beslut om miljösanktionsavgift		Byggbetong John Dahlgren AB, STÖCKSJÖ 21:37, Miljöfarlig verksamhet
Miljösanktionsavgift - Enskilt avlopp 2026-1493	2026-10-02	Erik Nilsson	2026-2518	Beslut om miljösanktionsavgift		SÖRMJÖLE 3:68, Enskilt avlopp
Miljösanktionsavgift - Enskilt avlopp 2026-4443	2026-10-07	Erik Nilsson	2026-2558	Beslut om miljösanktionsavgift		Åheden 2:3, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn 2019-1436	2026-10-19	Erika Lindgren	2026-2686	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	HOLMÖN 9:4
Planerad tillsyn 2026-2299	2026-10-23	Susanna Vainio	2026-2752	Beslut om avgift		Sandbäcksgärdet 2
Planerad tillsyn 2026-4394	2026-10-23	Susanna Vainio	2026-2751	Beslut om avgift		SINGELN 1
Planerad tillsyn 2026-2236	2026-10-23	Susanna Vainio	2026-2753	Beslut om avgift		Granngården AB, RÄLSBUSSEN 5, Miljöfarlig verksamhet
Planerad tillsyn - Förorenade områden 2023-3807	2026-10-28	Christina Hagman	2026-2811	Beslut om avgift		Tegelslagaren 5, TEGELSLAGAREN 5, Övrig anläggning
Planerad tillsyn - Förorenade områden - Ansvarsutredning 2025-2983	2026-10-09	Mathias Andersson	2026-2591	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	KAPRIFOLEN 3
Planerad tillsyn - Inventering industriområden 2026-5605	2026-10-23	Hanna Beccau	2026-2736	Beslut om avgift		Teglet 3
Planerad tillsyn - Inventering industriområden 2026-5603	2026-10-19	Hanna Beccau	2026-2696	Beslut om avgift		MÄRLAN 10
Planerad tillsyn - Inventering industriområden 2026-5527	2026-10-05	Patrick Sandström	2026-2528	Beslut om avgift		BW Fritid AB, SINGELN 23, Miljöfarlig verksamhet
Planerad tillsyn - Inventering industriområden 2026-6611	2026-10-30	Joakim Linder	2026-2834	Beslut om avgift		BRUKET 2
Planerad tillsyn - Inventering industriområden 2024-3121	2026-10-23	Hanna Beccau	2026-2741	Beslut om avgift		Märlan 6

Ärenderubri Ärendenr.	Beslutsdatu	Utförd av	Beslutsnr	Beslut	Utfall	Anläggning eller Fastighet
Planerad tillsyn - Inventering industriområden 2024-3059	2026-10-20	Hanna Beccau	2026-2704	Beslut om avgift		Sanden 5
Planerad tillsyn - Livsmedel 2026-5226	2026-10-14	Bia Nilsson	2026-2647	Beslut om avgift		Sävar skola, SÄVAR 67:1, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2026-5212	2026-10-16	Jenny Söderholm	2026-2674	Beslut om avgift		Västteg vård och omsorgsboende kök, Glosboken 1, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2026-5191	2026-10-12	Jenny Söderholm	2026-2608	Beslut om avgift		Hotell Björken, SOFIEHEM 3:12, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2026-7596	2026-10-15	Tobias Eriksson	2026-2653	Beslut om avgift		Bastard Burgers, FABRIKEN 9, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2026-7317	2026-10-06	Tomas Karlsson	2026-2543	Beslut om avgift		Tonka Strandgatan, Laxen 48, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2026-7392	2026-10-02	Sarah Nilsson	2026-2510	Beslut om avgift		Kungsgården produktionskök, KUNGSGÅRDEN 2, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2026-7541	2026-10-12	Sofia Blanch	2026-2607	Beslut om avgift		Umeå Stadsmission, VIDAR 2, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2026-7608	2026-10-13	Sarah Nilsson	2026-2636	Beslut om avgift		Södra Umeå Ryttarförening, STÖCKSJÖ 18:29, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2026-7629	2026-10-15	Carina Lindberg	2026-2662	Beslut om avgift		Gotthards Krog och Kulturbageriet, HEIMDAL 4, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2026-7399	2026-10-09	Tomas Karlsson	2026-2586	Beslut om avgift		Axtorpet Butik & Spel, MÅLET 1, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2026-7706	2026-10-28	Sofia Blanch	2026-2802	Beslut om avgift		Eurasia International, BALDER 8, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2026-7427	2026-10-05	Carina Lindberg	2026-2538	Beslut om avgift		ICA Nära Hissjö, HISSJÖN 2:31, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2026-7444	2026-10-13	Jenny Söderholm	2026-2618	Beslut om avgift		Nordstjärnans kök, STADSLIDEN 5:1, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2026-7673	2026-10-16	Sarah Nilsson	2026-2673	Beslut om avgift		OKQ8 Kronoparken, KRONOSKOGEN 4, Livsmedelsanläggning

Ärenderubri Ärendenr.	Beslutsdatu	Utförd av	Beslutsnr	Beslut	Utfall	Anläggning eller Fastighet
Planerad tillsyn - Livsmedel 2026-7457	2026-10-13	Tomas Karlsson	2026-2616	Beslut om avgift		Kebabnekajse , HÖKEN 14, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2026-7740	2026-10-22	Fitsumberihu Gebrehiwot	2026-2720	Beslut om avgift		Malala, KRAFTEN 11, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2026-7495	2026-10-12	Tomas Karlsson	2026-2602	Beslut om avgift		West Side, HÄGGEN 6, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2026-7701	2026-10-19	Jenny Söderholm	2026-2687	Beslut om avgift		Droskan, ÄLVSBACKA 9, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2026-7502	2026-10-09	Sarah Nilsson	2026-2587	Beslut om avgift		Förskolan Östermalms avdelningar, UVEN 18, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2026-7569	2026-10-13	Sofia Blanch	2026-2625	Beslut om avgift		Laure's Fika, KRAFTEN 11, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2026-7520	2026-10-09	Sarah Nilsson	2026-2599	Beslut om avgift		Förskolan Stöcke Paviljongen (Blomman/Bäret), STÖCKE 33:1, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2026-7136	2026-10-05	Jenny Söderholm	2026-2529	Beslut om avgift		Great Eastern, TÅNGEN 12, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2026-7568	2026-10-13	Carina Lindberg	2026-2627	Beslut om avgift		Restaurang Umestan, STADSLIDEN 3:10, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2026-7370	2026-10-01	Sarah Nilsson	2026-2496	Beslut om avgift		Rull Grill, VEVSTAKEN 9, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2026-7556	2026-10-14	Tomas Karlsson	2026-2641	Beslut om avgift		Stora Coop Tomtebo, Fältspaten 2, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2026-7560	2026-10-13	Bia Nilsson	2026-2631	Beslut om avgift		Dagbarnvårdare - pedagogisk omsorg, DRAGONEN 1, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2026-7456	2026-10-20	Fitsumberihu Gebrehiwot	2026-2706	Beslut om avgift		Lotus Asiatisk Restaurang, STIPENDIET 2, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2026-7650	2026-10-15	Carina Lindberg	2026-2667	Beslut om avgift		Sushi Time (Östra station), PERRONGEN 1, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2026-7949	2026-10-30	Sarah Nilsson	2026-2833	Beslut om avgift		Ica Nära Västerslätt, NÄCKROSEN 4, Livsmedelsanläggning

Ärenderubri Ärendenr.	Beslutsdatu	Utförd av	Beslutsnr	Beslut	Utfall	Anläggning eller Fastighet
Planerad tillsyn - Livsmedel 2026-7929	2026-10-30	Tobias Eriksson	2026-2832	Beslut om avgift		Pizzeria Alanya, MULBETET 4, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2026-7172	2026-10-09	Sarah Nilsson	2026-2600	Beslut om avgift		IKSU Spa, BACKEN 8:4, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2026-7216	2026-10-16	Jenny Söderholm	2026-2679	Beslut om avgift		Ramen Café , THOR 7, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2026-7909	2026-10-30	Tobias Eriksson	2026-2827	Beslut om avgift		Pliktverket, ÄLVSBACKA 10, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2026-7865	2026-10-28	Tobias Eriksson	2026-2801	Beslut om avgift		Produktionskök NUS Sodexo, SOFIEHEM 3:1, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2026-7236	2026-10-08	Fitsumberihu Gebrehiwot	2026-2578	Beslut om avgift		Coop Ålidhem, STIPENDIET 2, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2026-7842	2026-10-30	Tobias Eriksson	2026-2831	Beslut om avgift		Un Po d Italia, STIPENDIET 2, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2026-7266	2026-10-02	Tobias Eriksson	2026-2519	Beslut om avgift		Allstar Bar, IDUN 4, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2026-7834	2026-10-27	Sofia Blanch	2026-2779	Beslut om avgift		BERG & Co, Stenröset 9, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2026-7383	2026-10-22	Tobias Eriksson	2026-2726	Beslut om avgift		Kajutan Restaurang och Pizzeria, JUNGMANNEN 10, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2026-7794	2026-10-26	Tobias Eriksson	2026-2756	Beslut om avgift		Pizzeria Kärnan, TÖRELN 3, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2026-7733	2026-10-20	Tobias Eriksson	2026-2705	Beslut om avgift		Ängen, TRANDANSEN 3, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2026-7782	2026-10-23	Fitsumberihu Gebrehiwot	2026-2734	Beslut om avgift		Restaurang P5, HEIMDAL 4, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2026-7779	2026-10-22	Carina Lindberg	2026-2721	Beslut om avgift		ICA Gourmet, NJORD 23, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2026-7609	2026-10-13	Sarah Nilsson	2026-2637	Beslut om avgift		Lidl, Stipendiet 3, Livsmedelsanläggning

Ärenderubri Ärendenr.	Beslutsdatu	Utförd av	Beslutsnr	Beslut	Utfall	Anläggning eller Fastighet
Planerad tillsyn - Livsmedel 2026-7749	2026-10-21	Jenny Söderholm	2026-2713	Beslut om avgift		Restaurang Trevligt, ELEMENTET 31, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2026-7348	2026-10-01	Tomas Karlsson	2026-2490	Beslut om avgift		Harriets , SLÄGGAN 6, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2026-7746	2026-10-20	Sarah Nilsson	2026-2711	Beslut om avgift		Ostvägen 147 Korttidsboende , KÄRNAN 1, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2026-7357	2026-10-16	Bia Nilsson	2026-2672	Beslut om avgift		Jennys hud och hälsa, RIDDARBORGEN 2, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2026-7358	2026-10-01	Tobias Eriksson	2026-2493	Beslut om avgift		Charlies Kök, HÄRADSDOMAREN 3, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2026-7359	2026-10-01	Carina Lindberg	2026-2504	Beslut om avgift		Linneaskolan, RÖBÄCK 30:116, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2026-7393	2026-10-02	Sarah Nilsson	2026-2511	Beslut om avgift		Förskolan stengången avdelningar, FLINTAN 6, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2026-7641	2026-10-29	Tomas Karlsson	2026-2813	Beslut om avgift		Novas Krog, SKULD 4, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Serveringstillstånd - Inre tillsyn 2026-5254	2026-10-29	Lina Lindberg	2026-2816	Beslut om åtgärdskrav	Övrigt	Norrmjöle Golfrestaurang, NORRMJÖLE 1:198, Övrig anläggning
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 2023-6302	2026-10-01	Erika Lindgren	2026-2499	Beslut om avgift		Norrmjöle 1:46, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 2023-6296	2026-10-20	Emil Sperring	2026-2700	Beslut om avgift		NORRMJÖLE 5:90, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 2023-6219	2026-10-07	Erika Lindgren	2026-2552	Beslut om avgift		Norrmjöle 10:32, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 2023-6154	2026-10-12	Erika Lindgren	2026-2604	Beslut om avgift		NORRMJÖLE 2:32, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 2023-6115	2026-10-07	Erika Lindgren	2026-2559	Beslut om avgift		Norrmjöle 5:56, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 2023-5976	2026-10-08	Erika Lindgren	2026-2574	Beslut		Hörneå 8:537, Enskilt avlopp

Ärenderubri Ärendenr.	Beslutsdatu	Utförd av	Beslutsnr	Beslut	Utfall	Anläggning eller Fastighet
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 2023-5976	2026-10-07	Erika Lindgren	2026-2566	Beslut om avgift		Hörneå 8:537, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 2023-6311	2026-10-07	Erika Lindgren	2026-2556	Beslut om avgift		Norrmjöle 5:60, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 2023-6145	2026-10-13	Christina Robertsson	2026-2626	Beslut om avgift		NORRMJÖLE 4:10, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 2024-415	2026-10-07	Erika Lindgren	2026-2553	Beslut om avgift		Sörmjöle 2:150, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 2023-6329	2026-10-05	Erika Lindgren	2026-2525	Beslut om avgift		Norrmjöle 1:169, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 2023-6381	2026-10-05	Erika Lindgren	2026-2539	Beslut		Norrmjöle 3:11, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 2023-6381	2026-10-05	Erika Lindgren	2026-2541	Beslut om avgift		Norrmjöle 3:11, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 2023-6383	2026-10-15	Erika Lindgren	2026-2652	Beslut om avgift		Norrmjöle 5:51, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 2023-6615	2026-10-08	Erika Lindgren	2026-2577	Beslut om avgift		Sörmjöle 5:60, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 2023-6649	2026-10-09	Erika Lindgren	2026-2598	Beslut om avgift		Sörmjöle 3:17, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 2023-6808	2026-10-02	Erika Lindgren	2026-2512	Beslut om avgift		Sörmjöle S:1
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 2024-405	2026-10-07	Erika Lindgren	2026-2563	Beslut om avgift		Sörmjöle 2:164, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 2023-6510	2026-10-22	Emil Sperring	2026-2729	Beslut om avgift		Åheden 3:5, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 2025-1961	2026-10-13	Erika Lindgren	2026-2633	Beslut om avgift		ANSMARK 5:18, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn små avlopp 2025 2025-2176	2026-10-01	Christina Robertsson	2026-2502	Beslut om avgift		Degernäs 5:75, Enskilt avlopp

Ärenderubri Ärendenr.	Beslutsdatu	Utförd av	Beslutsnr	Beslut	Utfall	Anläggning eller Fastighet
Planerad tillsyn - Tillsyn små avlopp 2025 2025-3362	2026-10-16	Christina Robertsson	2026-2671	Beslut om avgift		Holmsund 4:72, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn små avlopp 2025 2025-3315	2026-10-15	Christina Robertsson	2026-2656	Beslut om avgift		HOLMSUND 6:35, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn små avlopp 2025 2025-3232	2026-10-13	Christina Robertsson	2026-2630	Beslut om avgift		Holmsund 6:176, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn små avlopp 2025 2025-3185	2026-10-28	Christina Robertsson	2026-2792	Beslut om avgift		HOLMSUND 7:18, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn små avlopp 2025 2025-2175	2026-10-01	Christina Robertsson	2026-2509	Beslut om avgift		Degernäs 5:68, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn små avlopp 2025 2025-1997	2026-10-21	Christina Robertsson	2026-2715	Beslut om avgift		Stöcke 17:1, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn små avlopp 2025 2025-2034	2026-10-15	Christina Robertsson	2026-2666	Beslut om avgift		OBBOLA 23:45, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn små avlopp 2025 2025-3169	2026-10-15	Christina Robertsson	2026-2660	Beslut om avgift		HOLMSUND 4:79, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn små avlopp 2025 2025-2174	2026-10-27	Christina Robertsson	2026-2775	Beslut om avgift		Degernäs 5:66, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn små avlopp 2025 2025-2168	2026-10-06	Christina Robertsson	2026-2548	Beslut om avgift		Degernäs 5:42, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn små avlopp 2025 2025-2132	2026-10-09	Christina Robertsson	2026-2601	Beslut om avgift		Obbola 23:12, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn små avlopp 2025 2025-2124	2026-10-01	Emil Sperring	2026-2506	Beslut om avgift		OBBOLA 23:309, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn små avlopp 2025 2025-2041	2026-10-01	Emil Sperring	2026-2491	Beslut om avgift		STÖCKE 3:27, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn små avlopp 2025 2025-2033	2026-10-23	Erika Lindgren	2026-2750	Beslut om avgift		Obbola 21:147, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn små avlopp 2025 2025-2024	2026-10-16	Erika Lindgren	2026-2675	Beslut om avgift		Ansmark 9:11, Enskilt avlopp

Ärenderubri Ärendenr.	Beslutsdatu	Utförd av	Beslutsnr	Beslut	Utfall	Anläggning eller Fastighet
Planerad tillsyn - Tillsyn små avlopp 2025 2025-2004	2026-10-01	Emil Sperring	2026-2508	Beslut om avgift		OBBOLA 23:276, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn små avlopp 2025 2025-2067	2026-10-27	Erika Lindgren	2026-2782	Beslut om avgift		Obbola 23:192, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn små avlopp 2025 2025-1367	2026-10-26	Erika Lindgren	2026-2764	Beslut om avgift		HOLMSUND 7:45, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn små avlopp 2025 2026-972	2026-10-27	Erika Lindgren	2026-2780	Beslut om avgift		OBBOLA 23:172, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn små avlopp 2025 2025-1128	2026-10-23	Erika Lindgren	2026-2739	Beslut om avgift		Obbola 23:402, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn små avlopp 2025 2025-1128	2026-10-28	Erika Lindgren	2026-2806	Beslut		Obbola 23:402, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn små avlopp 2025 2025-1139	2026-10-09	Erika Lindgren	2026-2596	Beslut om avgift		Holmsund 6:190, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn små avlopp 2025 2025-1225	2026-10-15	Christina Robertsson	2026-2661	Beslut om avgift		Holmsund 4:99, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn små avlopp 2025 2025-1995	2026-10-28	Erika Lindgren	2026-2797	Beslut om avgift		Obbola 23:182, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn små avlopp 2025 2025-1265	2026-10-28	Christina Robertsson	2026-2799	Beslut om avgift		HOLMSUND 7:10, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn små avlopp 2025 2025-1357	2026-10-07	Christina Robertsson	2026-2568	Beslut om avgift		Obbola 22:128, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn små avlopp 2025 2025-1975	2026-10-26	Erika Lindgren	2026-2754	Beslut om avgift		ANSMARK 1:18, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn små avlopp 2025 2025-1509	2026-10-27	Erika Lindgren	2026-2777	Beslut om avgift		Obbola 22:230, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn små avlopp 2025 2025-1909	2026-10-23	Emil Sperring	2026-2745	Beslut om avgift		Obbola 23:328, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn små avlopp 2025 2025-1871	2026-10-27	Erika Lindgren	2026-2770	Beslut om avgift		Obbola 22:172, Enskilt avlopp

Ärenderubri Ärendenr.	Beslutsdatu	Utförd av	Beslutsnr	Beslut	Utfall	Anläggning eller Fastighet
Planerad tillsyn - Tillsyn små avlopp 2025 2025-1972	2026-10-16	Christina Robertsson	2026-2684	Beslut om avgift		STÖCKE 15:3, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn små avlopp 2025 2025-1934	2026-10-01	Christina Robertsson	2026-2497	Beslut om avgift		STÖCKE 3:25, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn små avlopp 2025 2025-1882	2026-10-23	Emil Sperring	2026-2746	Beslut om avgift		OBBOLA 23:150, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn små avlopp 2025 2026-975	2026-10-27	Christina Robertsson	2026-2773	Beslut om avgift		Degernäs 5:61, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn små avlopp 2025 2025-1863	2026-10-15	Christina Robertsson	2026-2658	Beslut om avgift		OBBOLA 23:25, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn små avlopp 2025 - Kontrollrapport skickad 2025-1982	2026-10-23	Emil Sperring	2026-2735	Beslut om avgift		OBBOLA 23:142, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn små avlopp 2025 - Kontrollrapport skickad 2025-1902	2026-10-16	Emil Sperring	2026-2683	Beslut om avgift		DEGERNÄS 49:3, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn små avlopp 2025 - Tillstånd beviljat 2025-2131	2026-10-09	Ellinor Jonsson	2026-2594	Beslut om avgift		DEGERNÄS 54:4, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn små avlopp 2025 - Tillstånd beviljat 2025-3233	2026-10-22	Ellinor Jonsson	2026-2723	Beslut om avgift		Holmsund 6:173, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn små avlopp 2025 - Tillstånd beviljat 2025-1198	2026-10-26	Nina Stenbacka	2026-2761	Beslut om avgift		Holmsund 7:217, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn små avlopp 2025 - Tillstånd beviljat 2025-1267	2026-10-16	Nina Stenbacka	2026-2678	Beslut om avgift		Holmsund 7:47, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn små avlopp 2025 - Tillstånd beviljat 2025-2058	2026-10-08	Ellinor Jonsson	2026-2585	Beslut om avgift		Obbola 21:123, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn små avlopp 2025 - Tillstånd beviljat 2025-1156	2026-10-02	Ylva Bergström	2026-2522	Beslut om avgift		Stöcke 8:34, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn små avlopp 2025 - Tillstånd beviljat 2025-1475	2026-10-13	Erik Nilsson	2026-2620	Beslut om avgift		Degernäs 5:92, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn små avlopp 2025 - Tillstånd beviljat 2025-1131	2026-10-19	Mia Blomberg	2026-2692	Beslut om avgift		INNERTAVLE 6:38

Ärenderubri Ärendenr.	Beslutsdatu	Utförd av	Beslutsnr	Beslut	Utfall	Anläggning eller Fastighet
Planerad tillsyn - Tillsyn små avlopp 2025 - Tillstånd beviljat 2025-2028	2026-10-22	Nina Stenbacka	2026-2722	Beslut om avgift		Obbola 23:299, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn små avlopp 2025 - Tillstånd beviljat 2025-2219	2026-10-22	Ellinor Jonsson	2026-2724	Beslut om avgift		OBBOLA 21:75, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn små avlopp 2025 - Tillstånd beviljat 2025-2021	2026-10-22	Ylva Bergström	2026-2731	Beslut om avgift		Stöcke 8:3, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn små avlopp 2025 - Tillstånd beviljat 2025-1497	2026-10-22	Nina Stenbacka	2026-2725	Beslut om avgift		OBBOLA 21:75, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn små avlopp 2025 - Tillstånd beviljat 2025-2079	2026-10-23	Ellinor Jonsson	2026-2748	Beslut om avgift		Obbola 23:195, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tobak - Inre tillsyn 2026-1592	2026-10-13	Cecilia Vollan Johansson	2026-2621	Beslut om åtgärdskrav	Övrigt	Umeå Travel shopping, ÖSTERTEG 29:1, Övrig anläggning
Planerad tillsyn - Tobak - Yttre tillsyn 2025-6759	2026-10-27	Cecilia Vollan Johansson	2026-2774	Beslut om avgift		Godisgiganten, KRONHJORTEN 1, Övrig anläggning
Planerad tillsyn - Tobak - Yttre tillsyn 2026-6609	2026-10-20	Karin Lindmark	2026-2698	Beslut om avgift		ÖoB Överskottsbolaget, LAVEN 6, Övrig anläggning
Rapport om inventering av PCB 2026-7301	2026-10-13	Christina Hagman	2026-2634	Beslut		STADSLIDEN 6:6
Rapport om undersökning av förorening 2020-4545	2026-10-28	Christina Hagman	2026-2812	Beslut om avgift		St1 Tankvägen, MOTORMANNEN 4, Miljöfarlig verksamhet
Registrering av livsmedelsanläggning 2026-7670	2026-10-16	Fitsumberihu Gebrehiwot	2026-2676	Anmälningsbeslut	Ingen erinran	Ali-Baba Pizzeria, TUNNELBACKEN 6, Livsmedelsanläggning
Registrering av livsmedelsanläggning 2026-7484	2026-10-08	Tobias Eriksson	2026-2581	Anmälningsbeslut	Ingen erinran	BALDER 3
Registrering av livsmedelsanläggning 2026-7506	2026-10-09	Tobias Eriksson	2026-2597	Anmälningsbeslut	Ingen erinran	Life Avion, MARKNADSPLATSEN 1, Livsmedelsanläggning
Registrering av livsmedelsanläggning 2026-7530	2026-10-13	Fitsumberihu Gebrehiwot	2026-2615	Anmälningsbeslut	Ingen erinran	ICA Nära Överboda, ÖVERBODA 3:27, Livsmedelsanläggning
Registrering av livsmedelsanläggning 2026-7612	2026-10-15	Fitsumberihu Gebrehiwot	2026-2655	Anmälningsbeslut	Ingen erinran	Dahlbergs konditori, FORSETE 5, Livsmedelsanläggning

Ärenderubri Ärendenr.	Beslutsdatu	Utförd av	Beslutsnr	Beslut	Utfall	Anläggning eller Fastighet
Registrering av livsmedelsanläggning 2026-7639	2026-10-15	Fitsumberihu Gebrehiwot	2026-2657	Anmälningsbeslut	Ingen erinran	
Registrering av livsmedelsanläggning 2026-7482	2026-10-08	Tobias Eriksson	2026-2580	Anmälningsbeslut	Ingen erinran	BJÖRNJÄGAREN 1
Registrering av livsmedelsanläggning 2026-7814	2026-10-27	Carina Lindberg	2026-2781	Anmälningsbeslut	Ingen erinran	BACKEN 8:6
Registrering av livsmedelsanläggning 2026-7921	2026-10-29	Carina Lindberg	2026-2821	Anmälningsbeslut	Ingen erinran	Helen, ODIN 9, Livsmedelsanläggning
Registrering av livsmedelsanläggning 2026-7923	2026-10-30	Carina Lindberg	2026-2828	Anmälningsbeslut	Ingen erinran	Rose Intim webbutik, Utsikten 9, Livsmedelsanläggning
Remiss - Föreskrifter om ändring i Livsmedelsverkets föreskrifter om dricksvatten 2026-6147	2026-10-12	Carina Lindberg	2026-2605	Yttrande	Tillstyrks	
Remiss - MEX Grannemedgivande - Carport - PRÄSTKRAGEN 10 2026-7320	2026-10-12	Roger Vestman	2026-2603	Beslut		Prästkragen 10
Remiss - MEX Grannemedgivande - Ormbäraren 12 2026-7360	2026-10-08	Linn Forsmark	2026-2583	Yttrande	Tillstyrks	Ormbäraren 12
Remiss - MEX Grannemedgivande - Uranet 1 2026-7705	2026-10-23	Linn Forsmark	2026-2743	Yttrande	Tillstyrks	Uranet 1
Remiss bygglov - Bygglov för nybyggnad av fritidshus och komplementbyggnad och installation av eldstad samt rivning av befintl 2026-7751	2026-10-28	Erik Nilsson	2026-2794	Yttrande	Tillstyrks med förbehåll	Sörböle 6:43
Remiss bygglov - Bygglov för nybyggnad av maskinhall/ekonomibyggnad 2026-7523	2026-10-23	Linn Forsmark	2026-2738	Yttrande	Tillstyrks	HÖSSJÖ 23:3
Remiss bygglov - Bygglov för tillbyggnad av hotell - BN 2026-000766 2026-7481	2026-10-22	Roger Vestman	2026-2730	Yttrande	Inget ställningstagande	SPAKEN 1
Remiss bygglov - Marklov för trädfällning 2026-7277	2026-10-13	Johan Bäckman	2026-2628	Yttrande	Tillstyrks	SÖRFORS 27:4
Remiss bygglov - Marklov för trädfällning 2026-7277	2026-10-13	Johan Bäckman	2026-2629	Yttrande	Tillstyrks	SÖRFORS 27:4
Remiss bygglov - Nybyggnad av enbostadshus samt installation av eldstad samt komplementbyggnad - Degernäs 14:8 2026-7112	2026-10-08	Linn Forsmark	2026-2579	Yttrande	Tillstyrks med förbehåll	Degernäs 14:8

Ärenderubri Ärendenr.	Beslutsdatu	Utförd av	Beslutsnr	Beslut	Utfall	Anläggning eller Fastighet
Remiss bygglov - Nybyggnad av enbostadshus samt installation av eldstad samt komplementbyggnad - Innertavle 9:88						Innertavle 9:88
2026-7397	2026-10-06	Mia Blomberg	2026-2547	Yttrande	Tillstyrks med förbehåll	
Remiss bygglov - Nybyggnad av flerbostadshus, tillbyggnad av flerbostadshus med fasadändring och tillbyggnad av komplement						Långmyran 23
2026-7564	2026-10-14	Patrick Sandström	2026-2638	Yttrande	Tillstyrks med förbehåll	
Remiss bygglov - Nybyggnad av fritidshus och komplementbyggnader, installation av eldstad, rivning av befintliga byggnader sa						TÄFTEÅ 8:51
2026-7306	2026-10-01	Erik Nilsson	2026-2492	Yttrande	Tillstyrks med förbehåll	
Remiss bygglov - Nybyggnad av fritidshus, installation av eldstad, rivning av befintlig byggnad samt frivilligt bygglov för tillbyggna						Sörmjöle S:1
2026-7784	2026-10-26	Mia Blomberg	2026-2759	Yttrande	Tillstyrks	
Remiss bygglov - Nybyggnad av kontor och uppförande av parkeringsplaster - Sofiehem 8:7						Sofiehem 8:7
2026-7072	2026-10-05	Roger Vestman	2026-2526	Yttrande	Tillstyrks med förbehåll	
Remiss bygglov - Nybyggnad av teknikbyggnad för batterilagring - Hörneå 6:18						Hörneå 6:18
2026-7681	2026-10-20	Patrick Sandström	2026-2702	Yttrande	Tillstyrks med förbehåll	
Remiss bygglov - Nybyggnad av transformatorstation - Holmsund S:35						Holmsund S:35
2026-7339	2026-10-02	Patrick Sandström	2026-2523	Yttrande	Tillstyrks med förbehåll	
Remiss bygglov - Rivningslov för rivning av affärslokaler - Norrbotniabanan 1:1						Norrbotniabanan 1:1
2026-7890	2026-10-30	Patrick Sandström	2026-2825	Yttrande	Tillstyrks med förbehåll	
Remiss bygglov - Tillbyggnad och fasadändring av industribyggnad samt nybyggnad av parkeringsplatser - Västerhiske 8:14						Västerhiske 8:14
2026-7498	2026-10-15	Patrick Sandström	2026-2659	Yttrande	Tillstyrks med förbehåll	
Remiss miljöfarlig verksamhet - Ansökan om att blästersand ska ingå i dispens för deponering av organiskt avfall - Umeå DAC						Dåva deponi- och avfallsanläggning, NYSKOGEN 1:1, Miljöfarlig verksamhet
2026-7307	2026-10-05	Sabine Olsson	2026-2534	Yttrande	Tillstyrks med förbehåll	
Remiss miljöfarlig verksamhet - Ansökan om tillstånd till markavvattning inom fastigheterna Bullmark 4:46 och Växtholm 1:6						Bullmark 4:46
2026-7302	2026-10-08	Louise Franzén Ros	2026-2572	Yttrande	Tillstyrks med förbehåll	
Remiss miljöfarlig verksamhet - Ansökan om tillstånd till yrkesmässig överlåtelse eller privat hantering av särskilt farliga kemisk						BALDER 3
2026-7408	2026-10-07	Susanna Vainio	2026-2561	Yttrande	Tillstyrks med förbehåll	
Remiss miljöfarlig verksamhet - Remiss om prövotidsutredning U3						Umeå hamn, HOLMSUND 2:65, Miljöfarlig verksamhet
2026-2494	2026-10-19	William Jonsson	2026-2691	Yttrande	Tillstyrks med förbehåll	
Remiss miljöfarlig verksamhet - Vännäs Plåt Rally 2027-01-03						
2026-7353	2026-10-02	Patrick Sandström	2026-2520	Yttrande	Tillstyrks med förbehåll	
Remiss naturvård - Förslag till tilläggsbeslut och tillägg till skötselplan för Långbergskullarnas naturreservat						
2026-7291	2026-10-05	Johan Bäckman	2026-2540	Yttrande	Tillstyrks	

Ärenderubri Ärendenr.	Beslutsdatu	Utförd av	Beslutsnr	Beslut	Utfall	Anläggning eller Fastighet
Remiss naturvård - Förslag till tilläggsbeslut och tillägg till skötselplan för Törelbrännans naturreservat i Umeå kommun						
2026-7292	2026-10-06	Johan Bäckman	2026-2545	Yttrande	Tillstyrks	
Remiss om förhandsbesked - Ansökan om förhandsbesked Kassjö 2:17						KASSJÖ 2:17
2026-7562	2026-10-30	Linn Forsmark	2026-2836	Yttrande	Avstyrks	
Remiss om förhandsbesked - Ansökan om förhandsbesked Tavelsjö 9:19						Tavelsjö 9:19
2026-7361	2026-10-26	Roger Vestman	2026-2755	Yttrande	Tillstyrks med förbehåll	
Remiss om förhandsbesked - Nybyggnad av enbostadshus - BN 2026-000889						Umeå-Brattby 19:1
2026-7458	2026-10-26	Doris Grellmann	2026-2758	Yttrande	Avstyrks	
Remiss ordningslagen - Beer & Taste på Nolia 2026-10-23--2026-10-24 BRÅDSKANDE						SÖMMEN 1
2026-7679	2026-10-19	Linnéa Förare	2026-2688	Yttrande	Tillstyrks med förbehåll	
Remiss ordningslagen - Julmarkand, Sveagatan, Kungsgatan, Umeå, 2026-11-28						Ask 2
2026-7622	2026-10-14	Amanda Jonsson	2026-2648	Yttrande	Tillstyrks med förbehåll	
Remiss ordningslagen - SHL Impact Tour - hockeyrelaterade upplevelser - Rådhustorget 12-13 dec 2026						UMEÅ 2:1
2026-7490	2026-10-08	Linnéa Förare	2026-2576	Yttrande	Tillstyrks med förbehåll	
Remiss planärenden - Detaljplan för del av fastigheten Melonen 4 och Aspgärdan 19						Aspgärdan 9
2025-3651	2026-10-06	Emma Maria Kristina Joha	2026-2544	Yttrande	Tillstyrks	
Remiss planärenden - Detaljplan för fastigheten Johannelund 8						JOHANNELUND 8
2025-5266	2026-10-20	Roger Vestman	2026-2708	Yttrande	Tillstyrks med förbehåll	
Remiss planärenden - Detaljplan för fastigheten Trandansen 3 och Stadsliden 5:1 mfl - BN-2019/00382						STADSLIDEN 5:1
2021-4152	2026-10-06	Emma Maria Kristina Joha	2026-2546	Yttrande	Tillstyrks	
Remiss planärenden - Detaljplan för Nyskogen 1:1 m.fl - BN-2021/00175						NYSKOGEN 1:1
2022-1629	2026-10-29	Roger Vestman	2026-2820	Yttrande	Tillstyrks med förbehåll	
Remiss strandskyddsdispens - Ändrad användning av annan byggnad eller anläggning - Sävar S:15 och Sävar 4:13						SÄVAR 4:13
2026-7143	2026-10-01	Doris Grellmann	2026-2505	Yttrande	Avstyrks	
Samrådsärende						Gravfors 2:2
2026-7708	2026-10-29	Doris Grellmann	2026-2823	Yttrande	Betydande miljöpåverkan	
Sanktionsavgift livsmedel						Fresh Grocery Shop , STIPENDIET 2, Livsmedelsanläggning
2026-5440	2026-10-07	Fitsumberihu Gebrehiwot	2026-2554	Beslut om sanktionsavgift livsmedel		
Sanktionsavgift livsmedel						Mimos Pizzeria, MOTORMANNEN 8, Livsmedelsanläggning
2026-7315	2026-10-14	Tobias Eriksson	2026-2644	Beslut om sanktionsavgift livsmedel		

Ärenderubri Ärendenr.	Beslutsdatu	Utförd av	Beslutsnr	Beslut	Utfall	Anläggning eller Fastighet
Åtgärdskrav miljöfarlig verksamhet						
2026-7401	2026-10-02	Patrick Sandström	2026-2517	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	Umeå Entreprenad, Västerslätt, MÄTAREN 12, Miljöfarlig verksamhet